

WAGGONER: A RÓMAIAKHOZ ÍRT LEVÉLRŐL

Az evangélium Pál levelében

(származási hely: 1895. októberétől 1896. szeptemberéig „Az idők jelei” újságban megjelent cikkek)

(Könyv formájában először a Jó hír kiadó adta ki: 915 Park Avenue, SE Paris, OH 44669)

ELŐSZÓ AZ OLVASÓHOZ A SZERZŐTŐL

Az ihletés arról tanúskodik, hogy Pál leveleiben vannak „*némely nehezen érthető dolgok.*” (2 Pét. 3, 16) Talán ez a Rómaiakhoz írt levélre még inkább érvényes, mint bármely más apostoli levélre. De nem lehetetlen megérteni, és csak „*a tudatlanok és állhatatlanok*” azok, akik elcsúrik-csavarják a dolgokat a maguk vesztére. Figyeljük meg, hogy csakis azok, akik elcsúrik-csavarják az „*egyéb írásokat*” a maguk vesztére, azok nem értik meg Pál írásainak lényegét. Akik vágyakoznak arra, hogy megértsék őket, és akik a Biblia világos, érthető ígéreteit haszonnal tanulmányozzák, azok nem lesznek az említett csoport tagjai között.

Most, még a tanulmány elején az olvasót emlékeztetem arra, hogy ezt a levelet Pál egy római gyülekezetnek írta. Nem valószínű, hogy a római gyülekezet különbözött volna a többi keresztény gyülekezettől. Azt olvashatjuk róluk, hogy „*nem sokan hívtak bölcsnek test szerint, nem sokan hatalmasak, nem sokan nemesek.*” (1. Kor. 1, 26) Jézus legigazabb követői mindig a „közönséges emberek” közül kerültek ki. Tehát a római gyülekezetben kétség kívül voltak árusok, kézművesek, munkások, asztalosok, kertészek, stb. és sok szolga, akik gazdag családoknál szolgáltak. Gondoljuk meg: ha elvárható volt az, hogy ezek az emberek megértsék a levelet, akkor hihetünk abban, hogy mi - hozzájuk hasonló emberek - is megérhetjük. Pál apostol Timóteusnak adott tanácsa és biztatása a legjobb útmutatás összes levelének, és ugyanígy az egész Biblia tanulmányozásához: „*Gondold át, amit mondok, mert az Úr ad néked megértést* (megj: angol szöveg alapján fordítva) *mindenekben.*” „Isten az Ő Maga magyarázója.” A Biblia igéi magyarázzák a Bibliát. Ezért közvetlenül a szövegre kell rákérdezni, hogy pontosan megértsük, miről is van szó, és meg kell néznünk a szövegösszefüggésben az azt megelőző és az azt követő részeket is. Ebben a tanulmányban a szöveget követő megjegyzések azért készültek, hogy az olvasó figyelmét még jobban az ígére koncentrálják, és a szöveget felületesen tanulmányozó ember számára is hasznos legyen. Az író leghőbb imája az, hogy a levél tanulmányozása áldásos legyen mindazok számára, akik meg akarják érteni, és hogy az ígét még jobban értékelje mindenki, aki a Szentlélektől már nagyobb világosságot kapott.

1. FEJEZET: ISTENNEK HATALMA AZ EVANGÉLIUMBAN

Beköszöntés: Róm. 1, 1-7

„Pál, Jézus Krisztusnak szolgája, elhívott apostol, elválasztva Isten evangéliumának hirdetésére. Melyet előre (megj: eredeti angolból fordítva) megígért az Ő prófétái által a Szent Írásokban, az Ő Fia felől, aki Dávid magvából lett test szerint, aki megbizonyított hatalmasan Isten Fiának a szentség Lelke szerint, a halálból való feltámadása által;... aki által vettük a kegyelmet és az apostolságot a hitben való engedelmesség okáért minden nemzetek (megj: eredeti angolból fordítva) között, az Ő nevéért, kik között vagytok ti is, Jézus Krisztusnak hivatalosai; Mindeneknek, akik Rómában vagytok, Isten szerelmeseinek, hivatalos szenteknek: kegyelem néktek és békesség a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.”

Egy rabszolga. „Pál, Jézus Krisztusnak szolgája.” Így mutatkozik be az apostol a rómaiaknak. Több levelében is ugyanezt a kifejezést használja. Sok ember szégyenkezne, ha szolgáknak neveznék őket- az apostolok azonban nem. A különbség abban van, kit szolgálunk. A szolga nagysága az általa szolgált személy nagyságától függ. Pál az Úr Jézus Krisztust szolgálta. Mi is szolgálhatjuk Őt, a Mestert. *„Avagy nem tudjátok, hogy akinek odaszánjátok magatokat szolgálk az engedelmességre, annak vagytok szolgálai, akinek engedelmeskedtek?” (Róm. 6, 16)* Még a közönséges háziszolga is, ha az Úrnak szánja oda magát, akkor az Úr szolgája, és nem földi uráé. *„Ti szolgálk, szót fogadjatok mindenben a ti test szerint való uratoknak, nem a szemnek szolgálván, mint akik embereknek akarnak tetszeni, hanem szívetek egyenességében, félvén az Istent. És valamit tesztek, lélekből cselekedjétek, mint az Úrnak és nem embereknek, tudván, hogy ti az Úrtól veszitek az örökségnek jutalmát, mert az Úr Krisztusnak szolgáltok.” (Kol. 3, 22-24)* Ez az ígerészet még a legaljasabb szolgálunkát is dicsőségessé emeli.

A mi fordításunk nem adja vissza a „szolga” kifejezés valódi jelentését, az apostol szóhasználata szerint. A kifejezés valójában azt jelenti: „rabszolga.” Az apostol azt a szót használja, amit akkoriban a szolga szó alatt értettek. Ha valóban az Úr szolgálai vagyunk, akkor életünkkel vagyunk Őhöz kötv. Ez tulajdonképpen egy szabad kötelék: *„Mert az Úrban elhívott szolga az Úrnak szabadosa, hasonlóképpen aki szabadságban hivatott el, Krisztusnak szolgája.” (1 Kor. 7, 22)*

Elválasztva. Pál apostol „el” volt „választva az evangéliumra”, és ugyanígy mindenki, aki valóban az Úr szolgája. *„Senki sem szolgálhat két úrnak, mert az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.” (Mát. 6, 24)* Egy ember sem szolgálhatja úgy az Urat, hogy mellette mást is szolgál. „Tehát ez alatt akkor azt értjük, hogy egy kereskedő, vagy egy üzletember nem lehet keresztény?” Semmi esetre sem. Ez csupán annyit jelent, hogy egy ember nem szolgálhat az Úrnak, ha ugyanakkor mást is szolgál. *„És mindent, amit csak cselekszettek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézusnak nevében cselekedjétek, hálát adván az Istennek és Atyának Óáltala.” (Kol. 3, 17)* Ha az ember saját dolgaiban nem szolgálja az Urat, akkor egyáltalán nem szolgálja Őt. Krisztus igaz szolgája el van választva a szolgálatra. De ez nem azt jelenti, hogy elkülönül a világgal való személyes kapcsolatától. A Biblia nem támogatja a szerzetesi életet. A legreménytelenebb bűnös az, aki azt gondolja magáról, hogy ő túl jó ahhoz, hogy a bűnösökkel kapcsolatba kerüljön. De hát akkor mikor vagyunk elválasztva az evangéliumra? Akkor, ha Isten jelen van a szívünkben. Mózes azt mondta az Úrnak: *„Ha a te orcád (megj: az angolban „jelenlét”) nem jár velünk, ne vigyél ki minket innen. Mert miről ismerhetjük meg, hogy én és a te néped kedvet találtunk előtted? Nem arról-e, ha velünk jársz? Így*

vagynak megkülönböztetve (megj: az angolban elválasztva) én és a te néped minden néptől, amely e földnek színe van.” (Ex. 33, 15-16)

Aki az evangélium nyilvános szolgálatára van rendelve, – úgy, mint Pál apostol - az olyan különleges szolgálatot végez, hogy nem bonyolódhat bele semmilyen más dologba saját hasznára. „Egy harcos sem elegyedik bele az élet dolgaiba, hogy tetsszen annak, aki őt harcosrá avatta.” (2 Tim. 2, 4) Nem birtokolhat semmilyen magas pozíciót egy világi kormányban sem. Ha ezt megteszi, azzal kinyilvánítja, hogy nem tiszteli a Mesterét, és lekicsinyli a szolgálatát. Az evangélium szolgálja Krisztusért jár követségben, és ennél semmilyen más pozíció nem lehet tiszteletreméltóbb.

Isten evangéliuma. Az apostol kijelentette, hogy ő „el” volt „választva Isten evangéliumának hirdetésére.” Isten evangéliuma az, amit megígért „az Ő Fia, Jézus Krisztus felől.” Krisztus Isten, ezért Isten evangéliuma - amiről az apostol a fejezet első versében ír – ugyanaz, ami *Krisztus evangéliumal*”(16. vers)

Sokan különválasztják az Atyát és a Fiút az evangéliumért végzett munkában, bár sokan ezt nem tudatosan teszik. Az Atyaisten és a Fiúisten is a mi Megváltónk. „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta.” (Jn. 3, 16) „Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette magát a világgal.” (2 Kor. 5, 19) „Békesség tanácsa” van „kettőjük között.” (Zak. 6, 13) Krisztus az Atya képviselőjeként jött el a világba. Aki látta Krisztust, az látta az Atyát. (Jn. 14, 9) Krisztusban benne lakozott az Atya, ezért cselekedetei Atyja cselekedetei voltak. (10. vers) A szavak, amiket Krisztus szólt, az Atya szavai voltak. (24. vers) Amikor azt halljuk, hogy Krisztus így szól, „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és megterhelteketek, és én megnyugosztalak titeket”, akkor az Atyaisten kegyelmes hívását halljuk. Amikor azt látjuk, hogy Krisztus felveszi a kisgyermekeket a karjaiba és megáldja őket, akkor az Atya gyengédségének vagyunk szemtanúi. Amikor azt látjuk, hogy Krisztus elfogadja a bűnösöket, közéjük vegyül, velük eszik, megbocsátja bűneiket, egy érintésével megtisztítja a visszataszító leprást, akkor az Atya könyörületességét látjuk és azt, hogyan hajol le az emberekért. Még akkor is, amikor látjuk Urunkat a kereszten, amint a vér ömlik ki oldalából - az a vér, ami által megbékéltetett bennünket Istennel - nem szabad elfelejtenünk, hogy „Isten volt az, aki megbékéltette magát a világgal.” Ahogy Pál apostol mondja: „Isten egyházát (megj: angolban csak egyház), melyet tulajdon vérével szerzett.” (Ap. csel. 20, 28)

Evangélium az Ótestamentumban. Isten evangéliuma, - amelyre el volt választva Pál apostol – az az evangélium volt, „melyet előre megígért az Ő prófétái által a Szent Írásokban.” (Róm. 1, 2) Más szóval: az az evangélium, amit előre kijelentett vagy hirdetett. Ez azt jelenti, hogy az Ótestamentumban benne van az evangélium, és ami az Ótestamentum evangéliuma, az az Újtestamentum evangéliuma is. Az apostol ezt az evangéliumot prédikálta. Ha ez így van, akkor nem gondolhatjuk különösnek azt, hogy emberek hisznek az Ótestamentumban, és ugyanolyan tekintélyt tulajdonítanak neki, mint az Újtestamentumnak. Azt olvassuk, hogy Isten „előre (megj: angol után fordítva) hirdette Ábrahámnak, hogy: Tebenned fognak megáldani minden népek.” (Gal. 3, 8) Pál ugyanazt az evangéliumot hirdette a népeknek, amit az ősi Izráelnek hirdettek. Lásd: Zsid. 4, 2. Mózes Krisztusról írt, és írásai nagy részében megtalálható az evangélium, ezért az az ember, aki nem hisz abban, amiről Mózes írt, az nem hisz Krisztusban sem. (Jn. 5, 46-47) „Erről a próféták mind bizonyosságot tesznek, hogy bűneinek bocsánatát veszi az Ő neve által mindenki, aki hisz Őbenne.” (Ap. csel. 10, 43)

Pálnak csak az Ótestamentum állt rendelkezésére amikor Thesszalonikába ment, „és három szombatot át vetekedett velük az Írásokból, megmagyarázva és kimutatva, hogy Krisztusnak szükség volt szenvedni és feltámadni a halálból.” (Ap. csel. 17, 2-3) Timóteusnak sem állt más rendelkezésére gyermekkorában és fiatalkorában, csak az Ótestamentumi írások. Az apostol ezt írta neki: „De te maradj meg azokban, amiket tanultál, és amik reád bízottak, tudván, kitől tanultad, és hogy gyermekségedtől fogva tudod a Szent Írásokat, melyek bölcsé

tehetnek az üdvösségre a Krisztus Jézusban való hit által.” (2 Tim. 3, 14-15) Akkor tehát vegyük az Ótestamentumot, és próbáljuk benne megtalálni Krisztust és igazságát, ami bőlsebbé tesz minket az üdvösségre. Ne tulajdonítsunk nagyobb jelentőséget Pálnak Mózesnél, Dávidnak Péternél, Jeremiásnak Jakabnál, Ésaiásnak Jánosnál.

Dávid magva. Isten evangéliuma *„melyet előre megígért...az Ő Fia, Jézus Krisztus, a mi Urunk felől, aki Dávid magvából lett test szerint.” (Róm. 1, 3)* Olvassuk el Dávidnak és azoknak a királyoknak a történetét, akik az ő leszármazottai voltak. Ők lettek Jézus ősei. Ha az emberi oldalról tekintjük, láthatjuk hogy az Úr is ugyanolyan hátrányokat, gyengeségeket örökölt őseitől, mint bárki más ember. A királyok közül sokan kicsapongó életet éltek és kegyetlen bálványimádók voltak. Bár Jézus örökölte a romlott természetet, de *„bűnt nem cselekedett, sem a szájában álnokság nem találtatott. (1 Pét. 2, 22)* Ez az embernek bátorítást kell, hogy adjon az élet legnehezebb körülményei között is. Meg kell látnia, hogy Isten kegyelméből az evangélium ereje legyőzi az átörökölt gyengeségeket. Jézus Dávid magvából való volt, Dávid trónjának örököse. Dávid trónjáról ezt mondja az Úr: *„És állandó lesz a te háza és a te országod mindörökké tied lesz, és a te trónod erős lesz mindörökké.” (2 Sám. 7, 16)* Tehát a dávidi királyság és az Ábrahámnak tett ígéret egy és ugyanaz: az egész világ feletti örökség. Lásd: Róm. 4, 13.

Az angyal ezt mondta Jézusról: *„És néki adja az úr Isten a Dávidnak, az Ő atyjának királyi székét, és uralkodik a Jákób házában mindörökké, és az ő királyságának vége nem lesz.” (Luk. 1, 32-33)* Mindez azonban magában foglalta azt is, hogy elszenvedi az örökség átkát és a halált. *„Aki azelőtte lévő öröméért” (megj: angolban örömért) gyalázatot, keresztest szenvedett.” (Zsid. 12, 2)* *„Annakokáért Isten is felmagasztalta Őt és ajándékozott Néki oly nevet, amely minden név fölött való.” (Fil. 2, 9)* Krisztusnál is és nálunk is így van: csakis szenvedés által juthatunk be a mennybe. Aki fél a feddéstől, vagy aki alacsony sorsát, öröklött jellemhibáit kifogásként használja, az kizárja magát a mennyből. Jézus Krisztus a megaláztatás legmélyebb szintjére szállt le azért, hogy akik ugyanebben a mélységben vannak, ha akarják, a megdicsőülés legnagyobb magaslataiba emelkedhessenek Vele együtt.

Megbizonyított hatalmasan a feltámadás által. Bár Jézus Krisztus alacsony sorból származott, *„megbizonyított hatalmasan Isten Fiának, a szentség Lelke szerint, a halálból való feltámadás által.” (Róm. 1, 4)* De hát Krisztus nem Isten Fia volt a keresztre feszítés előtt is? És nem bizonyított meg annak? De, természetesen. A feltámadás hatalma egész életében megnyilvánult. De hogy más példát ne említsünk: a halálból való feltámadása a Benne lakozó erő által volt lehetséges. Minden kétséget kizáróan azonban a halálból való feltámadása volt az a tett, melyet az emberiségért cselekedett meg.

Feltámadása után találkozott tanítványaival, és így szól hozzájuk: *„Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön.” (Mát. 28, 18)* Krisztus halála összetörte minden Belé vetett reménységüket, de amikor *„szenvéde után sok jel által meg is mutatta, hogy ő él, negyven napon át megjelenvén nékik”, (Ap. csel. 1, 3)* akkor a tanítványok bőségesen kaptak bizonyítékot hatalmáról. Feladatul azt kapták, hogy tanuskodjanak feltámadásáról és a feltámadás hatalmáról. A feltámadás hatalma a Szentlélekben van, mert Krisztust a Szentlélek támasztotta fel. Az erő, ami az embert szentté teszi, az támasztotta fel Jézust a halálból. *„Az Ő isteni ereje mindennel megajándékozott minket, ami az életre és kegyességre való.”*

Hitben való engedelmisség. Pál azt mondta, hogy ő Krisztus által vette a kegyelmet és az apostolságot a hitben való engedelmeség okáért minden nemzetek között. Az igaz hit engedelmisséget jelent. *„Az az Isten dolga, hogy higgyetek abban, akit Ő küldött.” (Ján. 6, 29)* Krisztus ezt mondta: *„Miért mondjátok pedig nékem, Uram! Uram!, ha nem művelitek, amiket mondok? (Luk. 6, 46)* A Krisztusban való hit megvallása, ha nem követi engedelmisséget, értéktelen. *„Azonképpen a hit is, ha cselekedetei nincsenek, megholt ő magában. (Jak. 2, 17)* *„Mert amiképpen holt a test lélek nélkül, akképpen holt a hit is cselekedetek nélkül.” (26. vers)*

Az ember nem azért lélegzik, hogy lássák, hogy él, hanem azért, mert él. Lélegzése jelzi azt, hogy él. Ugyanígy egy ember sem tud jót cselekedni csak azért, hogy megmutassa a hitét, hanem azért cselekszik jót, mert a hit szükséges velejárója a cselekedetek. Ábrahám is cselekedetek által igazult meg, mert „*a hit cselekedetek által lesz teljes, és a cselekedetek hit által lesznek tökéletesek. És az Írás beteljesedett, amely azt mondja: Ábrahám hitt Istennek és tulajdoníttatott néki igazságul.*”

„Isten szerelmesei.” Ez volt a legvígasztalóbb biztosíték, ami adatott „*mindeneknek, akik Rómában vagytok.*” Hány ember vágyakozik arra, bárcsak hallhatná közvetlenül egy dicsőséges angyaltól, amint azt mondja neki, amit Gábrriel mondott Dánielnek: „*Mert te kedves vagy.*” Pál apostol a Szentlélek ihletésére írt, és a szeretet üzenete a rómaiaknak közvetlenül a mennyből jött, ahogy Dániel esetében is. Az Úr nem nevez meg néhány kedves embert, hanem kinyilvánítja, hogy Rómában mindeki az Ő szeretett gyermeke. Isten előtt nincs személyválogatás, ezért a római szeretetüzenet a miénk is. Ők „*Isten szerelmesei*” voltak egyszerűen azért, mert „*Isten úgy szerette a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*” (Ján. 3, 16) „*Messzünnen is megjelent nékem az Úr, mert örökkévaló szeretettel szerettelek téged, azért terjesztettem reád az én irgalmasságomat.*” (Jer. 31, 3) Ez az örökkévaló szeretet nem változott, bár ezt az emberek elfelejtették. De azoknak, akik elfordultak, és bűneikbe estek, ezt ígéri: „*Kigyógyítom őket hűtlenségükből, szeretem őket ingyen kegyelmemből.*” (Hós, 14, 5) „*Ha mi hitetlenkedünk is, Ő hű marad, Ő magát meg nem tagadhatja.*”

„Hivatalos szentek.” Az olvasó észre fogja venni, hogy ez a szó „*legyen*” (megj: magyar fordításban nincs) a Róm. 1, 7-ben kiegészítésként van feltüntetve (megj: az angol Biblia dőlt betűvel hozza) azért, hogy az „*elhívott, hogy szent legyen*” kifejezést szó szerint „*elhívott szentek*”-nek olvassuk. (Megj: a magyar fordításban ez gyakorlatilag visszaadhatatlan és erőltetett.) Isten minden embert szentnek hív el, de mindenkit, aki Őt befogadja, szentnek mond. Amikor Isten embereket szentnek mond, akkor azok szentek is.

Ezeket a szavakat Pál a római gyülekezetnek, és nem a római egyháznak címezte. A római egyház mindig is hitehagyó és pogány volt. Olyan gyakran visszaélt a „szent” kifejezéssel, hogy ez a szó az ő szótárában majdnem a szégyenletes kifejezéssel volt egyenlő. Róma soha nem követett el nagyobb bűnt annál, mint amikor különbséget tett a „szentek” és az egyszerű keresztények között, ezzel pedig gyakorlatilag a jóság két mértékét vezette be. Ebből aztán az emberek arra a következtetésre jutottak, dolgozó emberek és háziasszonyok nem voltak és nem is lehetnek szentek. Lealacsonyították az igaz, naponkénti vallásosságot, és teret adtak a kegyes lustaságnak és az önigazult cselekedeteknek. Isten nem használ kétféle mértéket a vallásosságban. Minden római hívőt, akik közül nagyon sokan szegények és ismeretlenek voltak, szentnek hív. Ma is ez a helyzet Isten szemében, bár az emberek másképp vélekedhetnek erről.

A Római levél első fejezetének első hét verse beköszöntés. Az a levél, melyet nem Isten Lelke ihlet, nem érinthet annyi mindent az üdvözlő részben, mint ez az ihletett levél. Az apostolban annyira túláradt Isten szeretete, hogy egy levelet sem nem tudott megírni anélkül, hogy ne szólt volna már a beköszöntésben az evangéliumról.

A következő nyolc verset jól összegzik a „*mindeneknek köteles vagyok*” szavak, mert azt mutatják, hogy az apostol mekkora teljességgel szánta magát oda az embereknek. Olvassuk el figyelmesen a verseket, ne elégedjünk meg az egyszerű elolvasással:

Róm. 1, 8-15

„Először tehát hálát adok az én Istenemnek a Jézus Krisztus által mindnyájatokért, hogy a ti hiteteknek az egész világon híre van. Mert bizonyágom nékem az Isten, kinek lelkem szerint

szolgálok az Ő Fiának evangéliumában, hogy szüntelen emlékezem felőletek imádkozásaimban mindenkor könyörögvén, vajha egyszer már jó szerencsés út adódnék nékem Istennek akaratából, hogy hozzátok mehessek. Mert kívánlak titeket látni, hogy valami lelki ajándékot közölhessek veletek a ti megerősítésekre, azaz, hogy felbuzduljunk tinálatok egymás hite által, a tiétek meg az enyém által. Nem akarom pedig, hogy ne tudjátok atyámfiái, hogy én gyakran elvégeztem magamban, hogy elmegyek hozzátok (de mindez ideig megakadályoztattam) hogy köztetek is nyrejek valami lelki gyümölcsöt, mint a többi pogányok közt is. Mind a görögöknek, mind a barbároknak, mind a bölcseknek, mind a tudatlanoknak köteles vagyok. Azért ami rajtam áll, kész vagyok néktek is, akik Rómában vagytok, az evangéliumot hirdetni.”

A nagy ellentét. Pál apostol idejében a római gyülekezet hitének az egész világon híre volt. A hit engedelmisséget jelent. A hit számíttatik be igazsággul, és Isten soha nem számít be semmi olyat, ami nem úgy van. A hit „szeretet által munkálkodik.” (Gal. 5, 6) Ez a munkálkodás a „hit munkája.” (1 Thessz. 1, 3) A hit alázatot is jelent, amint mutatják a próféta szavai: „Íme, felfuvalkodott, nem igaz az ő benne az ő lelke, az igaz pedig az ő hite által él.” (Hab. 2, 4) A nemes ember igaz ember. Akinek a lelke felfuvalkodott, az nem nemes, nem igaz. Csakis az igaz ember nemes, a hite által. Akinek a lelke nem felfuvalkodott, annak van hite. Láthatjuk, hogy Pál idejében a római atyafiakat az alázat jellemezte.

Most egészen más a helyzet. Jó példa erre a 'Katolikus Idő' 1894. június 15-i számából való részlet:

A pápa kijelentette: „Engedélyt adtunk a szíriai ceremóniát gyakorló püspököknek, hogy zsinatot tartsanak Mosszulban” és megparancsoltuk a püspököknek a „hithű engedelmisséget”, és jóváhagytuk a pátriárka megválasztását „apostoli tekintélyünkkel élve.” Egy anglikán lap kifejezte meglepettségét, mondván: „Ez az egyenlő egyházak szabad uniója, vagy egy alárendelt viszony egy felsőbbrendű és egyeduralmi vezetésnek?” Erre ezt válaszolta a katolikus lap: „Ez nem az egyenlő egyházak szabad uniója, hanem egy alárendelt viszony egy felsőbbrendű és egyeduralmi vezetésnek...” Az anglikán képviselőnek ezt válaszolhatjuk: Ezen nem kell meglepődni. Jól tudjuk, hogy mit igényel Róma és fog mindig is igényelni- engedelmisséget. Ez az igény most is, és mindig is ez volt- engedelmisség a világ részéről.

Pál idejében azonban nem ez volt a helyzet. Azokban az időkben római gyülekezet volt, most pedig római egyház van. A római gyülekezet híres volt alázatáról, és Istennek való engedelmisségéről. A római egyház híres a magának isteni hatalmat tulajdonító gögös elbizakodottságáról, és arról, hogy engedelmisséget követel magának.

Szüntelen imádság. Az apostol figyelmezteti a thesszalónikabelieket: „Szüntelen imádkozzatok.” (1 Thessz. 5, 17) Másokat nem figyelmeztetett arra, amit ő maga nem gyakorolt; a rómaiaknak azt írta, hogy szüntelen megemlékezik róluk imádságaiban. Nem tételezhetjük azt fel, hogy az apostolnak minden órában a római atyafiak voltak a gondolataiban, mert akkor semmi másra nem gondolhatott volna. Egy ember sem lehet állandóan, minden pillanatban imádságban, de lehet „a könyörgésben állhatatos”, vagy ahogy Young fordítja „folyvást imádságban.” (Róm. 12, 12)

Ez összhangban van azzal, amit a Megváltó mondott, miszerint „mindig imádkozni kell, és meg nem restülni”, vagy belefáradni. (Luk. 18, 1) A kijelentést követő példázatban, a hamis bíró panaszkodott azért, mert a szegény özvegy folyton „reá járt.” Ez mutatja be a szüntelen imádságot. Nem azt jelenti, hogy minden pillanatban imádkozni kell, mert akkor fontos kötelességeket elhanyagolunk, hanem azt, hogy nem szabad belefáradni az imádságba.

Az imádság embere. Ez volt Pál. Minden imádságában megemlékezett a rómaiakról. A korintusbelieknek ezt írta: „Hálát adok az én Istenemnek mindenkor ti felőletek.” (1 Kor. 1, 4) A kolossebelieknek ezt írja: „Hálát adunk az Istennek, és ami Urunk Jézus Krisztus Atyjának, mindenkor tiérettetek könyörögvén.” (Kol. 1, 3) A filippbelieknek még nyomatékosabban így

írt: „Hálát adok az én Istenemnek, minden tirólatok való emlékezésében mindenitekért nagy örömmel könyörögvén.” (Fil. 1, 3) A thesszalónikabelieknek így: „Hálát adunk az Istennek mindenkor mindnyájatokért, emlékezvén rólatok a mi imádságainkban, szüntelenül emlegetve a ti hitetek munkáját,” stb. (1 Thessz. 1, 2-3) Továbbá: „Mikor éjjel-nappal nagy buzgón esedezünk, hogy megláthassuk a ti orcátokat, és kipótolhassuk a ti hitetek hiányát.” (1 Thessz. 3, 10) Hitben szeretett fiának így írt: „Hálát adok az Istennek, akinek szolgálók őseimtől fogva tiszta lelkiismerettel, hogy szüntelen gondolkodok reád könyörgéseimben éjjel és nappal.” (2 Tim. 1, 3)

„Mindenkor örüljetek.” Ennek titka a „szüntelen imádkozás.” Lásd: 1 Thessz. 5, 16-17. Pál apostol olyan sokat imádkozott másokért, hogy nem volt ideje önmagáért aggódni. Soha nem látta a rómaiakat, de olyan komolyan imádkozott értük, mint azokért a gyülekezetekért, amelyeket ő alapított. Miután részletezi munkálkodását és szenvedéseit, hozzáteszi, hogy: „Mindezekén kívül van az én naponkénti zaklattatásom, az összes gyülekezetek gondja.” (2 Kor. 11, 28)

„Mint bányászok, noha mindig örvendezők.” Pál betöltötte Krisztus törvényét azáltal, hogy hordozta mások terhét. Így tudott büszkélkedni Úr Jézus Krisztus keresztyével. Krisztus „az előtte lévő örömért” elszenvedte a keresztet. Akik teljesen másoknak szentelik életüket, osztoznak Uruk örömében, és örvendnek Benne.

„Szerencsés út.” Pál komolyan imádkozott azért, hogy szerencsés útja legyen - Isten akarataból - amikor Rómába látogat. Olvassuk el az Apostolok cselekedetei 27. fejezetét és megtudjuk, milyen utazása volt. Legtöbb ember ezt nem nevezné szerencsés útnak. De egyetlen panaszkodó szót sem hallunk Páltól. Ezért ki mondhatja azt, hogy nem volt szerencsés az útja? „Azoknak, akik Isten szeretik, minden együttmunkálkodik a jóra.” (megj: az angolból fordítva) Ezért tekinthetjük szerencsésnek az utat. Jól tesszük, ha ezt átgondoljuk. Hajlamosak vagyunk arra, hogy a dolgokat a rossz oldalukról nézzük. Amikor megtanuljuk azt, hogy úgy tekintsünk rájuk, mint Isten, akkor azt fogjuk tapasztalni, hogy azok a dolgok, amiket katasztrófának tekintünk, nagyon is javunkra vannak. Mennyi elégedetlenkedést megspórolnánk, ha állandóan az lenne szemünk előtt, hogy Isten sokkal jobban tudja, hogyan kell imáinkat megválaszolni!

Lelki ajándékok. Amikor Krisztus „fölmént a magasságba, foglyokat vitt fogva, és adott ajándékokat az embereknek.” (Ef. 4, 8) Ezek az ajándékok a Lélek ajándékai voltak, mert azt mondja: „Jobb néktek, hogy én elmenjek, mert ha el nem megyek, nem jön el hozzátok a Vigasztaló, ha pedig elmegyek, elküldöm azt tihozzátok.” (Ján. 16, 7) Péter így szólt pünkösöd napján: „Ezt a Jézust feltámasztotta az Isten, minek mi mindnyájan tanubizonyságai vagyunk. Annakokáért az Istennek jobbjá által felmagasztaltatván, és a megígért Szentlelket megnyervén az Atyától, kitöltötte ezt, amit ti most láttok és hallotok.” (Ap. csel. 2, 32-33) Az ajándékokról ezt mondja az Írás: „A kegyelmi ajándékokban pedig különbség van, de ugyanaz a Lélek. A szolgálatokban is különbség van, de ugyanaz az Úr. És különbség van a cselekedetekben is, de ugyanaz az Isten, aki cselekszi mindezt mindenkiben. Mindenkinek azonban haszonnal adatik a Léleknek kijelentése. Némelyiknek ugyanis bölcsességnek beszéde adatik a Lélek által, másoknak pedig tudománynak beszéde ugyanazon Lélek szerint, egynek hit ugyanazon Lélek által, másoknak pedig gyógyítás ajándékai azon egy Lélek által, némelyiknek csodatévő erőknek munkái, némelyiknek meg prófétálás, némelyiknek pedig lelkeknek megítélése, másoknak nyelvek nemei, másnak pedig nyelvek magyarázása. De mindezeket egy és ugyanaz a Lélek cselekszi, osztogatván mindenkinek külön, amint akarja.” (1 Kor. 12, 4-11)

Lelki ajándékokra alapozva. „Mindenkinek azonban haszonra adatik a Léleknek kijelentése.” Mi ez a haszon? „A szentek tökéletesbítése céljából, szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére, míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő

megismerésének egységére, érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére.” (Ef. 4, 12-13)

A Szentlélekkel együtt járnak a Lélek ajándékai. Amikor az első tanítványok - az ígélet szerint - megkapták a Szentlelket, megkapták az ajándékokat is. Egy ajándék, a nyelveken szólás, már aznap megnyilvánult. Ebből az következik, hogy ha a Lélek ajándékainak hiánya bármilyen fokon is megnyilvánul az egyházban, az a Lélek hiányát jelenti- természetesen nem teljesen, hanem az Isten által megígért mértékben. A Léleknek örökre a tanítványokkal kellett maradnia, ezért a lelki ajándékoknak meg kellene nyilvánulniuk az igaz egyházban az Úr második eljöveteleig. Amint azt előbb megállapítottuk, ha Lélek ajándékai – bármilyen formájukban - nem nyilvánulnak meg, az a Lélek teljességének hiányát bizonyítja. Ez az oka az egyház gyengeségének, és annak a széthúzásnak, ami most jellemzi az egyházat. A lelki ajándékok jelentik az egyház alapját, ezért abban az egyházban, ahol nincsenek meg ezek a lelki ajándékok, annak nincs meg az alapja. Kié lehet a Szentlélek? Aki őszinte vágyakozással kéri. Lásd: Luk. 11, 13. A Lélek már kiöntettet, és Isten soha nem vonta vissza ajándékát. Csak annyi szükséges, hogy a keresztyények kérjék és elfogadják.

„Köteles vagyok.” Ez volt Pál életének alapeszméje és sikerének titka. Manapság azt halljuk, hogy az emberek ezt mondják: „A világ tartozik nekem azzal, hogy helyem legyen benne.” Pál azonban úgy gondolta, ő maga tartozik a világnak. Semmi mást nem kapott a világtól, csak korbácsütéseket és visszaéléseket. Még az is, amiben azelőtt élt - mielőtt Krisztus megtalálta - számára teljes veszteség volt. De Krisztus megtalálta őt és Pál átadta önmagát Neki, ezért kimondhatta: *„Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus; amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és Önmagát adta értem.” (Gal. 2, 20)*

Krisztus élete az ő élete volt. Krisztus Önmagát adta a világért, ebből kifolyólag Pál is adósa lett az egész világnak. Így van ez mindenkivel, aki az Úr szolgája. *„Mert Dávid, minekutána a saját idejében szolgált az Isten akaratának, elaludt.” (Ap. csel. 13, 36)* *„Aki közöttetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, legyen a ti szolgátok. Valamint az embernek Fia nem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon, és adja az Ő életét váltságul sokakért.”*

Személyes munkálkodás. Létezik egy elterjedt, ostoba nézet, miszerint a közönséges munka lealacsonyító, főként az evangélium szolgájára nézve. Ez nem teljesen a lelkészek hibája, hanem nagyrészt azon ostoba embereké, akik körülveszik őket. Úgy gondolják, hogy a lelkésznek mindig tökéletesen kell kinéznie, és hogy soha nem szabad beszennyeznie kezét közönséges kétékezi munkával. Ezek a gondolatok nem a Bibliából származnak. Krisztus Maga is ács volt. Sok magát krisztus-követőnek valló ember megrökönyödne azon, ha lelkészüket fűrészelni és deszkalapot gyalulni látnák, vagy éppen földet ásni, vagy csomagokat szállítani. Ez egy hamis, széles körben elterjedt felsőbbrendűségi nézet, amely teljesen ellenkezik az evangélium lelkületével. Pál nem szégyellte a munkát, nem félt a munkától. Nem csak alkalomadtán dolgozott, hanem nap mint nap, közben pedig foglalatoss volt a prédikálásban. Lásd: Ap. csel. 18, 3-4. Ezt mondta: *„A magam szükségéről, és a velem valókról ezek a kezek gondoskodtak.” (Ap. csel. 20, 34)* Az egyház vezetőihez így szólt: *„Mindenestől megmutattam néktek, hogy ily módon munkálkodva kell az erőtlenekről gondot viselni, és megemlékezni az Úr Jézus szavairól, mert Ő mondta: Jobb adni, mint venni.” (35. vers)*

Pál rágalmozása. Az „Iskolás Önkéntesek Mozgalma a Külföldi Misszóért” nevű szervezet második nemzetközi kongresszusán egyik este a fő téma „Pál, a nagy misszionárius” volt. Az előadó elmondta, hogy „Pál tehetséges volt abban, hogyan ossza meg a munkát, ezért ő maga nagyon keveset végzett el.” Ostoba és szerencsétlen ötlet volt a fiatal önkéntesek elé egy ilyen misszionárius szolgálatot felvázolni, mert ez teljesen valótlan állítás, és ez minden volt, csak nem az apostol munkájának elismerése. Ehhez kapcsolódóan olvassuk el a következőt: *„Sem*

ingyen kenyeret nem ettünk senkinél, hanem munkával és fáradtsággal, éjjel nappal dolgozva, hogy közületek senkinek se legyünk terhére.” (2 Thessz. 3, 8) „Én pedig nagy örömet áldozok és esem áldozatul a ti lelketekért.” (2 Kor. 12, 15) „Krisztus szolgál-e? (balgatagul szólok) én méginkább, több fáradtság, több vereség, több börtön.” (2 Kor. 11, 23) „De Isten kegyelme által vagyok, ami vagyok, és az Ő hozzám való kegyelme nem volt hiábavaló, sőt többet munkálkodtam, mint azok mindnyájan, de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme. (1. Kor. 15, 10)

Isten kegyelme által tudunk másokért szolgálatot végezni. Krisztus annyira szeretett minket, hogy Önmagát adta értünk, szolgálai formát és a szolgálai állapotot vett magára. Ezért akiben a legnagyobb Krisztus kegyelme, az munkálkodik a legtöbbet. Nem fog kitérni a munka elől akkor sem, ha az a legszolgáibb munka. Krisztus a legnagyobb mélységekig szállt le az emberért, ezért aki azt gondolja, hogy egy szolgálat rangon aluli, az túl sokat gondol magáról, és nem lehet Krisztussal közösségen.

Szabadság az evangélium által. Az evangélium által Isten szabadságot ad az embernek. Ez a szabadság kifejezi Isten szabadságról alkotott felfogását. Ez a szabadság megnyilvánul a természetben, és kezének minden alkotásában. A szelek szabadon fújnak, ahová akarnak, a virágok szabadon nőnek a felhők felé, a nap sugarait szabadon árasztja ki magából, és játszik a felhőkön és a hegycsúcsokon, a csillagok szabadon, szüntelenül száguldoznak a végtelen űrben. Ez a nagy Teremtő Isten szabadsága, melyet magában hordoz minden teremtett műve.

A szabadság azonnali megízlelése. A bűn hozta létre a leszűkített, összezsugorított és körülhatárolt dolgokat, a bűn emelt határvonalakat, és tette az embert korlátozottá és kicsinyessé. A bűnt el kell távolítani, és láthatóvá válik ismét a tökéletes szabadság a teremtés minden részletében. Már most megízlelhető ez a szabadság, ha a bűnt eltávolítjuk a szívből. Az a kiváltságunk, hogy ezt a szabadságot – amit az evangélium felajánl - az örökkévalóságon át élvezzük. Aki azt állítja, hogy szereti a szabadságot, hagyhatja-e ezt a lehetőséget kihasználatlanul?

Megtárgyaltuk az apostoli levél bevezető részének fő mondanivalóját. Az első hét vers a beköszöntés, a következő nyolc az apostolt és a római atyafiakat érintő személyes ügyekkel foglalkozik. A 15. vers a kapocs, ami átvezet a bevezetéstől a levél közvetlen tanítói részéhez. Ha az olvasó figyelmesen áttanulmányozza ezeket a verseket, akkor meg fogja látni, hogy ez nem egy önkényes felosztás, hanem egészen magától értetődő. Bármely fejezetet is olvassuk, látni fogjuk az érintett különféle témákat, és azokat a határokat, mikor vált egyik témáról a másikra. Meg fogunk lepődni azon, hogy mennyivel könnyebb így megragadni és megérteni a fejezet tartalmát. Annak oka, hogy sok ember bonyolultnak találja visszaidézni azt, amit a Bibliában olvas az, hogy nagy terjedelemben próbálja meg visszaidézni a dolgokat, anélkül hogy külön hangsúlyt adna a részleteknek.

Az apostol kifejezi vágyát arra, hogy a római atyafiakkal találkozzon, mert önmagát mind a görögök, mind a barbárok, mind a bölcsek, mind a tudatlanok adósának tartja, ezért kész az evangéliumot prédikálni Rómában, a világ fővárosában. A 15. vers és az „*evangéliumot hirdetni*” kifejezés adja meg a kulcsot az egész levélhez, mert az apostol innen egyenesen a témára vált. Ezek szerint a következőkben a Róm. 1, 16-17-ben leírt evangéliummal foglalkozunk.

16-17. vers: „*Mert nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát, mert Istenek hatalma az minden hívőnek üdvösségére, zsidónak először, meg görögnek. Mert az Istennek igazsága jelentetik ki abban hitből hitbe, miképpen meg van írva: Az igaz ember pedig hitből él.*”

„**Nem szégyellem.**” Nincs oka annak, miért kellene bárkinek is szégyellni az evangéliumot; mindazonáltal sok ember szégyellte és most is szégyelli. Sokan annyira szégyellik, hogy bele sem mernek gondolni abba, hogy mennyire lealacsonyodnak, ha megvallják. Sokan, akik megvallották, szégyellik, hogy megvallották. Mi az oka minden szégyennek? Az, hogy nem

tudják mi az evangélium. Nincs ember, aki igazából tudja, mi az evangélium. De egy ember sem - aki igazán tudja, mi az evangélium - fog megszégyenülni miatta.

Vágyakozás a hatalomra. Nincs semmi más, amire az ember jobbná vágya, mint a hatalomra. Ezt a vágyat Isten ültette az emberbe. Sajnos az ördög az emberiség nagy részét megcsalta, ezért ők a hatalmat a rossz úton keresik. Azt gondolják, hogy gazdagság vagy politikai pozíció birtoklásával találhatnak rá, és loholnak utánuk, hogy birtokolhassák azokat. De ezek nem adják meg azt a hatalmat, amelyre való vágyakozást Isten teremtette. Ez abból látszik, hogy nem elégedettek. Egy ember sem volt soha elégedett azzal a hatalommal, amit a gazdagság vagy a pozíció adott számára. Bármennyire sok van belőle, még többet akarnak. Ezekben egy ember sem talál rá az igazságra - bár ők mást gondolnak erről - így aztán még több után kap, gondolván, hogy előbb-utóbb mégiscsak rátalál arra, amire szíve vágyik - de mindez hiábavaló. Krisztus az „*akit minden népek óhajtanak*” (Agg. 2, 7) (megj: az angolban itt a vágy szó szerepel), Ő a teljes megelégedettség Forrása, mert Ő a világegyetemben létező minden valódi hatalom megtestesítője. Ő, „*Krisztus, Istennek hatalma.*” (1 Kor. 1, 24)

Hatalom és tudás. Azt mondják: a tudás hatalom. Az attól függ. Ha megnézzük a költő állítását, miszerint: „Az emberiségnek igaz ismerete az embertől van”, akkor bizonyára a tudás lehet bármi, csak nem hatalom. Az ember nem más, mint gyengeség és bűn. Az emberek tudják, hogy bűnösök, tudják, hogy amiket tesznek, nem helyesek, és hogy a tudás nem ad nekik hatalmat arra, hogy életüket megváltoztassák. Ráolvashatjuk egy emberre minden hibáját, és ha mást nem mondunk neki, akkor csak gyengítettük és nem megerősítettük őt. De aki Pál apostollal együtt eltökéli, hogy semmi másról nem akar tudni, mint „*a megváltó Jézus Krisztusról, mint megfeszítettéről*” az tudja, hogy ez hatalom. „*Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek Téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.*” (Ján. 17, 3) Ismerni Krisztust azt jelenti, hogy ismerjük az Ő örök életének hatalmát. Elvész a nép, mivelhogy e tudomány nélkül való. (Hós. 4, 6) Mivel Krisztus Istennek hatalma, kimondhatjuk, hogy ez az a hatalom, amire az embernek szüksége van - a valódi hatalomra, Istennek hatalmára, amint az az evangéliumban megnyilvánul.

A hatalom dicsérete. Minden ember meghajol a hatalom előtt. Ahol a hatalom megnyilvánul, ott mindig megtaláljuk a hatalom csodálóit is. Nincs olyan ember, aki ne csodálna és dicsérné a hatalom valamilyen formában való megnyilvánulását. Csodálják a hatalmas izmokat, és dicsekednek velük, legyen az emberé, vagy állaté. Egy erőgép, amely nehéz súlyokat könnyűszerrel mozgat, mindig odavonzza a tekinteteket, és az emberek csodálják a gép tervezőjét. A gazdag embernek, akit pénze miatt ezrek szolgálnak, mindig van csodálója, nem számít, hogyan szerezte pénzét. A nemesi születésű és rangú embert, vagy egy nagy nemzet uralkodóját tömegek követik, és dicsérik hatalmát. Az embereket vonzza a hatalom, mert bizonyos fokú felsőbbiséget jelent a hatalommal való bármilyen kapcsolat, bár a hatalom nem átruházható. Minden földi hatalom mulékony és pillanatnyi, de Isten hatalma örök. Az evangélium hatalom, és ha ezt emberek felismernék, senki nem szégyellné. Pál ezt mondta: „*Nékem pedig ne legyen másban dicsekedésem, hanem a mi Urunk Jézus Krisztus keresztyénében*”, mert a keresztyén Istennek ereje. (hatalma- hatalomnak is lehet fordítani ezt az angol szót) (1 Kor. 1, 18)

Isten hatalma - bármilyen formában nyilvánul is meg – dicsőség, és nem szégyen.

Krisztus nem szégyell minket. Krisztusra vonatkozóan ezt olvassuk: „*Mert a megszentelő és a megszenteltek egytől valóok mindnyájan, amely oknál fogva nem szégyenli őket atyjafiainak hívni.*” (Zsid. 2, 11) „*Nem szégyelli őket az Isten, hogy Istenüknek neveztesse, mert készített nekik várost.*” (Zsid. 11, 16) Ha az Úr nem szégyelli azt, hogy Őt a szegények, a gyengék és a bűnös halandók testvérének nevezik, akkor az embernek sincs semmi oka arra, hogy Őt szégyellje. „*Lássátok, milyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy Isten fiainak neveztetünk!*” (1 Ján. 1, 3) Szégyelljük Krisztus evangéliumát? El tudunk-e képzelni rosszabbat annál, mint amikor az ént magasztaljuk Isten fölé? Ha szégyelljük Krisztus

evangéliumát - ami Istennek hatalma - az annak a következménye, hogy az ember valójában azt gondolja magáról, hogy ő Isten felett áll, és lealacsonyító dolog a méltóságának az, ha Istennel közösségben van.

„Szégyenkezem Jézus miatt?!
Szégyelli-e az ég azt a csillagot,
ami kiárasztja isteni fényét
megsötétült lelkemre?

„Szégyenkezem Jézus miatt?!
Szégyelli-e az éj a nappalt?
Éjszaka volt lelkemben, amíg Ő,
a fényes Hajnalcsillag
elűzte a sötétséget.

Megtartatva hit által. Az evangélium Istennek hatalma minden hívőnek üdvösségére. „*Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez.*” (Ef. 2, 8) „*Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog.*” (Mk. 16, 16) „*Valakik pedig befogadták Őt, hatalmat adott azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, akik az Ő nevében hisznek.*” (Ján. 1, 12) „*Mert szívvel hiszünk az igazságra.*” (Róm. 10, 10) „*Az az Isten dolga, hogy higgyetek abban, akit Ő küldött.*” (Ján. 6, 29) A hit munkálkodik.

Az idő kevés lenne arra, hogy beszéljünk azokról, „*akik hit által országokat győztek le, igazságot cselekedtek, az ígéreteket elnyerték...gyengeségből lettek erőssé.*” (megj: az angolból fordítva) (Zsid. 11, 33-34) Emberek szólhatnak így: „Nem látom, hogy lehetséges az, hogy valaki megigazul pusztán hit által.” Nem az jelenti a különbséget, hogy mit látunk. Hit alapján üdvözülünk, nem azáltal, mit látunk. Nem kell látni, ez hogyan lehetséges, mert az Úr végzi el a megmentő munkát. Krisztus a szívben lakozik hit által, (Ef. 3, 17) és Ő a mi igazságunk. „*És lett nékem szabadítóm.*” (Ésa. 12, 2) Miénk lehet a hit általi üdvösség, amit ebben a tanulmányban később még teljesebben mutatunk be, mert a Rómaiakhoz írott levél teljes egészében ezzel foglalkozik.

„Zsidóknak először.” Amikor Péter Kornélius, a római százados kérésére és Isten parancsára Cézareába ment, hogy prédikálja az evangéliumot a pogányoknak, első szavai, amikor hallotta Kornélius történetét, ezek voltak: „*Bizonynal látom, hogy nem személyválogató az Isten, hanem minden nemzetben kedves Őelőtte, aki Őt féli, és igazságot cselekszik.*” (Ap. csel. 10, 34-35) Ez volt az első alkalom, hogy Péter megértette ezt az igazságot, de ez a tény mindig is igaz volt. Ez az igazság amióta Isten létezik. Isten soha nem választott ki úgy senkit, hogy azzal bárki mást kizárjon. A felülről való bölcsesség „*nem részrehajló.*” (Jak. 3, 17) (megj: az angolból fordítva) Az igaz, hogy a zsidó nemzet az Úr csodálatos kegyelmét élvezte, de elveszítették minden kiváltságukat, mert azt gondolták, Isten jobban szereti őket, mint bárki mást, és ők kivételezettek. Egész történelmükön keresztül Isten arra próbálta őket rávezetni, hogy lássák meg: felajánlotta nekik az egész világot azért, hogy másoknak is eljuttassák a világosságot, és azokat a kiváltságokat, amikben ők részesültek. A szíriai Naámán, és a niniveiek - akikhez Jónás küldetett - esete is egy a sok példa közül, ami által Isten meg akarta mutatni a zsidóknak, hogy Ő nem személyválogató.

Akkor az evangélium miért hirdettetett a „*zsidóknak először*”? Egyszerűen azért, mert a zsidók voltak a legközelebb. Krisztust Jeruzsálemben feszítették meg. Ott bízta meg tanítványait azzal, hogy prédikálják az evangéliumot. Mielőtt felemelkedett a mennybe ezt mondta: „*És lesztek nékem tanúim úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeában és Samáriában és a földnek mind végső határáig.*” (Ap. csel. 1, 8) Teljesen természetes volt, hogy a legközelebbi helyen kell elkezdni prédikálni az evangéliumot, és azoknak, akik a

legközelebb vannak. Ez minden missziós munka titka. Aki nem munkálkodik az evangéliummal otthonában, az sehol sem fog az evangéliumért munkálkodni, elmehet akár külföldi országba is.

Isten igazsága. Az Úr azt mondja: „*Emeljétek az égre szemeiteket és nézzetek a földre ide alá, mert az egek, mint a füst elfogynak, és a föld, mint a ruha megavul, és lakosai hasonlóképp elvesznek, de szabadításom örökre megmarad, s igazságom meg nem romol. Hallgassatok reám, kik tudjátok az igazságot, te nép, kinek szívében van törvényem. (Ésa. 51, 6-7) „Nyelvem a te beszédedről énekel, mert minden parancsolatod igaz.” (Zsolt. 119, 172)*

Isten igazsága az Ő törvénye. Ezt ne felejtsük el. Az „Isten igazsága” kifejezés gyakran szerepel a Római levélben, és sok zűrzavar származott abból, hogy önkényesen és sokféle módon határozták meg a kifejezést. Ha elfogadjuk azt a meghatározást, amit a Biblia ad, és ragaszkodunk hozzá, ez nagyban leegyszerűsíti a kérdést. Isten igazsága az Ő tökéletes törvénye.

Igazság és élet. A Tízparancsolat - kőtáblákba vésve, vagy könyvbe írva - Isten igazságáról szóló kijelentés. Az igazság azt jelenti, hogy igaz módon cselekszünk. Az igaz cselekedet élő. Isten igazsága az Ő igaz útjain való igazságos cselekedeteket jelenti. Mivel Isten minden útja igaz, ebből az következik, hogy Isten igazsága nem más, mint Isten élete. Az írott törvény nem cselekedet, hanem a cselekedet leírása, Isten jellemének bemutatása. Isten élete és jelleme Jézus Krisztusban nyilvánul meg, akinek szívében volt Isten törvénye. Igazság nincs cselekedet nélkül. Mivel senki nem jó, csak az Isten, ebből az következik, hogy igazság csak Isten általi életben van. Isten igazsága és az Isten általi élet egy és ugyanaz.

Igazság az evangéliumban. „*Mert az Istennek igazsága jelentetik ki abban.*” Miben? Az evangéliumban. Ne felejtsük el, hogy Isten igazsága az Ő tökéletes törvénye, amit a Tízparancsolatban találhatunk. Nincs ellentét a törvény és az evangélium között. Isten igaz törvénye az evangélium. A törvény Isten élete és mi „*megtartatunk Ő élete által.*” Az evangéliumban megnyilvánul Isten igaz törvénye, mert magában az evangéliumban benne van a törvény. Evangélium nem létezik a törvény nélkül. Aki elutasítja, vagy megtagadja Isten törvényét, annak nincs fogalma az evangéliumról.

Az első felismerés. Jézus azt mondta, hogy a Szentlélek megfeddi a világot bűn, és igazság tekintetében. (Ján. 16, 8) Ez Isten igazságának kinyilatkoztatása az evangéliumban. „*Ahol pedig nincs törvény, ott törvény ellen való cselekedet* (megj: az angolban törvényszegés) *sincsen.*” (Róm. 4, 15) A bűnt nem lehet felismerni, csak törvény által. (Róm. 7, 7) Ebből az következik, hogy a Lélek úgy feddi meg a bűnt, hogy ismertté teszi Isten törvényét. Amikor megismerjük Isten igazságát, akkor annak először olyan hatása van, hogy az embert rádöbbeníti bűnösségére- olyan ez, mint amikor érezzük kicsinységünket egy magas hegyet szemlélve. A magas hegyeket szemlélve azok egyre hatalmasabbnak tűnnek, úgy Isten igazsága is - mely olyan „*mint a nagy hegyek*”, (megj: az eredeti angolból fordítva) (Zsolt. 36, 7) - annál nagyszerűbbnek tűnik, minél többet szemléljük. Ezért aki állandóan Isten igazságát szemléli, az folytonosan tudatában van bűnösségének.

A második, mélyebb felismerés. Jézus Krisztus Isten igazsága. „*Nem azért küldte az Isten az Ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem, hogy megtartassék a világ általa.*” (Ján. 3, 17) Isten nem azért nyilatkoztatta ki igazságát az evangéliumban, hogy rettegjünk Előtte, mert nincs meg bennünk az igazság, hanem hogy megragadjuk és éljünk általa. Bennünk nincs meg az igazság, és Isten azt akarja, hogy erre rájöjjünk, és elfogadjuk az Ő tökéletes igazságát. Ez a szeretet megnyilvánulása, mert Isten igazsága az Ő törvénye, és az Ő törvénye a szeretet. (1 Ján. 5, 3) Ezért „*ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket, és megtisztítson minden hamisságtól.* (1 Ján. 1, 9) Ha az evangélium hirdetése által megismerjük Isten törvényét, de azt elutasítjuk, és hibát találunk benne, mert megítéli útjainkat, ezzel azt fejezzük ki, hogy nem vágyakozunk arra, hogy Isten az Ő igazságát adja nekünk.

Hit által élni. „Miképpen meg van írva: Az igaz ember pedig hitből él.” Krisztus „a mi életünk.” (Kol. 3, 4) „Megtartatunk az Ő élete által.” (Róm. 5, 10) Hit által fogadjuk be Krisztus Jézust, mert Ő hit által lakozik a szívünkben. (Ef. 3, 17) Ha a szívünkben lakozik, akkor Ő az élet, mert a szívből indul ki minden élet. (Péld. 4, 23)

Most nézzük, mit mond az ige: „Azért amiképpen vettétek a Krisztus Jézust, az Urat, akképpen járjatok Őbenne, meggyökerezvén és tovább épülvén Őbenne, és megerősödvén a hitben. (Kol. 2, 6-7) Amikor befogadjuk Őt hit által, és Őbenne járunk úgy, amiképpen befogadtuk Őt, akkor „hit által és nem a látható által járunk.”

„Hitből hitbe.” Ez a látszólag bonyolult kifejezés, - mely sok vita tárgyát képezte már – valójában nagyon egyszerű, ha hagyjuk, hogy a Szentírás önmagát magyarázza. Az evangéliumban „Isten igazsága jelentetik ki hitből hitbe, miképpen meg van írva: Az igaz ember pedig hitből él.” Figyeljük meg, hogy a „hitből hitbe” kifejezés párhuzamos azzal, hogy „Az igaz ember pedig hitből él.”

Az olvasó észrevehette, hogy néhány fordításban az „igaz-righteous” szó áll a 1 Ján. 1, 9-ben, ahol a King James fordítású Bibliában az „igaz-just” szó áll. (megj: az angolban két különböző szó, a magyarban igaz, igazság jelentése van mindkettőnek) Mindkettő ugyanazt jelenti. Isen élete igaz élet. Azt akarja, hogy a mi életünk is igaz legyen, ezért felajánlja nekünk saját életét. Ez az élet hit által lesz a miénk. Amilyen természetes módon lélegzünk, és ezáltal élünk, olyan természetes módon kell élnünk a lelki életet hit által, és így egész életünk lelki élet lesz. A hit az életet adó levegővétel a keresztyén ember számára. Amilyen természetes módon létezőnk fizikailag az egymás utáni lélegzetvétel által, ugyanígy kell élnünk a lelki életet hitből hitbe.

Egyszerre csak egy levegővételt tudunk tenni; ugyanígy lelkileg is csak a jelen pillanatban bennünk lévő hit által élhetünk. Ha tudatos Istentől függő életet élünk, akkor igazsága a miénk lesz, mert folyamatosan azt lélegezzük be. A hit erőt ad számunkra, mert azok, akik hitben gyakorolták magukat „gyengeségükből lettek erősekké.” (megj: az eredeti angol alapján fordítva) (Zsid. 11, 34) Akik elfogadják Isten igazságának „hitből hitbe” történő megnyilatkozását, azokról ezt írja az ige: „Erőről erőre jutnak, míg megjelennek Isten előtt a Sionon.” (Zsolt. 84, 8) Ne felejtjük el, hogy ezt a Biblia ígéből kell megtanulnunk. Az igazi segítség, amit egy tanító megadhat annak, aki a Bibliát tanulmányozza az, hogy megmutatja, hogyan összpontosítsa gondolatait egyre jobban a szent szöveg tökéletesen pontos ígéire.

Először is sokszor olvassuk át a szöveget. Ne sietve, hanem odafigyelve tegyük, minden kijelentésre külön figyelmet fordítsunk. Ne vesztegessük az időt azzal, hogy a szöveg lehetséges jelentésén töprengünk. Nincs annál rosszabb, mint amikor találgatjuk a Szentírás egy szövegének jelentését, hacsak nem valaki más találgatását fogadjuk el. Senki nem tudhat többet a Bibliáról, mint amit maga a Biblia mutat meg önmagából. A Biblia pedig mindig kész arra, hogy megnyíljon mind az egyik, mind a másik embernek. Közvetlenül a szövegre kérdezzünk rá. Próbáljuk meg újra és újra, mindig alázatos, imádságos lelkülettel, hogy megnyíljon előttünk. Ne bátortalanodjunk el, ha nem látunk meg mindent azonnal, ami a szövegben van. Gondoljunk arra, hogy Isten ígéjének mélységei végtelenek, kimeríthetetlenek. Amikor egy nehezen érthető kijelentéssel találkozunk, akkor menjünk vissza, és nézzük át a kijelentést megelőző részeket. Ne gondoljuk, hogy bármely szövegrész teljes értelmé feltárul előttünk, ha nem vesszük figyelembe a hozzá kapcsolódó részeket. Ha folyamatosan elmélyülünk az ígékben, és biztosak vagyunk abban, hogy pontosan értjük, mit mond, akkor hamarosan állandóan gondolatainkban lesznek, és elkezdjük learatni a Biblia tanulmányozás első gyümölcseit, mert váratlan helyzetekben egy-egy rész megvilágosodik, és ezek a részek majd más ígét is megvilágítanak.

Az igazságos ítélet. Róm. 1, 18-20: „Mert nyilván van az Istennek haragja mennyből, az embereknek minden hitetlensége és hamissága ellen, kik az igazságot hamissággal feltartóztatják. Mert ami az Isten felől tudható nyilván van őbennük, mert az Isten

megjelentette nekik, mert ami Istenben láthatatlan, tudniillik az Ő örökké való hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az Ő alkotásaiból megértetvén megláttatik, úgy hogy ők menthetetelenek.”

Hogyan veszítették el az emberek az ismeretet: Róm. 1, 21-23 „Mert bár az Istent megismerték, mindazáltal nem mint Istent dicsőítették Őt, sem néki hálákat nem adtak, hanem az ő okoskodásaikban hiábavalókká lettek, és az ő balgatók szívük megsötétedett. Magukat bölcsnek vallván, balgatók lettek. És az örökkévaló Istennek dicsőségét felcserélték a múlandó embereknek és madaraknak és négylábú állatoknak és csúszó-mászó állatoknak képmásával.”

Isten mellőzésének eredménye: Róm. 1, 24-32: „Annakokáért adta is őket az Isten szívük kívánságaiban tisztátalanságra, hogy egymás testét megszeplőítsék, mint akik az Isten igazságát hazugsággá változtatták, és a teremtet dolgokat tisztelték és szolgálták a Teremtő helyett, aki mindörökké áldott. Ámen. Annakokáért adta őket az Isten tisztátalan indulatokra, mert az ő asszonynépeik is elváltoztatták a természet folyását természetellenesre, hasonlóképpen a férfiak is elhagyván az asszonynéppel való természetes élest, egymásra gerjedtek bujaságukban, férfiak férfiakkal fertelmeskedvén, és az ő tévelygésükben méltó jutalmát elvevén önmagukban. És amiképpen nem méltatták az Istent arra, hogy ismeretükben megtartsák, azonképpen odaadta őket az Isten méltatlan gondolkozásra, hogy illetlen dolgokat cselekedjenek. Akik teljesek minden hamissággal, paráznasággal, gonosszággal, kapzsisággal, rosszasággal, rakván irigységgel, gyilkossággal, versengéssel, álnoksággal, rossz erkölccsel. Súsárlók, rágalmazók, istengyűlölők, dölyfösek, kevélyek, dicsekedők, rosszban mesterkedők, szüleiknek engedetlenek, balgatók, összeférhetetlenek, szeretet nélkül valók, engesztelhetetlenek, irgalmatlanok, akik jóllehet az Isten végzését ismerik, hogy akik ilyeneket cselekednek, méltók a halálra, mégis nemcsak cselekszik azokat, hanem az akképpen cselekvőkkel egyet is értenek.”

Minden hamisság megítéltetik. Isten haragja a mennyből minden emberi hitetlenség és hamisság ellen megnyilvánul. „Minden igazságtalanság bűn.” (1 Ján. 5, 17) „A bűn azonban nem számíttatik be, ha nincsen törvény.” (Róm. 5, 13) Ezért elég az, ha Isten törvényét az egész világon úgy ismerik, hogy megfosztja az embert attól a jogától, hogy mentséget keressen a bűnre. Az ebben a versben foglalt kijelentés megegyezik a következő fejezetben leírttal, ami így szól: „Mert nincsen Isten előtt személyválogatás.” Isten haragja minden hamisság ellen megnyilvánul. A világon nincs olyan nagy ember, aki bünt követhet el büntetlenül, és egy ember sem olyan jelentéktelen, hogy az Isten az ő bűnén keresztülnézzen. Isten nem részrehajló, „személyválogatás nélkül ítél, kinek-kinek cselekedete szerint.” (1 Pét. 1, 17)

Az igazság feltartóztatása. A kijelentés azt mondja, hogy az emberek „az igazságot hamissággal feltartóztatják.” Sokan felületesen olvasták a Róm. 1, 18-t, és úgy értelmezték, hogy az emberek birtokolhatják az igazságot, bár ők maguk hamisak. De a vers nem ezt mondja. Erre elegendő bizonyítékot ad az, hogy az apostol ebben a fejezetben legfőképp azokról beszél, akikben nincs meg az igazság, mert azt felcserélték hazugsággal. Mivel elvesztették minden igazságismeretüket, bűneik miatt ítélet alatt álltak. Az íge azt mondja, hogy az emberek feltartóztatják az igazságot hamissággal. Megjegyezhetjük azt, hogy mikor Jézus saját városába ment „nem is tett ott sok csodát, az ő hitetlenségük miatt.” (Mát. 13, 58) De ez a vers sokkal több ennél. Azt jelenti, - amit a szövegösszefüggés világosan elénk tár - hogy az emberek természetellenes cselekedetei tartóztatják fel azt, hogy Isten igazsága munkálkodjon a lelkükben. Ha nem állnának ellen az igazságnak, akkor az megszentelné őket. Itt látható az eredmény:

Isten jogos haragja. Nyilván van az Istennek haragja a mennyből, az embereknek minden hitetlensége és hamissága ellen; pontosan azért, „mert ami az Isten felől tudható nyilván van öbennük, mert az Isten megjelentette nekik.” Figyeljük meg különösen azt a kijelentést, hogy

ami Isten felől tudható az „nyilván van őbennük.” Bár az általánosan fordított változatban a széljegyzet a „nekik” (megj: nyilvánvaló nekik) szót adja meg, mint ami lehetséges fordítási mód, de az eredeti görög alapján nincs létjogosultsága az ilyen fordításnak. Nem számít mennyire vakon követi is el az ember a bűnt, az attól még bűn marad, „mert ami az Isten felől tudható, nyilván van őbennük.” Ilyen ismerettel, ami nem csak a szemük előtt, hanem bennük is van, könnyű belátni, hogy Isten jogosan haragszik minden bűn miatt, függetlenül attól, kiben található meg. Még ha nem is világos előttünk teljesen, hogyan van az istenismeret beléhelyezve minden emberbe, akkor is elfogadhatjuk az apostol kijelentését tényként. A bálványimádás bolondságáról egy csodás leírást találunk Ésaíasnál, aki azt mondja, hogy az ember, aki bálványt készít, az hazudik a benne lévő igazságnak. „Ki hamuban gyönyörködik, megcsalt szíve vezette félre azt, hogy meg ne szabadítsa lelkét, és ezt mondja: Hát nem hazugság van-e a jobb kezemben?” (Ésa. 44, 20)

Látni a láthatatlant. Mózesről az mondja az ige: „Mert erős szívű volt, mintha látta volna a láthatatlant.” (Zsid. 11, 27) Ez a kiváltság nemcsak Mózesé volt. Mindenkié lehet. Miért? „Mert ami Istenben láthatatlan, ... a világ teremtésétől fogva az Ő alkotásaiból megértetve megláttatik.” Még nem volt olyan korszak a világ teremtése óta, amikor ne lett volna az istenismeret minden ember előtt egy karnyújtásnyira.

„Uram, csodálom alkotásaid,
bármerre is nézek szemeimmal!
Akár a földet szemlélem, amin járok,
akár az eget kutatom.
Nincs oly növény vagy virág,
mely ne hirdetné dicsőséged.”

Örökkévaló hatalom és istenség. Isten láthatatlan jellemzői - örökkévaló hatalma és istensége - a látható dolgok által válnak ismertté. „Az eget beszélik az Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat.” (Zsolt. 19, 2) Jézus Krisztus „Istennek hatalma.” (1 Kor. 1, 24) „Mert Őbenne teremtetett minden, ami van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok, mindenek Őáltala és Őreá nézve teremtetek. És Ő előtte volt mindennél, és minden Őbenne áll fenn.” (Kol. 1, 16-17) „Ő szólt és meglett.” (Zsolt. 33, 9) „Minden teremtménynek előtte született.” (Kol. 1, 15) Ő az elsőszülött, vagyis Isten teremtésének a kezdete. (Jel. 3, 14) Mindezek alapján azt mondhatjuk, hogy minden teremtmény kezdete Krisztus Jézus, aki Istennek hatalma. Ő hívta életre szavával a világokat életadó lényéből, így az isteni hatalom és isteni természet minden teremtett dolgon otthagya nyomát. Nem nyithatjuk ki úgy szemeinket, nem érezhetjük a szellő símogatását arcunkon anélkül, hogy ne jelentenék ki számunkra Isten hatalmát.

„Az Ő nemzetsége vagyunk.” Amikor Pál Mars isten hegyén megfeddte az athéniakat bálványimádásukért, azt állította, hogy Isten nincs messze egyikőnktől sem „mert Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk.” A férfiak, akikhez beszélt, pogányok voltak, ez nyilvánvaló volt számukra is, és nekünk is. Majd idézett egyik költőjüktől, aki így írt: „mert az ő nemzetsége is vagyunk” és erre ráhelyezte az igazság pecsétjét, mert így ír: „Mivelhogy azért az Istennek nemzetsége vagyunk, nem kell azt gondolnunk, hogy aranyhoz vagy ezüsthöz, vagy kőhöz, vagy emberi mesterség és kitalálás faragványához hasonlatos az istenség.” (Ap. csel. 17, 27-29) Az ember minden mozdulata, minden levegővétele Isten hatalmának munkálkodása. Így nyilvánul meg az örökkévaló hatalom és istenség minden emberben. Nem azért, mert az ember valamilyen értelemben is isteni lenne, vagy mert bármiféle hatalma lenne önmagában. Épp ellenkezőleg. Az ember olyan, mint a fű. „Bizony merő hiábavalóság minden ember.”

(Zsolt. 39, 6) Azt a tényt, hogy az ember semmi önmagában - sőt „kevesebb a semminél, és hiábavaló” – az bizonyítja, hogy Isten hatalma megnyilvánul az emberben.

Isten hatalma a fűben. Nézzük csak meg a kis fűszálat, hogyan tör utat magának a napfény felé a kemény földben. Nagyon kis törékeny növény. Húzzuk ki a földből, és meglátjuk, hogy önmagában nincs ereje. Ha elkotorjuk a földet körülötte, azonnal elfonnyad. A földtől függ az élete, mégis áttöri magát rajta. Bontsuk szét olyan óvatosan, ahogy csak tudjuk, de semmit nem fogunk találni arra, „hol tárolja az életető erőt.” Dörzsöljük szét ujjaink között, és meglátjuk, hogy alig van benne valami életfenntartó anyag. Egy olyan törékeny természeti növény, mint a fű, gyakran nagy köveket képes elmozdítani a helyükről, ha növekedésének útját állja. Honnan jön ez az erő? Nem a fűből magából- ez nem kevesebb, mint Isten életet adó ereje, mely szavai által munkálkodik, ahogy a kezdetekkor: *„Hajtson a föld gyenge fűvet.”*

A teremtésben rejlő evangélium. Láthattuk, hogy minden teremtet dologban Isten hatalma nyilvánul meg. Azt is megtudtuk abból az írásrészről, amit a múlt héten tanulmányoztunk, hogy az evangélium *„Istennek hatalma az üdvösségre.”* Istennek hatalma mindenkor ugyanaz, mert a szöveg *„örökkévaló hatalmáról”* beszél. Ezért az a hatalom, mely az Isten által alkotott dolgokban nyilvánul meg, ugyanaz a hatalom, ami az emberek szívében munkálkodik azért, hogy megmentse őket a bűntől és a haláltól. Ezért biztosak lehetünk abban, hogy Isten a világegyetem minden apró részletét úgy alkotta meg, hogy az evangéliumról prédikáljon. Tehát az emberek nemcsak tudhatnak Isten létezéséről a teremtet dolgok által, hanem felismerhetik örökkévaló megmentő hatalmát. A Rómaiakhoz írott levél első fejezetének huszadik verse a tizenhatodik kibővítése. Azt mondja el, hogyan ismerhetjük meg az evangélium hatalmát.

A csillagok, mint prédikátorok. *„Az egek beszélnek Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat. Nap napnak mond beszédet, éj éjnek ad jelentést. Nem olyan szó, sem olyan beszéd, amelynek hangja nem hallható. (vagy „ezek nélkül hallható hangjuk”) Szózatuk kihat az egész földre, és a világ végére az ő mondásuk.”* (Zsolt, 19, 2-4)

Most olvassuk el a Róm. 10, 13-18-t: *„Mert minden, aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik. Mimódon hívják azért segítségül azt, akiben nem hisznek? Mimódon hisznek pedig abban, aki felől nem hallottak? Mimódon hallának, pedig prédikáló nélkül? Mimódon prédikálnak pedig, ha el nem küldetnek? Amiképpen meg van írva: mily szépek a békesség hirdetőinek lábai, akik jókat hirdetnek! De nem mindenek engedelmeskedtek az evangéliumnak. Mert Ésaías azt mondja: Uram! Kicsoda hitt a mi beszédünknek? Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten igéje által. De mondom: avagy nem hallották-e? Sőt inkább az egész földre elhatott az ő hangjuk, és a lakó föld véghatáráig az ő beszédük.”*

Ez a szöveg minden kifogásra választ ad, amit ember felhoz a pogányok megbüntetése miatt. Nem élhetnek kifogással- amint azt az első fejezet állítja. Az evangélium nyilvánvalóvá van téve minden teremtmény számára, akik az ég alatt vannak. Azt el kell ismerni, hogy az ember nem hívhatja azt segítségül, akiben nem hisz, nem hihet abban, akiről nem hallott, és nem hallhat prédikátor nélkül. Az evangélium az, amit hallaniuk kellene, és aminek nem engedelmeskedtek. Ezt megállapítva az apostol megkérdezi: *„Avagy nem hallották-e?”* Azonnal megválaszolja saját kérdését azzal, hogy megismétli a tizenkilencedik zsoltár igéit: *„Szózatuk kihat az egész földre, és a világ végére az ő mondásuk.”* Így megtudjuk, hogy a beszéd, melyet az egek beszélnek nap nap után, az evangélium, és az ismeret, melyet jelentenek éj éj után, az Istennek ismerete.

Az egek az igazságot hirdetik. Tudván azt, hogy az egek Krisztus evangéliumát hirdetik - mely Istennek hatalma az üdvösségre - könnyen végigkövethetjük a 19. zsoltárt. A felületes olvasónak úgy tűnik, hogy a zsoltár folytatólagoasságát valami megtöri. Az egekről való beszédből az író hirtelen vált, és elkezd beszélni Isten törvényének tökéletességéről, átformáló erejéről. *„Az Úrnak törvénye tökéletes megeleveníti a lelket, az Úrnak bizonyágtétele biztos,*

bölcsé teszi az együgyűt.” (8. vers) De ebben egyáltalán nincs törés. Isten törvénye Istennek igazsága, és az evangélium Isten igazságát hirdeti, tehát az egek az evangéliumot hirdetik. Ebből pedig az következik, hogy az egek hirdetik Isten igazságát. „Az egek hirdetik az Ő igazságát, és minden nép látja az Ő dicsőségét.” (Zsolt. 97, 6) Istennek dicsősége az Ő jósága, mert azt mondja az írás, hogy a vétek miatt szűkölködik az ember Isten dicsőségében. (Róm. 3, 23) Aki felnéz az égre, és meglátja benne a Teremtő hatalmát, és aláveti magát ennek a hatalomnak, azt eljut Isten megmentő igazságára. A nap, a hold, és a csillagok fénye csak egy részét képezik az Úr dicsőségének, de ezzel a dicsőséggel világítanak a lélekbe.

Kifogás nélkül. Ezért ennyire egyértelmű, hogy az ember nem élhet kifogással bálványimádó gyakorlatai miatt. Ha az igaz Isten mindenben kinyilvánítja Önmagát, és hatalma által teszi ismertté szeretetét, akkor milyen kifogással élhet az ember, ha nem ismeri és nem imádja Őt? De igaz-e az, hogy Isten minden emberrel megismerteti szeretetét? Igen igaz, minthogy az is, hogy Ő megismerteti magát, mert „*Isten a szeretet.*” Aki ismeri Istent, ismernie kell szeretetét is. Ha ez a helyzet a pogányokat illetően, akkor mennyire nem lehet kifogásuk azoknak, akik ott élnek, ahol hallhatóan, szóval hirdetik az evangéliumot Isten írott ígéből.

A bálványimádás oka. Ha Isten oly tisztán kijelentette Önmagát és igazságát, akkor miért vannak mégis olyan sokan azok, akik teljesen figyelmen kívül hagyják Őt? A válasz így szól: „*Mert bár az Istent megismerték, mindazáltal nem mint Istent dicsőítették Őt, sem Néki hálákat nem adtak.*” Van valami, amit Isten adott, ami az Ő istenségének jele és pecsétje- ez pedig a szombat. Így szól az emberekhez: „*És adtam nékik szombataimat is, hogy legyenek jegyül köztem és közöttük, hogy megtudják, hogy én vagyok az Úr, az ő megszentelőjük.* (Ez. 20, 12) Ez kapcsolatban áll azzal, ami a Római levélben van, mert ott a szöveg azt írja, hogy Isten hatalma és istensége nyilvánvaló a gondolkodó ember számára azokban a dolgokban, amiket alkotott. A szombat a teremtés nagy emlékünnepe. „*Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodjál, és végezd minden dolgodat, de a hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek szombatja: semmi dolgot se tégy azon...mert hat napon át teremtette az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugodott. Azért megáldotta az Úr a szombat napját és megszentelte azt.*” (Ex. 20, 8-11) Ha az emberek mindig úgy tartották volna meg a szombatot, ahogyan azt Isten elrendelte, akkor soha nem lett volna semmilyen bálványimádás, mert a szombat hirdeti az Úr teremtő hatalmát és igaz cselekedeteit.

Hiábavaló okoskodások. Az emberek okoskodásaikkal hiábavalókká lettek, és az ő bolond szívük megsötétedett. Gibbon így ír az ősi filozófusok spekulációiról: „Gondolataikat gyakran képzelgéseik vezették, és képzelgéseiket hiábavalóságok ösztönözték.” Bukásuk folyamata ugyanolyan volt, mint annak az angyalnak, aki Sátánná lett. „*Miként estél alá az égről, fényes csillag, hajnal fia? Levágattál a földre, aki népeken tapostál! Holott te azt mondtad szívedben: az égbe megyek fel, az Isten csillagai fölé helyezem ülőszékemet, és lakom a gyülekezet hegyén messze északon. Fölibük hágak a magas felhőknek, hasonló leszek a Magasságoshoz.*” (Ésa. 14, 12-14) Mi volt önfelmagasztolásának és bukásának oka? „*Szíved felfuvalkodott szépséged miatt, megrontottad bölcsességedet fényességedben.*” (Ez. 28, 17) Az Istentől kapott bölcsességgel és dicsőséggel nem dicsőítette Istent, hanem úgy gondolta, minden talentuma önmagától van, és büszkeségében függetlenítette magát a világosság Forrásától, így a sötétség fededelmé lett. Ugyanígy van az ember esetében is.

Az igazság megváltoztatása hazugságra. „*Nincs erő, csak Istentől.*” A természetben láthatjuk hatalmas erők megnyilvánulását, de ez Isten munkálkodása. Minden olyan erőmegnyilvánulás, melyet a filozófusok névvel illetnek, és amelyről kijelentik, hogy valamiben rejlik, az csak az élő Isten munkálkodása alkotásaiban. Krisztus „*előbb volt mindennél, és minden Őbenne áll fenn*”, Ő tart össze mindent. (Kol. 1, 17) Az összetartó erő közvetlenül Krisztus életéből származó erő. A gravitáció is ugyanez az erő. Ezt olvassuk a mennyei lényekről: „*nagy hatalma és erőssége miatt egyetlen híjuk sincsen.*” (Ésa. 40, 26)

De az ember a természeti folyamatokra néz és ahelyett, hogy meglátná azokban a hatalmas Isten erejét, magukat a dolgokat ruházta fel isteni erővel. Így tehát, amikor önmagukra néztek, és látták milyen hatalmas dolgokat értek el, ahelyett hogy Istent dicsőítették volna - aki mindennek életadója és fennartója, akiben éltek, mozogtak, és létük volt - azt gondolták, hogy ők maguk bírnak isteni természettel. Így változtatták hazugsággá Isten igazságát. Az igazság az, hogy Isten élete és hatalma minden alkotásában megnyilvánul; a hazugság pedig az, hogy az az erő, ami minden dologban megnyilvánul, az minden dologban benne rejlik. Így tették az emberek a teremtet dolgokat a Teremtő helyébe.

Befelé nézve. Marcus Aurelius, akit a legnagyobb pogány filozófusnak mondanak, ezt mondta: „Nézz befelé. Belül van a jó forrása, és ez fel fog törni, ha leásol a mélybe.” Ez kifejezi a pogány gondolkodásmód szellemiségét. Az én a legfelsőbb dolog. De ez nem csak a pogány gondolkodásmódra jellemző, mert napjainkban is fellelhető; mindazonáltal ez nem más, mint a pogányság szellemisége. Ennek része a teremtmény imádása a Teremtő helyett. Természetes módon önmagukat teszik Isten helyébe, és ennek szükségszerű következménye az, hogy önmagukat látják jónak és nem Istent. Amikor az emberek magukba néznek, mi az egyetlen dolog, amit láthatnak? *„Gonosz gondolatok, házasságtörések, paráznaságok, gyilkosságok, lopások, telhetetlenségek, gonoszságok, álnokság, szemérmertlenség, gonosz szem, káromlás, kevélység, bolondság.”* (Mk. 7, 21-22) Pál apostol ezt mondja: *„Mert tudom, hogy nem lakik énbennem, (az én testemben) jó.”* (Róm. 7, 18) Ha az ember meglátja mindezt a gonoszságot, amely természetétől fogva őbenne van, és úgy gondolja, hogy ez jó, és hogy jót tud kihozni magából, akkor az eredmény a legvisszataszítóbb gonoszság lesz. Gyakorlatilag ezzel azt mondja ki: „Gonoszság, légy te az én jóm.”

E világ bölcsessége. „A világi bölcsesség nem ismeri Istent.” A tudomány iránti lelkesedés nem hit, és nem helyettesíti a hitet. Egy ember lehet briliáns tudós, attól még lehet a legaljasabb ember. Néhány évvel ezelőtt felakasztottak egy embert, akit egy tucat vagy annál is több brutális gyilkossággal vádoltak. Tudós volt, és magas pozíciót töltött be a társadalomban. A tudás nem egyenlő a kereszténységgel, bár egy keresztény ember lehet tanult ember. A modern találmányok nem mentik meg az embert a kárhozattól. Számos modern filozófus azt állítja, hogy „a bálványimádás nem férhet meg a világban látható legmagasabb szintű művészet és kultúra mellett.” Ugyanakkor pedig az emberek olyan gyalázatos dolgokba süllyedtek, amire az apostol a Római levél első fejezetének utolsó szakaszaiban utalt. Még a híres-neves bölcs embereket is ezzel a leírással jellemzi. Ez természetes következménye volt annak, hogy önmagukra igazakként tekintettek.

Az utolsó napokban. Ha kapni akarunk egy képet arról, milyen lesz a világ az utolsó napokban, akkor olvassuk el a Római levél első fejezetének utolsó verseit. Aki hisz az Úr eljövetele előtti békés és igaz milleniumban, az kétségkívül megrémül a leírástól, de ez elkerülhetetlen következmény. Olvassuk el figyelmesen a bűnök listáját, és látni fogjuk, milyen pontosan egybevág a következőkkel:

„Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők állnak be. Mert lesznek az emberek magukat szeretők, pénzsóvárgók, kérkedők, kevélyek, káromkodók, szüleik iránt engedetlenek, háládatlanok, tisztátalanok. Szeretet nélkül valók, kérlelhetetlenek, rágalmozók, mértéktelenek, kegyetlenek, a jónak nem kedvelői, árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, inkább a gyönyörnek, mint Istennek szeretői. Kiknél megvan a kegyességnek látszata, de megtagadják annak erejét.” (2 Tim. 3, 1-5) Ez mind az éntől származik, a gonoszság forrásából, amellyel Pál a pogányokat vádolta. Ezek a test cselekedetei, (lásd: Gal. 5, 19-21.), az önmagunkban való bizakodás természetes eredményei. Az apostol leírása ellenére nagyon kevesen vannak azok, akik elhiszik, hogy ezek az állapotok valaha is általánosak lesznek, legfőképp azok közt, aki magukat istenfélőknek tartják. De a magot, ami ezt a termést hozza, már széles körben elvetették. A pápaság - *„a bűn embere”, „a veszedelem fia, aki ellene veti, és fölébe emeli magát mindannak, ami Istennek, vagy istentiszteletre méltónak mondatik”* - a legerősebb

kényszerítő erő a hívő keresztények között, és hatalma napról napra nő. Hogyan? Nem annyira közvetlen módon, mivel elvei vakon elfogadásra kerülnek a hívő protestánsok körében. Isten fölé helyezi magát, és véli, hogy megváltoztathatja a törvényt. (Dán. 7, 25) Vakmerő módon átvették a pogány nap ünnepeket, a vasárnapot, és az Úr szombatjának - a teremtés ünnepének - helyére tették, és határozottan rámutatnak a hatalom jelképeként. A protestánsok többsége pedig követi ezt, elfogadva egy olyan szokást, amely abban áll, hogy az embert magasztalják fel Isten fölé. Ez a jelképe a cselekedetekből való megigazulásnak a hit általi megigazulás helyett. Amikor a hitvalló keresztények emberi rendelkezések felé hajlanak Isten kinyilatkoztatott parancsa ellenére, és ezeket támogatják azáltal, hogy az atyákhoz fordulnak, akik a pogány filozófiákat tanulmányozták, akkor az út, amit szívük választ, a mélybe vezető, gonosz út lesz. „*Akinek van füle a hallásra, hallja.*” Az szerző, aki ezt 1895-ben írta le, még nem is sejthette az első és a második világháború borzalmait, melyet néhány magasan képzett, kultúrált ember okozott.

MÁSODIK FEJEZET

MÁSOK BÜNE A MI BÜNÜNK IS

Bevezetés

„Boldog ember az, aki nem jár gonoszok tanácsán, bűnösök útján meg nem áll, és csúfolódók székében nem ül, Hanem az Úr törvényében van gyönyörűsége és az Ő törvényéről gondolkodik éjjel és nappal.” (Zsolt. 1, 1-2)

„Fiam! Ha beveszed az én beszédeimet, és az én parancsolataimat elrejtéd magadnál, Ha figyelmeztetvén a bölcsességre a te füleidet, hajtod a te elmédet az értelemre, Igen ha az értelemért a te szódat felemeled, Ha keresed azt, mint az ezüstöt és mint a kincseket kutatod azt, Akkor megérted az Úrnak félelmét, és az Istennek ismeretére jutsz. Mert az Úr ad bölcsességet, az Ő szájából tudomány és értelem származik.” (Péld. 2, 1-6)

Itt található a Biblia megértésének titka: tanulmányozás és gondolkodás, megtoldva azzal az őszinte vágygal, hogy megismerjük Isten akaratát azért, hogy megcselekedhessük. „*Ha valaki cselekedni akarja az Ő akaratát, megismerheti e tudományról.*” (Ján. 7, 17) Ismétlés, visszatekintés szükséges ahhoz, hogy bibliaismeretünk legyen. Azonban bármilyen mennyiségű tanulmányozás sem helyettesíti a Szentlélek iránymutatását, mert a Szentlélek tesz bizonyosságot az ígéről.

Visszatekintés

Ebben a tanulmányban szeretnénk annyi dolgot ismételni, amennyit csak lehetséges. Éppen ezért egészében áttekintjük az első fejezetet. Láthattuk, hogy a következőképpen oszlik részekre:

Versek 1-7-ig: beköszöntés, ami rövid összefoglalást ad a teljes evangéliumról

Versek 8-15-ig: Pál rómaiakhoz fűződő személyes érdekelttsége, személyes felelősségérzete irántuk és az egész emberiség iránt.

Versek 16-17: mi az evangélium, és mit tartalmaz.

Versek 21-23-ig: a bölcsesség romlottsága

Versek 24-32-ig: a hálátlanság és az Istenről való elfeledkezés eredménye

A fejezet alapos átolvasása után meglátjuk a fő gondolatot: Isten a teremtés által megismertette magát minden emberrel, és a legalávalóbb pogányok is tudják, hogy bűnösök és bűneik miatt méltók a halálra. „*Kik jóllehet az Isten végzését ismerik, hogy akik ilyeneket cselekednek, méltók a halálra, mégis nemcsak cselekszik azokat, hanem az akképpen cselekvőkkel egyet is értenek.*” (32. vers) Így „*ők menthetetlenek.*” Ezt a fő gondolatot az első fejezetből jól meg kell jegyeznünk, mielőtt belekezdenénk a második fejezetbe, mert a második az elsőnek folytatása, és azon alapszik.

Egy szélesebb látókör

Róm. 2, 1-11

„Annakokáért menthetetlen vagy ó ember, bárki légy, aki ítélsz: mert amiben mást megítélsz, önmagadat kárhoztatod; mivel ugyanazokat műveled te, aki ítélsz. Tudjuk pedig, hogy az Istennek ítélete igazság szerint van azokon, akik ilyeneket cselekszenek. Vagy azt gondolod, ó ember, aki megítéled azokat, akik ilyeneket cselekszenek, és te is azokat cselekszed, hogy te elkerüld az Istennek ítéletét? Avagy megveted az Ő jóságának, elnézésének, és hosszútűrésének gazdagságát, nem tudván, hogy az Istennek jósága téged megtérésre indít? De te a keménységed és meg nem tért szíved szerint gyűjtesz magadnak haragot a haragnak és az Istennek igaz ítélete kijelentésének napjára. Aki megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint: Azoknak, akik a jócselekedetben való állhatatossággal dicsőséget, tisztességet és halhatatlanságot keresnek, örök élettel; Azoknak pedig, akik versengők, és akik nem engednek az igazságnak, hanem engednek a hamisságnak, búsulással és haraggal. Nyomorúság és ínség minden gonosz cselekvő ember lelkének, zsidónak először, meg görögnek; Dicsőség pedig tisztesség és békesség minden jót cselekedőnek, zsidónak először, meg görögnek. Mert Isten előtt nincs személyválogatás.”

Bűnösségük felismerése. Az apostol pogányokra és cselekedeteikre vonatkozó valós állítását – hogy tudják, méltók a halálra - könnyű igazolni. Amikor Ádám és Éva evett a tiltott gyümölcsből, féltek Istennel találkozni, elrejtőztek Előle. A félelemérzés a bűn szükségszerű következménye és bizonyítéka. „*A félelem gyötrellemmel jár. Aki pedig fél, nem lett teljessé a szeretetben.*” (1 Ján. 4, 18) „*Minden istentelen fut, ha senki nem üldözi is, az igazak pedig, mint az oroszlán, bátrak.*” (Péld. 28, 1) „*A gyáváknak pedig...része a tűzzel és kénkövel égő tóban lesz.*” (Jel. 21, 8) Ha a pogányok nem tudnák, hogy bűnösök, nem várnának büntetést gyilkosság vagy lopás elkövetéséért, és nem fegyverkeznének fel a védekezésre.

Egy megválaszolhatatlan vád. Csodálatos logika mutatkozik meg abban, ahogyan az apostol feltárja az első versben megfogalmazott vádat. Az első fejezet a pogányokkal zárult. Mindnyájan egyetértünk az apostol állításával, hogy ők bűnösök a legvisszataszítóbb bűnök elkövetése miatt. „Nekik ezt jobban kellene tudni”- hangzik az önkéntelen felkiáltás. „Ők jobban is tudják”- válaszol az apostol, vagy legalábbis megvan az esély arra, hogy jobban tudják; és tudják is, hogy nem jól cselekszenek. „*Ők menthetetlenek.*” Bármit is gondoljon az ember a pogányok felelősségéről, abban egyet kell értenünk, hogy gyakorlatuk elítélendő. Aztán jön a megdöbbentő viszontválasz: „*Annakokáért menthetetlen vagy óh, ember, aki ítélsz; mert amiben mást megítélsz önmagadat kárhoztatod, mivel ugyanazokat műveled te, aki ítélsz.*” Megfogtak bennünket, nem menekülhetünk. Ha elég okosak vagyunk ahhoz, hogy elítéljük a pogányok gonosz cselekedeteit, akkor ezzel az ítélettel elismerjük, hogy nem élhetünk kifogással saját bűneink miatt.

Mindenki bűnös. „Ugyanazokat műveled te, aki ítélsz.” Bárki, aki elég okos ahhoz, hogy megítélje másban a rosszat, az nem élhet kifogással saját bűnei miatt, de nem mindenki fogja meglátni azonnal, hogy aki megítéli a másikat, ő is ugyanazokat a dolgokat cselekszi. Olvassuk el ezért az első fejezet utolsó verseit újra, és hasonlítsuk össze a bűnök listáját azzal, amit találunk a Gal. 5, 19-21-ben. Látni fogjuk, hogy amiket a pogányok tesznek, és amikért azonnal meglátjuk, hogy bűnösök, azok a test cselekedetei. Ezek a bűnök „*belülről, az emberek szívéből*” származnak. (Mk. 7, 21-23) „Az ember” mindezeknek alá van vetve. „*Az égből letekint az Úr, látja az emberek minden fiát. Székhelyéről lenéz a föld minden lakosára. Ő alkotta mindnyájuk szívét, jól tudja minden tettüket.*” (Zsolt. 33, 13-15)

Mindenki megítéli önmagát. Mivel minden ember ugyanolyan emberi természettel rendelkezik, egyértelmű, hogy aki megítéli a másikat bármilyen rossz cselekedetért, azzal önmagát is megítéli, mert az igazság az, hogy mindenkiben többé-kevésbé ugyanaz a gonoszság él. Ha elég okosak vagyunk ahhoz, hogy valamiről megítéljük, hogy rossz, ez azt jelenti, hogy mi maguk vagyunk a büntetésre méltók, bár úgy látjuk, hogy azt a másik érdemli meg.

Együttérzés, nem megítélés. A tolvaj gyakran így kiált „Állítsák meg, tolvaj!” más emberek után, hogy a közvetlen gyanút elterelje magáról. Ugyanígy ítélik meg emberek másokban a bűnöket azért, hogy ne gyanúsítsák őket azzal, hogy ők ugyanabban bűnösök. Az emberek túl gyakran „kiegyezve a bűnökkel, félresiklanak, és átkozzák azokat, akiknek nincs értelmük hozzá”, de amikben valójában ők is bűnösök emberi természetük miatt. Mivel minden ember ugyanolyan testben él, mindannyian alázattal kell, hogy telve legyünk megvetés helyett, amikor hallunk elkövetett bűnök sokaságáról, mert ez valójában egy kép arról, mi van a szívünkben. Nem mondhatjuk: „Istenem, köszönöm, hogy nem vagyok olyan, mint más ember”, mert viselnünk kell a bűnelkövetés lehetőségének terhét, nem beszélve arról, hogy kísérhetőek is vagyunk. Nagyon gyakran az az ember, akit gyengesége miatt megítélnénk, nem bukott el olyan mértékben, mint ahogyan mi buknánk el, ha megkísértetnénk ugyanabban a helyzetben és mértékben.

Felszólalás a bűnök ellen. A „Zarándokok útja-ban” amikor a szószátyár hagyja, hogy a Hűséges határozza meg a beszélgetés témáját, a Hűséges ezt a kérdést teszi fel: „Az Isten megmentő kegyelme hogyan mutatkozik meg az emberi szívben?”

Bunyan így szól:

„Úgy látom, nagy dolgokról fogunk beszélgetni. Nos, ez egy nagyon jó kérdés, válaszolok rá. Először is, amikor Isten kegyelme a szívben él, akkor nagymértékben felszólal a bűnök ellen. Miért, mi a különbség a bűnök elleni felszólalás és a tőlük való iszonyodás között?

„A hit. De nagymértékű! Az ember felszólalhat a bűn ellen elvből, de nem irtózik tőle, csak akkor, ha valóban Isten által él benne a bűn elleni ellenségeskedés. Sokakat hallottam már, hogy megvallották bűneiket a szószéken, az mégis ott maradt szívükben, házaikban, és beszélgetéseikben. József csábítója hangosan kiáltott, mintha makulátlan lett volna, mindazonáltal elkövette volna vele a tisztátalan tettet.”

Attól még, hogy helyesen látjuk a rossz és a jó közötti különbséget, és határozottan elítéljük a bűnöket, nem leszünk megigazultak. Ellenkezőleg: ezek csak még jobban megítélnék. Szomorú tény az, hogy napjainkban az úgynevezett reformerek közül túl sokan azt gondolják, hogy az evangéliumi munka nagyrészt abból áll, hogy megfeddjük a gonoszságot. A detektív nem az evangélium szolgája.

Ítélet az igazság szerint. „Tudjuk pedig, hogy az Istennek ítélete igazság szerint van azokon, akik ilyeneket cselekszenek.” „Várjunk csak” - mondhatná valaki - „ebben nem vagyok egészen biztos.” Pedig nagyon könnyen meggyőződhetünk róla:

1. Isten létezését mindnyájan valljuk.
2. Ő az a forrás, akiből minden teremtetett dolog származik.
3. Minden teremtmény teljesen Tőle függ. „*Öbenne élünk, mozgunk és vagyunk.*”

4. Mivel mindenkinek az élete Tőle függ, nyilvánvaló, hogy az ember életének fennmaradása az Istennel való egységtől és az Isten akaratától függ.
5. Ezért az ítéletben Isten jelleme az alap.
6. De Isten Maga az igazság. „*És nincs Őbenne hamisság.*”
7. Minden embernek kijelentette Önmagát és igazságát. „*A népek előtt megjelentette az Ő igazságát.*” (Zsolt. 98, 2)
8. Ezért egy ember - a legkisebbtől a legnagyobbig – sem élhet kifogással bűnei miatt.
9. Akkor világos az, hogy amikor Isten megítél minden embert - kivétel nélkül - akkor az igazság alapján ítél. A föld egyesül a mennyel, mondván: „*Igaz vagy Uram, aki vagy, és aki voltál, Te szent, hogy ezeket ítéled.*” „*Jól van Uram, mindenható Isten, igazak és igazságosak a te ítéleteid.*” (Jel. 16, 5, 7)

Nincs menekvés. Senki ne gondolja azt, hogy elmenekülhet Isten igaz ítélete elől. Rendszerint azok hengeznek azzal, hogy elmenekülhetnek, akik a legnagyobb világossággal rendelkeznek. Könnyű azt gondolni, hogy a helyes és helytelenről való ismeretünk számíttatik majd be igazságként, és hogy meggyőzhetjük magunkat arról, ha másokban megítéljük a bűnöket, akkor Istennel el tudjuk hitetni azt, hogy mi azokban a dolgokban sosem lehetünk vétkesek. Pedig ez csupán azt teszi még világosabbá, hogy elítélendők vagyunk.

A Római levél első fejezete kihúzza a talajt minden ember lába alól. Ha a legprimitívebbeket jogosan tartjuk bűnösnek, akkor nincs menekvés az ún. „magasabb szintű rétegek” számára sem. „*Mert minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonos az.*” (Préd. 12, 16)

Isten jósága megtérésre indít. „*Avagy megvted az Ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, nem tudván, hogy az Istennek jósága téged megtérésre indít?*” Isten tökéletesen tiszta és szent, az ember ellenben mindenestül bűnös. Isten ismer minden bűnt, mégsem veti el a bűnöst. „*Mert nem azért küldte az Isten az Ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ Általa.*” (Ján. 3, 17) Krisztus így szólt: „*És ha valaki hallja az én beszédeimet és nem hisz, én nem kárhoztatom.*” (Ján. 12, 47) Mindenben, amit Krisztus mondott és tett, az Atyát mutatta be. Isten „*hosszan tűr érettünk*”, és „*a mi Urunknak hosszútűrését üdvösségnek tarsátok.*” (2 Pét. 3, 9, 15) Lehetetlen, hogy aki megismeri Isten jóságát és hosszútűrését, az ne alázkodjon meg, és ne indítsa bűnbánatra. Amikor megizleljük, hogy milyen gyengéden hordoz bennünket Isten, akkor nem fogunk keményen bánni embertársainkkal. És ha mi nem ítélünk, akkor nem ítélnek minket. (Luk. 6, 37)

A bűnbánat ajándéka. „*Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által, és ez nem töletek van; Isten ajándéka ez.*” (Ef. 2, 8) „*A mi atyáinknak Istene feltámasztotta Jézust, kit ti fára függesztve megöltetek. Ezt az Isten fededelemmé és megtartóvá emelte jobbjaival, hogy adjon az Izráelnek bűnbánatot, és bűnöknek bocsánatát.*” (Ap. csel. 5, 30-31) De Isten nemcsak Izráelnek adott bűnbocsánatot Krisztus által. „*Erről a próféták mind bizonyosságot tesznek, hogy bűneinek bocsánatát veszi az Ő neve által mindenki, aki hisz Őbenne.*” (Ap. csel. 10, 43) Ezt pedig Isten annyira egyértelműen nyilvánvalóvá tette, hogy még az elkülönült zsidóknak is el kellett ismerni: „*eszerint hát a pogányoknak is adott az Isten megtérést az életre!*” (Ap. csel. 11, 18)

Ami megtérésre indít. Isten jósága indítja az embert a bűnbánatra. Ezért az egész világ tele van megtérése indító dolgokkal, mert „*az Úr kegyelmével telve a föld.*” (Zsolt. 33, 5) „*A te kegyelmeddel, ó Uram, teljes e föld.*” (Zsolt. 119, 64) Isten megismerhető alkotásaiból. „*Isten a szeretet.*” Minden teremtmény Isten kegyelméről és szeretetéről tanuskodik. Nem szükséges a Szentírást tovább „tökéletesíteni”, és azt mondani, hogy Istennek jósága által hajlik az ember a megtérésre. Ha a Biblia azt mondja, hogy Isten jósága indítja az embert megtérésre, akkor biztosak lehetünk benne, hogy ez így van. Annyira biztos az, hogy minden embert megtérésre indít, mint az, hogy Isten jóságos. De nem mindenki tér meg. Miért nem? Mert

megvetik Isten jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, és letérnek Isten kegyelmes vezetésének útjáról. De aki nem áll ellen az Úrnak, azt biztosan elvezeti a megtérésre és az üdvösségre.

A harag gyűjtése. Az első fejezetben láttuk, hogy *„nyilván van az Istennek haragja mennyből az embereknek minden hitetlensége és hamissága ellen.”* Ezért mindenki, aki vétkezik, gyűjti magának a haragot. Jegyezzük meg jól, hogy Istennél az ítélet világos. Az emberek csak azt kapják, amit gyűjtöttek. Isten nem önkényeskedik. Nem határozott meg önkényes rendeleteket és nem jelentette ki azt, hogy aki ezeket megsérti, azokon bosszút áll. A büntetés, amit a gonoszok kapnak, az csak saját választásaik szükséges eredménye. Isten az élet egyedüli forrása.

Az Ő élete békesség. Amikor az emberek elvetik Istent, ennek következménye harag és halál. *„Azért, hogy gyűlöltek a bölcsességet és az Úrnak félelmét nem választották, nem engedtek az én tanácsomnak, megvetették minden én feddésemet, esznek azért az ő útjuknak gyümölcséből, és az ő tanácsukból megelégednek. Mert az együgyűeknek pártossága megöli őket, és a balgatagoknak szerencséje elveszti őket.”* (Péld. 1, 29-32) Baj és halál fonódik egybe a bűnnel- ezt választja az ember, ha elutasítja Istent.

„Az ő cselekedetei szerint.” A hitetlenek gyakran mondják azt, hogy Isten nem ítél meg egy embert azért, mert nem hisz valamiben. De ez nem így van. Nem egy gondolatot találunk a Bibliában arra, hogy az ember hite alapján ítéltetik meg. Számtalan rész tanuskodik arról, hogy mindenki cselekedetei alapján lesz megítélve. *„Mert az embernek Fia eljön az Ő Atyjának dicsőségében, az Ő angyalaival, és akkor megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint. (Mát. 16, 27) „Íme, hamar eljövök, és az én jutalmam velem van, hogy megfizessek mindenkinek, amint az ő cselekedete lesz.” (Jel. 22, 12) Ő „ítél kinek-kinek cselekedetei szerint.” (1 Pét. 1, 17)* Aki azt mondja, hogy a cselekedetei helyesek, az magát bíróként állítja Isten helyébe, aki szerint minden ember romlott. Isten az egyedüli Ítéltőbíró, és Ő kizárólag az ember cselekedetei alapján ítél. Az ember pedig hite alapján cselekszik. *„Az az Isten dolga, hogy higgyetek abban, akit Ő küldött.” (Ján. 6, 29)* Nem az ember dolga, hogy megítélje önmagát, és azt mondja, hogy helyesek a cselekedetei. Az ő része egyszerűen az, hogy bízson az Úr jóságában és kegyelmében, hogy cselekedeteit Isten fogja kieszközölni.

Halhatatlanság és örök élet. Isten örök életet ad azoknak, akik keresik a dicsőséget, a tisztességet és a halhatatlanságot. Krisztus *„világosságra hozta az életet és a halhatatlanságot az evangélium által.”* (2 Tim. 1, 10) Az élet és a halhatatlanság két különböző dolog. Aki hisz az Isten fiában, annak örök élete van. *„Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.”* (Ján. 17, 3) Örök életünk van, amint megismerjük az Urat, de nem lehetünk addig halhatatlanok, amíg az Úr el nem jön, az utolsó napon. *„Mindnyájan ugyan nem alszunk el, de mindnyájan elváltozunk. Nagy hirtelen, egy szempillantásban, az utolsó trombitaszóra, mert trombita fog szólni, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, és mi elváltozunk. Mert szükség, hogy ez a romlandó test romolhatatlanságot öltön magára, és e halandó test halhatatlanságot öltön magára.”* (1 Kor. 15, 51-53) Halhatatlanságra törekszünk, mert senki nem rendelkezik vele. Mivel ezt Krisztus hozta el az evangélium fényében, nyilvánvaló, hogy halhatatlanság csak az evangélium által lehetséges. Ezért akik nem fogadják el az evangéliumot, soha nem lesznek halhatatlanok.

Nyomorúság és ínség. Akik bűnt követnek el, a haragnak fiai. (Ef. 2, 3) Düh és harag, nyomorúság és ínség jön a gonoszt cselekvőkre. De a nyomorúságnak és ínségnek egyszer vége lesz. Senki más nem nyer halhatatlanságot Krisztus eljövetelekor, csak azok, akik Krisztuséi, mindenki más megszűnik létezni. Gyötrődés lesz a gonoszok büntetése, de a gyötrelemnek, bármilyen hosszú is legyen, vége lesz a gonoszok végső, teljes pusztulásakor. Isten haragja véget ér. *„Mert még csak egy kevés idő van és elfogy búsulásom, és haragom az ő megemésztetésükre lesz!”* (Ésa. 10, 25) A hívás így szól: *„Menj be népem, menj be*

szobáidba, és zárd be az ajtóidat utánad, és rejtsd el magad rövid szempillantásig, míg elmúlik a bús harag! Mert íme az Úr kijön helyéről, hogy meglátogassa a föld lakóinak álnokságát.” (Ésa. 26, 20-21) „Nem feddődik minduntalan, és nem tartja meg haragját örökre.” (Zsolt. 103, 9) Isten haragja megszűnik, nem azért mert kiegyezett a romlottsággal, hanem mert a bűnnek vége lesz a bűnt cselekvőkkel együtt.

„Minden ember lelkének.” Nyomorúság és ínség „minden gonoszt cselekedő ember lelkének” és „dicsőség pedig, tisztesség, és békesség minden jót cselekedőnek.” Senki nem marad ki. Egy ember sem lehet olyan szegény és megvetett, hogy elfeledkezzenek róla, egy ember sem lehet olyan gazdag és tanult, hogy megmenekülhetne. A gazdagságnak és a pozíciónak nem lesz befolyása Isten ítélőszéke előtt. Isten oly tisztán megmutatta Önmagát, hogy minden embernek van lehetősége megismerni Őt. „Mert nyilván van az Istennek haragja mennyből, az embereknek minden hitetlensége és hamissága ellen, akik az igazságot hamissággal feltartóztatják.” Jegyezzük meg jól, hogy Isten haragja a bűnök ellen nyilvánul meg. Csak azok fognak szenvedni, akik összefonódtak a bűnnel, és nem hagyják, hogy Isten megmentse őket. A bűnök végleges eltörlésekor őket is el kell törölni a bűnnel együtt.

Zsidónak először. Ebből láthatjuk, hogy Isten nem személyválogató. Az apostol végkövetkeztetésként megállapítja, hogy „nincsen Isten előtt személyválogatás.” Az „először” nem mindig az időbeliségre vonatkozik. Beszélünk az ország első emberéről, nem azért, mintha nem lett volna ember már előtte is, hanem azért, mert ő a legfőbb ember az országban. Az iskolában valaki első az osztályban, mert ő a legjobb tanuló. A zsidók voltak az elsők, akiknek a legnagyobb világosság adatott, ezért nekik kell lenniük az elsőknek az ítéletben. A szöveg azonban rámutat arra, hogy Isten nem részesíti különleges kedvezményben a zsidókat más emberek felett. Ha dicsőség, tisztesség és békesség a zsidóknak jár először, akkor a düh, harag, nyomorúság és ínség is nekik jár először. A kérdés nem ez: „Mi az ember nemzetisége?”, hanem az: „Mit tett?” Isten megfizet mindenkinek cselekedetei szerint „mert nincsen Isten előtt személyválogatás.”

Néhány szóban felidézzük azt, mit tanultunk. A Római levél első fejezete röviden összefoglalva bemutatja azok állapotát, akik nem ismerik Istent, és azt, hogyan veszítették el ismeretüket. Azzal zárja, hogy teljesen mentség nélkül valók. Azután mire kezdet emelnénk rájuk szörnyűségeik miatt, és keményen elítélnénk őket, az apostol felénk fordul és elnémitja szánkat találó szavaival: „Annakokáért menthetetlen vagy, ó ember, bárki légy, aki ítélsz, mert amiben mást megítélsz, önmagadat kárhoztatod, mivel ugyanazokat műveled te, aki ítélsz.” A második fejezet bemutatja, hogy mindenki alávetett Isten igazságos ítéletének „mert nincsen Isten előtt személyválogatás.” Ez megerősíti azt, hogy Isten nem részrehajló az ítéletben a két osztályt tekintve.

„Mert akik törvény nélkül vétkeztek, törvény nélkül vesznek is el, és akik a törvény alatt vétkeztek, törvény által ítéltetnek meg. (Mert nem azok igazak Isten előtt, akik a törvényt hallgatják, hanem azok fognak megigazulni, akik a törvényt betöltik. Mert mikor a pogányok, akiknek törvényük nincsen, természettől a törvény dolgait cselekszik, akkor ők, törvényük nem lévén, önmaguknak törvényük. Mint akik megmutatják, hogy a törvény cselekedete be van írva az ő szívükbe, egyetemben bizonyosságot téven arról az ő lelkiismeretük és gondolataik, amelyek egymást kölcsönösen vádolják vagy mentegetik.) Azon a napon, melyen az Isten megítéli az emberek titkait az én evangéliumom szerint a Jézus Krisztus által.”

Törvény nélkül, és a törvényben. Az egészen biztos, hogy amikor az Úr másodszor eljön a földre nem lesz senki, aki ne hallott volna Isten ígéről. Tény, hogy ezrek és milliók úgy haltak meg, hogy soha nem is látták a Bibliát és nem is hallottak róla. Ők azok, akiket az apostol ezzel a szóval illet: „törvény nélküliek.” Bár nyíltan állíthatjuk, hogy ők nem teljesen törvény nélküliek, hanem csak az írott törvény nélküliek. Azt a tényt, hogy van valami

fogalmuk a törvényről, a következő versek mutatják, és bizonyítják, hogy bűnösnek számíttatnak, de „*a bűn azonban nem számíttatik be, ha nincsen törvény.*” (Róm. 5, 13)

Minden bűn meg lesz büntetve. Akár ismerjük az írott törvényt, akár nem, mindannyian egyformán bűnösök vagyunk. „*Mert nyilván van az Istennek haragja a mennyből, az emberek minden hitetlensége és hamissága ellen.*” (Róm. 1, 18) A pogányokról azt írja, hogy menthetetlenek, és ha ők, akik nem ismerik az írott törvényt, menthetetlenek, akkor azok, akiknek a kezükben van, természetesen még inkább menthetetlenek. Isten igazságos. „*Tudjuk pedig, hogy az Istennek ítélete igazság szerint van azokon, akik ilyeneket cselekszenek.*” Ezért mindenki, aki vétkezik, akár törvény nélküli, akár törvényben lévő, büntetve lesz. A „törvény nélküli” állapot nem azt jelenti, hogy Istenről semmi ismerete nincs. Ezt az első fejezet fejt ki. A baj sokakkal az, – akik olvassák, hogy mindenki büntetve lesz, és akik azt gondolják, ez nem igazságos – hogy elfelejtik, vagy nem törődnek azzal, miről szól az első fejezet. Nagy hiba, ha kiragadunk egyes verseket a Bibliából és a szövegösszefüggés nélkül értelmezzük őket.

Elvesznek. Ez lesz a gonoszok sorsa. Péter apostol azt mondja, hogy a világ „*tűznek tartatván fenn, az ítéletnek és az istentelen emberek romlásának napjára.*” (2 Pét. 3, 7) Mit értünk az alatt, hogy ’elvesznek’? Ez annak az ellenkezője, hogy örökké élnek. Egy alkalommal néhány ember szólt Jézusnak a galileaiakról, akiknek vérért Pilátus az ő áldozataikkal elegyítette, és Jézus így válaszolt: „*Ha meg nem térnek, mindnyájan hasonlóképpen elvesznek.*” (Luk. 13, 1-3) Azt olvassuk: „*De a gonoszok elvesznek, és az Úrnak ellensége, mint a liget ékessége, elmúlik, füstként múlik el.*” (Zsolt. 37, 20) Ezért az a kijelentés, hogy akik bünt követnek el, elvesznek, azt jelenti, hogy meghalnak, teljesen eltöröltetnek, „*olyanok lesznek, mintha nem lettek volna.*” (Abd. 16.)

Teljes személyválogatás nélküliség. Ez tökéletes igazságosságot jelent. A bűnösök meg lesznek büntetve, akár pogány országokban éltek, akár ún. keresztény országokban. De egy ember sem lesz abban megítélve, amiről semmi ismerete nem volt. Isten nem bünteti az embert annak a törvénynek a megsértéséért, amiről semmit nem tudott, és nem tartja őt elszámoltathatónak azért a világosságért, amivel nem rendelkezett. Teljesen világos, hogy akik ismerik a törvényt, sok olyan dolgot tudnak, ami azok előtt ismeretlen, akik nem ismerik az írott formát. Minden ember tudja, hogy bűnös, de az írott törvény megadja azoknak - akik azt ismerik - azt a részletes ismeretet, amivel azok, akik nem foglalkoznak vele, nem rendelkeznek. Ezért Isten az igazságszolgáltatásában nem tekinti az utóbbiakat elszámoltathatónak azokért, amikért az előbbiek meg lesznek ítélve. „*Mert akik törvény nélkül vétkeztek, törvény nélkül vesznek is el, és akik a törvény alatt vétkeztek, törvény által ítéltetnek meg.*” Az az ember, aki elutasította a világosságot - akár keveset, akár sokat - nyilvánvalóan bűnös.

A bűn gyökere. Sokak igazságtalannak tartják azt, hogy azok, akiknek kisebb világosság adatott, ugyanúgy elszenvedik a halált bűneikért, mint azok, akik a nagyobb világosság ellen vétkeztek. Ez abból fakad, hogy nem látják be, hogy valójában mi is a bűn. Csak az egy Isten jó. (Luk. 18, 19) Ő a jóság forrása. Bármilyen jó is van az emberben, az mind az Isten óbenne végzett munkálkodása.

De Ő az élet forrása is. Vele van az életnek forrása. (Zsolt. 36, 10) Isten élete az igazság, ezért az Ő életén kívül nincs igazság. Ha valaki elutasítja Istent, akkor sikeresen elvágja magát az élettől. Nem számít az, hogy viszonylag kevés ismerete volt Istenről: ha elutasítja azt a kevés világosságot, akkor elutasítja Istent, és ezzel az életet is. Ha elutasítja azt a keveset, amit meglátott Istenből, ezzel azt mutatja meg, hogy Istent minden esetben elutasítaná. A bűn valójában Istentől való elkülönülés, vagy Isten elutasítása. Ez pedig a halál.

„*Te vagy az az ember.*” (Róm. 2, 17-24)

„Íme te zsidónak neveztetel, és a törvényre támaszkodsz, és Istennel dicsekszel. És ismered az Ő akaratát, és választást tudsz tenni azok között, amelyek különböznek attól, mivelhogy a törvényből megtanítottál. És azt hiszed magadról, hogy te a vakoknak vezetője, a sötétségben levőknek világossága, a balgatók tanítója, a kiskorúak mestere vagy, bírván a törvényben az ismeret és igazság formáját. Aki azért mást tanítasz, magadat nem tanítod-e? aki azt hirdeted, hogy ne lopj, lopsz-e? aki azt mondod, ne paráználkodj, paráználkods-e? aki utálod a bálványokat, szentségtörő vagy-e? Ki a törvényben dicsekszel, a törvénynek megrontása által az Istent gyalázod-e? Mert az Istennek neve miattatok káromoltatik a pogányok között, amint meg van írva.”

A magát zsidónak valló. Elvessék-e a hitvalló keresztények a Római levélnek ezt a részét azzal, hogy nem vonatkozik rájuk, mivel ezt a magukat zsidóknak vallóknak címezte az apostol? Semmi esetre sem! Pontosan a hitvalló keresztényekről ír! Olvassuk csak el! Te „a törvényre támaszkodsz, és Istennel dicsekszel, és ismered az Ő akaratát, és választást tudsz tenni azok között, melyek különböznek attól, mert a törvényből megtanítottál. És azt hiszed magadról, hogy te a vakoknak vezetője, a sötétségben levőknek világossága, a balgatók tanítója, a kiskorúak mestere vagy, bírván a törvényben az ismeret és igazság formáját.” Kiknek írta ezt? Mindenkinek, aki vallja, hogy ismeri az Urat - nem számít milyen néven nevezi meg Őt, és aki azt tartja magáról, hogy képes másokat Isten útjain vezérelni.

„Zsidónak neveztetel.” Nem szabad keresztülsiklani azon, - jelentéktelennek feltüntetve - hogy az apostol nem azt mondja „íme, te zsidó vagy”, hanem „íme, te zsidónak neveztetel.” Az emberek nem mindig azok, amiknek nevezik őket, de nem is azok, amiknek nevezik magukat. A tizenhetedik verstől kezdődően válaszolja meg az apostol azt a kérdést, kik a zsidók. Mielőtt befejezzük a fejezetet, látni fogjuk, hogy az apostol a „neveztetel” szót használva azokról írt a következő versekben, akik nem igazán zsidók, és Isten sem tekinti őket annak.

Zsidóknak mondják magukat. A Jelenések könyve 2, 9-ben ezt látjuk: *„Tudom azoknak káromkodását, akik azt mondják, hogy ők zsidók, és nem azok, hanem a Sátán zsinagógája.”* Azután pedig: *„Íme, én azt művelem a Sátán zsinagógájából azok közül akik zsidóknak mondják magukat, és nem azok, hanem hazudnak, íme azt művelem, hogy azok eljöjjenek és leboruljanak a te lábaid előtt és megtudják, hogy én szerettelek téged.”* (megj: az angolból fordítva) Ebből az derül ki, hogy zsidónak lenni valóban olyan nagy tiszteességgel jár, hogy sokan helytelenül nevezik magukat annak. Mégis a világ túlnyomó része már több száz éve megveti a zsidókat. Amióta az Újtestamentumot megírták a világ egy részén sem volt senki számára cél az, hogy zsidónak mondják, a szó köznapi értelmében. A zsidóság, mint nép, soha nem részesült olyan megtiszteltetésben, hogy előnyt jelentett volna zsidóságuk. De az mindig is előny volt és ma is gyakran az, ha valakit kereszténynek tartanak, bár nagyon sokan csak a világi előnyökért hangoztatják, hogy keresztények.

Zsidó és keresztény. Nem teszünk erőszakot a szövegen, ha azt mondjuk, hogy amikor a „zsidó” kifejezést használja az apostol, akkor az azt jelenti, amit ma a „keresztény” kifejezés jelent. Ez rögtön nyilvánvaló lesz akkor, ha átgondoljuk, milyen egy igazi zsidó. Elég sok Bibliaverset találunk ahhoz, hogy meglássuk, kezdettől fogva az volt az igaz zsidó, aki hitt Krisztusban. Az emberi nemzetség feje, az Úr Jézus, azt mondta: *„Ábrahám, a ti atyátok örvendezett, hogy meglátja az én napomat, látta is, és örült.”* (Ján. 8, 56) Hitt az Úrban, és hite számíttatott be neki igazsággul. Igazság azonban egyedül csak Krisztus által van. Mózes, a zsidók vezére, *„Egyiptom kincseinél nagyobb gazdagságnak tartotta Krisztus gyalázatát.”* (Zsid. 11, 26) A lázadó zsidók a pusztában megkísértették és megtagadták Krisztust. (1 Kor. 10, 9) Amikor Krisztus eljött testben, az „övéi” nem fogadták be Őt. (Ján. 1, 11) És mindezek megkoronázásaként Krisztus azt mondta, ha valaki nem hisz Mózes írásainak, az nem hisz Őbenne sem. (Ján. 5, 46-47) Ezért nyilvánvaló, hogy senki nem volt és most sem igazi zsidó,

ha nem hisz Krisztusban. Az, aki nem zsidó, valójában a „Sátán zsinagógájából” való. *„Az üdvösség a zsidók közül támadt.”* Jézus ezt mondta a samáriai asszonynak Jákób kútjánál: *„Ti azt imádjátok, amit nem ismeretek, mi azt imádjuk, amit ismerünk: mert az üdvösség a zsidók közül támadt.”* (Ján. 4, 22) Krisztus Maga *„Dávid magvából lett test szerint”*, ezért zsidó volt. Nem is adatott *„az ég alatt más név, mely által kellene nekiünk megtartatnunk.”* A zsidókat kivéve egy népnek sem volt így felmagasztalva a neve. Másik népet nem részesített Isten ekkora kegyben. *„Mert melyik nagy nemzet az, amelyhez olyan közel volna az ő istene, mint mi hozzánk az Úr, a mi Istenünk, valahányszor Hozzá kiáltunk? És melyik nagy nemzet az, amelynek olyan rendelései és igazságos végzései volnának, mint ez az egész törvény, amelyet én ma adok elétek?”* (Deut. 4, 7-8)

A törvényre támaszkodva. Amint láttuk az előbb idézett versben, a zsidók kapták meg a világegyetem legtökéletesebb törvényét, Isten saját törvényét. Ezt „bizonyásznak” hívták, mert bizonyosság volt ellenük. A törvény tökéletes volt, nem arra tanította őket, hogy igazzá válhatnak a törvényen kívül- pont ellenkezőleg. Mivel annyira tökéletes volt, ők pedig bűnösök voltak, elítélte őket. Azért kapták, hogy Krisztushoz vezesse őket, akiben megtalálhatták volna azt a tökéletes igazságot, amit a törvény megkíván. *„A törvény haragot nemz”* (Róm. 4, 15), és egyedül Krisztus ment meg a haragtól. De ők *„a törvényre támaszkodtak”*, épp ezért megmaradtak a bűnben. *„Elbizakodtak magukban, hogy ők igazak.”* (Luk. 18, 9) Nem találták meg az igazságot, *„mert nem hitből keresték, hanem mintha a törvény cselekedeteiből volna.”* (Róm. 9, 31-32)

Istennel dicsekedve. Ez különbözik attól, amikor valaki az Urat dicséri. (Zsolt. 34, 2) Ahelyett, hogy örültek volna az Úr által hozott üdvösségnek, Istenről való felsőbbrendű tudásukkal dicsekedtek. Valóban több ismerettel rendelkeztek, mint mások, mégis semmijük nem volt, amit ne kaptak volna, bár úgy dicsekedtek, mintha nem kapták volna. Önmagukat dicsőítették a tudásukért, nem pedig Istent, ezért a pogányok állapotába süllyedtek, akik *„bár az Istent megismerték, nem mint Istent dicsőítették Őt, sem Néki hálákat nem adtak, hanem az ő okoskodásaikban hiábavalókká lettek.”* Ha az olvasó arra hajlana, hogy megítélje az ősi zsidókat hiábavaló dicsekvésükért, akkor hadd emlékeztessen arra, milyen érzés az, amikor valakit összehasonlítanak pogány országok lakóival, vagy saját országa „alacsonyabb rendű társadalmi osztályával.”

Isten akarata az Ő törvénye. Az apostol azt mondja, hogy a zsidók ismerik Isten akaratát, mert megtanították a törvényből. Isten akarata az Ő törvénye. Ez valóban így van, ezen a ponton nincs vitának helye. Bármely kormány akarata a törvényében jut kifejeződésre. Ahol van egy abszolút vezető, az ő szava mindig törvény. Isten abszolút vezető, bár nem önkényes, és mivel akarata az egyedüli igazság, ebből az következik, hogy akarata törvény. Törvényét a Tízparancsolatban foglalta össze. A Tízparancs tartalmazza Isten akaratának tömör kijelentéseit.

Az ismeret és az igazság formája. Bár a Tízparancs - a tökéletes bölcsesség és igazság - Isten akaratának kifejezése, ezek csak kijelentések, és nem maga a valóság; mint ahogy egy házról készült kép sem maga a ház, legyen bár tökéletes a kép. A pusztán könyvbe írt vagy kőbe vésett szavaknak nincs életük. De Isten törvénye az örök élet. Csak Krisztusban található meg az élő törvény, mert Ő az élő Isten megnyilvánulása. Akiben Krisztus él, annak életében megnyilvánul Isten tökéletes törvénye. De akiben csak a betű szerinti törvény él, és nem Krisztus, abban csak formai az ismeret és az igazság. Ezért mondják helyesen a törvényről, hogy Isten jelleméről készült fotó. De egy fotó vagy egy kép csak árnyéka a valóságnak, nincs benne tartalom. Akiben Krisztus él, abban megvan a forma is és a tartalom is, mivel a tartalmat nem birtokolhatjuk forma nélkül. De akiben az igazság csak szavak szintjén él Krisztus nélkül, - aki az egyedüli Igazság - abban csak az isteni forma van meg, isteni hatalom nélkül.

Kemény kérdések. A 21-23. versekben az apostol feltesz néhány kemény kérdést. Mindenki, aki büszke önmagára igaz élete miatt, válaszolja meg ezeket a kérdéseket önmagának. Könnyű és természetes dolog az ember számára az, hogy büszke az „erkölcsösségére.” Emberek, akik nem keresztények, azzal vigasztalják magukat, hogy „erkölcsös” életet élnek, és ezért ők is olyan jók, mintha keresztények lennének. Tudja meg mindenki, aki így gondolja, hogy erkölcsiség csakis Isten törvényével való összhangban létezik. Minden, ami bármely tekintetben Isten törvényének szintje alatt áll, az erkölcstelenség. Ezek alapján vizsgálja meg mindenki, vajon tökéletesen megtartotta-e a törvényt.

„Lopsz-e?” Legtöbb ember azt mondaná: 'Nem. Becsületes vagyok minden dolgaimban.' Ez nagyon jó, de ne legyünk a kérdésben felületesekek. Nézzük a Szentírást! Azt mondja: „*A törvény lelki.*” (Róm. 7, 14) „*Istennek beszéde élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél, és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és a velőknek megoszlásáig, és megítéli a szívnek indulatait.*” (Zsid. 4, 12) Nem számít, milyen tökéletesek külső cselekedeteink, ha lelkünkben és gondolatainkban vétkezünk, bűnösök vagyunk. Az Úr a szívet vizsgálja, a külső helyett. (1 Sám. 16, 7) Amilyen rossz dolog meglopni Istent, olyan rossz dolog meglopni embereket is. Megadtad-e Istennek azt, amivel tartozol Neki? Tökéletesen becsületes módon jártál-e el a Vele való kapcsolatban? Hallgasd, mit mond: „*Avagy az ember csalhatja-e Istent? Ti mégis csaltatok engem. És azt mondjátok: Mivel csalunk téged? A tizeddel és az áldoznivalóval.*” (Mal. 3, 8-9) Ez rád is vonatkozik? Megadtad-e Istennek azt, ami az Ő része a tizedből és a hálaáldozatokból? Ha nem, mit fogsz válaszolni akkor, amikor az ihletett ige ezt kérdezi: „*Aki azt hirdeted, hogy ne lopj, lopsz-e?*”

„Mert a törvény lelki.” Máté evangéliuma 5. fejezetében a Megváltó feltárta a törvény lelki természetét. Azt mondja: ha a mi igazságunk nem több a farizeusok és írástudók igazságánál, akkor nem léphetünk be a mennyei királyságba. Mi volt az ő igazságuk? Jézus ezt mondta nekik: „*Éppen ti is kívülről igazaknak látszotok ugyan az emberek előtt, de belül rakva vagytok képmutatással és törvénytelenséggel.*” (Mát. 23, 28) Ezért ha a mi igazságunk nem belsőleges, akkor semmik vagyunk. Istenről azt mondja az írás: „*az igazságban gyönyörködöl, amely a belső részekben van.*” (Zsolt. 51, 8) (megj: az angol után fordítva) Ha továbbhaladunk Máté evangéliuma 5. fejezetében, az Üdvözítő azt állítja, hogy a hatodik parancsolatot - ami azt mondja ki: „*Ne ölj!*” - egy kimondott szóval is meg lehet szegni. Azt is elmondja, hogy a hetedik parancsolatot - ami azt mondja: „*Ne kövess el házasságtörést!*” (az angol után fordítva) a szemeinkkel és gondolatainkban is megszeghetjük. Ugyanez az elv természetesen minden parancsolatra él. Márpedig ha ez a helyzet, akkor ez késztesen nagy óvatosságra bennünket abban, kimondjuk-e azt, hogy megtartottuk a törvényt. Néhányan azt mondják, hogy a Tízparancsolat nagyon alacsony mércét állít, és hogy az ember képes mindet megtartani, mégsem tudnak egy magas szintű társadalomban élni. Az ilyenek semmit nem tudnak a törvényről. Egy ember megszeghet minden parancsolatot, mégis lehet világító fényforrás „a legjobb társadalomban.”

Isten nevének káromlása. „*Mert az Istennek neve miattatok káromoltatik a pogányok között, amint meg van írva.*” Ki miatt? Aki tanítja a törvényt, és azt mondja, hogy az Isten nevét nem szabad hiába venni. Amikor Dávid bűnt követett el Uriás feleségével, Isten azt mondta neki: „*A te cselekedeted által nagy lehetőséget adtál az istenkáromlásra az Úr ellenségeinek.*” (2 Sám. 12, 14) (megj: az angolból fordítva) Dávid az Úr hitvalló követője volt, de Isten törvényének megszegése által esélyt adott a hitetleneknek arra, hogy azt mondják: 'Íme, a kereszténység mintapéldánya!' Ki az, aki azt mondhatja az Úr hitvalló követőjeként, hogy mindig megfelelő módon képviselte az igazságot? Ki az, akinek nem kell beismernie önmaga és Isten előtt, hogy cselekedeteivel és szavaival nagyon gyakran nem megfelelően képviselte az igazságot, amit vall? Ki az, aki bűnei miatt - tanításban vagy cselekedetben - még nem adott az embereknek egy nagyon nem megfelelő képet arról, milyen is az igaz istentisztelet? Röviden: ki az, akinek nemet kell mondania az apostol kérdésére: „*A törvénynek megrontása*

által, az Istent gyalázod-e?” És mivel Isten neve ily módon káromoltatik a hitvalló keresztények által, ki az, aki önmagát büntetlennek nyilvánítja Isten törvénye előtt?

Ezekben a versekben néhány kemény kérdést tett fel az apostol azoknak, akik „*zsidónak neveztetnek*”, akik azt vallják, hogy az Úr követői. A pusztá forma és a hitvallás nem tesz valakit Isten igazságának igaz tanítójává. Akinek az életében meg látszik meg az az erő, amelyet vall, annak az igazság csak kárára van.

A következő versekben rövid, de egyértelmű megállapítást találunk a körülmetélkedésről és a körülmetéletlenségről.

Róm. 2, 25-29

„Mert használ ugyan a körülmetélkedés, ha a törvényt megtartod, de ha a törvényt áthágod, a te körülmetélkedésed körülmetéletlenséggé lett. Ha tehát a körülmetéletlen pogány megtartja a törvénynek parancsolatait, az ő körülmetéletlensége nem körülmetélkedésül tulajdoníttatik-e neki? És a természettől fogva körülmetéletlen ember, ha a törvényt megtartja, megítél téged, aki a betű és körülmetélkedés ellenére is a törvénynek megrontója vagy. Mert nem az a zsidó, aki külsőképpen az, sem nem az a körülmetélés, ami a testen külsőképpen van, hanem az a zsidó, aki belsőképpen az, és a szívnek lélekben, nem betű szerint való körülmetélése az igazi körülmetélkedés, amelynek dicsérete nem emberektől, hanem az Istentől van.”

A kifejezések jelentése. A két kifejezés - „körülmetélkedés” és „körülmetéletlenség” – nemcsak bemutatja a külső jel meglétét, ill. hiányát, hanem a népek két osztályát is jelöli. A „körülmetéletlenek” nyilvánvalóan a pogányok, akik más isteneket imádnak. A kifejezés ezen használatát találjuk a következő részletben: *„Sőt ellenkezőleg, mikor látták, hogy énreám van bízva a körülmetéletlenség evangéliuma, mint Péterre a körülmetélésé. (Mert aki erős volt Péterben a körülmetélkedés apostolságára, bennem is erős volt a pogányok között.) És elismervén a nékem adott kegyelmet, Jakab és Kéfás, meg János, kik oszlopokul tekintetnek, bajtársi jobbjukat nyújtották nekem és Barnabásnak, hogy mi a pogányok között, ők pedig a körülmetélés között prédikáljunk.”* (Gal. 2, 7-9) Itt azt látjuk, hogy a „körülmetéletlenség” és a „pogányok” kifejezések, mind ugyanarra a csoportra vontkoznak. De hogy mi volt a körülmetélkedés haszna, arról ez a fejezet nem szól. Pusztán a ténymegállapítás elégséges, mert az apostol egyetlen célja az, hogy bemutassa, mi a körülmetélkedés, és kik az igazi körülmetéltek. Nagyon is sok múlik ezen a néhány versen. Ezért figyelmesen kell tanulmányozni őket, mert ezen áll az ótestamentumi próféciák nagy részének helyes megértése. Ha ezeknek a verseknek a hitvalló Biblia tanulmányozók olyan jelentőséget tulajdonítottak volna, amelyet megérdemel, akkor soha nem gyártottak volna semmiféle „angol-izrael” elméletet, sem ostoba, félrevezető feltételezéseket arról, hogy a zsidók visszatérnek Jeruzsálembe az Úr visszajövetele előtt.

Mi a körülmetélkedés? Ezt a kérdést pontosan a Róm. 4, 11 válaszolja meg, ahol az apostol Ábrahámról – az első körülmetélkedetről - szólva ezt mondja: *„És a körülmetélkedés jegyét körülmetéletlenségében tanúsított hite igazságának pecsétjéül nyerte.”* Tehát a kérdésre - „Mi a körülmetélkedés?” - a válasz az, hogy a körülmetélkedés jegye a hit általi igazság pecsétje.

Amikor a körülmetélkedés körülmetéletlenséggé lesz. Ha ez a helyzet, akkor nyilvánvaló, hogy ahol nincs igazság, a körülmetélkedés jegye értéktelen. Az apostol azt mondja: *„Ha a törvényt áthágod, a te körülmetélkedésed körülmetéletlenséggé lett.”* Az előző versekben láttuk, hogy a forma valóság nélkül semmit nem ér; itt pedig azt mondja, hogy a jegy lényeg nélkül értéktelen. Nagyon könnyű egy szegény embernek kirakni egy reklámtáblát, hogy cipőt és csizmát árul, de a bolt árucikkokkal való feltöltése tökélet igényel. Ha megvan a reklámtábla, de nincs cipő és csizma, az rosszabb annál, mintha nem lenne tábla.

A zsidók tévedése. A zsidók tévedtek: azt feltételezték, a jegy elegendő. Végül odáig jutottak, hogy azt gondolták, a jegy jelenti majd a valóságot is. Napjainkban is sok hitvalló keresztény gondolja azt, hogy bizonyos hagyományok követése Krisztus testének tagjaivá teszi őket. De pusztán a test körülmetélése nem az igazságot, hanem a bűnt jelzi. Lásd: Gal. 5, 19-21. Sokan azok közül, akiket megvetnek, mint „körülmetéletlenek”, valójában „körülmetéltek”, míg ők maguk nem.

A szív körülmetélése. Valódi körülmetélkedés a szív vonatkozásában létezik, ami a belső életet és egyáltalán nem a testi külsőséget jelenti. Az apostol világosan kinyilvánítja, hogy ami a testen külsődleges, az nem körülmetélkedés, az csak a külső formát jelenti, hanem „*a szívnek lélekben, nem betű szerint való körülmetélése*” a valódi körülmetélkedés. Ezt általános igazságként állapítja meg. Ez nem új megállapítás volt Pál korában, mert kezdettől fogva így volt. A Deut. 30,6-ban olvassuk Mózes szavait, amint így szól Izráel gyermekeihez: „*És körülmetéli az Úr, a te Istened a te szívedet, és a te magodnak szívét, hogy szeressed az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és teljes lelkedből, hogy élj.*” Minden igaz zsidó felismerte, hogy az igaz körülmetélkedés a szív körülmetélése. István azokat, akik megtagadták az igazságot, ilyen jelzővel illette: „*kemény nyakú és körülmetéletlen szívű és fülű emberek.*” (Ap. csel. 7, 51)

Szívbéli igazság. A zsoltáros így ír: „*Íme, Te az igazságban gyönyörködöl, ami a belső részekben van.*” (Zsolt. 51, 8) (megj: az angol után fordítva) A pusztán külsődleges igazság semmit nem jelent. Lásd: Máté 5, 20; 23, 27-28. Szívvel hiszünk az igazságra. (Róm. 10, 10) Amikor Mózes Isten parancsára elismételte a törvényt Izráelnek, így szólt: „*Szeresd azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből. És ezek az igék, amelyeket a mai napon parancsolok néked, legyenek a te szívedben.*” (Deut. 6, 5-6) Ahol nincs igazság, ott nincs valódi élet. Így mivel a körülmetélkedés az igazság jegye, nyilvánvaló, hogy nincs igazi körülmetélkedés a szív körülmetélése nélkül.

A szív körülmetélése lélekben. „*Mert tudjuk, hogy a törvény lelki.*” (Róm. 7, 14) Ez a Szentlélek természete, mert Isten ígéje a Lélek kardja, ami Isten törvényét az ember szívére helyezi. Ezért az igaz körülmetélkedés a Szentlélek munkája. István a gonosz zsidókat körülmetéletleneknek mondja, mert így szólt: „*Ti mindenkor a Szentléleknek ellene igyekeztetek.*” (Ap. csel. 7, 51) Bár a „lélek” szó a Róm. 2, 29-ben nem nagy kezdőbetűvel van írva, az mégis a Szentlélekre vonatkozik, és nem csupán az emberi lélekre. (Természetesen a görögben semmi nem jelzi a különbséget. Az angolban is ugyanúgy van írva, vonatkozzon Isten Lelkére, vagy az emberi lélekre.) Emlékezzünk arra, hogy a körülmetélkedés a hit általi igazság jegyeként adatott, és hogy az örökség Ábrahámnak és az ő magvának volt megígérve a törvény igazsága által (Róm. 4, 11-13), és látni fogjuk, az örökség a körülmetélkedés ígérete volt. Az apostol azt is mondja, hogy Krisztusban elnyerjük az örökséget, „*akiben ti is, miután hitettek, megpecsételtettetek az ígéretnek ama Szent Lelkével, aki záloga a mi örökségünknek a megvásárolt tulajdon megváltására.*” (Ef. 1, 10-14) (megj: az angol után fordítva) Az igazság Lelke által biztosította Isten Ábrahámnak és az ő magvának a megígért tulajdont. Ezért már a kezdetektől fogva a Lélek általi körülmetélkedés számított igaz körülmetélkedésnek.

Körülmetélkedés Krisztus által. „*És ti Őbenne vagytok beteljesedve, aki feje minden fejedelemségnek és hatalmasságnak, akiben körül is metéltettetek kéz nélkül való körülmetéléssel, levetközvé az érzéki bűnök estét a Krisztus körülmetélésében.*” (Kol. 2, 8-11) A körülmetélkedésnek ugyanolyan fontos jelentése kellett, hogy legyen először is, mint amilyen mindig is volt. Ezért kezdettől fogva a Krisztus általi igazságot jelentette. Ezt mutatja az, hogy a körülmetélkedés Ábrahámnak adatott az igazság pecsétjeként, amit hit által nyert el. „*Hitt az Úrnak és tulajdoníttatott az őneki igazságot.*” (Gen. 15, 6)

Kik a „körülmetélkedés”? A kérdést a Filippi levél 3, 3 válaszolja meg: „*Mert mi vagyunk a körülmetélkedés, akik lélekben szolgálunk az Istennek, és a Krisztus Jézusban dicsekedünk, és*

nem a testben bizakodunk.” Ez ugyanazt mondja ki más szavakkal, mint a mi szövegünk: „*A szívnek lélekben, nem betű szerint való körülmetélése, aminek dicsérete nem emberektől, hanem Istentől van.*” Aki nem hitt és nem örvendett a Krisztus Jézusban, az igazából soha nem volt körülmetélt. Emiatt hívja István a hitetlen zsidókat „körülmetéletleneknek.”

A körülmetélkedés jelentése. Nincs időnk arra, hogy a kérdésbe részletesen belemenjünk, de a fenti szöveg a helyes irányba vezet bennünket. A Genezis fejezeteinek – mely Ábrahám és Isten szövetségét írja le - alapos vizsgálata is hozzásegít bennünket ahhoz, hogy tisztázzuk a kérdést. A Genezis 15. fejezetéből megtudjuk, hogy Isten Ábrahámval hit alapján kötött szövetséget. A 16. fejezetben azt látjuk, hogy Ábrahám inkább feleségére hallgatott, mint az Úrra, és Isten ígéretét testi cselekedet által tette valóssá, ezzel pedig hibát követett el. Fiának a Lélek által kellett megszületnie, nem test szerint. Lásd: Gal. 4, 22-23, 28-29. Aztán a 17. fejezet bemutatja Ábrahám újjáéledt hitét, a szövetség megújítását a körülmetélkedés pecsétjével. Egy rész hús vágatott le, hogy bemutassa, nem lehet bizodalma a testben, hanem az igazságot és az örökséget Isten Lelke által kell elérnie. Ez Ábrahám leszármazottait folytonosan emlékeztette vétkére, és felszólítja őket arra, hogy az Úrban, és ne önmagukban bízzanak. De megrontották a jegyet. Úgy gondolták, azt jelenti, hogy ők jobbak, mint más nemzet, ahelyett, hogy annak bizonyítékát látták volna meg benne, hogy „*a test nem használ semmit.*” De az, hogy a zsidók megrontották és félreértették a jegyet, még nem teszi semmissé eredeti jelentését.

Kik a zsidók? Láttuk a Galatához írt levél második fejezetéből vett idézetben, hogy a „körülmetéletlen” kifejezés azokra vonatkozik, akik nem ismerik az Urat, vagy akik „*Isten nélkül valók voltak e világban.*” (Ef. 2, 11-12) A zsidók a „körülmetélkedés.” De csak azok, akik örvidenek Krisztus Jézusban, akiknek nincs bizodalma a testben. Ezért az igazi zsidók nem mások, mint a [hívő] keresztények. „*Az a zsidó, aki belsőképpen az.*” Soha nem volt igaz zsidó Isten előtt az, aki nem hitt Krisztusban. Minden igaz Krisztusban hívő az zsidó, a kifejezés Biblia értelme szerint. Ábrahám - a zsidó nemzet atyja - örvendett Krisztusban. Lásd: Ján. 8, 56.

Az elkülönülés jele. Sokan osztják azt a véleményt, hogy a körülmetélkedés azért adatott, hogy megkülönböztető jel legyen a zsidók és a pogányok között. Ezen elmélet valótlanságát megérthetjük, ha tanulmányozzuk, miért adatott a körülmetélkedés, és átgondoljuk Pál apostol állítását arról, valójában mi is a jeletősége. Mások azt feltételezik, azért adatott, hogy a zsidókat elkülönítse, hogy a krisztusi leszármazás kitisztázódjon. Ez is csupán egy megalapozatlan találgatás. Krisztusnak Júda törzséből kellett származnia, de mivel minden törzs körülmetélt volt, nyilvánvaló, hogy a körülmetélkedés semmi esetre sem jelenti a krisztusi leszármazást. Mi több, a testi körülmetélkedés soha nem tett semmilyen különbséget a zsidók és a pogányok között. Nem őrizte meg Izráelt a bálványimádástól, és nem tartotta vissza őket attól, hogy csatlakozzanak a pogányok bálványimádó gyakorlatához. Amikor elfelejtkeztek Istenről, összevegyültek a pogányokkal, nem volt különbség köztük és a pogányok közt. A körülmetélkedés nem különböztette meg őket. Isten nem kívánta azt, hogy elkülönüljenek a pogányoktól abban az értelemben, hogy egyáltalán ne érintkezzenek velük. Azzal a céllal hívta őket ki Egyiptomból, hogy elvigyék az evangéliumot a pogányok közé. Azt kívánta, hogy jellemben különüljenek el, de a külső körülmetélkedés soha nem volt erre hatással. Mózes azt mondta az Úrnak: „*Mert miről ismerhetjük meg, hogy én és a te néped kedvet találtunk előtted? Nem arról-e, ha velünk jársz? Így vagyunk megkülönböztetve én és a te néped minden néptől, amely e földnek színén van.*” (Ex. 33, 16) Ha az Úr jelen van az ember szívében, az különbözteti meg mindenki másától, bár élhetnek ugyanabban a házban és ehetnek ugyanarról az asztalról. Lehet az ember körülmetélve, és élhet úgy, mint egy remete, de ha Krisztus nincs a szívében, akkor nem különült el a világtól.

Szó szerinti és lelki mag. Az Izráelre vonatkozó sok zagyaság abból fakad, hogy ezeket a kifejezéseket félreértik. Az emberek azt mondják, ha kijelentjük, hogy csak azok a zsidók,

akik lelkiek, akkor ezzel tagadjuk a szó szerint a magot és az ígéretet. De a „lelki” nincs elletétben „a betű szerintivel.” Ami lelki, az betű szerinti, valós. Krisztus lelki, de valós, szó szerinti Mag. Ugyanígy az örökség – aminek örökösei vagyunk Krisztusban - is lelki örökség, és valós. Ha azt mondjuk, hogy csak azok alkotják az igaz Izráelt, akik lelkiek, akkor azzal nem módosítjuk az Írásokat, nem gyengítjük az ígéret erejét és közvetlenségét, mert Isten ígérete csak azoknak szól, akik hisznek Krisztusban. *„Mert nem a törvény által adatott az ígéret Ábrahámnak, vagy az ő magvának, hogy e világnak örököse lesz, hanem a hitnek igazsága által.” (Róm. 4, 13) „Ha pedig Krisztuséi vagytok, tehát az Ábrahám magva vagytok, és ígéret szerint örökösök.” (Gal. 3, 29)*

HARMADIK FEJEZET: ISTEN INGYEN KEGYELME

Bevezetés: Nem igazán helyes, ha azt mondjuk, hogy befejeztük az első két fejezet tanulmányozását, mert soha tudunk végére érni a Biblia tanulmányozásának. Ha a legmélyrehatóbban tanulmányoztuk is az Írás valamely részét, még akkor is csak a kezdeteknél vagyunk. Newton - miután egy életen át tanulmányozta a természettudományokat - azt mondta, hogy olyan, mint egy gyermek, aki játszadozik az előtte elterülő, számára felfedezetlen hatalmas óceán partján; akkor ezt még inkább alkalmazhatjuk a Biblia legbuzgóbb kutatójára is.

Ezért senki ne gondolja, hogy valaha is kimeríthetjük a könyv előző fejezeteit. Ha az olvasó a gondolataiban már jól elraktározta szöveget, azaz tud tetszés szerinti részletet felidézni, és el tudja helyezni a szövegösszefüggésben, ez akkor is csak annyit jelent, hogy a szöveget elkezdte haszonnal tanulmányozni. Ezért az olvasó - aki azon aggódalmaskodik, vajon megérti-e magától az Írásokat - időzzön hosszasan az igéknél, mintha egy biztos helyre ázna le a kincsekért. Egy kimeríthetetlen forrás vár felfedezésre.

A második fejezetet összefoglalja az első vers: *„Annakokáért menthetetlen vagy, ó ember, bárki légy, aki ítélsz, mert amiben mást megítélsz, önmagadat kárhoztatod, mivel ugyanazokat műveled te, aki ítélsz.”* A többi vers csak ennek az állításnak a részletes kifejtése. Azt látjuk, hogy nincs kivétel, mert nyilván van az Istennek haragja mennyből az embereknek minden hitetlensége és hamissága ellen. Ha halljuk és ismerjük az igazságot, az még nem helyettesíti a gyakorlati megcselekvést. Isten nem személyválogató, nem hagyja a bűnt büntetlenül, bárhol is legyen az.

Kedves Isten előtt. Kornélius házában Péter apostol tett egy kijelentést: *„Bizonyal látom, hogy nem személyválogató az Isten, hanem minden nemzetben kedves Őelőtte, aki Őt féli, és igazságot cselekszik.” (Ap. csel. 10, 34-35)* A pogány országokban vannak olyan emberek, akik sosem hallhatták Isten nevét, nem olvashatták írott igéjét, mégis üdvözülni fognak. Isten a teremtés művében nyilvánul meg, és akik a látottak alapján befogadják Őt, azok éppoly kedvesek Előtte, mint akiknek sok ismeretük van Róla.

Az ellenvetések megválaszolása. A Rómaiakhoz írt levél harmadik fejezetének első része kérdésekből és válaszokból áll. A Pál levelét figyelmesen olvasó észrevehette, hogy az érvek között gyakran merülnek fel kérdések. Minden lehetséges ellenvetésnek elébe megy. Az apostol felteszi azt a kérdést, amit egy ellenkező kérdezhet, és meg is válaszolja- ezzel érvelésének még nagyobb hangsúlyt ad. Tehát a most következő versek által nyilvánvaló lesz, hogy a második fejezetben bemutatott igazságokat nem szívesen fogadnák a farizeusok, és minden erejükkel harcolnának ellene. Az apostol által felvetett kérdések nem a gondolatait foglalkoztató problémák- ezt tisztázza az ötödik vers közbevetése, az *„emberi módon szólok”* mondat. Ezután a bevezető után olvassuk el a Róm. 3, 1-18-t!

„Mi tekintetben különb hát a zsidó? Vagy micsoda haszna van a körülmetélkedésnek? Minden tekintetben sok. Mindenek előtt, hogy az Isten rájuk bízta az Ő beszédeit. De hát hogy ha

némelyek nem hittek? Vajon azoknak hitetlensége nem teszi-e hiábavalóvá az Istennek hűségét? Távol legyen. Sőt inkább az Isten legyen igaz, minden ember pedig hazug, amint meg van írva: Hogy igaznak ítéltesse a Te beszédeidben, és győzedelmes légy, mikor vádolnak téged. Ha pedig a mi igazságtalanságunk az Istennek igazságát mutatja meg, mit mondjunk? Vajon igazságtalan-e az Isten, hogy minket büntet? Emberi módon szólok. Távol legyen! Mert akkor mi módon ítéli meg Isten a világot? Mert ha az Istennek igazsága az én hazugságom által öregbült az Ő dicsőségére, miért kárhoztattatom még én is, mint bűnös? Sőt inkább ne cselekedjünk-e a rosszat, hogy abból jó származzon?- amint minket rágalmaznak, és amint némelyek mondogatják, hogy mi így beszélünk, akiknek kárhoztatása igazságos. Micsoda tehát? Különbek vagyunk-e? Semmiképpen sem. Mert az előbb megmutattuk nyilván, hogy zsidók és görögök mindnyájan bűn alatt vannak. Amint meg van írva, hogy nincsen csak egy igaz is, nincs, aki megértse, nincs, aki keresse az Istent. Mindnyájan elhajlottak, egyetemben haszontalanná lettek, nincs, aki jót cselekedjék, nincsen csak egy is. Nyitott sír az ő torkuk, nyelvükkel álnokságot szólnak, áspiskígyó mérge van ajkaik alatt. Szájuk telve átkozódással, és keserűséggel. Lábaik gyorsak a vérontásra. Útjaikon romlás és nyomorúság van és a békességnek útját nem ismerik. Nincs isteni félelem az ő szemük előtt.”

„Isten beszédei.” Beszéd az, amikor valamit kimondanak. Isten ajka ünnepélyességgel jelentette ki a Tízparancsolatot. Lásd: Deut. 5, 22. István így szólt Mózesről a törvény átvétele kapcsán: *„Ez az, aki ott volt a gyülekezésben a pusztában a Sínai hegyen a vele beszélő angyallal és a mi atyáinkkal, ki élő igéket vett, hogy nekünk adja.”* (Ap. csel. 7, 38) A Tízparancsolat elsődlegesen Isten beszéde, mert saját szájával mondta el a nép füle hallatára. De a Szent Írások teljes egésze Isten beszédei, Isten igéi, *„sokféleképpen”* (Zsid. 1, 1) szólva, és a Tízparancsolat bővebb kifejtései. A keresztények az életüket a Biblia alapján kell, hogy kialakítsák. Ez látható Péter apostol szavaiból: *„Ha valaki szól, mintegy Isten igéit szólja.”* (1 Pét. 4, 11)

A törvény kiváltság. Sokan vannak, akik azt gondolják, Isten törvénye teher, és úgy képzelik, hogy a keresztényeknek megadatott az a kiváltság, hogy nem kell vele törődniük. De épp ellenkezőleg, mivel János ezt írja: *„Mert az az Isten szeretete, hogy megtartjuk az Ő parancsolatait, az Ő parancsolatai pedig nem nehezek.”* (1 Ján. 5, 3) Pál pedig azt állítja, hogy nagy kiváltságban részesültek a zsidók azzal, hogy ők kapták meg a törvényt. Mózes azt mondja: *„És melyik nagy nemzet az, amelynek olyan rendelései és igazságos végzései volnának, mint ez az egész törvény, amelyet ma én adok elétek?”* (Deut. 4, 8) Mindenki, aki igazán szereti Istent, nagy áldásnak tekinti azt, hogy Isten szent törvénye az övé, és világossá van téve előtte a törvény kívánalma.

„Rájuk bízta.” A zsidók kiváltsága nem csupán azt jelentette, hogy Isten velük ismertette meg beszédeit, hanem *„Isten rájuk bízta az Ő beszédeit”*, vagy így is mondhatjuk: „Isten megbízta őket beszédei őrzésével.” Ez azt jelenti, hogy nekik adatott a törvény, hogy megismertessék másokkal is- nem egyszerűen csak saját haszonra kapták. Az egész világ misszionáriusainak lettek elhíva. Az a kiváltság és dicsőség - ami a zsidóknak adatott azzal, hogy Isten törvénye rájuk lett bízva, hogy megismertessék az egész világgal - felbecsülhetetlen értékű.

„Mondd el másoknak is!” Amikor Pétert és Jánost letartóztatták és megfenyegették, mert Krisztust prédikálták - (aki a tökéletes, élő törvény) - azt mondták: *„Mert nem tehetjük, hogy amiket láttunk és hallotunk, azokat ne szóljuk.”* (Ap. csel. 4, 20) Akik nagyra értékelik az ajándékot, amit Isten ad nekik, azok másokkal is meg fogják osztani. Sokan azt gondolják, nincs értelme a pogányokhoz is elvinni az evangéliumot, mert azt hallják, hogy Isten megigazítja azokat a pogányokat is, akik abban a világosságban járnak, amit kaptak. Úgy vélik, ez ugyanaz, mint amikor valakire a világosság az írott törvényből sugárzik. Azt gondolják, hogy a romlott pogányok nincsenek rosszabb helyzetben, mint a hűtlen, magukat

kereszténynek vallók. Aki nagyra értékeli Isten áldásait, az nem fog így gondolkodni. A világosság nagy áldás. Minél többet tudnak emberek az Úrról, annál jobban örvendnek Benne. Mindenki, aki igazán ismeri az Urat, őszintén fog vágyakozni arra, hogy elvigye „a nagy örömhírt” minden népekhez, mert nekik adatott.

Isten hűsége. „*De hát hogyha némelyek nem hittek? Vajon azoknak hitetlensége nem teszi-e hiábavalóvá az Istennek hűségét?*” Nagyon találó kérdés. Isten hűségének próbája. Megszegie-e ígéretét, az ember hitetlensége miatt? Hűtlen lesz-e azért, mert az ember hűtlen? A mi ingadozásunk Istent is ingadozásra készíti-e? „Az nem lehetséges.” Ez a helyes értelmezés, mert a kifejezést helytelenül fordították „*Isten őrizz!*”-zel. (megj: az angolban; a magyarban a „*Távol legyen.*” kifejezés áll.) Isten akkor is igaz marad, ha minden ember hazuggá lesz. „*Ha hitetelenkedünk, Ő hű marad: Ő magát meg nem tagadhatja.*” (2 Tim. 2, 13) „*Uram, az égig ér a Te kegyelmességed, a Te hűséged a felhőkig!*” (Zsolt. 36, 6)

Hatalom és hűség. Valaki erre gyorsan rávághatja, hogy ez érvényteleníti azt az előző állítást, hogy csak azok, akik hisznek, az ígéret örökösei. „Hogy lehetséges az, hogy csak a hűségesek az Ábrahám magva és így az örökösök, ha Isten megtartja ígéretét, akkor is, ha minden ember hitetlen?” Nagyon egyszerűen, ha az Írásokat és Isten hatalmát nézzük. Figyeljük meg azokat a szavakat, amiket Keresztelő János mondott a romlott zsidóknak, akiket - helyesen - „*mérges kígyók fajzatainak*” hívott: „*És ne gondoljátok, hogy így szólhattok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! Mert mondom néktek, hogy Isten eme kövekből is támaszthat fiakat Ábrahámnak.*” (Mát. 3, 9) Isten az örökséget csak a hűségeseknek adományozza, de ha minden ember hűtlennek is bizonyul, Ő, aki az embert a föld porából alkotta, képes más embereket támasztani a kövekből, akik majd hisznek.

Isten legyen igaz. „*Hogy igaznak ítéltessél a te beszédeidben, és győzedelmes légy, amikor vádolnak téged.*” Sátán Istent igazságtalansággal és közömbösséggel, sőt még kegyetlenséggel is vádolja. Ezrek visszhangozzák ezeket a vádakokat. De az ítélet ki fogja nyilvánítani Isten igazságát. Jelleme, mint ahogy az ember jelleme is, próba alá van vetve. Az ítéletben minden tett – Istené is, az emberé is, a teremtetéstől kezdődően - mindenki által láthatóvá lesz minden vonatkozásban. Amikor pedig majd minden tökéletes megvilágításban megláttatik, akkor Istent senki többé rosszal nem fogja vádolni- még ellenségei sem.

Isten igazságának megmutatása. Az ötödik és a hetedik versek különböző szavakkal, de ugyanazt mondják el. Isten igazsága határozottan ellentétes az emberi igazságtalansággal. Bár az akadémikuskodó úgy gondolkodik, hogy Istennek nem kellene elítélnie az igazságtalanságot, ami ellenkezőképpen az Ő igazságát mutatja meg. De ami lerontja Isten igazságát, az nem ítélteti meg a világot. Ha Isten olyan lenne, amilyennek egy hitetlen ember elképzei - hogy Istennek ilyennek kellene lennie - akkor Isten előttük eljátszaná a becsületét, és jelenleginél sokkal harsányabban ítélnék el Őt.

„Emberi módon szólok.” Pál nem ember volt? Dehogynem! Volt-e valaha is más, mint ember? Soha. Akkor miért a kifejezés: „*Emberi módon szólok.*” Mert Pál írásait is, úgy, mint az ősi prófétai írásokat, a Szentlélek ihlette. A Szentlélek szólt általa. Nem Pál véleményét olvassuk az evangéliumról, hanem a Lélek saját állításait. De ezekben a kérdésekben a Lélek emberi módon beszél, ami annyit jelent, hogy idézi az ember hitetlen szavait azért, hogy megmutassa, a hitetlenség ostobaság.

Hitetlen kérdések. Nagy különbség van a kérdések között. Néhányat azért tesznek fel, mert útmutatást szeretnének kapni, másokat azért, hogy az igazsággal vitatkozzanak. Ezért különböző módon kell megválaszolni őket. Néhány kérdésre nem szabad több figyelmet áldozni, ha ugyanazt a hitetlenséget tapasztaljuk, mintha azt pozitív állításként mondanánk ki. Amikor Mária megkérdezte: „*Mimódon lesz ez?*” (Luk. 1, 34), akkor az volt a vágya, hogy további információt nyerjen, és választ kapott az angyaltól. De amikor Zakariás azt kérdezte: „*Miről tudhatom én ezt meg?*”, akkor egészen tisztán azt mondta ki, hogy nem hisz az angyal szavainak, ezért Isten megbüntette.

A romlottság napvilágra kerül. Amikor a vitatkozó azt mondja: „*Mert ha az Istennek igazsága az én hazugságom által öregbült az Ő dicsőségére, miért kárhoztattam még én is, mint bűnös?*”, a gyors viszontválasz így hangzik: „Inkább azt mondd, amit valójában gondolsz: Cselekedjünk rosszat, hogy abból jó származzék.” Ezekkel a hitetlen kérdésekkel valójában azt mondják, hogy amit gonosznak hívnak az jó, az emberek igazak, nem számít, mit cselekszenek, és végül a rosszból jó jön ki. Ez a lényege a modernkori spiritizmusnak és univerzalizmusnak, melyek azt tanítják, hogy minden ember üdvözl.

A gonoszság nem jóság. Sokan vannak a spiritualistákon kívül is, akik valójában azt mondják: „*Cselekedjünk rosszat, hogy abból jó származzék.*” Kik ők? Akik azt vallják, hogy az ember képes önmagától jót tenni. Az Úr kinyilvánítja, hogy csak Isten a jó, és jó csakis jóból származhat. (Lásd: Luk. 18, 19 és 6, 43-45) Az emberből csakis gonoszság származik. (Mk. 7, 21-23) Ezért aki azt gondolja, hogy képes magából jó cselekedeteket kihozni, az valójában azt mondja, hogy jó származhat a gonoszból. Ugyanezt mondja az is, aki nem akarja megvallani, hogy bűnös. Az ilyen önmagát Isten fölé helyezi, mert Isten nem ad gonoszt a jóhoz. Isten egy gonosz embert jóvá tehet, de csakis úgy, hogy az Ő jóságát helyezi a gonoszság helyébe.

„Mindnyájan bűn alatt vannak.” A vitatkozó elnémul, ha felfedtetnek hitetlen gondolatai. Az ilyenek kárhoztatása igazságos. A végkövetkeztetés ez: minden ember, akár zsidó, akár pogány, bűn alatt van. Ez további végkövetkeztetésre ad okot: az üdvösségre csakis egy út létezik minden ember számára. Annak is, aki az egyházi falain belül nőtt fel, naponta hallva az Írásokat, ugyanolyan bűnös természete van, és Megváltóra van szüksége, mint a civilizálatlan embernek. Ezért igazából senki nem nézheti le a másikat.

Mindnyájan elhajlottak. Amikor az apostol mind a zsidókra, mind a pogányokra vonatkozóan így írt: „*mindnyájan elhajlottak*”, akkor csak azt ismételte meg, amit Ésaías írt több száz évvel ezelőtt: „*Mindnyájan, mint juhok eltévelyedtünk, kiki az ő útjára tértünk, de az Úr mindnyájunk vétkét Őreá vetette.*” (Ésa. 53, 6)

„A békességnek útja.” „*És a békességnek útját nem ismerik*”, mert nem akarták megismerni a békesség Istenét. Már megmutattuk, hogy Isten törvénye az Ő útja, és mivel Ő a békesség Istene, az Ő törvénye a békesség útja. Így szól: „*Vajha figyelmeztél volna parancsolataimra! olyan volna békességed, mint a folyóvíz, és igazságod, mint a tenger habjai.*” (Ésa. 48, 18) „*A te törvényed kedvelőinek nagy békességük van, és nincs bántódásuk.*” (Zsolt. 119, 165) Vagyis „nem ütköznek a botránkozás kövébe.” Aki az Úr útját készíti azáltal, hogy tanítja a bűnök bocsánatát, az lábainkat a békesség útjára igazgatja (Luk. 1, 76-79), mert Isten törvényével hoz bennünket összhangba.

A Római levélből eddigi tanulmányozásunk során megláthattuk, hogy mind a zsidók, mind a pogányok ugyanabban a bűnös állapotban vannak. Egyiknek sincs semmi dicsekednivalója a másik előtt. Aki – akár egyháztag, akár nem – elkezd megítélni és kárhoztatni a másikat, (nem számít a másik mennyire romlott) akkor ezzel azt fejezi ki, hogy ő maga is ugyanazokban a dolgokban bűnös, amit megítél a másokban. Az ítélet egyedül Istené és nagy bátorság kell ahhoz, hogy az ember elbitorolja Isten helyét.

Akikre rábízott a törvény, azoknak nagy kiváltságuk van a pogányokhoz képest, mégis azt kell mondaniuk: „*Különbek vagyunk-e? Semmiképpen sem. Mert az előbb megmutattuk nyilván, hogy zsidók és görögök mindnyájan bűn alatt vannak.*” (Róm. 3, 9)

A nagy végkövetkeztetés. Róm. 3, 19-22

„Tudjuk pedig, hogy amit a törvény mond, azoknak mondja, akik a törvény alatt vannak, hogy minden száj bedugassék, és az egész világ Isten ítélete alá essék. Annakokáért a törvénynek cselekedeteiből egy test sem igazul meg Őelőtte: mert a bűn ismerete a törvény által van. Most pedig törvény nélkül jelent meg az Istennek igazsága, amelyről tanubizonyságot tesznek

a törvény és a próféták, Istennek igazsága pedig a Jézus Krisztusban való hit által mindazokhoz és mindazoknak, akik hisznek.”

A törvényen belül. Arra nincs lehetőségünk, hogy átgondoljuk a „törvény alatti” kifejezést, mert valójában itt nem ez jelenik meg. Itt a „törvényben” kifejezésnek kellene állnia, mint a Róm. 2, 12-ben, mert az eredeti görögben mindkét helyen ugyanaz a szó szerepel. (megj: a „törvényben” kifejezést írja Waggoner, de a magyar bibliafordítás mindkét esetben a törvény alatti kifejezést használja. Az angol Biblia a Róm. 2, 12-ben valóban a „törvényben” kifejezéssel fordít.) A „törvény alatt” kifejezés értelme egész más. Hogy a fordítók miért „törvény alatti”-nak fordították ezen a helyen, és az 1 Kor. 9, 21-ben, (megj: a magyar fordítás itt helyes, az angol nem) ahol szintén a „törvényben” kifejezés van, amint látjuk Young konkordanciájában, ezt nem tudjuk megmondani. Nincs rá ok. A fordítás teljesen önkéntes. Az előttünk álló vers jelentése: *„Tudjuk pedig, hogy amit a törvény mond, azoknak mondja, akik a törvényben vannak,”* vagyis „a törvény hatókörében, vagy ítélete alatt.” Ez nyilvánvaló és – annak fényében, ami közvetlenül ezután következik – fontos tény is.

„Amit a törvény mond.” A törvény szava Isten szava. A törvény igazság, mert Isten saját szavaival mondta el. Abban a szövetségben, amit Isten kötött a zsidókkal, átadva nekik a Tízparancsolatot, ezt mondta a törvényről: *„Most azért, ha figyelmesen hallgattok szavamra...stb. (Ex. 19, 5) A parancsolatok kimondattak „a hegyen a tűz, a felhő és a homályosság közepéből nagy felszóval.” (Deut. 5, 22) Ezért, amikor Isten törvénye szól az emberhez, akkor Maga Isten szól az emberhez. Sátán kitalált egy olyan mondást, amellyel sok embert eredményesen rávett arra, hogy higgye el, az „emberek szava Isten szava.” Ez része nagymérvű hazugságának, ami miatt sokan azt gondolják magukról, hogy felette állnak Isten törvényének. Mindenki tudja meg, aki szereti az igazságot - Sátán találmánya ellenében -, hogy az igazság az, hogy Isten törvényének szava az Isten szava.*

Minden száj bedugassék. A törvény szól, hogy *„minden száj bedugassék.”* Minden szájnak el kellene némulnia, ha az ember átgondolná azt, hogy Isten az, aki szól. Ha az ember felfogná azt, hogy Maga Isten szól a törvényben, akkor nem lenne olyan gyorsan kész a viszontválaszra, amikor szól hozzá, és nem gyártana oly sok kifogást arra, hogy miért nem engedelmeskedik neki. Amikor az Úr szolgálai olvassák a törvényt a népnek, nagyon gyakran úgy tűnik, mintha az emberek azt gondolnák, az csak emberi szó, amit hallgatnak, ezáltal pedig magukat felhatalmazva érzik arra, hogy alkudozzanak, vitába szálljanak, ellenkezzenek, és azt mondják, hogy bár minden szó igaz, mégsem érzik kötelességüknek az engedelmisséget, vagy nem szolgálja a kényelmüket. Nem így vélekednének, ha hallanák Isten szavát, amikor szól hozzájuk.

De amikor a törvényt olvassák, az Isten szava, ugyanúgy, mint amikor az izraelitáknak szólt a Sínai hegy lábánál. Emberek manapság gyakran nyitják meg szájukat a törvény ellen, de eljön az az idő, amikor minden száj elnémul, mert *„eljön a mi Istenünk, és nem hallgat.” (Zsolt. 50, 3)*

A törvény igazságszolgáltatása. Amit a törvény mond, azoknak mondja, akik a hatókörében, vagy igazságszolgáltatásában vannak. Miért? *„Hogy minden száj bedugassék, és az egész világ Isten ítélete alá essék.”* Akkor milyen széles körben terjed ki a törvény igazságszolgáltatása? Kiterjed minden lélekre, aki csak a világon él. Nincs senki, aki kivétel lenne a törvénynek való engedelmisség alól. Nincs olyan lélek, akiről nem jelentené ki, hogy bűnös. A törvény az igazság mércéje, és *„nincsen csak egy igaz is.”*

Nincs megigazulás a törvény által. *„Annakokáért a törvénynek cselekedeteiből egy test sem igazul meg Őelőtte, mert a bűn ismerete a törvény által van.”* A két dolog közül egynek meg kell lennie, hogy az ember megigazuljon a törvény által: az ember nem bűnös, vagy a törvény rossz. De jelen esetben egyik sem áll fenn. Isten törvénye tökéletesen igaz és minden ember bűnös. *„A bűn ismerete a törvény által van.”* Nyilvánvaló, hogy az embert nem nyilváníthatja

igaznak az a törvény, ami őt elítéli bűnösnek. Ezért magától értetődő igazság az, hogy a törvény cselekedeteiből egy test sem igazul meg.

Kettős ok. Kettős oka van annak, miért nem igazulhat meg senki a törvény által. Az első az, hogy mindenki követett el bűnt. Ezért a törvény folyamatosan bűnösnek kell, hogy nyilvánítsa az embert, nem számít, milyen lesz a jövő élete. Egy ember sem tud többet tenni annál, mint ami Istennel szembeni kötelessége, nem lehetséges olyan nagyszámú jótett végrehajtani, amivel kiválthatna egy rossz cselekedetet. Mi több, az emberek nemcsak hogy vétkeztek, hanem bűnösök is. *„Mert a testnek gondolata ellenségeskedés Isten ellen, minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedhet, mert nem is teheti.” (Róm. 8, 7) „Mert a test a lélek ellen törekedik, a lélek pedig a test ellen, ezek pedig egymással ellenkeznek, hogy ne azokat cselekedjétek, amiket akartok.” (Gal. 5, 17)* Ezért, nem számít, milyen sokat próbálja az ember megcselekedni a törvény igazságát, nem fog rátalálni a törvény általi megigazulásra.

Ön-megigazítás. Ha valaki megigazulhatna a törvény cselekedeteiből, akkor az azért lenne, mert mindent megtett, amit a törvény megkíván. Jegyezzük meg jól, hogy akkor ő lenne az, aki cselekedett, és nem a törvény. Nem a törvény tesz valamit azért, hogy megigazítsa az embert, hanem az ember maga teszi a megkívánt jócselekedeteket. Ezért ha egy ember megigazulhatna a törvény által, az azért lenne, mert természetesen megvan benne minden igazság, amit a törvény megkíván. Aki azt képzei, hogy megcselekedheti a törvény igazságát, az azt tartja magáról, hogy olyan jó, mint Isten. A törvény követel, és Isten igazságát jelenti ki. Ezért aki azt gondolja, hogy megigazulhat a törvény által, az azt gondolja magáról, hogy annyira jó, hogy nincs szüksége Megváltóra. Minden önigazult ember - nem számít milyen hitvallású - önmagát Isten törvénye fölé magasztatja, ezzel pedig [elvileg] azonosítja magát a pápasággal.

Törvény nélküli igazság. Mivel az ember gyenge és elbukott állapota miatt senki sem igazulhat meg a törvényen kívül, nyilvánvaló, hogy ha bárkinek valaha volt is igazsága, akkor azt más forrásból nyerte, nem a törvényből. Ha az ember magára lenne hagyva a törvénnyel, származhatna állapotban lenne. De van remény. Isten igazsága törvény nélkül vagy a törvénytől függetlenül jelent meg. Ez mutatja meg az ember számára a megváltás útját.

Az igazság „megjelent.” Hol? Természetesen ott, ahol a legjobban szükséges, hogy megjelenjen, az emberekben- egy bizonyos csoportnál, amint a következő vers leírja. De nem tőlük származik. Az Írásokból megláthattuk, hogy embertől nem származik igazság. Isten igazsága Jézus Krisztusban jelent meg. Ő így beszélt Önmagáról Dávid próféta által: *„Hogy teljesítem a Te akarodat, ezt kedvelem, én Istenem, a Te törvényed keblem közepette van. Vígán hirdetem az igazságosságot a nagy gyülekezetben, íme nem tartom vissza ajkamat, Te tudod, óh Uram! (Zsolt. 40, 9-10)*

„Tanúbizonyságot tesz a törvény.” Senki ne képzelje azt, hogy az evangéliumban figyelmen kívül hagyhatja Isten törvényét. Isten igazságáról - ami a törvénytől függetlenül jelent meg - tanúbizonyságot tesz a törvény. Ez olyan igazság, amiről a törvény tanúságot tesz, és amelyet elismer. Ennek így kell lennie, mert Krisztus az igazságot jelentette meg, és az a szívébe írott törvényből származott. Bár Isten törvénye az igazságot nem adhatja meg az embernek, az mégis az igazság mértéke marad. Az nem igazság, ami nem állja ki a törvény próbáját. Isten törvényének kell ráhelyeznie a jóváhagyó pecsétet mindazokra, akik belépnek a mennybe.

Tanúbizonyságot tesznek a próféták. Amikor Péter Krisztust prédikálta Kornéliusnak és családjának, azt mondta: *„Erről a próféták mind bizonyosságot tesznek, hogy bűneinek bocsánatját veszi az Ő neve által mindenki, aki hisz Őbenne.” (Ap. csel. 10, 43)* A próféták ugyanazt az evangéliumot prédikálták, mint amit az apostolok. Lásd: 1 Pt. 1, 12. Csakis egy alapkö van, és ez *„az apostolok és próféták alapköve, lévén a szegletkö maga Jézus Krisztus.” (Ef. 2, 20)* Ez szintén felvet egy másik gondolatot a „tanúbizonyságot tesz a törvény” kijelentésről. Ez nem egyszerűen annyi, hogy az igazságot, ami megjelent Krisztusban, jóváhagyja a törvény, hanem ki is nyilvánítja. A Szentírás azon részei, amit „a törvény”-nek

mondanak, és Mózes írta, Krisztusról prédikálnak. Mózes próféta volt, ugyanakkor tanubizonyyságot tett Krisztusról- „*mert én rólam írt ő.*” (Ján. 5, 46) Mi több, maga a törvényadás egy ígéret és biztosíték volt Krisztus felől. Ezt megértjük majd, ha a Római levél ötödik fejezetéhez érünk.

Isten igazsága. Ahogyan nincs esélye annak, aki lenézi Isten törvényét, és kíváncsiakait meg akarja kerülni, erre a kifejezésre hivatkozva „*törvény nélkül jelent meg az Istennek igazsága*”, úgy nem szükséges félniük a törvényt szeretőknek attól, hogy a hit általi megigazulás prédikálása egy hamis igazság felé menne el. Ők védve vannak „*az igazságról tanubizonyyságot tesz a törvény*” kijelentés, és „*az az igazság - ami a törvénytől függetlenül jelent meg - az Isten igazsága*” kijelentésekkel. Senkinek nem kell félnie attól, hogy tévedés áldozata lesz, ha Isten igazsága az övé! Isten országának és igazságának keresése az elsődleges dolog, ami megkívántatik tőlünk ebben az életben. Mát. 6, 33.

„A Jézus Krisztusban való hit által.” Egy másik helyen Pál kifejezi azt a vágyát, hogy amikor az Úr eljön, úgy találta, „*mint akinek nincs saját igazsága a törvényből, hanem van igazsága a Krisztusban való hit által, Istentől való igazsága a hit alapján.*” (Fil. 3, 9) Itt ismét a „Krisztusban való hit”-tel találkozunk. Továbbá, ez íratott meg a szentekről: *Itt akik megtartják az Isten parancsolatait és a Jézus hitét.*” (Jel. 14, 12) Hű az Isten (1 Kor. 1, 9) és Krisztus is hű, mert „*Ő hű marad.*” (2 Tim. 2, 13) Isten mindenkinek adja a hit mértékét. (Róm. 12, 3; Ef. 2, 8) A saját hűségét adja nekünk. Ezt úgy teszi, hogy Önmagát adja nekünk, ezért nem az önmagunk által gyártott igazságban kell megigazulnunk, hanem - hogy a dolgot teljes bizonyossággal jelenthessük ki -, az Úr adja nekünk Önmagában a hitet, ami által alkalmassá válunk az Ő igazságára. Így a Krisztusban való hit Isten igazságát adja nekünk, mert ennek a hitnek a megléte az jelenti, hogy Maga az Úr a miénk. Ezt a hitet Isten minden embernek adja úgy, ahogyan Krisztus Önmagát adta minden emberért. Feltehetjük a kérdést, hogy akkor mi akadály van annak, hogy minden ember üdvözljön? A válasz az, hogy semmi; csupán az a tény, hogy nem minden ember tartja meg a hitet. Ha mindenki megtartaná mindazt, amit Isten ad neki, mindenki üdvözlne.

Belül és kívül. Isten igazsága a Jézus Krisztusban való hit által mindenkiben - szó szerint - mindenkiben megvan, aki hisz. Az ember saját igazsága, ami a törvényből van, az csak külsőség. (Mát. 23, 27-28) De Isten abban az igazságban gyönyörködik, amely a vesékben van. (Zsolt. 51, 8) „*És ezek az igék, amelyeket a mai nap parancsolok néked, legyenek a te szívedben.*” (Deut. 6, 6) Az új szövetség ígérete ez: „*Törvényemet az ő belsejükbe helyezem, és az ő szívükbe írom be.*” (Jer. 31, 33) Ezt Isten teszi meg, mert az embernek lehetetlen elvégeznie. A legtöbb, amit egy ember tehet az, hogy egy tisztességes külsőt mutat, hogy a társaitól elismerést nyerjen. Isten helyezi az Ő dicsőséges igazságát a szívbe. De többet tesz annál, minthogy az embert azzal csak betakarja. „*Örvendezvén örvendezek az Úrban, örüljön lelkem az én Istenemben, mert az igazság palástjával vett engem körül.*” (Ésa. 61, 10) „*A szenvedőket szabadulással dicsóíti meg.*” (Zsolt. 149, 4) Felöltözve ebbe a dicső ruhába - ami nem csupán egy külsődleges takaró, hanem annak a megnyilvánulása, ami belül van - Isten népe előáll majd „fényesen, mint a hold, tisztán, mint a nap, és félelmetesen, mint egy zászlós hadsereg.”

A Kegyelem Igazsága Róm. 3, 22-26

„*Mert nincs különbség. Mert mindnyájan vétkeztek és szűkölködnek az Isten dicsősége nélkül. Megigazulván ingyen az Ő kegyelméből a Krisztus Jézusban való váltság által, kit az Isten előre rendelt engesztelő áldozatul hit által, az Ő vérében, hogy megmutassa az Ő igazságát az előbb elkövetett bűnöknek elnézése miatt, az Isten hosszútűrésénél fogva, az Ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való.*”

„Nincs különbség.” Miben nincs különbség? Nincs különbség abban, milyen módon az ember megigazul. És miért nincs különbség az ember megigazításának módjában? Mert *„mindnyájan vétkeztek.”* Péter, a korábbi zsidókkal kapcsolatos tapasztalata után így prédikálta a pogányoknak az evangéliumot: *„És a szíveket ismerő Isten bizonyosságot tett mellettünk, mert adta nekik a Szentlelket, miként nekünk is, és semmi különbséget sem tett mi köztünk és azok között, hit által megtisztítván azoknak szívét.”* (Ap. csel. 15, 8-9) *„Az emberek szívéből”* - nem egyes emberi csoportoktól, hanem minden emberből *„származnak gonosz gondolatok.”* (Mk. 7, 21) Isten ismeri minden ember szívét, mindenki egyformán bűnös, ezért nem tesz különbséget az evangéliumban, hogy megkülönböztesse az embereket.

„Egy vérből.” Ez a lecke egyike a legfontosabbaknak, amit egy misszionáriusnak meg kell tanulnia, akár hazájában munkálkodik, akár hazáján kívül. Mivel az evangélium azon az elven alapszik, hogy nincs különbség az emberek között, döntő jelentőségű, hogy az evangélium munkása ezt felismerje, és mindig szem előtt tartsa. Isten *„az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette, hogy lakozzanak a földnek egész színén.”* (Ap. csel. 17, 26) Nemcsak hogy minden ember egy vérből teremtett, hanem ők *„egy test.”* (1 Kor. 15, 39)

A Rómaikához írott levél nagy terhe, amint azt látjuk ebben a kérdésben az, hogy megmutatja, bűn és üdvösség tekintetében abszolút nincs különbség népek és társadalmi helyzetek között. Ugyanazt az evangéliumot prédikálják zsidónak és pogánynak, szolgának és szabadnak, hercegnek és közembernek.

Szűkölködnék. Emberek szeretik azt képzelni, hogy amit „szűkölködéseknek” hívnak, azok nem olyan rosszak, mint a valós bűnök. Sokkal könnyebb megvallani azt, hogy „szűkölködnék”, mint hogy bűnt követtek el, és gonoszul cselekedtek. De mivel Isten tökéletességet kíván, nyilvánvaló, hogy a „szűkölködések” bűnök. Kellemesebbnek hangzik az, hogy egy könyvelőnek „hiányosak” az elszámolásai, de az emberek tudják, hogy ennek az az oka, hogy azt vette, vagy lopta el, ami nem az övé. Amikor a tökéletesség a mérce, az eredmény szempontjából lényegtelen az hogy, milyen nagyon vagy milyen kevésbé szűkölködik valaki, ameddig szűkölködik. A bűn alapvető jelentése ez: „cél téveszteni.” Egy íjászversenyen az az ember, akinek nincs ereje ahhoz, hogy a nyílveesszót a célpontba lőjje, lehet bár jó a célja, akkor is csak egy vesztes, ugyanúgy mint az, aki pedig messze ellő a céltól.

„Isten dicsősége.” A szövegből megtudjuk, hogy Isten dicsősége az Ő igazsága. Vegyük észre, hogy annak oka, amiért mindenki szűkölködik Isten dicsősége nélkül az, hogy mindenki vétkezett. Az egyértelmű, hogy ha nem vétkeztek volna, nem szűkölködnének. A dicsőségbeni szűkölködés magát a bűnt jelenti. Isten az embert a kezdetekkor *„dicsőséggel és tisztességgel megkoronázta”* (Zsid. 2, 7), mert egyenes volt. Bukása után elveszítette a dicsőséget, ezért most *„keresi a dicsőséget, a tisztességet, és halhatatlanságot.”* Krisztus elmondhatta az Atyának: *„És én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, önökik adtam”,* mert Őbenne van Isten igazsága, melyet Ő ingyen ajándékként adott minden embernek. A bölcsességnek része az, hogy igazságot szerzünk, és *„a bölcsék, fénylenek.”*

„Megigazulva.” Más szavakkal: megigazítva lenni. Megigazítani annyit tesz: igazzá tenni. Isten adja azt az igazságot, aminek a bűnös ember híján van. Egy olvasó se felejtse el, mit jelent a megigazulás. Némelyeknek az az elképzelésük, hogy egy keresztény számára van a megigazulásnál egy sokkal magasabb hely, amit elfoglaljon. Ezzel azt mondják, hogy van annál magasabb helyzet, minthogy fel legyen öltözve kívül és belül Isten igazságával. Ez semmiképpen nem igaz.

„Ingyen.” *„És aki akarja, vegye az élet vizét ingyen.”* Ez azt jelenti, hogy vegye el ajándékként. Mint az Ésa. 55, 1-ben: *„Oh, mindnyájan, kik szomjúhoztok, gyertek e vizekre, ti is, akiknek nincsen pénzetek, gyertek, vegyetek és egyetek, gyertek, vegyetek pénz nélkül és ingyen, bort és tejet.”*

A Rómaikhoz írott levél vitte végbe a németországi reformációt. Az embereket arra tanították, hogy higgyenek abban, a megigazulás útja az, hogy megvásárolják kemény munkával, vagy pénz kifizetésével. Az a gondolat, hogy az ember megvásárolhatja pénzen, már nem olyan gyakori napjainkban, mint akkor volt, de nagyon sokan vannak, akik bár nem katolikusok, mégis azt gondolják, hogy valami munkát el kell végezni ahhoz, hogy elnyerjék.

Az imádság munkává tétele. Az író egyszer beszélgetett egy emberrel a megigazulással, mint Isten ingyen ajándékával kapcsolatban. Az ember fenntartotta azt a véleményét, hogy nem kaphatunk semmit Istentől anélkül, hogy ne tennénk érte valamit. Amikor megkérdezte tőle, mit kell tennünk azért, hogy elnyerjük a bűnök bocsánatát, azt felelte, hogy imádkoznunk kell érte. Ez a helyzet az imádsággal: a római vagy a hindu fanatikus sok imát „mond el” egy nap, és néhány nap erre még rátesz egy adaggal, hogy pótolja az elmaradtakat. De az az ember, aki „elmond” egy imát, az nem imádkozik. A pogány ima, mint például az, amikor a Baál próféták ugráltak és megvágták magukat (1 Kir. 18, 26-28), az munka, de az igaz imádság nem. Egy ember jön oda hozzám, és azt mondja, hogy éhezik. Miután megkérdezik, hogy kapott-e valamit, és azt mondja, hogy kapott egy kevés vacsorát, de hogy én azt mondtam neki, dolgozzon meg érte. Amikor megkérdezték, mit kellett tennie érte, azt válaszolja, hogy kért. Nem tudja senkivel sem elhitetni, hogy megdolgozott a vacsorájáért! Az igaz imádság egyszerűen az, hogy hálásan elfogadjuk Isten ingyen ajándékait.

A Krisztus Jézusban való váltság. Igazzá tettünk „*a Krisztus Jézusban való váltság által.*” A Krisztus Jézusban való megváltó hatalom által, vagy „*Krisztus végéremerhetetlen gazdagsága*” által. (Ef. 3, 8) Ez az indok arra, hogy miért ajándékként kapjuk. Néhányan azt mondhatják, hogy az örök élet Isten országában túl nagy dolog ahhoz, hogy nekünk adassék a semmiért. Ez így igaz- ezért meg kellett vásárolni, de mivel nekünk semmink sem volt, amivel megvehettük volna, Krisztus vásárolta meg nekünk, és ezt Önmagában ingyen adja nekünk. De ha nekünk ezt Tőle meg kellett volna vásárolnunk, akkor először is ezt kellett volna megvennünk Tőle, így megmentettük volna Őt a feladattól. „*Mert ha törvény által van az igazság, akkor Krisztus ok nélkül halt meg.*” (Gal. 2, 21) „*Nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből, hanem drága véren, mint hibátlan és szeplőtelen Bárányné, a Krisztusén.*” (1 Pét. 1, 18-19) A vér az életet jelenti. (Lev. 17, 11-17) Ezért a Krisztus Jézusban való váltság az Ő saját élete.

Krisztus előre elrendelve. Krisztus az, akit Isten előre elrendelt, hogy igazságát kinyilvánítsa. Mivel az egyedüli igazság - ami a valódi igazság - Isten igazsága, és Krisztus az egyetlen, akit Isten elrendelt arra, hogy azt az ember számára kinyilvánítsa, nyilvánvaló, hogy másképp nem nyerhető el, csak Általa. „*Nem is adatott emberek között az ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk.*” (Ap. csel. 4, 12)

Egy engesztelő áldozat. Az engesztelő áldozat egy áldozat. Akkor egyszerűen megállapíthatjuk az, hogy Isten Krisztust előre elrendelte áldozatként bűneink bocsánatára. „*Egyszer jelent meg az időknék végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt.*” (Zsid. 9, 26) Természetesen az engesztelő áldozat vagy áldozat alapja az, hogy a haragot csillapítani kell. De szenteljünk különös figyelmet annak, hogy mi vagyunk azok, akiknek szükségük van az áldozatra, és nem Isten. Ő adja az áldozatot. Azt az elképzelést a Biblia sehol nem igazolja, hogy Isten haragját kell csillapítani azért, hogy megbocsátást nyerjünk. Az abszurditás csúcsa az, amikor azt mondják, hogy Isten olyan dühös az emberekre, hogy nem fog nekik megbocsátani, hacsak nem nyújtanak valamit, hogy csillapítsák haragját, és hogy ezért Ő Önmaga ajánlja fel az ajándékot Önmagának, ami által kiengesztelődik. „*Titeket is, akik hajdan elidegenültek és ellenségek voltatok gonosz cselekedetekben gyönyörködő értelmek miatt, most mégis megbékéltetett az Ő emberi testében a halál által.*” (Kol. 1, 21-22)

Pogány és keresztény engesztelő áldozat. Az engesztelő áldozatról való keresztény elgondolást az előbb láthattuk. A pogány elgondolás - melyet a magukat keresztényeknek vallók is gyakran követnek - az az, hogy az embernek kell áldozatot hoznia, hogy csillapítsa

az istenek haragját. Minden pogány istenimádat tulajdonképpen az istenek megvesztegetése azért, hogy kedvezzenek nekik. Ha úgy gondolják, hogy az istenek haragszanak rájuk, akkor nagyobb áldozatot hoznak- ezért szélsőséges esetekben emberáldozatot is felajánlanak. Úgy gondolkodnak, amint azt a Siva imádók teszik manapság Indiában, hogy az istenek úgy elégszenek meg, ha vért látnak. Az üldözések, melyek az ún. keresztény országokban folytak az elmúlt időkben, és még most is bizonyos fokig, nem jelentenek mást, mint a pogány engesztelő áldozati elgondolás megjelenését. Egyházi vezetők úgy képzelik, hogy az üdvösség cselekedetek által érhető el, és hogy az embernek vezekelnie kell a bűnök miatt, és így felajánlják azt, akiről úgy gondolják, hogy lázadó, áldozatként az isteneknek- de nem az igaz Istennek, mert Ő nem leli örömét ilyen áldozatokban.

Az igazság megbizonyítása. Az igazság megbizonyítása azt jelenti, hogy igazat szólunk. Isten igazságot szól az embernek, és akkor igazzá lesz. A módszer ugyanaz, mint a teremtésben a kezdetekkor. „Szólt, és meglett.” „Mert az Ő alkotásai vagyunk, teremtetvén a Krisztus Jézusban jócselekedetekre, amelyeket előre elkészített az Isten, hogy azokban járjunk.” (Ef. 2, 10)

Isten igazsága a megváltásban. Krisztus előre el lett rendelve, hogy megbizonyítsa Isten igazságát a bűnök bocsánatára, azért hogy Ő igaz legyen, ugyanakkor megigazítsa azt, aki hisz Jézusban. Isten megigazítja a bűnösöket, mert nekik van szükségük a megigazításra. Az igazság kinyilvánítása arról, hogy a bűnös igazzá lesz, azon nyugszik, hogy őt valójában igazzá teszi. Amit Isten kinyilvánít, hogy úgy van, az úgy is van, és akkor az ember igazzá lesz az isteni élet által, ami adatik neki Krisztusban. A bűn Isten ellen munkálkodik, és ha Ő hajlandó azt megbocsátani, akkor azt jogosan teszi. Egyetlen nem-hívő sem tagadja le azt, hogy az embernek megvan a joga arra, hogy ne vegyen tudomást az ellene elkövetett vétkekről. De Isten nem egyszerűen csak nem vesz tudomást a vétkekről, hanem zálogként adja az életét. Így fenntartja a törvény érvényét, és igazságos abban, hogy kijelenti, az ember igaz- aki azelőtt bűnös volt. A bűnt megbocsátja, messze eltávoztatja a bűnöstől, mert bűn és igazság együtt nem lakik, és Isten az Ő saját igaz életét adja a hívőnek. Így Isten könyörületes az Ő igazságában, és igazságos az Ő könyörületességében.

„Isten kegyelme olyan széles, mint a tenger;
Igazságában kedvesség van, ami több, mint a szabadság.”

Elérkeztünk a Római levél harmadik fejezetének lezárásához. Megtudtuk, hogy az igazság Isten ingyen ajándéka mindenki számára, aki hisz. Nem az van, hogy Isten az igazságot jutalomként adja az embernek, azért mert hisz bizonyos dogmákban; az evangélium valami teljesen más. Az igaz hit célja csakis Krisztus- a hit pedig az Ő életét ülteti a szívbe, életével pedig az emberé lesz az igazság. Ez a kegyelem Isten részéről a legmesszebbmenőig igazságos, mert a bűn elsősorban Isten ellen munkálkodik, és Neki joga van arra, hogy megbocsássa az ellene elkövetett vétségeket, továbbá igazságos azért, mert Ő adja a saját életét a bűnökért való váltsággént, így a törvény érvényét nemcsak fenntartja, hanem meg is dicsőíti. „Irgalmasság és hűség összetalálkoznak, igazság és békesség csókolgatják egymást.” (Zsolt. 85, 11) Isten igaz és megigazítja azt, aki hisz Jézusban. Csak egyedül Tőle származik minden igazság.

A törvény megerősítése Róm. 3, 27-31

Hol van tehát a dicsekvés? Kirekesztetett. Mely törvény által? A cselekedeteké által? Nem, hanem a hit törvénye által. Azt tartjuk tehát, hogy az ember hit által igazul meg a törvény cselekedetei nélkül. Avagy Isten csak a zsidóké-e? Avagy nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is. Mivelhogy egy az Isten, aki megigazítja a zsidót hitből, és a pogányt hit által. A

törvényt tehát hiábavalóvá tesszük-e a hit által? Távol legyen! Sőt inkább a törvényt megerősítjük.”

A dicsekvés kirekesztett. Mivel az igazság Isten ingyen ajándéka Jézus Krisztus által, nyilvánvaló, hogy senki sem dicsekedhet a saját igazságával. *„Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez, nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék. (Ef. 2, 8-9) „Mert micsoda különböztet meg téged? Mid van ugyanis, amit nem kaptál volna? Ha pedig úgy kaptad, mit dicsekedsz, mintha nem kaptad volna? (1 Kor. 4, 7)*

Mit igazol a dicsekvés. *„Íme felfuvalkodott, nem igaz őbenne az ő lelke, az igaz pedig az ő hite által él.” (Hab. 2, 4)* A dicsekvés tehát a bűnös szív megnyilvánulása. De tételezzük fel, hogy egy ember dicsekszik az ő igazságával, mint például, amikor egy ember azt mondja, hogy ő éveken át bűn nélkül élt. *„Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűn mibennünk, magunkat csaljuk meg és igazság nincsen mibennünk.” (1 Ján. 1, 8)* De Isten Krisztusban megnyilvánuló kegyelme és ereje nem azért van, hogy megtisztítson és távol tartson bennünket a bűntől? De igen, minden bizonnyal - ám csakis akkor, ha alázattal beismerjük, hogy bűnösök vagyunk. *„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson bennünket minden hamisságtól.” (1 Ján. 1, 9)* Amikor azt mondjuk, hogy nincs bűnünk, éppen ez teszi nyilvánvalóvá, hogy van, de amikor az Úr ígéjébe vetett hittel azt mondjuk, hogy bűnösök vagyunk, akkor Krisztus vére megtisztít bennünket minden bűntől. A megváltás tervében nincs helye az emberi büszkeségnek és dicsekvésnek.

A mennyben nincs dicsekvés. A mennybéli dicsekvés eredménye látható Sátán esetében. Valaha ő volt az oltalmazó kérub Isten trónja felett. De elkezdett saját dicsőségén és jóságán elmélkedni, és bukás lett a következménye. *„Vétkeztél, azért levetettelek téged az Isten hegyéről, és elvesztettelek, te oltalmazó kérub, a tüzes kövek közül. Szíved felfuvalkodott szépséged miatt, megrontottad bölcsességedet fényességedben.” (Ez. 28, 16-17)*

Ha a szentek mennybemenetelük után elkezdenének dicsekedni büntelenségükkel, épp olyan rosszak lennének, mint azelőtt voltak. De ilyen ott soha nem lesz. Mindenki, aki elnyeri a mennyet, tökéletesen meg fogja tanulni azt a leckét, hogy Isten minden a mindenben. Nem lesznek ajak és szívek némák, hogy ne énekelnék a dicséretet: „Annak, aki szeretett minket, és tisztára mosott bennünket a mi bűneinkből az Ő vére által, és tett minket Istennek és az Ő Atyjának királyokká és papokká, akié a hatalom és dicsőség örökkön örökké.”

A cselekedetek „törvénye.” A cselekedetek törvénye nem zárja ki a dicsekvést. Ha az ember megigazulhatna a cselekedeteiből, akkor dicsekedhetne egy másik ember felett, akinek ugyanez a lehetősége adott, csak nem használja ki. Ebben az esetben az igaz dicsekedne a bűnös felett, és emberek állandóan másokhoz hasonlítanák magukat, hogy meglássák, ki tette a legtöbbet. A cselekedetek törvénye csakis a Tízparancsolat formális megtartását jelenti. A cselekedetek törvényének megfelelően bárki képes lesz arra, hogy külsőleg igaznak tűnjön, míg belül telve van romlottsággal. Bár aki követi a cselekedetek törvényét, az nem mindig szükségszerűen képmutató. Sokak vágnak őszintén arra, hogy megtartsák a parancsolatokat, de meg vannak csalva, mert azt gondolják, hogy maguktól megtarthatják.

A hit „törvénye.” Itt a cél ugyanaz, mint a cselekedetek törvényénél - nevezetesen az Isten Tízparancsolata (ill. az annak való engedelmség) - de az eredmény más. A cselekedetek törvénye megcsalja az embert a formákkal, a hit törvénye azonban megmutatja a lényegét. A hit törvénye a törvény *„amint az van Jézusban.”* Az első őszinte kísérlet arra, hogy megtartsuk a törvényt, a második ennek a vágnak a valóságos beteljesülése a Krisztus Jézusban való váltság által. Az Isten által adott Tízparancsolat a hit törvénye, mivel Isten nem úgy alkotta meg, hogy bármi más úton megragadható legyen, és soha nem is várta el, hogy bárki is a parancsolatokból más módon - mint a hit útján - igazuljon meg. A cselekedetek törvénye az Isten törvényének emberi elferdítése.

Hit cselekedetek nélkül. „Azt tartjuk tehát, hogy az ember hit által igazul meg, a törvény cselekedetei nélkül,” mivel nincs más módja annak, hogy valaki megigazuljon. Az előbb láthattuk, hogy minden ember bűnös, és hogy egy embernek sincs ereje önmagában ahhoz, hogy megcselekedje a törvényt, nem számít mennyire erősen akarja. „Mert nem azok igazak Isten előtt, akik a törvényt hallgatják, hanem azok fognak megigazulni, akik a törvényt betöltik.” (Róm. 2, 13)

De „a törvénynek cselekedeteiből egy test sem igazul meg Őelőtte, mert a bűn ismerete a törvény által van.” (Róm. 3, 20) Ezért aki megigazul - vagy igazzá válik - csakis hit által igazul meg, teljesen függetlenül a cselekedetek törvényétől. Ez egy egyetemes megállapítás. Azt jelenti, hogy a megigazulás, most és mindig is, csakis hit által lehetséges. A keresztyén ember ugyanúgy nem igazulhat meg cselekedetek által, mint ahogyan a bűnösök sem. Egy ember sem lehet olyan jó és erős, hogy saját cselekedetei igazítsák meg.

Hit és cselekedetek. De nem mondhatjuk azt, hogy a cselekedeteknek semmi közük a hithez. A megigazulás azt jelenti, hogy valaki igazzá lesz, vagy igazzá válik. A megigazulás az igazság cselekvése. Ezért az a hit, amely megigazít, olyan hit, ami az embert a törvény megcselekvőjévé teszi - vagy méginkább - ami a törvény megcselekvését munkálja ki benne. „Mert az Ő alkotásai vagyunk, teremtetvén a Krisztus Jézusban jócseleketekre, amelyeket előre elkészített az Isten, hogy azokban járjunk.” (Ef. 2, 10) „Mert az Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a cselekvést az Ő jókedvéből.” (Fil. 2, 13) (megj: az angolból fordítva) „Igaz ez a beszéd, és akarom, hogy ezeket erősítsed, hogy igyekezzenek jócselekedetekkel előljárni azok, akik Istenben hívőkké lettek.” (Tit. 3, 8) Egy ember sem hit és cselekedetek által igazul meg, hanem csakis munkálkodó hit által.

Egy Istene van mindenkinek. „Egy az Isten, és mindeneknek Atyja.” (Ef. 4, 6) Ő „az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette,” „Mert az Ő nemzetsége is vagyunk.” (Ap. csel. 17, 26, 28) „Mert nincsen Isten előtt személyválogatás.” (Róm. 2, 11) „Hanem minden nemzetben kedves Őelőtte, aki Őt féli, és igazságot cselekszik.” (Ap. csel. 10, 35) Az Írás ezt mondja: „Valaki hisz Őbenne, meg nem szégyenül. Mert nincs különbség zsidó és görög között, mert ugyanaz az Ura mindeneknek, aki kegyelemben gazdag mindenekhez, akik Őt segítségül hívják.” (Róm. 10, 11-12)

A megigazulás eszköze mindenki számára ugyanaz. Az, hogy a megigazulás csak hit által lehetséges, és hogy Isten „parancsolja az embereknek, mindenkinek mindenütt, hogy megtérjenek” (Ap. csel. 17, 30) azt jelenti, hogy Isten a zsidókat is és a pogányokat is ugyanolyannak tekinti. Soha nem is volt semmilyen bizonyítéka annak, hogy Ő valaha is tett volna valamilyen különbséget köztük. Egy hívő pogány mindig is igaznak számított és egy hitetlen zsidót soha nem tekintett az Úr jobbnak, mint bárki más hitetlent. Emlékezzünk arra, hogy Ábrahám, az egész zsidó nemzet atyja, káldeus volt. A zsidóság vérségi kapcsolatban állt azokkal a káldeusokkal, akik ősi földjükön maradtak, ez olyan biztos, mint amikor együtt éltek velük Kánaán földjén. Sajnos ezt ők elfelejtették, de nemcsak ők az egyetlenek ezen a földön, akik elfelejtették, hogy minden ember a testvérük.

Abban a megállapításban, hogy „Isten az, aki megigazítja a zsidót hitből, és a pogányt hit által” nem szükséges, hogy elakadjunk a ragokon. (megj: az eredeti angolban itt a prepozíció-elöljárószó áll.) Gondoljuk meg, milyen gyakran használjuk ezeket ragokat: „-ből” és „által” váltakozva, hogy kifejezzük a megfelelő jelentést, és nem adódik megértésbeli nehézség. A hangsúlyos szó a „hit.” Mind a körülmetélt, mind a körülmetéletlen hit által, vagy hitből igazul meg.

A törvény hiábavalóvá tétele. A törvény hiábavalóvá tétele nem azt jelenti, hogy eltöröljük. A törvény örök érvényét nem lehet megkérdőjelezni. Az annyira örökérvényű, hogy Pál apostol soha nem ad helyet a törvényről való vitának. Az egyedüli kérdés az, hogyan lehet a kívánalmait betölteni. A Megváltó azt mondta, hogy a zsidók hatástalanná tették a törvényt rendeleteikkel. Ami őket illeti, hiábavalóvá tették a törvényt. Egy ember sem tudja valamilyen

cselekedet vagy cselekedet hiánya által eltörölni, vagy bármi más által megtámadni Isten törvényét. De bárki hitetlenségével kitörölheti a szívéből. A kérdés csupán az: Hit által tesszük hatástalanná Isten törvényét? Vagy még világosabban kifejezve: A hit vezet-e a törvény megszegéséhez? A válasz ez: „Nem, semmi esetre sem!”

A törvény megerősítése. Amit elmondtunk Isten törvénye hiábavalóvá tételével kapcsolatosan, azt itt is elmondhatjuk. Ezek szerint az ember tettei nem tehetik a törvényt mássá, mint ami valójában. A törvény Isten trónjának alapja, és mint olyan, mindörökre fennmarad, démonok és emberek ellenére is.

Számunkra már csak annyi maradt hátra, hogy eldöntsük, vajon kitöröljük-e szívéből, vagy megerősítjük. Ha azt választjuk, hogy megerősítjük, akkor csak Krisztust kell befogadnunk hit által. A hit Krisztust hozza el, hogy a szívében lakozzon. (Ef. 3, 17) Isten törvénye Krisztus keblének közepette van (Zsolt. 40, 9), így a hit, ami Krisztust hozza el a szívbe, megerősíti ott a törvényt. Mivel Isten törvénye az Ő trónjának megerősítése, a hit, amely a törvényt hozza el a szívbe, Istent megkoronázza ott. Így megvalósul az, hogy Isten munkálja az emberben *„mind az akarást, mind a cselekvést jókedvéből.”*

1 A sok modern Római levél fordítás még nem létezett Waggoner korában, melyek beszúróják az „Istentől” szót, tekintettel a „harag” kifejezésre, amit Pál említ, mint a Róm. 5, 9-ben. Az „Istentől” kifejezés nem szerepel az eredeti görögben.

4. fejezet: Hinni Isten hatalmas ígéretében

Bármely bibliai könyv részletes tanulmányozásának végső célja az, hogy képesek legyünk egy pillanat alatt megérteni a teljes könyvet. A Rómaiakhoz írott levél második fejezete és a harmadik fejezet első része arról szólt, hogy minden ember ugyanabban a származási állapotban van. Aztán jön egy örömteljesebb rész a harmadik fejezet legvégén, amely Isten Krisztusban, mint a bűnösök Megváltójában megnyilvánuló ingyen kegyelmét mutatja be. Itt, a negyedik fejezetben látható a hit általi megigazulásra vonatkozó végső érv.

Az Ábrahámi áldás (Róm. 4, 1-12)

„Mit mondhatunk tehát, hogy Ábrahám, a mi atyánk, nyert volna test szerint? Mert ha Ábrahám cselekedetekből igazult meg, van mivel dicsekedjék, de nem az Isten előtt. Mert mit mond az írás: Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdoníttatott az őnéki igazságul. Annak pedig, a ki munkálkodik, a jutalom nem tulajdoníttatik kegyelemből, hanem tartozás szerint; Ellenben annak, a ki nem munkálkodik, hanem hisz abban, aki az istentelent megigazítja, az ő hite tulajdoníttatik igazságul. Amint Dávid is boldognak mondja azt az embert, akinek az Isten igazságot tulajdonít cselekedetek nélkül. Boldogok, akiknek megbocsáttattak az ő hamisságaik, és akiknek elfedeztettek az ő bűneik. Boldog ember az, akinek az Úr bünt nem tulajdonít. Ez a boldogság tehát a zsidónak, vagy a pogánynak is tulajdoníttatik-e? Mert azt mondjuk, hogy Ábrahámnak a hit tulajdoníttatott igazságul. Miképpen tulajdoníttatott tehát? Körülmetélt vagy körülmetéletlen állapotában? Nem körülmetélt, hanem körülmetéletlen állapotában. És a körülmetélkedés jegyét körülmetéletlenségében tanúsított hite igazságának pecsétjéül nyerte: hogy atyja legyen mindazoknak, a kik körülmetéletlen létükre hisznek, hogy azoknak is tulajdoníttasson az igazság; És hogy atyja legyen a körülmetélteknek is, azoknak, akik nemcsak körülmetélkednek, hanem követik is a mi atyáknak Ábrahámnak körülmetéletlenségében tanúsított hitének nyomdokait.”

„Test szerint.” Ábrahám nem volt test szerinti leszármazottja, vagy őse azoknak, akiknek Pál a levelet címezte. A megfontolásra szánt kérdés a hit általi megigazulás. Ha igazolható, hogy

Ábrahám nem test szerint nyerte el a megigazulást, hanem hit által, akkor a kérdést gyakorlatilag megoldottuk.

Nincs helye a dicsekvésnek. Ha a megváltás tervében lenne bármiféle olyan dolog, mint a cselekedetek általi megigazulás, akkor lenne lehetőség a dicsekvésre, mert ha az ember cselekedetek által tartatna meg, akkor mindenkinél így kellene, hogy legyen, és azok akik megtartatnak, dicsekedhetnének mások feletti felsőbbrendűségükkel. De azt olvastuk, hogy a dicsekvés kirekesztett. *„Hanem a világ bolondjait választotta ki magának az Isten, hogy megszégyenítse a bölcséket; és a világ erőtleneit választotta ki magának az Isten, hogy megszégyenítse az erőseket, és a világ nemteleneit és megvetettjeit választotta ki magának az Isten, és a semmiket, hogy a valamiket megsemmisítse, hogy ne dicsekedjen Őelőtte egy test sem.”*

Dicsekvés Istenben és Isten előtt. Ha Ábrahám cselekedetekből igazult volna meg, dicsekedhetett volna, de az a helyzet, hogy Isten előtt nem dicsekedhet. Ennek bizonyítéka a Szentírás igéiben található: *„Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdoníttatott az őnéki igazságul.”* Az ember csakis akkor igazulhat meg cselekedetekből, ha bebizonyítható, hogy rosszat nem tett. Ebben az esetben azonban nincs szüksége hitre, cselekedetei magukért beszélnek. De Ábrahám hit által igazult meg, nem a cselekedeteiből. Csakis az az ember, aki Isten cselekedetei által igazul meg, az fog azokban a cselekedetekben dicsekedni. Ez az Istenben való dicsekvés, ami messze különbözik az Isten előtti dicsekvéstől.

Pál és Jakab. Ezek azok a jakabi igék, amit majdnem mindenki idéz: *„Avagy Ábrahám, a mi atyánk, nem cselekedetekből igazíttatott-e meg, felvivén Izsákot, az ő fiát az oltárra?”* (Jak. 2, 21) Sajnos ezt a szöveget gyakran idézik azért, hogy Pál igéit érvénytelenítsék. Természetesenek veszik azt, hogy ellentmondás van Pál és Jakab között, és a szimpátia természetesen Jakab felé nyilvánul meg, mert az emberek szeretik azt hinni, hogy saját cselekedeteikből származnak érdemek, és úgy képzelik, hogy Jakab ezt tanítja. Valóban, vannak néhányan, akik azt gondolják, hogy Jakab írása helyesbíti Pál hit általi megigazulásról vallott „szélsőséges nézeteit.”

Minden ilyen bolond és bűnös gondolatot a szélnek adjunk át. Senki ne remélje azt, hogy megérti a Szentírást, ha nem azzal a határozott meggyőződéssel közelíti meg, hogy *„a teljes Írás Istentől ihletett.”* A Szentlélek nem ihlet úgy igéket, hogy azokat később módosítani kelljen.

Cselekvő hit. A probléma azokkal, akik így olvassák Jakab sorait az, hogy szerintük az apostol azt mondja, hogy Ábrahám saját cselekvő hite által igazult meg. *„Látjátok hogyan munkálkodik a hit?”* Az élő hit jele mindenkor az, ahogyan azt az apostol bemutatja; és Pál apostol állítása igaz. A Római levél harmadik fejezetének utolsó verse azt mondja, hogy hit által a törvényt megerősítjük.

Mi több, a „megigazulás” kifejezés azt jelenti, hogy a hit betölti a törvény kívánalmait. A hit teszi az embert a törvény megcselekvőjévé, mert ez a jelentése a „hit általi megigazulás” kifejezésnek. Tehát Jakabnál azt olvassuk, hogy Ábrahám cselekedetei hitének tökéletességét mutatják. *„És beteljesedett az Írás, ami ezt mondja: Hitt pedig Ábrahám az Istennek és tulajdoníttatott neki igazságul.”* Jakab apostol ugyanazt a hit általi megigazulást tanítja, amit Pál. Ha nem ezt tenné, egyikük-másikuk, vagy mindkettőjük apostoli hitelessége kérdőjeleződne meg. A valódi hit általi megigazulás csakis az, ami a Bibliából ismerhető meg.

Tartozás és kegyelem. *„Annak pedig, aki munkálkodik, a jutalom nem tulajdoníttatik kegyelemből, hanem tartozás szerint.”* Meg kell látnunk, miről ír az apostol. A kérdés az, mi az ember hit általi megigazulásának az eszköze. Annak, aki munkálkodik a megigazulásért, a megigazulás jutalma nem kegyelmi ajándék, hanem egy tartozás megfizetése. Ez lenne akkor, ha cselekedetekből lehetne megigazulni. Ebben az esetben az ember menne az Úrhoz, és követelné Tőle a jussát. De egy ember sem teheti az Urat az ő elkötelezettjévé. *„Avagy*

kicsoda adott előbb neki, hogy annak visszafizesse azt?” (Róm. 11, 35) Ha valaki valamit is tudna tenni az Úrnak, ami miatt az Úr az elkötelezettjévé válna, akkor semmi nem lenne Istentől. Azt mondhatjuk, hogy a cselekedetek általi megigazulás gondolata ellentmond annak, hogy Isten minden dolgok Teremtője. És fordítva: ha Istent elismerjük Teremtőnek, akkor azt ismerjük el, hogy csakis Általa lehet a megigazulás.

Az istentelen megigazítása. Isten megigazítja az istentelent. Másnak nincs szüksége a megigazításra. De jegyezzük meg azt, hogy Ő nem az istentelenséget igazítja meg. Akkor ez azt jelentené, hogy a gonoszt jónak mondja, és megtagadja Önmagát. De Ő megigazítja - vagy igazzá teszi - az istentelenekeket, akiknek szükségük van a megigazulásra. Azzal igazítja meg a hívő bűnöst, hogy új emberré teszi Krisztus Jézusban. Megigazítja, és megtartja az igazságban. Egy új embert igazságban megalkotni- ez teljesen összhangban áll teremtői jellemtulajdonságával.

Nem munkálodik. *„Ellenben annak, aki nem munkálkodik, hanem hisz abban, aki az istentelent megigazítja, az ő hite tulajdoníttatik igazságul.”* Emlékezzünk arra, hogy a kérdéses téma a megigazulás. Amikor az apostol „nem munkálkodásról” beszél, nyilvánvaló, hogy nem úgy érti, hogy ne munkálkodjunk azért, hogy megigazuljunk. Egy embert nem a cselekedetei teszik igazzá, de az igaz ember mindig hit által cselekszik. *„Az igaz ember pedig hitből él.”* Hit által él folyamatosan igaz életet. A hit általi cselekedetek realitása még jobban kidomborodik majd a fejezet további részében.

Boldognak mondva. Az ember boldogsága - akinek Isten igazságot tulajdonít cselekedetek nélkül – a megbocsátott bűnök által érzett boldogságot, és a bűn hatalma alóli felszabadultságot jelenti. Isten nem tulajdonít bünt annak az embernek, aki hit által Krisztusban él, mert Krisztus cselekedetei az ő cselekedetei. *„Azért amiképpen vettéket a Jézus Krisztust, akképen járjatok Benne...mert Őbenne lakozik az istenségnek teljessége testileg. És ti Őbenne vagytok beteljesedve.” (Kol. 2, 6-10)*

Áldás zsidóknak és pogányoknak. (megj: a boldog helyett inkább áldás, az eredeti angolból) Ez az áldás mind a körülmélték, mind a körülméletlenek osztályrésze. Itt megismétlődik az az igazság, ami a harmadik fejezetben olvasható, nevezetesen, hogy a megigazulás kérdésében nincs különbség. Ábrahám a zsidó nemzet atyja test szerint, de az áldást akkor kapta, amikor még körülméletlen volt- olyan, mint bármely más pogány. Ezért lehet ő az atyja mind a zsidóknak, mind a pogányoknak. Az áldást hit által kapta, és ezért *„a hitből valók áldatnak meg Ábrahámmal.” (Gal. 3, 9)*

Hogyan jön az áldás. Korábban azt láttuk, hogy az áldást Ábrahám Krisztus által kapta. Másik helyen Pál apostol azt mondja nekünk, hogy *„Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, átokká lévén érettünk, mert meg van írva: Átkozott minden, aki fán függ, hogy az Ábrahám áldása Krisztus Jézusban legyen a pogányokon, hogy a Lélek ígérését elnyerjük hit által.” (Gal. 3,13-14)*

Amit Isten Ábrahámnak megígért, mindaz benne foglaltaik abban az áldásban, amiről Dávid írt. Isten elküldte Fiát, hogy megáldjon bennünket, mindegyikünket megtérítve bűneiből. Ap. csel. 3, 26. Krisztus keresztje közvetíti számunkra az ábrahámi áldást. Ezért az áldás lelki. Az Ábrahámnak megígért áldások egyike sem csupán időleges. Továbbá ez azt jelenti, hogy Ábrahámnak és a magvának ígért örökség csak azoké, akik Isten gyermekei a Krisztus Jézusban való hit által.

A körülméltékedés semmi. A körülméltékedettek kiváltsága az volt, hogy rájuk bizattak Isten beszédei, de ez nem a körülméltékedés miatt történt. A körülméltékedés csak egy jegy volt. Ábrahámnak a már elnyert hit általi megigazulás jegyeként adatott. Ezért ez nem jelenthet semmi többet senki másnak. Ha bárki, aki körülméltékedett, nem nyer megigazulást, akkor a körülméltékedése nem jelent semmit. *„A körülméltékedés semmi, a körülméletlenség is semmi, hanem Isten parancsolatainak megtartása.” (1 Kor. 7,19)* Tehát

Ábrahám a körülmetéltek atyja- feltéve, hogy nemcsak körülmetélkedtek, hanem hit által meg is igazultak. Ez az egyetlen szükséges dolog.

Minden Krisztusban. Krisztusról szólva az apostol ezt mondja: „*Mert Istennek valamennyi ígérete Őbenne lett igenné és Őbenne lett ámenné az Isten dicsőségére miáltalunk.*” (2 Kor. 1, 20) Istennek nincs ígérete az ember felé. (Leszámítva azt, amit Krisztusban ígért.)

Az örökség és az örökösök (Róm. 4, 13-15)

„Mert nem a törvény által adatott az ígéret Ábrahámnak, vagy az ő magvának, hogy e világnak örököse lesz, hanem a hitnek igazsága által. Mert ha azok az örökösök, kik a törvényből valók, hiábavalóvá lett a hit, és haszontalanná az ígéret: Mert a törvény haragot nemz: a hol pedig nincsen törvény, ott törvény ellen való cselekedet sincsen.”

Hol van az ígéret? Egy magától értetődő kérdés merülhet fel a tizenharmadik verset olvasva: Hol van bármiféle ígéret arra, hogy Ábrahám és az ő magva lesznek a világ örökösei? Sokan azt gondolják, hogy ilyen ígéret nincs az Ótestamentumban. De nem lehet efelől kétségünk, mert az apostol azt mondja, hogy van ilyen ígéret. Ha nem találjuk, akkor az azért van, mert vagy túlságosan felületesen olvastuk az Ótestamentumot, vagy eltérített bennünket mások előre kialakított véleménye. Ha megnézzük az összefüggéseket, nem okoz majd nehézséget az ígéret helyének megtalálása.

Miről beszél az apostol ebben az összefüggésben? A hit általi megigazulásban elnyerhető örökségről, és arról, hogy a körülmetélkedést Ábrahám a hite által elnyert igazság pecsétjeként kapta- az eljövendő örökség pecsétjeként.

Hol igazolja az Ótestamentum a körülmetélkedés adását és a vele kapcsolatos ígéretet? A Genézis tizenkilencedik fejezetében. Lapozzunk oda és olvassuk el: „*És megállapítom az én szövetségemet énközöttem és teközötted, és te utánad a te magod között annak nemzedékei szerint örök szövetségül, hogy legyek tenéked Istened, és a te magodnak te utánad. És adom tenéked és a te magodnak te utánad a te bujdosásod földét, Kánaánnak egész földét, örök birtokul; és Istenük lésszek nekik... És metéljétek körül a ti férfitestetek bőrének elejét, és az lesz az énközöttem és tiközöttetek való szövetségnek jele.*” (Gen. 17, 7-11)

Az olvasó azonnal azt fogja mondani: „Igen, az világos, hogy itt egy ígéret van, de mi azt az ígéretet keressük, hogy Ábrahám és az ő magva fogja örökölni a földet, és itt nem ezt látom. Amit látok az egy ígéret, hogy ők fogják örökölni Kánaán földjét.”

De az bizonyos a Római levél összefüggéseiből, hogy a helyes nyomon járunk, és hamarosan megláthatjuk, hogy valóban ez az az ígéret, hogy Ábrahám és az ő magva lesznek a világ örökösei. Az ígéretet részletesen tanulmányoznunk kell. Először is jegyezzük meg, hogy a megígért örökség örökkévaló. Maga Ábrahám örökké birtokolni fogja azt. De Ábrahám és a magva úgy veheti birtokba az örökséget, ha örök élete van. Így megérthetjük azt, hogy ebben az ábrahámi ígéretben az örök élet biztosítékát kapjuk meg, hogy örökké birtokoljuk azt, ami a miénk. Ez még érthetőbb úgy, ha átgondoljuk, hogy az örökség a megigazulás öröksége: „*Mert nem a törvény által adatott az ígéret Ábrahámnak, vagy az ő magvának, hogy e világnak örököse lesz, hanem a hitnek igazsága által.*” (Róm. 4, 13.) A Genézis 17. fejezetében lejegyzett ígéret igazság, mert azt a szövetséget a körülmetélkedés pecsételte meg (lásd 11. vers), és a körülmetélkedés a hit általi megigazulás pecsétje volt. Lásd: Róm. 4, 11.

Mondhatja valaki, hogy ez pusztán az Ótestamentumból nem látható meg, és hogy ezért a zsidóktól nem várhattuk volna el, hogy megértsék: ellenben nekünk itt az Újtestamentum, hogy megvilágítsa azt. Az igaz, hogy az Ótestamentum tanulmányozásához sokat köszönhetünk az Újtestamentumnak, de az is tény, hogy az újban nincs új kinyilatkoztatás. Mindenki megértheti pusztán az Ótestamentumból, hogy az Ábrahámnak és magvának megígért örökség csakis a hit általi megigazulás feltételén alapult. Ez a természetes

következménye annak, hogy az örökségnek örökkévaló tulajdonnak kell lennie. A zsidók jól tudták, hogy az örök élet csakis az igazak osztályrésze. „Az igaz soha meg nem mozdul; de az istentelenek nem lakják a földet.” (Péld. 10,30) „Mert az elvetemültek kivágattatnak; de a kik az Urat várják, öröklik a földet.” (Zsolt. 37,9) „Mert a kiket ő megáld, öröklik a földet, és a kiket ő megátkoz, kivágattatnak azok.” (22. vers)

Az ötödik parancsolatban azt olvassuk: „Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élj a földön, amit sz Úr a te Istened ad néked.” A parancsolatok megtartása még soha senkinek nem hosszabbította meg az életét ezen a világon. De az az örökség, amit Isten Ábrahámnak ígért, az örök lesz, mert az igazak lesznek azok, akik azt birtokba veszik.

Ígéret és feltámadás. Ha figyelmesen olvasunk, láthatjuk, hogy egy másik tény is fel van jegyezve az ígéretről a Genézisben. Az ígéret Ábrahámnak és a magvának szólt. De István azt a jól ismert tényt állította, hogy Ábrahámnak nem adott az ígéret földjéből, csak egy lábnymnyit. Ap. Csel. 7, 5. Ezt megtudhatjuk az ószövetségi feljegyzésből, ami azt írja, hogy meg kellett vennie a kánaánitáktól - akikről Isten megígérte, hogy kiűzi őket – azt a kis földterületet, amelyben eltemette a feleségét. Ami a közvetlen leszármazottait illeti, azt tudjuk róluk, hogy sátrakban éltek, vándoroltak helyről helyre, és hogy Jákob Egyiptom földjén halt meg.

Továbbá azt olvassuk Dávidnál, akinek uralkodása alatt Izrael gyermekei Kánaán földjén a legvirágzóbb időszakot éltek meg: „Halld meg Uram az én könyörgésemet, figyelmezzél kiáltásomra, könnyhullatásomra ne vesztegelj; mert én jövevény vagyok te nálad, zsellér, mint minden én őszámom.” (Zsolt. 39,12) Lásd a templomi ajándékok felett mondott felszentelő imát, amikor Salamon tették meg királlyá. (1 Krón. 29,15)

Továbbá, és az egészben az a legörvendetesebb, hogy leírtak számunkra az Ábrahámhoz intézett isteni ígék. Miután Isten elmondta neki, hogy neki és magvának adja Kánaán földjét, az Úr azt mondta, hogy a magva először szolga lesz az idegen földön. „Te pedig elmegy a te atyáidhoz békességgel, eltemetettel jó vénségben. Csak a negyedik nemzedék tér meg ide.” (Gen. 15, 7; 13-16) Láthatjuk, hogy Ábrahámnak világosan megmondta, hogy meg fog halni, mielőtt örökölné a földet, és hogy legalább 400 év telik el, mielőtt a magvából bárki is örökölné azt.

De Ábrahám és magva is hitben haltak meg. Lásd: Zsid. 11,13. „Hitben haltak meg mindezek, nem nyerve meg az ígéreteket, hanem csak távolról látva és üdvözölve azokat, és vallást tévé arról, hogy idegenek és vándorok a földön.” Hitben haltak meg, mert tudták, hogy Isten nem hazudik. De mivel Isten ígéretének be kell teljesednie, és ebben a jelenvaló életben nem nyerték el a megígért örökséget, ebből azt vonhatjuk le következtetésként, hogy csakis halottaikból való feltámadás által nyerhetik el.

Ez volt az a reménység, amit életben tartottak a hívő izraeliták. Ábrahám hittel ajánlotta fel Izsákot az oltáron, mert hitt abban, hogy Isten hatalma fel tudja támasztani fiát. Amikor Pál börtönben volt a „halottak reménysége és feltámadása miatt” (Ap. csel. 23, 6), így szólt: „Most is az Istentől a mi atyáinknak tett ígéret reménységéért állok itt ítélet alatt: melyre a mi tizenkét nemzetségünk, éjjel és nappal buzgón szolgálva reményli, hogy eljut.” Aztán hogy megmutassa reménységének ésszerűségét, megkérdezte: „Hihetetlen dolognak tetszik néktek, hogy Isten halottakat támaszt fel?” (Ap. csel. 26, 6-8)

Jézus Krisztus feltámadása az ígérete és a biztosítéka azok feltámadásának, akik hisznek Benne. Lásd: 1 Kor. 15, 13-20. Az apostol „hirdette Jézusban a halálból való feltámadást. (Csel. 4,2)

„Áldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, a ki az Ő nagy irgalmassága szerint újonnan szült minket élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltámadása által, romolhatatlan, szeplőtelen és hervadhatatlan örökségre, amely a mennyekben van fenntartva számunkra, akiket Isten hatalma őriz hit által az üdvösségre, amely készen van, hogy az utolsó időben nyilvánvalóvá legyen.” (1 Pét. 1, 3-5)

Aztán hozzáteszi, hogy ez kipróbált hit, ami „*dicséretre, tisztességre és dicsőségre méltónak talál tassék a Jézus Krisztus megjelenésekor.*” Ebből pedig azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az Ábrahámnak és magvának tett ígéret – miszerint ők lesznek a világ örökösei - az Krisztus eljövételére tett ígéret. Pál apostol azt mondja, hogy emlékeztessük magunkat azokra az ígéretekre, amelyeket a szent próféták szoltak, mert „*az utolsó időkben csúfokodók támadnak, a kik saját kívánságaik szerint járnak, és ezt mondják: Hol van az Ő eljövételének ígérete? Mert amióta az atyák elhunytak, minden azonképpen marad a teremtés kezdetétől fogva.*” Ezért ők egyáltalán nem hisznek az ígéretekben. De nem jól érvelnek, „*mert készakarva nem tudják azt, hogy egek régtől fogva voltak, és a föld, mely vízből és víz által állott elő az Isten szavára, amelyek által az akkori világ vízzel elborítatva elveszett, a mostani egek pedig és a föld, ugyanazon szó által megkíméltettek, tűznek tartatva fenn, az ítéletnek és az istentelen emberek romlásának napjára.*” (2 Pét. 3,5-7) Jegyezzük meg, hogy ez nemcsak az atyákra vonatkozó ígéret, hanem ez az egész világnak szól. A gúnyolódók kifogása az, hogy amióta az atyák elaludtak, minden dolog ugyanúgy megy, mint a teremtés kezdetétől fogva. De az apostol megmutatja, hogy amikor ezt mondják, behunyják a szemüket azon tény előtt, hogy ugyanaz a világ, amelyet a kezdetekkor a menny alkotott, vízözön által elpusztult. Ez a világ is ugyanazon szó által most fenntartatik az ítélet napjára és az istentelenek romlásának napjára, amikor is tűz által pusztul el. „*De új eget és új földet várunk az Ő ígérete szerint, amelyekben igazság lakozik.*” (2 Pét. 3,13)

Milyen ígéret által? Az atyáknak tett ígéret szerint, amely az volt, hogy Ábrahám és az ő magva öröklje a földet. Hosszú idő telt el emberi számítás szerint, amióta az ígéretet tették, de „*az Úr nem késik az ígérettel.*” Nem telt el még olyan hosszú idő, hogy elfeledkezzen róla, mert „*egy nap az Úrnál olyan, mint ezer esztendő, és ezer esztendő mint egy nap.*” Az ok, amiért oly hosszan tűr az, hogy nem akarja, hogy némelyek elvesszenek a tűzben, ami megtisztítja a földet, hanem azt akarja, hogy mindenki megtérjen.

Láthatjuk, hogy mi ugyanolyan érdekeltek vagyunk az ígéretben, mint amilyen maga Ábrahám volt. Ez az ígéret még mindig nyitva áll mindenki számára, hogy elfogadja. Nem kínál kevesebbet, mint egy igazságban élt örök életet egy újjáteremtett földön, olyanban, amilyen az a kezdetekkor volt. Isten ígéretében való reménység az atyák számára az volt, hogy hittek abban, az Úr visszajön, feltámasztja őket halottaikból, és így elnyerik az örökséget.

Amikor Krisztus itt járt a földön, akkor az örökség nem volt több számára, mint ami Ábrahámnak volt. Nem volt hová lehajtsa fejét. Isten most elküldi Szentlelkét, hogy megpecsételje a hívőket az örökségre, mint ahogyan Ábrahámmal tette, és amikor minden hívőt elpecsétel a Lélek „*elküldi a Jézus Krisztust, aki néktek előre hirdettetett. Kit az égnek kell magába fogadnia mind az időkig, míglen újjáteremtetnek mindenek, amikről szólt az Isten minden Ő szent prófétájának szája által eleitől fogva.*” (Ap. Csel. 3, 20-21)

Megtudtuk, hogy mit talált Ábrahám, és hogyan találta meg. Azt is megtudtuk, hogy amit Isten Ábrahámnak ígért, azt nekünk is megígéri, ha hiszünk szavának. Isten nem kevesebbet ígért minden embernek - aki hisz Őbenne - mint a világból való szabadulást. Ez nem egy önkényes dolog. Isten nem azt mondja, hogy ha hiszünk bizonyos megállapításokban és dogmákban, akkor viszonzásképpen nekünk adja az örökké tartó örökséget. Az örökség az igazságból van: mivel a hit a Krisztusban való élet és Isten igazságának befogadását jelenti, ezért nyilvánvaló, hogy nincs más mód, ami által az örökség elnyerhető. Ezt a továbbiakban tisztázza egy, az utolsó részben leírt állítás, amelyet nem vettünk figyelembe, miszerint: „*a törvény haragot nemz.*” Ezért aki azt gondolja, hogy a törvény által kap megigazulást, akkor abba helyezi bizalmát, ami elítéli őt. Isten megígért egy darabka földet mindenkinek, aki elfogadja azt az Ő feltételeivel – nevezetesen - hogy elfogadja az igazságot is, amely azzal jár, mert az igazság az új föld jellemzője. Igazság „lakozik” abban. De ez az igazság csakis abban az Isten általi életben található, ami Krisztusban megnyilvánult.

Az az ember, aki azt gondolja, hogy ő önmagában megigazulhat a törvényen kívül, az valójában Isten igazságát próbálja a saját igazságával helyettesíteni. Más szavakkal, csalás által kívánja a földet megszerezni. Ezért amikor a bíróságra elé megy, hogy bizonyítsa a földre való jogát, bűnösséggel lesz vádolva, és „haragot” talál áldás helyett. *„Mert ahol nincs törvény, ott törvényszegés sincs.”* De a törvény mindenütt ott van, ezért a törvényszegés is. Mindenki vétkezett, így az örökséget nem lehet törvény által megszerezni.

Az ígéretben való hitből származó nagy öröm Róm. 4, 16-25

„Azért hitből, hogy kegyelemből legyen; hogy erős legyen az ígéret az egész magnak; nemcsak a törvényből valónak, hanem az Ábrahám hitéből valónak is, aki mindnyájunknak atyánk (Amint meg van írva, hogy sok nép atyjává tettelek téged) az előtt, az Isten előtt, akiben hitt, aki a holtakat megeleveníti, és azokat, amelyek nincsenek, előszólítja mint meglevőket. És hitében erős lévén, nem gondolt az ő már elhalt testére, mintegy százesztendőśs lévén, sem Sárának elhalt méhére; Az Istennek ígéretében sem kételkedett hitetlenséggel, hanem erős volt a hitben, dicsőséget adva az Istennek. És teljesen elhitte, hogy amit Ő ígért, meg is cselekedheti. Azért is tulajdonított neki igazságul. De nemcsak őerte íratott meg, hogy tulajdonított neki igazságul, hanem miértünk is, akiknek majd tulajdonítatik, azoknak tudniillik, akik hisznek Abban, aki feltámasztotta a mi Urunkat a Jézust a halálból, ki a mi bűneinkért halálra adatott, és feltámasztatott a mi megigazulásunkért.”

Bizonyos legyen az egész magnak. (megj: az angolban a bizonyos szóval fodítja a Biblia erős helyett) Mivel az örökséget a hit általi megigazulás eredményeként lehet elnyerni, ez bizonyos az egész mag számára, és mindannyiuk számára karnyújtásnyira van. A hit mindenkinek egyenlő esélyt ad, mert a hit olyannyira könnyű egyik embernek, mint a másiknak. Isten minden embernek megadta a hit mértékét, és mindenkinek ugyanazt a mértékét, mert amekkora a kegyelem mértéke, akkora a hit mértéke is, és *„mindegyikünknek adatott a kegyelem a Krisztustól osztott ajándéknak mértéke szerint.”* (Ef. 4, 7) Krisztus fenntartások nélkül minden emberért adatott. Zsid. 2, 9 Mivel minden embernek a hit és a kegyelem ugyanazon mértéke megadatott, ezért mindenkinek egyenlő lehetősége van elnyerni az örökséget.

Jézus a Kezes. A hit teszi az ígéretet bizonyossá az egész mag számára, mert egyedül Krisztus a tárgya, és Ő Isten ígéreteinek keze. 2 Kor. 1, 20. Azt olvashatjuk Isten esküjében, amiben Jézust főpappá tette, hogy *„annyiban jobb szövetségnek lett kezesévé Jézus.”* (Zsid. 7, 22) Jézus nem egy bizonyos csoportért adatott, hanem mindenkiért, kivétel nélkül. *„Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”* (Ján. 3, 16) Jézus Isten kegyelméből megízlelte a halált minden emberért. Zsid. 2, 9 Azt mondja: *„azt, a ki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem.”* (Ján. 6, 37) Krisztus hit által él a szívben. Ef. 3, 17. Mivel Krisztus kezeskedik az ígéretért, abban mindenkinek biztosnak kell lenni, aki hisz.

Isten esküje. Sokaknak kissé erőltetettnek tűnhet az, hogy az eskü, ami Jézust főpappá tette, az az ábrahámi ígéret biztosítóka. De egy kis figyelmet fordítva a következőre bárki megértheti, hogy ez nem lehet másképp. A Zsidókhöz írott levél hatodik fejezetében ezt olvassuk:

„Mert az Isten, mikor ígéretet tett Ábrahámnak, mivelhogy nem esküdhett nagyobbra, önmagára esküdött, mondván: Bizony megáldván megáldalak téged, és megsokasítván megsokasítalak téged... Isten, kiválóbban meg akarva mutatni az ígéret örökösének az Ő végzése változhatatlan voltát, esküvéssel lépett közbe, hogy két változhatatlan tény által, melyekre nézve lehetetlen, hogy az Isten hazudjon, erős vigasztalásunk legyen minekünk, mint a kik oda menekültünk, hogy megragadjuk az előttünk levő reménységet, mely lelkünknek

mintegy bátorságos és erős horgonya és beljebb hatol a kárpitnál, ahová útnyitóul bement érettségünk Jézus, aki örökké való főpap lett Melkisédek rendje szerint.”

Minden értünk van. Miért erősítette meg esküvel Isten Ábrahámnak tett ígérését? Hogy erős vigasztalásunk legyen. Nem Ábrahámért, mert Ábrahám teljes mértékben hitt eskü nélkül is. Hite tökéletesnek bizonyult már azelőtt is, mielőtt Isten megtette az esküt. Mindez miérettünk volt. Mikor ad nekünk az eskü erős vigasztalást? Amikor menedéért menekülünk Krisztushoz, a paphoz, a szentek szentjébe. A kárpiton belül szolgál, mint főpap. Isten esküje arra bátorít bennünket, hogy higgyük abban, hogy az Ő főpapi szolgálata ment meg bennünket. Ekkor Krisztus főpapsága lesz vigaszunk, és az az eskü, ami őt főpappá tette. Ezért Isten Ábrahámnak adott esküje megegyezik azzal az esküvel, ami Krisztust főpappá tette. Ez mutatja legtisztábban, hogy Isten Ábrahámnak tett ígérete mindenkinek szól, csakúgy, mint Krisztus evangéliuma. A szövegünk az Ábrahámnak tulajdonított igazságról ezt mondja: *„De nemcsak őérette íratott meg, hogy tulajdoníttatott néki igazságul, hanem miérettünk is, akiknek majd tulajdoníttatik, azoknak tudniillik, akik hisznek Abban, aki feltámasztotta a mi Urunkat, Jézust a halálból.”*

Isten Igéjének hatalma. Isten *„amelyek nincsenek, előszólítja mint meglevőket.”* Néha az emberek ugyanezt teszik, de hamar elveszítjük bennük a bizodalmunkat. Amikor nem létező dolgokról úgy beszélnek, mintha lennének, akkor erre csak egyet mondhatunk: hogy az hazugság. De Isten azokat a dolgokat, amelyek nincsenek, előszólítja, mint meglevőket- ez igazság. Mi a különbség a kettő között? Nagyon egyszerű: az ember szavának nincs hatalma, hogy egy dolgot életre hívjon, amikor az nincs. Bár mondhatja azt, hogy az létezik, de az nem igaz. De amikor Isten életre hív valamit, akkor a dolog maga megjelenik olyan formában, ahogyan azt Ő életre hívta. Ő szól, és létrejön. Ez az isteni hatalom tette Ábrahámot minden nemzetek atyjává- a mi nemzetünké is, ha hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadott.

Megeleveníti (élővé teszi) a holtakat. Isten hatalma szavával szólítja elő azokat, amik nincsenek, úgy mintha lennének, és szava által igaz az, hogy a halottak feltámadnak. Szava hívja őket életre. Ábrahámot a feltámadásba vetett hite tette minden nemzetek atyjává. Isten Ábrahámnak Izsák felajánlása miatt tette meg esküjét. Gen. 22, 15-18. *„Hit által áldozta meg Ábrahám Izsákot, próbára tétetve, és az egyszülöttet vitte áldozatul ő, aki az ígéreteket nyerte, akinek meg volt mondva: Izsákban nevezetik neked mag; úgy gondolkozva, hogy az Isten a halálból is képes feltámasztani.”* (Zsid. 11, 17-19)

Igazság és Krisztus feltámadása. Az Ábrahámnak tulajdonított igazság tulajdoníttatik nekünk is, ha hiszünk Abban, aki feltámasztotta Jézust, a mi Urunkat a halálból. Ebből az következik, hogy az Ábrahámnak tulajdonított igazság – hogy hitt a halottakból való feltámadásban – az csakis Jézustól van. Ap. Csel. 4, 2. Ezt prédikálták az apostolok az atyáknak tett ígéretről. Az a hatalom, amely az embert igazzá teszi, az fel is támasztja. Lásd. Fil. 3, 9-11. Ez a feltámasztó hatalom, ami a megigazulást munkálja az emberben, a biztosítéka az utolsó napon a halhatatlanságra való végső feltámadásnak, ami által az ember beléphet az örökségébe.

EJW EJWOR BELIEVING GOD'S TREMENDOUS PROMISE page 0091 paragraph 3

Not Weakened in Faith. Some versions of Romans 4:19 give the idea,

"Without being weakened in faith, he considered his own body now as good as dead." That is to say, after God had made the promise to him, a full consciousness of his weakness and of all the difficulties and seeming impossibilities in the way did not have any effect in weakening his faith. Nothing is impossible with God, and there are no difficulties for him. Whenever a person is inclined to doubt the possibility of his salvation, let him stop and consider that God made the world by his word, and that he raises the dead, and that it is by that same power that God will save him if he is willing. To doubt God's promise to deliver us from all evil is to doubt the fact that he created all things by his word, and that he is able to raise the dead.

1 Except of course that modern scientific and statistical evidence demonstrates that those who practice health reform do generally live a number of years longer than those who do not.

Hitben erős lévén. Néhány Róm. 4, 19 változat azt a gondolatot adja vissza, hogy „hitben erős lévén, meggyőződött arról, hogy a teste akkor is jó, ha elhalt.” Azt mondhatjuk, hogy miután Isten megtette az ígéretét, bár teljes tudatában volt gyengeségeinek, nehézségeinek, és a látszólagos lehetetlen helyzetnek, ezeknek semmi hatásuk nem volt az erős hitre. Istennel együtt semmi nem lehetetlen, Neki pedig nincsenek nehézségei. Amikor valaki hajlik arra, hogy megkérdőjelezze a megváltása lehetőségét, akkor álljon meg, és gondolja végig, hogy Isten az Ő szavával teremtette a világot, és hogy Ő támaszt fel a halálból, és ugyanezzel a hatalommal menti meg az embert Isten, ha ő azt akarja. Ha Isten azon ígéretében kételkedünk, hogy megszabadít bennünket minden gonoszagtól, akkor az azt jelenti, hogy kételkedünk abban, hogy Ő mindent szavával teremtett, és hogy képes feltámasztani a halálból.

1 Kivétel természetesen az a modern tudományos és statisztikai tény, ami azt mutatja, hogy azok, akik gyakorolják az egészségügyi reformot általában több évet élnek, mint akik nem.

5. fejezet: KEGYELEM, MELY EGYRE INKÁBB BŐVELKEDIK

A negyedik fejezetben Ábrahám története a hit általi megigazulás példáját mutatta be. A neki tulajdonított hit – ami a Krisztus halálába és feltámadásába vetett hit – számunkra is a megigazulást eredményezi, és ugyanazon ígéret által örökösökké tesz vele együtt minket is. A negyedik fejezet valójában egy közbevetett illusztráció, így az ötödik fejezet azzal kezdődik, amivel a harmadik zárul.

Róm. 5, 1-10 „Megigazulva azért hit által, békességünk van Istennel, a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által van a menetelünk is hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben állunk; és dicsekedünk az Isten dicsőségének reménységében. Nemcsak pedig, hanem dicsekedünk a háborúságokban is, tudván, hogy a háborúság békességes tűrést nemz, a békességes tűrés pedig próbatételt, a próbatétel pedig reménységet. A reménység pedig nem szégyenít meg; mert az Istennek szerelme kitöltetett a mi szívünkbe a Szent Lélek által, aki adatott nekünk. Mert Krisztus, mikor még erőteleneke voltunk, a maga idejében meghalt a gonoszokért. Bizonyára igazért is alig hal meg valaki; ám a jóért talán csak meg merne halni valaki. Az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt. Minekutána azért most megigazultunk az Ő vére által, sokkal inkább megtartatunk a harag ellen Őáltala. Mert ha mikor ellenségei voltunk, megbékéltünk Istennel az ő Fiának halála által, sokkal inkább megtartatunk az Ő élete által minekutána megbékéltünk vele.”

A hit valódi megigazulást munkál. Az ötödik fejezet első verse így kezdődik: „azért.” Ez jelzi, hogy ami majd ezután következik, az természetes következménye az előbbieknek. Mi is volt ezelőtt? Annak a történetnek a leírása, mit nyert Ábrahám hit által. Hit által nyert megigazulást, de hit által lett az ígéret is, hogy fia fog születni. Az a fiú a hit gyermeke volt. De az a hit, ami Izsák születésében nyert kifejezési formát, a megigazulást is jelentette Ábrahám számára. Ez tulajdoníttaik nekünk is, ha ilyen hitünk van. Tehát az ige azt tanítja, hogy van hit általi megigazulás, mint ahogy hit által a fiú is megszületett Ábrahámnak. A hit általi megigazulás tehát nem mítosz.

Mi a békesség? Legtöbb ember úgy gondolja, hogy valamiféle elragadtatott érzés. Úgy gondolják, hogy az Istennel való megbékélés egy leírhatatlan mennyei érzés, és állandóan ezt az elképzelt érzést keresik annak bizonyítékaként, hogy őket Isten elfogadta. Az Istennel való megbékélés valójában ugyanazt jelenti, mint az emberekkel való megbékélés- azt, hogy nem viselünk hadat ellene, nem háborúzunk vele. Bűnösökként Isten ellenségei voltunk. Nem Ő a mi ellenségünk, mi vagyunk az Ő ellenségei. Nem Ő harcol ellenünk, mi harcolnuk Őellene. Hát akkor hogyan békélhetünk meg Vele? Egyszerűen úgy, ha felhagyunk a küzdelemmel, és letesszük a fegyvert. Akkor lehet békességünk, ha készen állunk arra, hogy abbahagyjuk a háborúskodást.

„Békesség Istennel.” Jegyezzük meg: ha békességünk van Istennel, akkor nem egyszerűen békességünk van Ővele, hanem az Ő békessége él bennünk. Ezt a békességet hagyta ránk; amint azt az Úr kijelentette: *„Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek.”* (Ján. 14, 27) Ő adta nekünk, a miénk. Mindig is az volt. Csak az a probléma, hogy nem hisszük el. Amikor elhiszük Krisztus szavait, akkor lesz meg az életünkben az a békesség, amit Ő adott. Ez az Istennel való békesség, mert a békességet Krisztusban találjuk meg, és Krisztus az Atya kebelében van. (Ján. 1, 18)

Békesség és megigazulás. *„A te törvényed kedvelőinek nagy békessége van.”* (Zsolt. 119, 165) *„Vajha figyelmeztél volna parancsolataimra! Olyan volna békességed, mint a folyóvíz, és igazságod, mint a tenger habjai.”* (Ésa. 48, 18) A megigazulás a békességet jelenti, mert Isten ellen a szívünkben melengetett bűneink miatt viseltünk hadat. Isten élete az igazságosság, Ő a békesség Istene. Ha az ellenségeskedés a test gondolatai és annak gonosz cselekedetei által van, akkor a békesség pont ezzel ellenkezően, a megigazulás által. Ez egyszerűen egy nyilvánvaló ténymegállapítás- megigazulva hit által, békességünk van Istennel. A hit által elnyert megigazulás a békességet is magával hozza. Ezt a két dolgot nem lehet egymástól elválasztani.

Békesség és érzések. Sokan megkérdézik azt, „Lehet-e valakinek békessége Istennel, akkor is, ha nem érzi ezt?” Mit mond az Írás? *„Megigazulva azért hit által, békességünk van Istennel.”* Mit eredményez a békesség? Hitet. De a hit nem érzés. Ha szükségszerűen valamiféle érzéssel kellene járnia a hitnek, és ha nem lenne meg ez az érzés, akkor azt mondanánk, hogy nem igazultunk meg. De akkor a megigazulás egy érzéshez, és nem hithez kötött dolog lenne. A következő versek megmutatják, hogyan lehet békességünk megpróbáltatások között is, nemcsak akkor, amikor minden rendben megy.

Dicsekedve a háborúságokban. Ez nem azt jelenti, hogy keresnünk kell a mártíromságot, ahogy azt sokan tették a korai évszázadokban. Azt viszont jelenti, - amint látjuk - hogy háborúságok közepette is töretlen a békességünk és az örömünk. Ennek szükségszerűen így van akkor, ha hit által él a békesség a szívünkben. Az érzésekre alapozott békesség azonnal eltűnik, mihelyt háborúságot szenvedünk. De semmi különbség nem tapasztalható akkor, ha a békesség hit által él bennünk. *„Azért beszéltem ezeket néktek, hogy békességetek legyen énbennem. E világon nyomorúságotok lesz, de bízatok, én meggyőztem a világot.* (Ján. 16,33)

A háborúság békességes türelést nemz. Mi a békességes türelés? A szenvedésben való kitartás. A „békességes türelés” szó a szenvedés szóból ered. Ezt abból látjuk, ha valaki beteg (állapot), azt „betegnek” (mint főnév) mondjuk. (a magyarban nem adható vissza a kifejezés- patience (türelem) és patient (beteg)) Tehát, szenvedő ember. Az emberek gyakran azzal mentik türelmetlenségüket, hogy olyan sokat kell eltűrniük. Azt mondják, hogy türelmesek lennének, ha nem kellene szenvedniük olyan sokat. Nem, nem lennének azok. Ott nincs békességes türelés, ahol nincs szenvedés. A gondok nem rombolják, hanem építik a türelmet. Amikor úgy tűnik, hogy a gondok rombolják valakinek a türelmét, akkor egyszerűen csak az a helyzet, hogy annak az embernek nem is volt türelme. Mikor nemz? Az állítás az, hogy a háborúság békességes türelést nemz. Sokan vannak olyanok, akik egyre elviselhetetlenebbé válnak, minél

több gondjuk van. A gond nem a békessége tűrést munkálja bennük. De miért nem? Egyszerűen azért, mert nem abban az állapotban vannak, amiről az apostol ír. Csakis azokban nemz a háborúság békességes tűrést, akik megigazultak hit által. Semmi más, csak az Istenben való hit által maradhat az ember tökéletes türelemben minden élethelyzetben. Ez mindig így fog működni? Igen, mindig. „Nos, - mondhatná valaki - „biztos vagyok abban, hogy mindenki türelmetlen lenne akkor, ha olyan sok baja lenne, mint amennyi nekem van.” De a kérdés az: Krisztus türelmetlen lenne, ha neki kellene eltűrnie azokat a dolgokat, amiket te eltűrsz? Neki nem kellett ugyanazokat, sőt még ennél is többet elviselnie? Be kell látnod, hogy el kellett. Türelmetlen volt? *„Kínztatott, pedig alázatos volt, és száját nem nyitotta meg.” (Ésa. 53, 7)* Tehát, ha Ő lenne a te helyedben, türelmes lenne. Akko miért nem engedted meg, hogy Ő legyen a te helyedben? A hit Krisztust hozza a szívbe, és Ő egynek tekint Magát velünk, ezért Ő viseli a terheket. *„Vessed az Úrra a te terhedet, Ő gondot visel rólad, és nem engedi, hogy valamikor ingadozzék az igaz.” (Zsolt. 55, 23)*

„Minden kitartásra.” Nincs határa annak a türelemnek, amit a Krisztusban való hit által nyerünk. Íme az ihletett ima: *„Hogy járjatok méltóan az Úrhoz, teljes tetszésére, minden jóselkedettel gyümölcsöt teremve, és növekedve az Isten megismerésében, minden erővel megerősítette az Ő dicsőségének hatalma szerint minden kitartásra és hosszútűrésre örömmel.” (Kol. 1, 10-11)* Ez azt jelenti, hogy annyira megerősödhetünk azáltal a csodálatos hatalom által, ami által Krisztus is elviselte a szenvedéseket, hogy teljes türelemmel lehetünk és örvendhetünk, még hosszan tartó szenvedés közepette is.

A békességes tűrés pedig próbatételt. Miben nemz próbatételt? Az Istenben való békességben az Úr Jézus Krisztus által. Sokan összekeverik a keresztyén próbatételt a keresztyén hitvallással. Arról beszélnek, hogy oly sok „keresztyén próbatételben” eltöltött esztendő tudnak maguk mögött, pedig lehet, hogy még soha nem tapasztalták meg valóságban a Krisztusban való élet áldásosságát. A hitvallásukról tesznek bizonyosságot, de a valódi próbatétel azt jelenti, hogy a Krisztusban való élet valódi erejének bizonyítékát tapasztalják meg. Amikor valaki ilyen tapasztalatot él át, akkor nem okoz nehézséget számára az, hogy beszéljen erről, ha alkalom kínálkozik.

„Nem szégyenít meg.” A reménység nem szégyenít meg. Miért nem? *„Mert az Istennek szerelme kitöltetett a szívünkbe.” „És most fiacskáim maradjatok Őbenne, hogy mikor megjelenik, bizodalmunk legyen, és meg ne szégyenüljünk Előtte az Ő eljövetelekor.” (1Ján. 2, 28)* *„Azzal lesz teljessé a szeretet, hogy bizodalmunk van az ítélet napjához, mert amint Ő van, úgy vagyunk mi is e világban.” (1 Ján. 4, 17)* Egy nap sem lesz olyan megpróbáló, mint az ítélet napja. Ezért biztos, hogy azok, akik akkor nem szégyenülnek meg, vagy nem félnek, azoknak már most bizodalmuk van. Akinek bizodalma van Istenben, nem fél az emberektől sem.

„Az Isten szerelme.” Az ok, ami miatt a reménység nem szégyenít meg az, hogy Istennek szerelme kitöltetett a szívünkbe a Szentlélek által. Figyeljük meg, hogy nem az Isten iránt érzett szeretetről beszél, hanem az Isten szerelméről. Mi az Istennek szerelme? *„Mert az az Isten szeretete, hogy megtartjuk az Ő parancsolatait.” (1 Ján. 5, 3)* Ilyenkor a Szentlélek helyezi szívünkbe az Isten törvényének való engedelmisséget, és ez ad bátorságot az ítélet napjához, és minden más időszakhoz. A bűn miatt félünk. Amikor Isten a bűnt elveszi, a félelem eltávozik. *„Az istentelen fut, ha senki nem üldözi is, az igazak pedig, mint az ifjú oroszlán bátrak. (Péld. 28, 1)*

„Krisztus meghalt a gonoszokért.” *„Igaz beszéd ez, és teljes elfogadásra való, hogy Krisztus Jézus azért jött e világra, hogy megtartsa a bűnösöket.” (1 Tim. 1, 15)* *„Ez bűnösöket fogad magához.” (Luk. 15, 2)* Különös, hogy az emberek hagyják, hogy bűnösségük tudata távol tartsa őket az Úrtól, pedig Krisztus egyetlen egy célért jött: hogy elfogadja és megmentse őket. Ő mindenképpen üdvözítheti is azokat, akik Isten által járulnak Hozzá, (Zsid.7, 25) és azt mondja, hogy azok, akik Hozzá mennek, semmiképp ki nem veti őket. (Ján. 6, 37)

„Mikor erőtelenenek voltunk.” Amikor még erőtelenenek voltunk, Krisztus már akkor meghalt a gonoszokért. Ez így van, hiszen azért halt meg, hogy megerősödjünk a Lélek ereje által. Ha arra várt volna, hogy tőlünk nyerjen megerősítést, mielőtt Önmagát adja értünk, akkor elvesztünk volna. Mikor voltunk erőtelenenek? Éppen most vagyunk azok, és éppen most feszített meg Jézus Krisztus miközöttünk. (Gal. 3, 1) *„Csak az Úrban van, így szólunk felőlem minden igazág és erő.”* (Ésa. 45, 24)

Igazság kontra jószág. *„Bizonyára igazért is alig hal meg valaki, ám a jóért talán csak meg merne halni valaki.”* A mi angol fordításunk nem jelzi a különbséget a két itt használt kifejezés között. Az igaz ember igazságos ember, olyan ember, aki tudja, hogy mindenkivel szemben köteles. A jó ember jóindulatú ember, aki sok szívességet megtesz nekünk, és többet is tesz annál, mint amit kérnénk. Tehát nem számít milyen igaz egy ember, becsületessége aligha vezet arra bárkit is, hogy meghaljon érte. Még egy nagy kedvességgel megáldott emberért is lehetetlen, hogy meg merjen halni valaki.

A legnagyobb szeretet. Az emberi szeretet legnagyobb mértéke, ha valaki leteszi életét a barátaiért. *„Az Isten pedig a mi hozzánk való szeretetét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk”* – tehát ellenségei Istennek - *„Krisztus érettünk meghalt.”*

„Mert Isten szeretete szélesebb annál,
Mint azt emberi értelem felfoghatná,
És az Örökkévaló szíve
A csodálatra méltóan kedves.”

„Megbékéltünk az Ő halála által.” Isten nem ellenségünk, hanem mi vagyunk - vagy voltunk - az Ő ellenségei. Ezért nem Neki kell megbékélnie velünk, nekünk van szükségünk a Vele való megbékélésre. Isten Maga, szívének szeretetével végzi a megbékélés munkáját bennünk. *„Közelvalókká lettünk a Krisztus vére által.”* (Ef. 2, 13) De miért? Mert a bűn elválasztott bennünket Tőle és ellenségeivé tett minket, és *„Jézus Krisztusnak, az Ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.”* (1 Ján. 1, 7) Ha megtisztulunk a bűntől, annak egyenes következménye, hogy megbékélünk Istennel.

Az élet ajándéka. *„A testnek élete a vérben van.”* *„Mert minden testnek élete az ő vére.”* (Lev. 17, 11, 14) Krisztus a vérét ontotta értünk, ezzel az életét adta értünk. Ez a vér megtisztít minket minden bűntől, és az Ő életét kapjuk meg. Krisztus halálában - ha Vele együtt megfeszítettünk - megkapjuk az Ő életét bűnös életünk helyett, amit Ő Magára vesz. Bűneink bocsánata az Ő véreben való hit által nem egy tetszőleges cselekedet, mert hit által adjuk oda életünket az Ő életéért cserébe, és abban az életben, amit Tőle kapunk, nincs bűn. Bűnös életünk elmerül az Ő örökkévaló életében, mert Ő annyira bővelkedik az életerőben, hogy ha meg is hal törvényszegéseink miatt, akkor is vissza tudja venni az életét, hogy életet adjon nekünk.

„Megtartatunk az Ő élete által.” Krisztus nem a semmiért ment át a halál gyötrelmein, és nem azért adta nekünk az életét, hogy azt újra visszavegye. Amikor nekünk adja az életét, azért adja, hogy azt mindörökre megtartsuk. Hogyan kapjuk meg? Hit által. És hogyan tartjuk meg? Ugyanazon hit által. *„Azért amiképpen vettétek a Krisztus Jézust, az Urat, akképpen járjatok is Őbenne.”* (Kol. 2, 6) Az Ő életének soha nem lesz vége, de mi elveszíthetjük azt hitetlenség által. Emlékezzünk arra, hogy bennünk nincs meg ez az élet, hanem *„ez az élet az Ő Fiában van.”* *„Akié a Fiú, azé az élet: akiben nincs meg az Istennek Fia, az élet sincs meg abban.”* (1 Ján. 5, 11) Akkor ragadjuk meg az örök életet, ha megragadjuk Krisztust. Ez végtelenül egyszerű: Krisztus az életét adta nekünk bűneink bocsánatára, és ha megbékéltünk Istennel Krisztus halála által, akkor még inkább megtartatunk az élete által, mert feltámadt a halálból. Emberek olykor azt mondják, hogy azt el tudják hinni, hogy Isten megbocsátja a bűneiket, de azt már nehéz elhinniük, hogy távol tudja tartani őket a bűntől. Nos, ha lehetne

bármilyen különbséget tenni a kettő között, akkor az utóbbi könnyebb a kettő közül, mert a bűnök megbocsátása miatt Krisztus halálára volt szükség, míg a bűnökből való megszabadulás csak az Ő folyamatos jelenlétét kívánja. Mely élet által tartatunk meg? Krisztus élete által, és Neki csak egy élete van. Ő „*tegnap, és ma és mindörökké ugyanaz.*” (Zsid. 13, 8) Az Ő jelenvaló élete által tartatunk meg, ami az Ő napról napra bennünk megnyilvánuló élete. De az az élet, amit Krisztus most él, ugyanaz az élet, amit Júdeában élt tizennyolc évszázaddal ezelőtt. Újra felvette azt az életet, amit letett. Tekintsük át az Újtestamentum feljegyzéseiből, mi a Krisztusban való élet, és látni fogjuk, milyennek kellene lennie most az életünknek. Ha engedjük, hogy Krisztus bennünk lakozzon, akkor Ő úgy fog élni, amint akkor élt. Ha van valami az életünkben, ami akkoriban az Ő életében nem volt meg, akkor biztosak lehetünk abban, hogy most nem éli bennünk azt az életet.

Ellentétek sora (Róm. 5, 12-19)

„Annakokáért, miképpen egy ember által jött be a világra a bűn, és a bűn által a halál, és akképpen a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenkét vétkeztek. Mert a törvényig volt bűn a világon; a bűn azonban nem számíttatik be, ha nincsen törvény. Úgyde a halál uralkodott Ádámól Mózesig azokon is, akik nem az Ádám esetének hasonlatossága szerint vétkeztek, aki ama következendőnek kiabrázolója vala. De a kegyelmi ajándék nem úgy van, mint a bűneset; mert ha amaz egynek esete miatt sokan haltak meg, az Isten kegyelme és a kegyelemből való ajándék, mely az egy ember Jézus Krisztusé, sokkal inkább elhatott sokakra. És az ajándék sem úgy van, mint egy vétkező által; mert az ítélet egyből lett kárhozottá, az ajándék pedig sok bűnből van igazulásra. Mert ha az egynek bűnesete miatt uralkodott a halál az egy által: sokkal inkább az életben uralkodnak az egy Jézus Krisztus által azok, kik a kegyelemnek és az igazság ajándékának bővelkedésében részesültek. Bizonyára azért, miképpen egynek bűnesete által minden emberre elhatott a kárhozat: azonképpen egynek igazsága által minden emberre elhatott az életnek megigazulása. Mert miképpen egy embernek engedetlensége által sokan bűnösökké lettek: azonképpen egynek engedelmissége által sokan igazakká lesznek.”

Öröm az Urban. (Megj: a dicsekvés szó helyett) A tizenegyedik verset a múlt heti tanulmányhoz kellett volna vennünk, mivel tartalma szerint az előző gondolathoz tartozik. Ugyanazon élet által, ami által a megbékélést és a megváltást nyerjük „*örvendünk* (megj: az angol Biblia alapján) *is az Istenben.*” Krisztus élete örömteli élet. Amikor Dávid elbukott, így imádkozott: „*Add vissza nékem a te szabadításod örömet, és engedelmisség lelkével támogass engem.*” (Zsolt. 51, 14) Az ég sugárzó fényessége, a virágok megannyi szépsége, amivel Isten felöltözteti a földet, a madarak boldog éneke, mind-mind kifejezik azt, hogy Isten szereti az örömet és a szépséget. A sugárzó fényesség és az énekszó életének természetes része. „*És örvendeznek tebenned, akik szeretik a te nevedet.*” (Zsolt. 5, 12) Egyesek azt állítják, hogy nincs olyan rész a Római levélben, ami nehezebben érthető, mint a 12-19. versek. Ennek oka az, hogy egy hosszú zárójeles rész van a fő gondolatmenet közepén, és a kifejezés ugyanabban a formában sokszor ismétlődik. De ez nem lehet kifogás. Ebben a tanulmányban nem kíséreljük meg, hogy foglalkozzunk minden lényegi dologgal, csak a verseken végighaladó fő gondolatra összpontosítunk, hogy az olvasó még kielégítőbben tudja azt a maga számára olvasni, tanulmányozni.

Első ténymegállapítások. A tizenkettedik verstől kezdődően látható, hogy az apostol visszamegy a kezdetekig. „*Egy ember által jött be a világra a bűn, és a bűn által a halál, és akképpen a halál minden emberre elhatott, mivelhogy mindenkét vétkeztek.*” Ha ezeket a tényeket figyelmen kívül hagyjuk, soha nem tudjuk majd képviselni az evangéliumot.

A bűn által a halál. A halál a bűn által jött a világba, mert a bűn maga a halál. A bűn, amikor teljességre jut, halált nemz. Jak. 1, 15. „*Mert testnek gondolata halál.*” (Róm 8, 6) „*A halál*

fullánkja pedig a bűn.” (1 Kor. 15, 56) Ha nem lenne bűn, nem lenne halál sem. A bűn a halált hordozza a keblében. Tehát nem egy önhatalmú tett volt Isten részéről az, hogy a halál elhatott az emberre a bűn miatt. Másképp nem is lehetett volna.

Igazság és élet. „*A lélek gondolata pedig élet és békeesség.*” (Róm. 8, 6) „*Senki sem jó, csak egy az Isten.*” (Mát. 19, 17) Isten Önmagában a jóság. Élete a jóság. Az Ő útja az igazság. Ezért az igazság az élet. Ez nem csupán elvi igazság, hanem önmagában az igazság. Az igazság aktív, cselekvő. Ahogy a bűn és a halál egymástól elválaszthatatlan, ugyanúgy elválaszthatatlan egymástól igazság és élet. „*Lásd, elődbe adtam néked az életet és a jót, a halált és a gonoszt.*” (Deut. 30, 15)

A halál minden emberre elhatott. Lássuk be ez mennyire így van. A halál elhatott minden emberre, „*mert mindnyájan vétkeztek.*” „*Amely lélek vétkezik, annak kell meghalni. A fiú ne viselje az apa vétkét, se az apa ne viselje a fiú vétkét, az igazon legyen az ő igazsága, és a gonoszon az ő gonoszsága.*” (Ez. 18, 20) Ez természetszerű következménye annak, hogy a bűnnel együtt jár a halál, és hogy halál más úton nem, csakis a bűn útján jön be.

Végkövetkeztetés. Vegyük észre, hogy a tizenkettedik vers egy nem befejezett állítással kezdődik. A 13-17. versek közbevetett versek, ezért át kell térnünk a tizennyolcadikra, hogy meglássuk a végkövetkeztetést. Persze szem elől veszíthetjük az állítás első felét a hosszú közbevetés miatt, ezért az apostol megisméti a lényegét, hogy érzékeljük a végkövetkeztetés súlyát. Tehát a 18. vers első része párhuzamos a 12. verssel. „*Annakokáért, miképpen egy ember által jött be a világra a bűn, és a bűn által a halál...; ...akképpen minden emberre elhatott a kárhozat.*” A végkövetkeztetés: „*azonképpen egynek igazsága által minden emberre elhatott az életnek megigazulása.*”

A halál uralma. „*A halál uralkodott Ádámtól Mózesig.*” Ez persze nem azt jelenti, hogy a halál nem uralkodott azután. Mózes jelképezi a törvényadást „*mert a törvény Mózes által adatott.*” (Ján. 1, 17) Ha a halál uralkodik a bűn miatt, és a bűn ott nem tulajdonítatik, ahol nincs törvény, akkor nyilvánvaló abból az állításból, hogy „*a halál uralkodott Ádámtól Mózesig*”, hogy a törvény nem olyan formában volt a világban a Sínai hegyi törvényadás előtt, mint azután. „*A halál fullánkja pedig a bűn, a bűn ereje pedig a törvény.*” (1 Kor. 15, 56) Ahol nincs törvény, ott a bűn sem tulajdonítatik, de ahol a bűn ott van, ott uralkodik a halál.

Ádám az eljövendő kiábrázolódása. „*A halál uralkodott Ádámtól Mózesig azokon is, akik nem az Ádám hasonlatossága szerint vétkeztek, aki ama Következendőnek kiábrázolása volt.*” Hogyan lehet Ádám az Eljövendőnek - nevezetesen Krisztusnak – a kiábrázolódása? Ezt a következő versben látjuk, miszerint Ádám Krisztus kiábrázolódása volt abban, hogy cselekedete önmagán kívül sokakra elhatott. Nyilvánvaló, hogy Ádám nem adhatott leszármazottainak más természetet, mint amilyen neki volt, így Ádám bűne elkerülhetetlenné tette, hogy minden leszármazottja bűnre hajló természettel szülessen. A halálos ítélet azonban nem ezért hatott el rájuk, hanem mert vétkeztek.

Ellentétes kiábrázolódás. Ádám Krisztus kiábrázolódása, de vele ellentétes irányban. „*De a kegyelmi ajándék nem úgy van, mint a bűneset.*” Mert ha amaz egynek esete miatt sokan haltak meg, az egy Igaz által sokan nyernek életet. „*Az ítélet egyből lett kárhozottá, az ajándék pedig sok bűnből van igazulásra. Mert ha az egynek bűnesete miatt uralkodott a halál az egy által, sokkal inkább uralkodnak az egy Jézus Krisztus által azok, kik a kegyelemnek és az igazság ajándékának bővelkedésében részesülnek.*” Itt áll végig az ellentét. Minden, ami Ádám bukása által bejött, azt Krisztust tette jóvá, vagy méginkább- minden, ami Ádámban elveszett, Krisztusban lett helyreállítva.

„Sokkal inkább.” Ez ennek a fejezetnek a kulcskifejezése. Nemcsak minden, ami Ádámban elveszett, helyre lett állítva Krisztusban, hanem annál „*sokkal több.*” (az angol kifejezés szó szerint ezt jelenti) „*Mert ha mikor ellenségei voltunk, megbékéltünk Istennel az Ő Fiának halála által, sokkal inkább megtartatunk az Ő élete által, minekutána megbékéltünk Vele.*”

Nem vonhatjuk kétségbe azt a vitathatatlan tény, hogy Ádám által örököltük a bűnre hajló természetet. Nem panaszkodhatunk, hogy igazságtalanul bánnak velünk. Az igaz, hogy nem vagyunk felelősek a bűnre hajló természetért, és az Úr ezt tudja. Ezért Ő gondoskodott arról, hogy amint Ádámiban részesei lettünk a bűnre hajló természetnek, mindazonáltal Krisztusban isteni természet részeseivé legyünk.

De „sokkal inkább.” „Mert ha egynek bűnesete miatt uralkodott a halál az egy által; sokkal inkább az életben uralkodnak az egy Jézus Krisztus által azok, kik a kegyelemnek és az igazság ajándékának bővelkedésében részesültek.” Az az élet, amelynek Krisztusban részeseivé válnuk, sokkal erősebb a megigazulásra, mint az az élet, amit Ádámától nyertünk a hamisságra. Isten sosem végez fél munkát. Ő a „kegyelem bőségét” adja.

A kárhozat. „A halál minden emberre elhatott”, vagy ahogy azt később olvashatjuk, „minden emberre elhatott a kárhozat.” „A bűn zsoldja a halál.” (Róm. 6, 23) Mindenki vétkezett, ezért mindenki a kárhozat ítélete alatt van. Még nem élt olyan ember a földön, akin a halál nem uralkodott volna, sem olyan, akin ne uralkodna a világ végéig. Sem Énok, sem Illés, és azok sem, akik élve megérik az Úr visszajövetelét nem kivételek ezalól. Nincs kivétel, mert az Írás azt mondja, hogy „a halál minden emberre elhatott.” A halál uralma, a bűn uralma. „Illés ember volt, hozzánk hasonló természetű.” Énok csakis hit által volt igaz, természete olyan bűnös volt, mint bármely más emberé. Tehát a halál rajtuk is uralkodott ugyanúgy, mint másokon. Az hogy emberek a sírba szállnak, - amit szinte naponta láthatunk - nem a bűn büntetése, hanem egyszerűen halandóságunk nyilvánvaló bizonyítéka. Jó és rossz egyaránt meghal. Ez nem a kárhozat, mert ezek az emberek az Úrban örvendve haltak meg, győzelmi énekeket énekelve.

„Az életnek megigazulása.” „Egynek igazsága által minden emberre elhatott az életnek megigazulása.” Ebben sincs különbség. Ahogy a kárhozat mindenkire elhatott, úgy a megigazulás is mindenkire elhat. Krisztus mindenkiért megízlelte a halált. Mindannyiunkért adta Önmagát. Sőt; Önmagát minden embernek odaadta. Az ingyen kegyelmi ajándék mindenkire elhatott. Ez az ingyen ajándék bizonyítja, hogy nincs különbség. Ha csak azokra hatna el, akiket különleges képességeik alkalmassá tennék rá, akkor nem lenne ingyen kegyelmi ajándék. Ez tény, ezért világosan állítja a Biblia, hogy a megigazulás és az élet ajándéka Krisztusban minden emberre elhatott. Egy okot sem lehet arra felhozni, hogy minden ember, aki valaha élt a földön, miért ne nyerhetne örök életet- kivéve akkor, ha ez valóban nem lenne lehetséges. Mégis oly sokan elutasítják a felajánlott ingyen kegyelmi ajándékot!

„Egynek engedelmissége által.” Egynek engedelmissége által sokan igazakká lesznek. Az emberek nem saját engedelmisségük által tartatnak meg, hanem Krisztus engedelmissége által. Itt a szkeptikusok gáncsokodnak, és azt mondják, nem igazságos, hogy egy ember engedelmisségét olyannak kell értékelnünk, mint a másikat. De az, aki elutasítja az Úr útját, semmit nem tud az igazságról, ezért érdemben nem nyilatkozhat ebben a kérdésben. A Biblia nem azt tanítja nekünk, hogy Isten azért lát igaznak bennünket, mert a názáreti Jézus igaz volt 18 évszázaddal ezelőtt. Azt állítja, hogy az Ő engedelmissége által lettünk igazak. Vegyük észre, hogy ez jelen idejű, valós megigazulás. Akik szembehelyezkednek azzal, hogy Krisztus igazsága tulajdonítatik a hívőknek, azok nem veszik figyelembe azt a tényt, hogy Jézus él. Ma is él, ugyanúgy mint amikor Júdeában itt élt a földön. „Ő mindenha él” és „tegnap, és ma és mindörökké ugyanaz.” Élete olyan tökéletes harmóniában van most is a törvénnyel, mint akkor volt, és Ő él azok szívében, akik hisznek Benne. Ezért Krisztusnak a hívőkben megnyilvánuló engedelmissége teszi őket igazzá. Önmaguktól semmit sem tehetnek, ezért Isten az Ő szeretetében elvégzi ezt bennük. Itt a valós bizonyíték: „Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és Önmagát adta értem.” (Gal. 2, 20) De miért nem mindenki? A szöveg azt mondja, hogy „Egynek

engedelmessége által sokan igazakká lesznek.” Sokan kérdezhetik: „Miért nem lesz mindenki igazzá Egynek engedelmessége által?” Mert nem akarnak igazak lenni. Ha az emberek egyszerűen azért számíttatnának igaznak, mert Egyvalaki igaz volt 18 évszázaddal ezelőtt, akkor egyszerűen mindenkit igaznak kellene nyilvánítani Krisztus engedelmessége által. Ebben az esetben nem lenne igazságos az, hogy egynek nyilvánítsák az igazságot, és nem mindenkinek. De láthattuk, hogy ez nem így van. Emberek nem csupán igaznak nyilváníttatnak, hanem valóságosan igazakká lesznek Krisztus engedelmessége által- aki olyan igaz, mint amilyen mindig is volt, és aki él azokban, akik Hozzá járulnak. Emberi testet vett fel 18 évszázaddal ezelőtt, ezért bárki emberi lényben képes élni. Amit Isten megtett a názáreti ács életében, azt meg akarja tenni és vágyakozik megtenni minden emberben és emberért, aki hisz. Az ingyen kegyemi ajándék mindenkire elhatott, de mindenki nem fogja elfogadni, ezért nem mindenki lesz igazzá általa. Mindazonáltal „sokan” igazzá lesznek Krisztus engedelmessége által.

Hogy tanulmányozzuk a fejezet két fennmaradó versét, elég csupán visszagondolunk arra, hogy a fő gondolat, mely végighalad a fejezeten az élet és a megigazulás. A bűn a halál, a megigazulás az élet. A halál minden emberre elhatott, mert mindenkinek vétkeztek és a megigazulás ajándéka minden emberre elhatott Krisztus élete által. A bűn nem tulajdoníttatik ott, ahol nincs törvény, de a bűn tulajdoníttatott Ádámnak és mindenkinek, aki valaha élt őutána, Mózes napjaiban, a törvényadás napjáig.

Kegyelem és Igazság Róm. 5, 20-21

„A törvény pedig bejött, hogy a bűn megnövekedjen, de ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővelkedik. Hogy miképpen uralkodott a bűn a halálra, azonképpen a kegyelem is uralkodjék igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.”

„A törvény bejött.” Ez az állítás azt jelzi, hogy a törvény „bejövétele”-ként megjelölt idő előtt a törvénysértés uralkodott. Ha megnézzük a 13. és 14. verseket akkor látjuk, hogy a Sínai hegyi törvényadás a megadott időpont. „A törvényig”- Mózes ideje és a törvény bejövétele, nyilvánvalóan mindkettő erre az egy eseményre vonatkozik.

A bűn megnövekedik. A törvény bejött, hogy a már létező törvénysértés növekedjen. *„De a bűn nem számíttatik be, ha nincsen törvény.”* Ezért tudnunk kell, hogy a törvény már a világban volt a törvény „bejövetelének” ideje, tehát a Sínai hegyről történő kihirdetése előtt is. Ezt megtudtuk a 13-14. versekből. Nem mutathatott már meg a törvény annál több bűnt, mint amennyi már amúgy is létezett. A törvény által a bűnök hangsúlyozva lettek, és sokkal tisztábban mutatott rá valódi természetükre. Amint a 7, 13 állítja: *„hogy bűnös legyen a bűn a parancsolat által.”* Kevéssel sem volt több Isten törvénye a világban miután a Sínairól kihirdették: ami azelőtt igazság volt, nem lett bűn a törvényadás által, de a bűnös cselekedetek sem lettek még bűnösebbek a törvényadás által. De a törvényadást kísérő jelenségek megmutatták a bűn szörnyűségét, és olyan hatást gyakoroltak a hallgatókra, hogy az még jobban meggyőzte őket bűnösségükről.

A kegyelem inkább bővelkedik. Jó lenne, ha ezt mindenki megértené. Sokkal kevesebbet kellene csüggedten beszélnünk arról, hogy mennyire bűnösök vagyunk. A szív telve van bűnnel? Tudjuk azt, hogy ahol a bűn megnövekedik, ott kegyelem sokkal inkább bővelkedik. Ezt bizonyítja az, hogy Krisztus, aki telve van kegyelemmel, a szív ajtaja előtt áll - ami önmagában telve van bűnnel - és bebocsáttatásért kopogtat. Lásd Jel.: 3, 15-20. *„Igaz beszéd ez, és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött világra, hogy megtartsa a bűnösöket, akik közül első vagyok én.” (1 Tim. 1, 15)*

Ahogy Wesley énekelt: „Hatalmas kegyelem van Benned, kegyelem, mely elfedi bűneim.” Ezt csakis a Róm. 5, 20 alapján mondhatta el!

Kegyelem a Sínainál. A törvény azért jött be, hogy a törvényszegés megnövekedhessen: ebből következik, hogy bejövételének idejekor a törvényszegés nagymértékben meg is növekedett. Soha nem volt még olyan időszak, amikor a bűn szörnyűsége nyilvánvalóbb lett volna. *„De ahol megnövekedik a bűn, a kegyelem sokkal inkább bővelkedik.”* Ezért a Szentírás, amennyire csak lehetséges, világossá teszi azt, hogy a kegyelem még inkább bővelkedett a Sínai hegyi törvényadáskor. Tévedünk, ha azt feltételezzük Istenről, hogy Ő úgy tervezte, azon gondolkodjunk, hogyan nyerhetjük el a megigazulást az engedelmisség cselekedetei által. Ellenkezőleg: a törvény azért lett kihirdetve, hogy hangsúlyozza Isten határtalan kegyelmét a bűnök bocsánatában, és az emberekben végzett megigazulást eredményező munkájában.

A törvény és Isten trónja. Azt olvassuk, hogy *„jogosság és igazság az Ő székének erőssége.”* (Zsolt. 97, 2) Uralkodásában igazság lakozik. Trónusának alapja az igazság. Isten törvénye igazság, Isten saját igazsága. Ezt mondja az Ésa. 51, 6-7, ahol Isten az Ő igazságáról beszél, és azt mondja: *„Hallgassatok rám, kik tudjátok az igazságot, te nép, kinek szívében van törvényem!”* Csak azok ismerik az Ő igazságát, akiknek szívében van az Ő törvénye. Tehát az Ő törvénye az Ő igazsága. Az az állítás - hogy az igazság az Ő székének erőssége vagy alapja - azt fejezi ki, hogy Isten törvénye az Ő trónusának alapja. Ő az igazság trónusán ül.

Bizonyságok a Szentélyről. A Mózes által épített szentély Isten lakhelye volt. *„És készítsenek nekem szent hajlékot, hogy közöttük lakozzam.”* (Ex. 25, 8) A szentélyben, a legszentebb helyen volt a Szövetség ládája. Erről a ládáról ír az Ex. 25, 10-22. A láda tetejét a kegyelem trónusának hívták. A kegyelem trónusán volt két arany kérub. A ládán belül - a kegyelem trónusa alatt - voltak a törvénytáblák. Lásd: Ex. 25, 16-21; Deut. 10, 1-5. A kérubok között, a kegyelem trónusán és a törvénytáblák felett nyilvánult meg az Úr dicsősége, onnan szólt Isten a néphez. Ex. 25, 22; 2 Kir. 19, 15 és Zsolt. 80, 1. Istenről azt mondták, hogy a kérubok között ül. Ebből látjuk, hogy a szövetség ládája a kegyelem trónusával vagy a láda fedelével együtt Isten trónusa. Ahogy a Tízparancsolat ott volt a földi szentélyben a szövetség ládájában, ugyanúgy a Tízparancsolat Isten trónjának alapja a mennyben. Mivel a földi szentély mása volt a valódi mennyei szentélynek, ez arra tanít bennünket, hogy a mennyben Isten trónusán lévő törvény megegyezik azzal a törvénnyel, ami a Sínairól lett kihirdetve, kőtáblákba vésve, és a szentélybe helyezve.

Isten trónusa és a Sínai hegy. Azt láttuk, hogy Isten törvénye trónusának alapja. Ez nem több annál, mint ami jogszerűen elvárható, hiszen minden földi kormányzat alapja az általa hozott törvény, és az uralom a törvény alapján áll fenn. A Sínai hegy, amikor a törvényt onnan kihirdették, Isten törvényének helye volt. Bemutatta a törvény szigorát, mivel aki azt érintette, meghalt. Az Úr minden angyalával ott volt. Lásd: Deut. 33, 2; Ap.csel. 7, 53. Ezért a Sínai hegy a törvényadás időpontjában, Isten trónusát jelképezte. Valóban, arra az időre az Úr trónusa volt, az a hely, ahonnan adatott a törvény, amelyből *„villámlások és mennydörgések és szózatok”* (Jel. 4, 5) jöttek ki, és körülötte állt *„tízezerszer tízezer, és ezerszer ezer”* angyal. Ebből újra láthatjuk, hogy az igazság, ami Isten trónjának erőssége, a Tízparancsolatban leírt igazság, ami a Sínai hegy tetejéről lett hirdetve. Feljegyzés az Ex. 20, 3-17-ben.

A kegyelem trónusa. Isten trónusa az Ő törvénye: ez a törvény halált mond a bűnösökre, de egyben a kegyelem trónusa is. Arra bátorít bennünket, hogy *„járuljunk azért bizodalommal a kegyelem királyi székéhez, hogy irgalmasságot nyerjünk és kegyelmet találjunk, alkalmas időben való segítségül.”* (Zsid. 4, 16) Jegyezzük meg: azért járuljunk oda, hogy kegyelmet nyerjünk. Azt is jegyezzük meg, hogy a bizonyság ládájának tetejét, amely ládában a törvénytáblák voltak, a kegyelem trónusának nevezték. Ez volt az a hely, ahol Isten megjelent,

hogy népéhez szóljon, tehát a földi szentélyszövetség nemcsak jelképezte az Isten törvényét féltve őrző trónust, hanem a trónust a kegyelem trónusaként mutatta be.

A törvény és a Közbenjáró. Azt mondja az írás, hogy a törvény a „Közbenjáró kezében” (Gal. 3, 19) lett elrendelve. Ki volt a Közbenjáró akinek a kezében a törvény elrendeletetett? „Mert egy az Isten, egy a Közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus, aki adta Önmagát váltságul mindenekért.” (1 Tim. 2,5-6) Tehát a törvényt a Sínai hegyről Krisztus adta, aki volt és mindig is Isten képmása, Őt képviseli az emberek előtt. Ő egyedül a Közbenjáró, aki által Isten dolgai eljutnak az emberekhez. Isten igazságát az emberek Krisztus által nyerhetik el. Az az állítás, miszerint a törvény a Közbenjáró kezében lett elrendelve, emlékeztessen arra bennünket, hogy ahol a bűn megnövekedik, a kegyelem annál inkább bővelkedik.

A tény, hogy a törvényt a Közbenjáró keze adta a Sínai hegyen megmutatja nekünk, hogy

1. Isten nem úgy gondolja, hogy az embernek magának kell megigazulnia a törvény által saját erejéből, hanem csak Krisztus által.
2. Krisztus evangéliuma a Sínai hegyen is és a Kálvárián is be lett mutatva.
3. Isten igazsága, ami Krisztus evangéliumában nyilvánul meg, azonos azzal, ami a Sínai hegyen adott törvényben van leírva, egy betű változtatása nélkül- tehát a Krisztusban elnyerhető igazság sem különbözik ettől.

Az élet forrása. A Zsolt. 36, 8-10-ben ezt olvashatjuk: „*Oh Isten, milyen drága a te kegyelmességed; az embernek fiai a te szárnyaidnak árnyékába menekülnek. Dúslakodnak háznak bőséges javaiban; megitatod őket gyönyörűséged folyóvizéből, mert nálad van az életnek forrása.*” Isten az élet forrása, és arra ösztönzi azokat, akik hisznek benne, hogy igyanak gyönyörűségei folyóvizéből. Mi az a folyó? „*És megmutatta nékem az élet vizének tiszta folyóját, amely ragyogó volt, mint a kristály, az Istennek és a Báránynak királyiszekéből jött ki.*” (Jel. 22, 1) Gondoljuk csak meg! Egy folyó ered ki Isten trónusáról. Ő az élet forrása. A meghívás mindenki számára él, aki szomjúhozik arra, hogy igyon az élet vizéből ingyen. A megértésben segít a Jel. 22, 17; Ján. 4, 10-14; és a 7, 37-39. Ha befogadjuk a Szentlelket, akkor vesszük az élő vizet.

Inni az igazságból. A Megváltó azt mondja: „*Boldogok, a kik éheznek és szomjúhozák az igazságot: mert ők megelégtetnek.*” (Mát. 5, 6) Ha valaki szomjas, hogyan csillapíthatja szomját? Csakis úgy ha iszik. Ezért a Megváltó azt mondja, hogy ha szomjasak vagyunk, igyunk az igazságból. Emlékezzünk arra, hogy Isten trónusa az igazság széke, és abból ered az élet folyóvize, így láthatjuk annak a bizonyosságát, hogy ihatunk az igazságból. Mivel a trónus az igazság széke, a trónusból eredő folyó, telve van a törvény igazságával. Aki tehát hisz Krisztusban, és iszik az Ő Lelkéből, annak a trónus alapját alkotó és a Sínai hegyen hirdetett törvény igazságából kell innia.

Inni a Sínainál. Aki elolvassa az Ex. 17,1-6-ot és a Deut. 4, 10-12-t, (amiből látható, hogy a Hóreb és a Sínai hegy ugyanaz) az megtudja, hogy akkor amikor a törvényt kihírdették a Sínairól, volt egy folyóvíz, ami abból eredt. Az a folyóvíz Krisztusból eredt. (1 Kor. 10, 4.) Krisztus, az élő Kőszikla, azon a kősziklán állt a sivatagban, amelyből a folyóvíz eredt az emberek szomjának enyhítésére. Ő volt az, akiből eredt. Az élet forrása van Benne. Ebből láthatjuk, hogy Isten trónja és a Sínai hegy tökéletesen megegyezők. A hegy Isten megtestesült törvénye volt azért, hogy senki ne tudja azt megközelíteni anélkül, hogy meghalna, mégis ihassanak az abból kieredő élő vízből. Ebben a jelképben újra csak azt láthatjuk, hogy az igazság - melyből ihatnak azok, akik elfogadják Krisztus meghívását - a Tízparancsolatban leírt igazság.

Krisztus szíve. Dávid által Krisztus szólt hozzánk eljövételéről: „*Ímé jövök; a könyvtelercsben írva van felőlem, hogy teljesítem a te akaratodat; ezt kedvelem, én Istenem, a te törvényed keblem közepette van.*” (Zsolt. 40, 8-9) Azt mondta Magáról, hogy megtartotta Atyja parancsolatait. (Ján. 15,10.) Tökéletesen megtartotta a parancsolatokat, a hetedik napi

szombatot is, amit sokszor „zsidó szombatnak” bélyegeznek. A Knox-Little kánon ezt mondja: „Az biztos, hogy Urunk, amikor itt járt a földön, a szombatot tartotta meg, és nem a vasárnapot.” (Sacerdotalism 75. old.) Ez nem azért igaz, mert a Knox-Little kánon mondta, hanem mert a Biblia ezt tanítja. Ez annyira egyértelmű tény, hogy nem képezheti vita tárgyát. Soha nem hallottunk még olyat, hogy bárkinek is nehézséget okozott elismerni azt, hogy Jézus soha más napot nem tartott meg, csak a hetedik napot, amit a negyedik parancsolat parancsol. A „szombatnap parancsolat szerinti” megtartása része volt a Krisztus szívében élő igazságnak. Mivel Krisztus ma és mindörökké ugyanaz, ez még mindig a szívében él.

Örök élet Krisztus által. „Azonképen a kegyelem is uralkodjék igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.” Krisztus a kereszten az életét adta értünk és nekünk. Ha vele együtt megfeszítettünk, vele együtt élni is fogunk. (Gal. 2, 20; Róm 6, 8) „Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette magával a világot.” (2 Kor. 5, 19) A szívében ott élt a törvény, ezért Krisztus szíve valóságosan Isten trónusa volt. Ezért éneklünk „Krisztusról, aki megkoronáztatott bennünk.” Amikor Krisztust felfeszítették a keresztre „egy a vitézek közül dárdával döfte meg az Ő oldalát, és azonnal vér és víz jött ki abból.” (Ján. 19, 34) Ez az élet forrása volt, amely szabadon árad mindenki számára. Krisztus szívéből áradt ki, amelyben Ő Isten törvényét őrizte. Ezért láthatjuk, hogy a Sínai hegy, a Kálvária, és a Sion hegye mind ugyanazt jelentik. A Sínai hegy és a Kálvária nincs ellentmondásban egymással, hanem egységben áll. Mindkettő ugyanazt a törvényt és evangéliumot mutatja be. A Kálváriáról kiáradó élet hozza el számunkra a Sínai hegyről hirdetett törvény igazságát.

Kegyelem igazság által. Láthatjuk, hogy a kegyelem az igazság által uralkodik az örök életre. Az örök élet Krisztusban van, mert az Ő élete az „örökkévaló”, önmagában létező Isten élete. Isten élete a törvény. Isten kegyelme Krisztus élete által árad ránk, és elhozza számunkra annak igazságát. Így Krisztusban elnyerjük az örök életre elrendelt törvényt. Azzal fogadjuk el Isten kimondhatatlan kegyelmi ajándékát, ha átadjuk magunkat Neki, hogy Krisztus élhessen bennünk, és élje meg bennünk a Sínai hegyről hirdetett és kincsként Isten trónusán őrzött törvény igazságát. Krisztusból élő folyóvíz árad ki, ezért ha elfogadjuk Őt, akkor örök életre folyó vízforrás lesz bennünk.

6. Fejezet: Krisztus igája gyönyörűsége, az Ő terhe könnyű

Mielőtt belefogunk a Rómaiakhoz írt levél hatodik fejezetének tanulmányozásába, tudnunk kell, hogy az az ötödik folytatása. Az ötödik fejezet témája a mindenekfelett bővelkedő kegyelem, az élet ajándéka és a kegyelem általi megigazulás. Bűnösökként Isten ellenségei vagyunk, de megbékéltünk Vele. Ez azt jelenti, hogy megszabadultunk a bűnöktől Krisztus örök igaz életének befogadásával. Nem számít, mennyire bővelkedik a bűn, mert a kegyelem annál inkább bővelkedik.

Megfeszítve, eltemetve és feltámadva „Krisztussal” (Róm. 6,1-11)

„Mit mondunk tehát? Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen? Távol legyen: akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élénk még abban? Avagy nem tudjátok-e, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az Ő halálába keresztelkedtünk meg?

Eltemettettünk azért Ővele együtt a keresztség által a halálba, hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk. Mert ha az Ő halálának hasonlatossága szerint vele eggyé lettünk, bizonyára feltámadásáé szerint is azok leszünk. Tudva azt, hogy a mi emberünk Ővele megfeszítettett, hogy megerőtlenüljön a bűnnek teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek: mert aki meghalt, felszabadult a bűn alól. Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is Ővele. Tudva, hogy Krisztus, aki feltámadott a halálból, többé meg nem hal; a halál többé rajta nem uralkodik. Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer; hogy pedig él, az Istennek él. Ezenképpen gondoljátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban.”

Egy fontos kérdés. *„Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen?”* Az olvasó biztosan visszaemlékszik a harmadik fejezet 5. és 7. versében előforduló hasonló kérdésre, és a 6. és 8. versekben található válaszra. Ott a kérdés másképp van feltéve: *„Cselekedjünk-e rosszat, hogy abból jó származzon?”* A válasz nyilvánvaló mindenki számára: „semmi esetre sem”: valójában ez a kifejezés értelme, amit nem megfelelően „távol legyen”-ként adnak vissza. Bár a kegyelem egyre inkább bővelkedik ott, ahol a bűn megnövekedik, nincs ok arra, miért kellene szándékosan felhalmozni a bűnt. Ez mutatja meg a leghatározottabban, hogy hiába vettük Isten kegyelmét. 2 Kor. 6,1.

Az ok, ami miatt. *„A kik meghaltunk a bűnnek, mi módon élénk még abban?”* Ez egyszerűen lehetetlen, és valójában nem kérdés, hogy abban élünk-e vagy sem, mert biztos, hogy ha meghaltunk a bűnnek, akkor már nem élünk benne. Egy ember sem lehet egyszerre halott is és élő is. Az előző fejezet hangsúlyozta azt a tényt, hogy Krisztus halála által megbékéltünk Istennel, és az Ő élete által tartatunk meg. Az Istennel való megbékélés azt jelenti, hogy megszabadultunk a bűntől. A *„megtartatunk az Ő élete által”* azt jelenti, hogy *„átment a halálból az életre.”* A bűnös életnek – ami az Istennel való ellenségeskedés – vége lett a Krisztusban való étellel.

„Megkeresztelkedve Jézus Krisztusba.” A keresztség annak szimbóluma, hogy Krisztust öltöztük fel. *„Mert akik Krisztusba keresztelkedtetek meg, Krisztust öltöztétek fel.”* (Gal.3, 27) *„Mert amiképpen a test egy és sok tagja van, az egy testnek tagjai pedig, noha sokan vannak, mind egy test, azonképpen a Krisztus is. Mert hiszen egy Lélek által mi mindnyájan egy testté kereszteltettünk meg, akár zsidók, akár görögök.”* (1 Kor. 12. 12-13)

Amikor Krisztus megérint bennünket. A halálban kerülünk kapcsolatba Krisztussal. A lehető legmélyebb ponton érint meg bennünket. Ez az, ami a megváltásunkat oly biztossá teszi, és ez kivétel nélkül, mindenki számára biztos. Bűn és betegség a halál alárendeltjei. A halál az emberben létező összes gonoszság. Ez a legnagyobb mélység, és ott lép Krisztus kapcsolatba velünk. Eggyé válunk Vele a halálban. Amint a nagyobb magában foglalja a kisebbet, az a tény, hogy Krisztus megalázta magát a halálig, azt bizonyítja, hogy nincs olyan betegség, amit Ő ne vett volna magára.

Megkeresztelkedve az Ő halálába. *„A kik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az Ő halálába keresztelkedtünk meg.”* És mi az, hogy az Ő halálába keresztelkedtünk meg? A 10. vers adja meg a választ: *„Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer.”* Meghalt a bűnnek, nem a saját bűneinek, mert neki nem volt, hanem *„a mi bűneinket maga vitte fel testében a fára.”* (1 Pét. 2, 24) *„És ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért.”* (Ésa. 53, 5) Hogy meghalt a bűnnek, abból az következik, hogy ha az Ő halálába keresztelkedünk meg, akkor a bűnnek is meghalunk.

Új élet. *„Krisztus, aki feltámadott a halálból; a halál többé rajta nem uralkodik.”* *„Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is Ővele.”* Lehetetlen volt, hogy a sír fogva tartsa Krisztust. Ap. csel. 2, 24. Ezért amilyen biztos, hogy megkeresztelkedtünk Krisztussal a halálba, olyan biztos, hogy Őbenne feltámasztatunk bűnös életünkéből a megigazult életre. *„Mert ha az Ő halálának hasonlatossága szerint vele eggyé lettünk, bizonyára feltámadásáé szerint is azok leszünk.”*

Megfeszítette Vele együtt. Mivel Krisztus megfeszítettett, ezért megkeresztelkedni az Ő halálába azt jelenti, hogy Vele együtt megfeszítettünk. Így olvassuk: „*Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.*” (Gal. 2, 20) Megfeszítettem, mégis élek, mert megfeszítettem Krisztussal, és Ő él. Krisztus azt mondja: „*Mert én élek, ti is élni fogtok.*” (Ján. 14, 19) Hogyan élhetünk új életet? Önmagunkban egyáltalán nincs erőnk, de Krisztus feltámasztotta a halálból az Atya dicsősége által, és az Atyához intézett imájában azt mondja: „*És én azt a dicsőséget, amelyet nékem adtál, önékik adtam.*” (Ján. 17, 22) Ezért az a hatalom, ami feltámasztotta Jézust a halálból, minket is feltámaszt a bűn halálából. Ha hajlandóak vagyunk arra, hogy megfeszítsük régi életünket, biztosan lehetünk abban, hogy megkapjuk az újat.

„A mi őemberünk” megfeszítve. Krisztus feltámadása hasonlatosságában leszünk mi is. Ha Krisztussal együtt megfeszítettünk, akkor bűneinket is meg kell feszíteni Krisztussal együtt, mert hozzánk tartoznak. Bűneinket Magára vette amikor megfeszítették, így természetesen a bűneink is megfeszítettek, ha mi megfeszítettünk Vele együtt. De van különbség közöttünk és a bűneink megfeszítése között. Azért feszítettünk meg, hogy utána újra élhessünk. Bűneink azért feszítettek meg, hogy megsemmisüljenek. Krisztus nem „*a bűn szolgája.*” (Gal. 2, 17) Isten élete támasztotta fel a halálból, és abban az életben nincs bűn.

Szabadulás a bűntől. Az olvasó észre fogja venni, hogy a bűntől szabadulás a halálban van, mert a bűnben benne van a halál. „*A bűn teljességre jutva halált nemz.*” (Jak. 1,15) Ezért nem kevesebb, mint a halál viszi végbe a szabadulást. Mi nem tudtuk magunkat megszabadítani a haláltól, mert a bűn volt az életünk. Ha lehetőségünk lett volna arra, hogy hatástalanítsuk a bűn rombolását, azt csak életünk feladásával tehetjük volna meg, de az a végünket jelentette volna. Ezért nincs jövőjük a gonoszoknak, akik bűneikben hálnak meg. Életüket feladva (vagyis inkább visszavéve) eltűnnek a létezésből. De Krisztusnak volt hatalma arra, hogy letegye az életét, és ismét felvegye azt, ezért amikor lábai elé tesszük életünket, akkor örök élete által támaszt fel bennünket. Emlékezzünk arra, hogy nem a mi saját életünket adja vissza nekünk, hanem amit ad, az az Ő élete. Abban az életben soha nem volt bűn, így ha Vele megfeszítettünk és feltámadunk, akkor megszabadulunk a bűntől. Ezt tudatosítanunk kell magunkban mielőtt a következő fejezet tanulmányozására áttérnénk.

Élni Ővele. Mikor élünk Ővele? Természetesen akkor, amikor Vele együtt eltemettünk és feltámadtunk. A Krisztussal való eljövendő élet csak úgy van biztosítva számunkra, ha már ezen a világon Vele élünk. Megszabadultunk a bűntől, mert Vele együtt meghaltunk, így az életben is Vele leszünk. Arra kérjük az olvasót, hogy ezt tartsa gondolataiban a következő fejezet tanulmányozásáig.

„Eltemetve Ővele a keresztség által.” A keresztség ezért egy temetés. Ha az emberek figyelemmel olvasnák a Szentírást, soha nem merülne fel kérdésként a „keresztség módja.” Senki sem olvashat ki mást a Bibliából, mint azt, hogy a keresztség az bemerítkezés. „*Eltemetve Ővele együtt a keresztségben, akiben egyetemben fel is támasztattatok az Isten erejébe vetett hit által, aki feltámasztotta Őt a halálból.*” (Kol. 2, 12) A keresztség Krisztus halálát és feltámadását szimbolizálja, és ezáltal mutatjuk meg, hogy elfogadjuk az Ő áldozatát. A legjelentősebb esemény a valódi temetés, és ez még hangsúlyosabbá teszi a tanulságokat.

De miért történt változtatás a keresztségben? Hogy lehetséges az, hogy az Írásban foglalt keresztség meghintésre változott? A válasz nagyon egyszerű. A keresztség Krisztus feltámadására való megemlékezés. De „az egyház” – az un. papok - akik jobban szerették emberek dicséretét, mint Isten dicsőségét, és akik a pogányok „magasabbrendű osztályának” akartak kedvezni, átvette a pogány nap-ünnepet. És azért, hogy megindokolják tettüket, azt állították, hogy a pogányok által imádott felkelő nap, az „Igazság Napsugara” - nevezetesen Krisztus - feltámadásának jelképe, és a vasárnap megünneplésével az Ő feltámadását ünneplik. De nem volt szükség két megemlékezés-ünnepre, ezért elvetették azt, amit az Úr

adott. Azért, hogy úgy tűnjön, nem vetették el a keresztséget, azt állították, hogy a pogány „szenteltvízzel” való meghintés - amit természetes módon átvettek a pogány nap-ünnepléssel együtt - az a keresztség, amit a Szentírás parancsol. Azokkal emberekkel, akik inkább hittek az „atyáknak” ahelyett, hogy a Bibliát maguk tanulmányozták volna, nagyon könnyű volt elhitetni, hogy félretehetik a Bibliát. Igaz, vannak néhányan, akik követik az ige szerinti bemelegítkezést is és vasárnapot is ünnepelnek, de a két gyakorlat összeegyeztethetetlen. Egyrészt az ígét semmibe veszik (vasárnapünneplés) és alkotnak egy olyan emlékünnepet, amit az ígéssel összhangban ünnepelnek. (keresztség) A lelki keresztség sokaknál feledésbe merült, akik a hét első napját ünneplik. Mindig az van, hogy előbb vagy utóbb teljesen feladják egyiket a másik miatt.

A megigazulás fegyverei Róm. 6, 12-23.

„Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedjétek neki az ő kívánságaiban: Se ne szánjátok oda a ti tagjaitokat hamisságnak fegyvereiül a bűnnek; hanem szánjátok oda magatokat az Istennek, mint akik a halálból életre keltetek, és a ti tagjaitokat igazságnak fegyvereiül az Istennek. Mert a bűn ti rajtatok nem uralkodik; mert nem vagytok törvény alatt, hanem kegyelem alatt. Mit is tehát? Vétkezzünk-e mivelhogy nem vagyunk törvény alatt, hanem kegyelem alatt? Távol legyen. Avagy nem tudjátok, hogy akinek odaszánjátok magatokat szolgálul az engedelmességre, annak vagytok szolgálói, akinek engedelmeskedtek: vagy a bűnnek halálra, vagy az engedelmességnek igazságra? De hála az Istennek, hogy jóllehet a bűn szolgálói voltatok, de szívetek szerint engedelmeskedtek a tudomány azon alakjának, amelyre adattatok. Felszabadulva pedig a bűn alól, az igazságnak szolgálóivá lettetek. Emberi módon szólok a ti testeteknek erőtlensége miatt. Mert amiképpen odaszántátok a ti tagjaitokat a tisztátalanságnak és a hamisságnak szolgálóivá a hamisságra: azonképpen szánjátok oda most a ti tagjaitokat szolgálóivá az igazságnak a megszenteltetésre. Mert mikor a bűn szolgálói voltatok, az igazságtól szabadok voltatok. Micsoda gyümölcsöt vettétek azért akkor azoknak, amiket most szégyelltek? Mert azoknak a vége halál. Most pedig, minekutána felszabadultatok a bűn alól, szolgálóivá lettetek pedig az Istennek: megvan a gyümölcsötök a megszenteltetésre, a vége pedig örök élet. Mert a bűn zsoldja halál; az Isten kegyelmi ajándéka pedig örök élet a mi Urunk Krisztus Jézusban.”

A bűn uralma. Az ötödik fejezetben megtanultuk, hogy a bűn uralma a halál uralma, mert halál a bűn által jön be. De azt is megtanultuk, hogy az élet ajándéka mindenkinek fel van ajánlva, és akiben él Krisztus, annak élete van. Bár a halál sokakon uralkodik, ők az „*életben uralkodnak az egy Jézus Krisztus által.*” A figyelmeztetés hogy „*ne uralkodjon a bűn a ti halandó testetekben*”, ezért ugyanaz, mint az a figyelmeztetés, hogy maradjunk Krisztusban, vagy Ő éljen bennünk. Hit által nyertük el az életet, ezért hit által tartatunk is meg.

Kinek a szolgálói vagyunk? Ezt nagyon könnyű megválaszolni. „*Akinek odaszánjátok magatokat szolgálul az engedelmességre.*” Ha a bűnre szánjuk oda magunkat, akkor a bűn szolgálói vagyunk, mert „*mindaz, aki bűnt cselekszik, szolgálja a bűnnek.*” (Ján. 8, 34) De ha az igazságra szánjuk oda magunkat, akkor az igazság szolgálói vagyunk. „*Senki sem szolgálhat két úrnak.*” (Mát. 6, 24) Nem szolgálhatunk egyidőben a bűnnek is és az igazságnak is. Egy ember sem lehet egyszerre bűnös és igaz. Vagy a bűn, vagy az igazság vezérli.

Eszközök. (megj: az angol eszközök szó az eredeti kifejezés) Ebben a fejezetben két módon közelítjük meg emberek jellemzését: szolgálók és eszközök. Mindkettőt arra használjuk, hogy bemutassuk a bűnhöz és az igazsághoz való viszonyt. A bűn és az igazság vezérelve. Mi csak eszközök vagyunk a kezükben. Az adott eszközzel végzett munka teljes mértékig attól függ, ki használja az eszközt. Például, itt egy jó toll: milyen munkát fog végezni? Jó munkát, ha azt egy ügyes tollforgató használja, de egy ügyetlen kezében szegényes munkát fog

végezni. Vagy: egy jó ember kezében csak azt írja, ami jó, de egy rossz ember kezében azt, hogy ami gonosz. De az ember nem pusztán tárgyi eszköz. Semmi esetre sem. Különbség van az ember és a tárgyi eszközök között: az utóbbi nem választhatja meg, ki használja, míg az előbbinek teljes választási szabadsága van tekintetben, kinek fog szolgálni. Odaszánja magát, nem egyszer, hanem mindenkorra. Ha a bűnnek szánja oda magát, bűnt fog elkövetni. Ha Istennek szánja oda magát, hogy eszköz legyen az Ő kezében, akkor mást nem fog tudni tenni, csak jót, addig, amíg folyamatosan Neki szánja oda magát.

Egy párhuzam. A 19. vers arra figyelmeztet, hogy szánjuk oda magunkat szolgálóként az igazságra ugyanúgy, mint ahogy odaszántuk magunkat szolgálóként a bűnre. A következő versekből megbizonyosodhatunk arról, hogy amilyen biztosan a bűn és a halál a bűnnek való odaszánás gyümölcse, olyan biztos az, hogy ha odaszánjuk magunkat az igazságra, annak a szentség a gyümölcse. Igen, ez még annál is biztosabb, mert *„ahol a bűn megnövekedik, ott a kegyelem annál inkább bővelkedik... amint a bűn uralkodott a halálra, úgy a kegyelem uralkodik az igazság által az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.”* Az igazság erősebb mint a bűn, ahogyan Isten is erősebb, mint Sátán. Isten kiragadja Sátán kezéből azt az embert, aki szabadulásért könyörög, de az Ő gyermekeit senki nem tudja kiragadni az Ő kezéből.

Nem a törvény alatt. Sok ember örömmel idézi ezt a kifejezést, azt gondolva, hogy örökre felmenti őket Isten törvényének betartása alól. Különös, de azt kell mondanunk, hogy ezt kifogásként használják a negyedik parancsolat mellőzése miatt. Nyomatékosítsuk csak a negyedik parancsolat megtartását annak az embernek, aki ellenzi azt, hogy megtartsa az Úr szombatját, a hetedik napot, és azt fogja mondani, hogy *„nem vagyunk a törvény alatt.”* De ez az ember idézi a harmadik parancsolatot annak, akit esküdözni hall, vagy az elsőt és a másodikat a pogányság ellen, és elismeri a hatodikat, hetediket és a nyolcadikat. Azt láthatjuk, hogy az emberek nem igazán hisznek abban az állításban, hogy a *„nem vagyunk a törvény alatt”* azt jelenti, hogy szabadon eldönthetjük, megtartjuk-e vagy sem. Tanulmányozzuk az egész verset, és annak részeit.

Mi a bűn? *„Valaki a bűnt cselekszi, az a törvénytelenséget is cselekszi; a bűn pedig a törvénytelenység.”* (1 Ján. 3, 4) *„Minden igazságtalanság bűn.”* (1 Ján. 5, 17) Ez határozott állítás, jól jegyezzük meg.

Mi az igazság? Az igazság a bűn ellentéte, mert *„minden igazságtalanság bűn.”* De *„a bűn a törvény megszegése.”* Ezért az igazság a törvény megtartása. Tehát amikor arra int minket az írás, hogy szánjuk oda a tagjainkat az igazság fegyvereiül Istennek, ez ugyanaz, mintha azt mondaná, hogy szánjuk oda magunkat a törvénynek való engedelmisségre.

A bűn uralma. A bűnnek nincs uralma azokon, akik önmagukat odaszánják szolgálóként az igazságra, vagy a törvénynek való engedelmisségre, mert a törvény megszegése bűn. Most olvassuk el a teljes 14. verset: *„Hogy a bűn ne uralkodjon felettetek, mert nem vagytok a törvény alatt, hanem kegyelem alatt.”* Tehát, a törvényszegésnek nincs helye azokban, akik nincsenek törvény alatt. Akkor azok, akik nincsenek a törvény alatt azok, akik engedelmeskednek a törvénynek. Azok, akik megszegik, törvény alatt vannak. Semmi ennél nem lehet világosabb.

Kegyelem alatt. *„Nem vagytok a törvény alatt, hanem kegyelem alatt.”* Láthattuk, hogy azok, akik nincsenek a törvény alatt, megtartják a törvényt. Ezért azok, akik a törvény alatt vannak, megszegik azt, és ezért a törvény ítélete alatt vannak. De *„ahol a bűn megnövekedik, ott a kegyelem annál inkább bővelkedik.”* A kegyelem megszabadít a bűntől.

Gyötrődve a megszegett törvény általi fenyegetettség miatt, Krisztustól kérünk menedéket, aki *„teljes kegyelemmel és igazsággal.”* Nála találunk szabadulást a bűntől. Őbenne nemcsak kegyelmet találunk, ami elfedezi minden bűnünket, hanem megtaláljuk a törvény igazságát, mert Ő telve van igazsággal, és a törvény igaz. Zsolt. 119,142. A kegyelem igazság által (vagy a törvénynek való engedelmisség által) *„uralkodik”* az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.

A bűn zsoldja. A második fejezetben megtudtuk, hogy azok, akik elutasítják Isten jóságát, haragot gyűjtenek maguknak. A harag az engedetlenség fiaira jön. Ef. 5, 6. Akik vétkeznek, zsoldot halmoznak fel maguknak. „*A bűn zsoldja a halál.*” A bűnben halál van, ezért „*a bűn pedig teljességre jutva, halált nemz.*” A bűnnek más vége nem lehet, csak a halál, mert a bűn az igazság nemléte, és az igazság az Isten élete és jelleme. A bűn állandósága és a vele való azonosulás az isteni élettől - és így az egész élettől - való teljes elfordulás, mivel Ő az élet egyedüli forrása. Krisztus, aki Isten bölcsessége, azt mondja, „*minden, valaki engem gyűlöl, szereti a halált.*” (Péld. 8, 36) Azok szenvedik el végül a halált, akik abban éltek.

Isten ajándéka. Nem mi munkálkodunk az örök életre. Egy tett-tel sem tudunk a legcsekélyebb mértékben sem fizetni érte. Az örök élet Isten ajándéka. Az igaz, hogy csakis igazság által kapjuk, de az igazság ajándék. „*Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjen. Mert az Ő alkotása vagyunk, teremtetve Általa a Krisztus Jézusban jó cselekedetekre, amelyeket előre elkészített az Isten, hogy azokban járjunk.*” (Ef. 2, 8-10)

„*Mily bőséges a te jóságod, amelyet fenntartasz a téged félőknek, és megbizonyítasz a tebenned bízókön az emberek fiai előtt.*” (Zsolt. 31,20) Amikor az emberek vétkeznek, Isten csak azt adja nekik, amiben megalkudtak. De akik az igazság szolgálatába állnak, Isten az igazságot adja nekik, és azzal együtt örök életet, mindent, ingyen ajándékként. „*A hitetleneknek útja pedig kemény*”, de Krisztus igája gyönyörűsége, és az Ő terhe könnyű.

Hetedik fejezet: A nem megfelelő emberrel kötött házasság

A Rómabeliekhez írott levél hetedik fejezetében leírtak semmivel nem mondanak többet a hatodikban foglaltakkal. Aki megérti a hatodik fejezetet, nem okoz gondot neki a hetedik sem. Krisztus engedelmessége által lettünk igazakká úgy, hogy az Ő életét kaptuk meg, és Ő él bennünk. Ezt a Krisztussal való egységet úgy érjük el, ha Vele együtt megfeszítettünk. Abban a halálban a bűn teste elerőtlenül, így nem annak szolgálunk, vagy másképp kifejezve, többé nem szegjük meg a törvényt. Annyira azonosultunk a bűnnel, hogy bűn az életünk, és ez másképp nem, csakis halál által erőtlenedik el. De Krisztusban nincs bűn, és mivel Vele együtt feltámadtunk, így a bűn halott. Ha Vele együtt feltámadtunk, Vele együtt is élünk: ez korábban lehetetlen volt a bűn miatt. Ő bűnnel együtt nem lakik.

Egy küzdelem illusztrációja Róm 7, 1-7

„*Avagy nem tudjátok-e atyámfiak, mert törvényismerőkhöz szólok, hogy a törvény uralkodik az emberen, a míg él? Mert a férjes asszony, míg él a férj, ehhez van kötve törvény szerint, de ha meghal a férj, felszabadul az asszony a férj törvénye alól. Azért tehát az ő férjének életében paráznának mondatik, ha más férfihoz megy; ha azonban meghal a férje, szabaddá lesz a törvénytől, úgy hogy nem lesz parázna, ha más férfihoz megy. Azért atyámfiak, ti is meghaltatok a törvénynek a Krisztus teste által, hogy legyetek máséi, azéi, a ki a halálból feltámasztatott, hogy gyümölcsöt teremjünk Istennek. Mert mikor a testben voltunk, a bűnök indulatai a törvény által dolgoztak a mi tagjainkban, hogy gyümölcsözzenek a halálnak. Most pedig megszabadultunk a törvénytől, minekutána meghaltunk arra nézve, amely által lekötve tartattunk; hogy szolgáljunk a léleknek újságában és nem a betű óságában. Mit mondunk tehát? A törvény bűn-e? Távol legyen: sőt inkább a bűnt nem ismertem, hanem csak a törvény által; mert a kívánságról sem tudtam volna, ha a törvény nem mondaná: Ne kívánjad.*”

Az illusztráció. Ez egy nagyon egyszerű és olyan példa, amit mindenki megérthet. Isten törvénye azt mondja a férfiról és a nőről, hogy „*lesznek ketten egy testté.*” Az házasságtörés, ha az egyik hozzámegey valaki máshoz, amíg a társa él. A törvény nem szentesít ilyen

egységet. A későbbi okfejtés megértése miatt az illusztráció egy olyan példát hoz fel, amikor az asszony elhagyja a férjét. A törvény összeköti őket. Ez a törvény köti az asszonyt férje mellé, amíg az él. Ha addig, míg él a férj, más férfihoz megy, akkor a törvény kárhoztató ítéletét vonja magára. De ha a férje meghal, máshoz mehet, és nem lesz a kárhoztató ítélet alatt. Az asszony akkor „felszabadult a törvény alól”- bár a törvény egy tekintetben nem változott meg. Legkevésbé sem töröltetett el: mert az a törvény, amely kötötte az első férjéhez, és elítélte őt ha máshoz ment, amíg férje élt, most egy másik férfihoz köti olyan szorosan, mint az elsőhöz. Ha megértjük ezt az egyszerű illusztrációt, nem okoz majd problémát annak megértése, ami ezután következik.

Értelmezés. Az illusztrációból kitűnik, négy tárgyról beszélünk: van a törvény, az asszony, az első férj és a második férj. Minket az asszony jelképez. Ez világos abból az állításból, hogy „*legyetek máséi, azéi, aki a halálból feltámasztatott*”, aki Krisztus. Ő tehát a második férj. Az első férjet az ötödik vers azonosítja be: „*Mert mikor a testben voltunk, a bűnök indulatai a törvény által dolgoztak a mi tagjainkban, hogy gyümölcsözzenek a halálnak.*” A halál a bűn gyümölcse. Az első férj tehát a test, vagyis a „*bűn teste.*”

„Meghalni a törvénynek.” Ez a kifejezés sokaknak gondot okoz. De semmi probléma nincs benne, ha az előző illusztrációt és a résztvevők természetét átgondoljuk. Miért haltunk meg a törvénynek? Azért, hogy egy másik szerint éljünk. De miért van az, hogy előbb halottnak kell lennünk ahhoz, hogy egy másik szerint éljünk? Az illusztrációban az első férj előbb meghal, mielőtt az asszony máshoz megy. Itt is erről van szó, ahogy majd látni fogjuk.

„Egy test.” A házasság törvénye az, hogy a két fél „*egy testté lesz.*” Hogyan történik ez ebben az esetben? Az első férj a megromlott emberi természet, a bűn teste, amivel teljesen egyek voltunk. Természetünk szerint tökéletesen egyesültünk a bűnnel. Az volt az életünk, az irányított bennünket. Amit parancsolt, megtettük. Olykor nem akartuk tenni, mégis megtettük. A bűn uralkodott a mi halandó testünkben, így engedtünk neki kívánságaiban. Amit a bűn kívánt, az törvény volt számunkra. Egy test voltunk vele.

A válasz lehetőségének keresése. Vannak időszakok, amikor meg akarunk szabadulni a bűntől. Ez akkor van, amikor meglátunk valamennyit a szent élet szépségéből. Sokaknál ez a vágy csak alkalmi, másoknál sokkal állandóbb. Akár felismerjük a tényt, akár nem, Krisztus az, aki felszólít bennünket arra, hogy hagyjuk el a bűnt, csatlakozzunk Hozzá, és éljünk Vele. Ezért igyekszünk elhagyni a bűnt. De a bűn ebbe nem egyezik bele. Mindazon dolgok mellett, amit képesek vagyunk megtenni, még mindig ragaszkodunk hozzá. „*Egy test*” vagyunk vele, és ez az élet egysége, a bűnös élettel való egységünk. Ebben a házasságban nincs lehetőség válásra.

Szabadulás a halál által. Semmi remény nincs arra, hogy a bűntől való szabadulást valamilyen általános módszerrel kieszakozzunk. Nem számít, mennyire vágyakozunk arra, hogy egyek legyünk Krisztussal, ez addig nem lehetséges, amíg a bűnnel vagyunk egységben. A törvény nem szentesít ilyen egységet, és Krisztus nem lép be olyan kapcsolatba, ami törvénytelen. Ha a bűnt halálra tudnánk adni, akkor szabadok lehetnénk, de a bűn nem fog meghalni. Csakis egy út van számunkra, hogy megszabaduljunk ettől a gyűlöletes egységtől, és ez az, ha meghalunk. Csak akkor lesz szabadulás, ha annyira vágyakozunk rá, hogy hajlandóak vagyunk (önmagunkért) a megfeszítettetésre. A halálban valósul meg a szabadulás, mert Krisztus teste által halunk meg. Vele feszítettünk meg. A bűn teste is megfeszítettetik. A bűn teste elerőtlenül, ugyanakkor Krisztusban feltámadunk. Ami megszabadít bennünket az első férjtől, egyesít bennünket a másodikkal.

Új teremtés. Az előzőek alapján látjuk mit jelent az, hogy meghalunk a törvénynek. Meghaltunk Krisztusban, és Vele együtt feltámadtunk. „*Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az; a régié elmúltak, imé, újjá lett minden. Mindez pedig Istentől van.*” (2 Kor. 5, 17-18) Egyek vagyunk Krisztussal és a törvény tanuságot tesz az egységről, szentesíti azt. Mert nemcsak az első férj halt meg, hanem mi is meghaltunk, mert bár élünk, nem azok a

teremtmények vagyunk, akik előtte voltunk. „*Krisztussal együtt megfeszítettem: élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.*” (Gal. 2, 20) Egyek vagyunk. Az a törvény, amely korábban bűnösnek nyilvánított minket, most Krisztushoz köt bennünket.

Egy másik szolgálat. Most, hogy a Krisztussal való egység megvalósult, a lélek újságában szolgálunk és nem a betű óságában. A házasságban az asszony férje alá van rendelve. Tehát akkor, amikor a bűnnel egyek voltunk, minden dologban alá voltunk rendelve. Egy ideig ez akaratlagos szolgálat volt; de amikor megismertük az Urat, és vonzott minket Magához, a szolgálat fárasztóvá vált. Próbáltuk megtartani Isten törvényét, de mivel megkötözöttek voltunk, nem tudtuk megtenni. De most megszabadultunk. A bűn többé nem uralkodik rajtunk, és szabadon szolgálunk. Örömmel adjuk Krisztusnak azt a szolgálatot, amit a törvény kíván tőlünk. A köztünk lévő tökéletes egység által szolgálunk Neki. Az Ő élete a miénk, mivel csakis az Ő életadó ereje által támadtunk fel. Engedelmisségünk egyszerűen csak az Ő bennünk megélt hűsége és őszintesége.

Bűn a törvény által. Az apostol azt mondja, hogy amikor testben voltunk, „*a bűnök indulatai a törvény által dolgoztak a mi tagjainkban, hogy gyümölcsözzenek a halálnak.*” Mit mondhatunk akkor? A törvény bűn-e? Távol legyen! A törvény az igazság. De a bűn ismerete a törvény által van. „*A bűn nem tulajdonítatik ott, ahol nincs törvény.*” „*A halál fullánkja pedig a bűn; a bűn ereje pedig a törvény.*” (1 Kor. 15, 56) „*A bűn pedig a törvény megszegése.*” A bűn ismerete a törvény által van. De a törvény nem bűn, mert ha az lenne, nem róná meg a bűnt. A bűnről való meggyőzés Isten Lelkének a munkája, nem a Sátáné. Ő a bűn helyes voltáról próbál meggyőzni bennünket.

„**Ne kívánsd.**” Elég különösnek tűnhet az, hogy az apostol csak ezt az egy parancsot idézi be, mint ami őt bűnre kötelezi. De az ok nagyon egyszerű. Mert ez az egyetlen parancsot magában foglalja az összes többi. Tudjuk, hogy a gonosz kívánság bálványimádás. (Kol. 3, 5) Tehát a törvény ahol végződik, valójában ott kezdődik el. Teljeskörűen magában foglalja az univerzum minden lényének a kötelességét. „*A kívánságról*”, vagy a törvénytelen vágyakról „*sem tudtam volna, ha a törvény nem mondaná: Ne kívánsd.*” A vágyakozás minden bűn kezdete, mert „*a kívánság megfogva, bűnt szül.*” (Jak. 1, 15) A bűn pedig a törvény megszegése. De a tizedik parancsot tiltja a kívánságokat vagy a törvénytelen vágyakat. Ezért ha ez tökéletesen meg van tarva, akkor az összes be van tartva. Ha nincs betartva, a törvény egy parancsa sincs betartva. Látjuk, hogy a beidézett tizedik parancsot, amely az apostolt meggyőzte a bűnről, valójában az egész törvényt magában foglalja.

Élni Ővele együtt. Mielőtt ezt a szakaszt befejeznénk, figyelmet kell fordítanunk a hatodik fejezet nyolcadik versének hangsúlyos voltára: „*Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élünk is Ővele.*” Láthatjuk, hogy ez mennyire igaz, mert tudjuk, hogy ha Krisztussal együtt meghalunk, akkor megszabadulunk a bűn szörnyetegével való egyességtől, és Krisztussal házasságban egyesülünk. Az emberek azért házasodnak, hogy együtt éljenek. Ugyanígy leszünk együtt Krisztussal azért, hogy Vele éljünk már itt és majd az eljövendő életben. De ha az eljövendő életben Vele szeretnénk élni, akkor már ebben az életben Vele kell élnünk. A Rómaiakhoz írott levél hetedik fejezetének első hét verse bemutatta, hogy természetesen mennyire átítat bennünket a bűn, de kegyelem által Krisztusban megtartatunk: ezt az első, ill. a második férjjel kötött házasság jelképével mutatja be. A második férjjel való egység nem történik meg addig, amíg az első férj él: ebben az esetben a házasság olyan tökéletes, hogy a két fél szó szerint egy test és vér, egyik sem élhet a másik nélkül. Ezért előbb meg kell halnunk a bűnnel együtt, mielőtt megszabadulnánk tőle. Tehát, meghalunk Krisztusban, és amint Ő él, - bár halott volt - mi is élünk Ővele. Az Ő életében nincs bűn, és a bűn teste elerőtlenül, amikor feltámadunk. Így a halálban elválunk az első férjtől, a bűntől, és egyesülünk a második férjjel, Krisztussal. A következő versekben az

apostol a bűnnel való küzdelemről ad képet. Itt valójában kinagyítva láthatjuk mindazt, amit már az első versekben olvashattunk.

Küzdelem a szabadságért Róm. 7, 8-25

„De a bűn alkalmat véve, a parancsolat által nemzett bennem minden kívánságot; mert törvény nélkül holt a bűn. Én pedig éltem régen a törvény nélkül: de ama parancsolatnak eljövételével felelevenedett a bűn, én pedig meghaltam; és úgy találtattam, hogy az a parancsolat, mely életre való, nekem halálomra van. Mert a bűn alkalmat véve, ama parancsolat által megcsalt engem, és megölt általa. Azért ám a törvény szent, és a parancsolat szent és igaz és jó. Tehát a jó nekem halálom lett-e? Távol legyen: sőt inkább a bűn az, hogy megtegyék a bűn, mely a jó által nekem halált szerez, hogy felette igen bűnös legyen a bűn a parancsolat által. Mert tudjuk, hogy a törvény lelki; de én testi vagyok, a bűn alá rekesztve. Mert amit cselekeszem, nem ismerem: mert nem azt művelem, amit akarok, hanem amit gyűlölök, azt cselekeszem. Ha pedig azt cselekszem, amit nem akarok, megegyezem a törvénnyel, hogy jó. Most azért már nem én cselekszem azt, hanem a bennem lakozó bűn. Mert tudom, hogy nem lakik én bennem, azaz a testemben jó; mert az akarat megvan bennem, de a jó véghezvitelét nem találom. Mert nem a jót cselekeszem, melyet akarok; hanem a gonoszt cselekeszem, melyet nem akarok. Ha pedig én azt cselekeszem, amit nem akarok, nem én művelem már azt, hanem a bennem lakozó bűn. Megtalálom azért magamban, ki a jót akarom cselekedni, ezt a törvényt, hogy a bűn megvan bennem. Mert gyönyörködöm az Isten törvényében a belső ember szerint; de látok egy másik törvényt az én tagjaimban, mely ellenkezik az elmém törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének, mely van az én tagjaimban. Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből? Hálát adok Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által. Azért jöllehet én az elmémmel az Isten törvényének, de testemmel a bűn törvényének szolgálok.”

A megtestesült bűn. Észrevehetjük, hogy az egész fejezetben a bűn személyként van bemutatva. Az első féljellelést egyességre. De az egység utálatossá vált, mert meglátva Krisztust és szeretete által Hozzá vonzódva láttuk meg, hogy egy szörnyhöz mentünk hozzá. A házassági kötelék keserű iga lett, és minden gondolatunk akörül forog, hogyan szabadulhatnánk meg attól a szörnytől, akivel egyesültünk, és aki lehúz bennünket a biztos halálba. Az a kép, amit ez a fejezet bemutat, az egyik legsokatmondóbb kép az egész Bibliában.

A bűn ereje. „A halál fullánkja pedig a bűn; a bűn ereje pedig a törvény.” (1 Kor. 15, 56) „Törvény nélkül holt a bűn.” „A bűn nem tulajdonítatik ott, ahol nincs törvény.” „Ahol nincs a törvény, nincs törvényszegés sem.” Tehát „a bűn alkalmat véve, a parancsolat által nemzett bennem minden kívánságot.” A bűn egyszerűen a törvény megszegve, „mert a bűn a törvény megszegése.” (1 Ján. 3, 4) A bűnnek nincs ereje, csak ha a törvény által kapja. A törvény nem bűn, bár a bűnnel összeköt bennünket: a törvény bizonyosságot tesz a bűnről, és nem garantál menekülési utat egyszerűen azért, mert nem tesz hamis bizonyosságot.

Az „élet törvénye” és a „halál törvénye.” „És úgy találtattam, hogy az a parancsolat, mely életre való, nekem halálomra van.” Isten törvénye az Isten élete. „Legyetek azért tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.” (Mát. 5, 48) Minden teremtmény számára az Ő élete a vezérelv. Azok, akikben Isten élete tökéletesen megnyilvánul, megtartják a törvényét. Így lesz nyilvánvaló, hogy a törvény célja az élet, mivel a törvény maga az élet. De az élet ellentéte a halál. Ezért amikor a törvényt megszegik, az halált jelent a törvényszegőre nézve.

A halálos ellenség. „Mert a bűn alkalmat véve, ama parancsolat által megcsalt engem, és megölt általa.” Nem a törvény az ellenség, hanem a bűn. A bűn öl, mert „a halál fullánkja pedig a bűn.” A bűnben a halál mérge van. A bűn megcsalt bennünket, ezért egy ideig azt

gondoltuk, hogy a barátunk, és átöleltük őt, és örvendtünk a vele való egységben. De amikor a törvény megvilágosított bennünket, azt láttuk, hogy a bűn ölelése a halál ölelése volt.

A tisztán látott törvény. A törvény rámutatott arra, hogy a bűn megölt minket. *„Azért ám a törvény szent, és a parancsolat szent és igaz és jó.”* Most már nem gyűlöljük jobban a törvényt, mint ahogy gyűlölnénk azt az embert, aki azt mondja, hogy az étel, amit eszünk mérgező. Ő a barátunk. Nem lenne a barátunk, ha nem mutatna rá a veszélyre. Az viszont tény, hogy nem tudja meggyógyítani a betegséget, amit a már megevett méreg okozott, bár ettől függetlenül a barátunk. Figyelmeztetett bennünket a veszélyre és kérhetünk segítséget az orvostól. Mindezek után tehát nem maga a törvény a halál számunkra, hanem azt hivatott megmutatni, *„hogy felette igen bűnös legyen a bűn a parancsolat által.”*

„A törvény lelki.” *„Mert tudjuk, hogy a törvény lelki.”* Ha ezt általánosan felismernék, akkor sokkal kevesebb vallási törvényhozás lenne az un. keresztény országokban. Az emberek nem próbálkoznának erővel érvényt szerezni Isten parancsolatainak. Mivel a törvény lelki, csakis Isten Szentlelke által lehet engedelmeskedni neki. *„Az Isten Lélek”* (Ján. 4, 24), tehát a törvény Isten természete. A lelki ellentéte a testinek, érzékinek. Így a testi ember nem lehet kedves Istennek.

Egy szolga. *„De én testi vagyok, eladva a bűnnek.”* (megj: az angolból fordítva) Akit eladnak az szolga, és a szolgaság ebben a példában nagyon világosan meglátható. Szabad ember azt tesz, amit akar. Csak a szolgák teszik azt, amit nem akarnak tenni, és soha nem tehetik azt, amit szeretnének. *„Mert nem azt művelem, amit akarok, hanem amit gyűlölök, azt cselekszem.”* Ennél ellenszenvesebb állapotot nem is lehetne elképzelni. Az ilyen élet csakis teher lehet.

Meggyőződve, de nem megtérve. *„Ha pedig azt cselekszem, amit nem akarok, megegyezem a törvénnyel, hogy jó.”* Az, hogy nem akarjuk tenni azokat a bűnöket, amiket elkövetünk, azt mutatja, hogy elismerjük a törvény igaz voltát, ami tiltja a bűnöket. De a meggyőződés még nem megtérés, bár egy nagyon szükséges lépés afelé. Nem elég, hogy akarjuk tenni a jót. Áldást azok kapnak, akik megcselekszik a parancsolatokat, és nem azok, akik kívánják, vagy próbálják megcselekedni azokat. Ha tényleg nem lenne annál reményteljesebb helyzet az Úr hitvalló követője számára, mint amit az előbbi versek leírtak, akkor messze rosszabb helyzetben lenne, mint a gondtalan bűnelkövető. Mindkettő szolga, csak az utóbbi olyannyira megkeményedett, hogy örömet talál a szolgaságában. Ha valakinek egész életében szolgának kell lennie, jobb, ha nem tudatosul benne a kötöttség, minthogy állandóan nyugtalanodik miatta. De van még ennél is valami jobb: az az áldás, hogy meggyőződünk a bűnösségünkről, és hogy a szolgaságunk olyan elviselhetetlenné válik számunkra, amilyen csak lehet.

Két „törvény.” *„Megtalálom azért magamban, ki a jót akarom cselekedni, ezt a törvényt, hogy a bűn megvan bennem. Mert gyönyörködöm az Isten törvényében a belső ember szerint; de látok egy másik törvényt az én tagjaimban, mely ellenkezik az elmém törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének, mely van az én tagjaimban.”* Hasonlítsuk össze azt az ötödik verssel. Emlékezzünk rá, hogy mindez törvényismerőknek íratott. Nem a pogányoknak, akik nem ismerik a törvényt, hanem azoknak, akik vallják, hogy ismerik Istent. Amíg ismerjük a törvényt, a bűnnel élünk házasságban. Ez a bűn a tagjainkban van, mivel a házások egy testet alkotnak. A törvény tesz bizonyosságot arról, hogy bűnösök vagyunk, és nem biztosít nekünk menekülési utat. De mi szolgák vagyunk. Aki bűn elkövet, szolgája a bűnnek. (Ján. 8, 34) Ezért a törvény, ami olyannak mutat meg bennünket, amilyenek vagyunk, valóban megkötöz bennünket. Amíg ebben az állapotban vagyunk, az addig nem a szabadság törvénye.

A halál teste. A halállal házassági kötelékben egyesültünk. De a bűnben a halál van, mert a *„halál fullánkja a bűn.”* A bűnnel öl meg a halál minket. Ezért a bűn teste, amivel egységben vagyunk test szerint, az a halál teste. Micsoda szörnyű állapot! Egy ilyen szoros egységbe zárva egy test vagyunk azzal, ami önmagában a halál. Egy élő halál!

„A bűn ereje a törvény.” Tanuságot tesz az egységről, így tart bennünket a halál kötelékében. Ha nem lenne remény a menekülésre, megátkoznánk a törvényt, mert nem hagy bennünket tudatlanságban meghalni. Ámbár a törvény részvétlennek tűnik, mindamellet a legjobb barátunk. Megkötözöttségünk szörnyű érzésében tart bennünket addig, amíg kétségbeesetten így kiáltunk: *„Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?”* Meg kell hogy szabaduljunk, máskülönben elveszünk.

Van Szabadító. Van egy népi mondás, miszerint Isten annak segít, aki segít önmagának. Az igazság viszont az, hogy Isten azoknak segít, akik nem tudnak segíteni önmaguknak: *„Mélységben voltam, és megsegített engem.”* Senki nem kiált hiába, ha segítséget kér. Amikor a segélykérő kiáltás felszáll, a Szabadító rögtön ott van, és bár a bűn a halálra munkálkodik bennünk a törvény minden erejével, mégis azt mondhatjuk: *„De hála az Istennek, aki a diadalmat adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által.”* (1 Kor. 15, 57) *„Eljön Sionból a Szabadító, és elfordítja Jákóbtól a gonoszságokat.”* (Róm. 11, 26) *„Az Isten az Ő Fiát, Jézust elsősorban nektek támasztva, elküldte Őt, hogy megáldjon titeket, mindegyikőtöket megtérítve bűneitekből.”* (Ap. csel. 3, 26) *„Hála legyen Istennek az Ő kimondhatatlan ajándékáért.”*

Egy megosztott ember. *„Azért jóllehet én az elmémnel az Isten törvényének, de testemmel a bűn törvényének szolgállok.”* Ez természetesen addig így van, amíg az előző versekben leírt helyzetben vagyunk. Szándékunk szerint Isten törvényét szolgáljuk, de a gyakorlatban a bűn törvényét. Ahogy írva van máshol: *Mert a test a lélek ellen törekszik, a lélek pedig a test ellen; ezek pedig egymással ellenkeznek, hogy ne azokat cselekedjétek, a miket akartok.* (Gal. 5, 17) Ez nem az Istennek való szolgálat állapota, mert azt olvassuk a következő fejezetben, hogy *„akik testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt.”* Ez olyan állapot, amelyből imádkozhatunk szabadulásért, hogy Istent ne csak elménk szerint, hanem teljes lényünkkel szolgáljuk. *„Maga pedig a békességnek Istene szenteljen meg titeket mindenestül; és a ti egész valótok, mind lelketek, mind testetek feddhetetlenül őriztessék meg a mi Urunk Jézus Krisztus eljövetelére. Hű az, aki elhívott titeket és Ő meg is cselekszi azt.”* (1 Thessz. 5, 23-24)

Nyolcadik fejezet: Csodálatos szabadulás egy rossz „házasságból”

Most eljutottunk oda, hogy az egész dolgot illetően levonjuk a végső következtetést. A Rómaiakhoz írott levél nyolcadik fejezetében a mondanivaló eléri a csúcspontját. A hetedik fejezet annak az embernek a szánalmas állapotát mutatja be, aki a törvény által rádöbbsent saját állapotára, hogy olyan kötelékekkel van a bűnhöz kötve, amit csak a halál tud feloldani. A fejezet az Úr Jézus Krisztusra vonatkozó rövid utalással zárul: *Ő az egyetlen, aki megszabadíthat bennünket a halál testéből.*

Szabadulás a kárhoztatásból Róm. 8, 1-9

„Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, akik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint. Mert a Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye megszabadított engem a bűn és a halál törvényétől. Mert ami a törvénynek lehetetlen volt, mivelhogy erőtlén volt a test miatt, az Isten az ő Fiát elbocsátva bűn testének hasonlatosságában és a bűnért, kárhoztatta a bűnt a testben. Hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk, akik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint. Mert a test szerint

valók a test dolgaira gondolnak; a Lélek szerint valók pedig a Lélek dolgaira. Mert a testnek gondolata halál; a Lélek gondolata pedig élet és békesség. Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen; minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti. Akik pedig testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt. De ti nem vagytok testben, hanem Lélekben, ha ugyan az Isten Lelke lakik bennetek. Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé.”

„Nincs kárhoztatásuk.” Nincs többé kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztusban vannak. Miért? Mert Ő magára vette a törvény átkát, hogy mi megkaphassuk az áldást. Amíg Őbenne vagyunk, semmi nem érhet minket úgy, hogy azon Ő már előbb ne ment volna keresztül. Őbenne minden átok áldássá lesz, és a bűnt helyét átveszi az igazság. Örök élete minden támadás ellen győzedelmeskedik. *„Tökéletessé lettünk Őbenne.”*

„Jézusra tekintve.” Néhányan azt mondják: „Nem látom azt, hogy ez az én esetemben végbement volna, mert amikor csak magamra tekintek mindig találok valami olyat, ami megítél engem.” Mégis bízunk a kijelentésben; mert a kárhoztatásból való szabadulás nem önmagunkban, hanem Krisztusban van. Magunk helyett Őrá kell néznünk. Ha engedelmeskedünk parancsainak, és bízunk Benne, Ő vállalja a felelősséget azért, hogy tisztán állít bennünket a törvény elé. Olyan még soha nem történt, hogy amikor valaki önmagára nézett, akkor ne kárhoztatta volna önmagát. Sátán bukását az okozta, hogy önmagára tekintett. Akiket ő készítetett a bűnelkövetésre, azok csakis úgy gyógyulhatnak meg, ha Jézusra tekintenek. *„Amint Mózes felemelte a kígyót a pusztában, akképpen kell az Emberfiának felemeltetnie.”* (Ján. 3, 14) A kígyót felemelték, hogy fel tudjanak rá nézni. Azok akik felnéztek rá, meggyógyultak. Így van ez Krisztusnál is. Az eljövendő világban az Úr szolgálói *„látják az Ő orcáját”* és nem önmagukra tekintenek. Az Úr arcának fényessége lesz dicsőségük és ez a fény teszi őket dicsőségesé.

Meggyőződve, nem kárhoztatva. A szöveg nem azt mondja, hogy azok, akik Krisztus Jézusban vannak soha nem lesznek megfeddve.

„Azt gondolod, soha nem fedd engem?
Micsoda egy hamis barát lenne,
ha soha, soha nem mondaná el nekem
Milyen vétkeket lát meg bennem!”

Ha Krisztusban elrejtőzünk, az a keresztény életnek csak a kezdete, nem a vége. Csak egy belépő abba az iskolába, ahol Tőle kell tanulnunk. Ő elfogadja az istentelent minden bűnös szokásával együtt, megbocsátja minden bűnét, és az úgy van neki beszámítva, mintha soha nem követett volna el bűnt. Azután már Ő éli benne saját életét, és így a bűnös győzhet gonosz szokásai felett. A Krisztussal való közösségben egyre több és több hibánk tárul fel úgy, mint amikor egy tanult emberrel vagyunk közösségben, aki mellett tudatosan bennünk ismerethiányunk. Hű tanubizonyságként felfedi előttünk hibáinkat, de nem ítél el. Együttérzést kapunk Tőle, nem kárhoztatást. Ez az együttérzés bátorít bennünket, és győzelemre visz. Amikor az Úr rámutat egy jellemgyengeségünkre, az ugyanaz, mintha azt mondaná nekünk: „Van valami amiben szükséget szenvedsz, és nálam megtalálhatod azt.” Amikor megtanuljuk, hogy a feddésekre így tekintünk, akkor örülni fogunk, és nem elcsüggedni.

A törvény élete Krisztusban. A törvény Krisztus nélkül a halál. Krisztusban a törvény az élet. Az Ő élete Isten törvénye, mert a szívből indul ki minden élet, és a törvény az Ő szívében volt. A bűn és halál törvénye a tagjainkban működik. De a Krisztusban való élet Lelkének törvénye megszabadít bennünket ebből. Jegyezzük meg: a Krisztusban való élet teszi ezt. Nem a törvénynek való engedelmisség adja meg a szabadságot, mert abban éltünk azelőtt, és az

megkötözöttség volt, nem szabadság. A törvényszegéstől való tartózkodás szabadságát adja nekünk.

Krisztus munkája. Ez nagyon világosan látszik a 3-4. versekben. Isten elküldte az Ő Fiát bűn testének hasonlatosságában, és a bűn miatt „*hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk.*” „*Azért ám a törvény szent, és a parancsolat szent és igaz és jó.*” Nem a törvénnyel van a gond, hanem velünk, mert mi szegtük meg. Krisztus munkája nem az, hogy a törvényt megváltoztassa, hanem az, hogy minket változtasson meg mindenben. Azt a munkát végzi, hogy a megrongálódott és darabokra hullott törvényt tökéletes formájában helyezi a szívünkbe.

A törvény gyengesége. A törvény erős a kárhoztatásban, de gyenge, sőt erőtelen abban, hogy azt, amire az embernek szüksége van - az üdvösséget – felkínálja. „*Erőtelen a test miatt.*” A törvény jó, és szent, és igaz, de az embernek nincs ereje arra, hogy betöltsen. Ahogyan egy fejsze is lehet jó acélból, lehet nagyon erős, mégis képtelen kivágni a fát, mert a kéz ami tartja nem elég erős. Isten törvénye sem tudta ezt önmagában véghezvinni. Megmutatta az ember kötelességét, és cselekvésre szólította fel. De nem tudta betölteni, ezért Krisztus eljött, hogy betöltsen az emberben. Amit a törvény nem tudott megtenni, azt Isten végezte el Fia által.

Bűn testének hasonlatosságában. Van egy olyan elképzelés, miszerint ez azt jelenti, hogy Krisztus teste a bűnös test utánzata volt, nem vette fel a bűnnel megromlott emberi testet, csak úgy tűnt, mintha felvette volna. De az Írás semmi ilyet nem tanít. „*Annakokáért mindenestül fogva hasonlatosnak kellett lennie az atyafiakhoz, hogy könyörülő legyen és hű Főpap az Isten előtt való dolgokban, hogy engesztelést szerezzen a nép bűneiért.*” (Zsid. 2, 17) „*Asszonytól lett, aki törvény alatt lett,*” hogy a törvény alatt lévőket megváltsa. (Gal. 4, 4-5) Ugyanazt a testet vette fel, ami minden embernek van, aki asszonytól születik. A Róm. 8, 3-4-gyel párhuzamos igevers a 2 Kor. 5, 21. Az előbbi azt mondja, hogy Isten elküldte Krisztust bűn testének hasonlatosságában, „*hogy a törvény igazsága beteljesüljön bennünk.*” A másik vers azt mondja, hogy Isten „*bűnné tette értünk*” - bár bűnt nem ismert - „*hogy mi Isten igazsága legyünk Őbenne.*”

„Körülvéve gyarlósággal.” A Krisztusban rejlő vigasztalás az, hogy Ő minden dologban olyanná lett, mint mi vagyunk. Máskülönben kételkedve tárnánk elé gyengeségeinket, hibáinkat. A pap, aki végzi a bűnökért való áldozatot, olyan kell, hogy legyen, aki „*képes együttérezni a tudatlanokkal és tévelygőkkel, mivelhogy maga is körül van véve gyarlósággal.*” (Zsid. 5, 2) Ez tökéletesen illik Krisztusra, „*mert nem olyan főpapunk van, aki nem tudna megindulni gyarlóságainkon, hanem aki megkísértetett mindenekben, hozzánk hasonlóan, de bűn nélkül.*” (Zsid. 4, 15) (megj: az angolból fordítva) Ezért jöhetünk bátran a dicsőség trónjához kegyelemért. Annyira tökéletesen azonosítja magát velünk, hogy most is átérzi szenvedéseinket.

Test és Lélek. „*Mert a test szerint valók a test dolgaira gondolnak; a Lélek szerint valók pedig a Lélek dolgaira.*” Jegyezzük meg: ez azon a megelőző állításon alapszik, „*hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk, akik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.*” A Lélek dolgai Isten parancsolatai, mert a törvény lelki. A test a bűn törvényét szolgálja. (lásd előző fejezet és Gal. 5, 19-21., ami a test cselekedeteit írja le) Krisztus ugyanilyen testben jött el, hogy megmutassa a Lélek hatalmát a test felett. „*Akik pedig testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt. De ti nem vagytok testben, hanem Lélekben, ha ugyan az Isten Léleke lakik bennetek.*” Senki nem állítja, hogy az ember teste a megtérés után valamiben is más lenne, mint amilyen előtte volt. Még a megtért ember is ezt mondja önmagáról, mert folytonosan meggyőződik romlottságáról. De ha valóban megtért, és Krisztus Léleke lakozik benne, akkor többé már nincs a test uralma alatt. Krisztus eljött ugyanebben a bűnös testben, de nem vétkezett, mert mindig a Lélek vezette.

Az ellenségeskedés. „*Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen; minthogy az Isten törvényének nem engedelmeskedik, mert nem is teheti.*” A test soha nem tér meg.

Ellenségeskedik Isten ellen, és az ellenségeskedés abban áll, hogy a törvénynek áll ellen. Ezért aki ellenzi Isten törvényét, az Őellene küzd. De Krisztus a mi békességünk, és Ő azért jött, hogy békességet hirdessen. *„Titeket is, akik hajdan elidegenültek és ellenségek voltatok gonosz cselekedetekben gyönyörködő értelmek miatt, most mégis megbékéltetett az Ő emberi testében a halál által, hogy mint szenteket, tisztákat és feddhetetleneket állítson titeket Ő maga elé.”* (Kol. 1, 21-22) Saját testében törölte el az ellenségeskedést, azért hogy mindenki, aki Vele együtt megfeszítettet, megbékéljen Istennel. Ez azt jelenti, hogy a szívükben élő törvény alá rendelték magukat.

„Élet és békesség.” *„Mert a testnek gondolata halál; a Lélek gondolata pedig élet és békesség.”* A Lélek gondolata azt jelenti, hogy a gondolkodásunkat Isten törvénye szabályozza, *„mert tudjuk, hogy a törvény lelki.”* *„A te törvényed kedvelőinek nagy békességük van.”* (Zsolt. 119, 165) *„Megigazulva (igazzá téve) hit által békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.”* A testi gondolkodás ellenségeskedés Isten ellen. Ezért a test szerinti gondolkodás a halál. De Krisztus *„eltörölte a halált, világosságra hozta pedig az életet és halhatatlanságot az evangélium által.”* (2 Tim. 1, 10) Eltörölte a halált azáltal, hogy lerombolta a bűn hatalmát mindenkiben, aki hisz Benne, mert a halálnak nincs ereje, csakis a bűn által. *„A halál fullánkja a bűn.”* (1 Kor. 15, 56) Így most örömmel mondhatjuk: *„De hála az Istennek, aki a diadalmat adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által.”*

A Rómaiakhoz írott levél nyolcadik fejezete tele van azokkal a csodás dolgokkal, amiket Isten ígért azoknak, akik Őt szeretik. Szabadság, a Krisztusban való élet Lelke, Isten fiai, Istennek örökösei Krisztussal együtt, dicsőség és győzelem- ezek körvonalazódnak ebben a fejezetben.

Isten gyermekei Róm. 8, 9-17

„De ti nem vagytok testben, hanem Lélekben, ha ugyan az Isten Lelke lakik bennetek. Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé. Hogyha pedig Krisztus tibennetek van, jóllehet a test holt a bűn miatt, a Lélek ellenben élet az igazságért. De ha Annak a Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a ti halandó testeiteket is az Ő tibennetek lakozó Lelke által. Annakokáért atyámfiai, nem vagyunk adósok a testnek, hogy test szerint éljünk: Mert ha test szerint éltek, meghaltok; de ha a test cselekedeteit a lélekkel megöklitek, éltek. Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai. Mert nem kaptátok szolgaság lelkét ismét a félelemre, hanem a fiúságnak Lelkét kaptátok, aki által kiáltjuk: Abbá, Atyám! Ez a Lélek bizonyosságot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekek, örökösök is; örökösei Istennek, örököstársai pedig Krisztusnak; ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg.”

Szembenálló erők. Test és Lélek egymással szemben állnak. Mindig ellentétben állnak egymással. A Lélek sosem rendeli alá magát a testnek, a test viszont soha nem tér meg. A testben addig a bűn természete fog élni, amíg el nem elváltozik az Úr megjelenésekor. A Lélek küzd a bűnös emberért, de ő a testének vet, tehát a bűn szolgája. Ilyen embert nem a Szentlélek vezet, bár a Lélek semmi esetre sem hagyja cserben őt. A test ugyanolyan egy megtért emberben is mint egy bűnösben, a különbség az, hogy a megtért emberben nincs ereje, mivel a testet irányító Lélek alá rendelte magát. Bár az ember teste pont olyan mint megtérése előtt, mégsem *„test szerint”* él már, hanem *„Lélek szerint”*, mert a Lélek által halálra adja a test cselekedeteit.

Élet a halálban. *„Hogyha pedig Krisztus tibennetek van, jóllehet a test holt a bűn miatt, a Lélek ellenben élet az igazságért.”* Itt láthatjuk a két embert, akikről az apostol a 2 Kor. 4, 7-16-ban beszél. *„Mindenkor testünkben hordozzuk az Úr Jézus halálát, hogy a Jézusnak élete is látható legyen a mi testünkben.”* Aztán azt mondja, hogy *„ha a mi külső emberünk*

megromol is, a belső mindazáltal napról-napra újul.” Bár testünk pusztul és elhasználódik, de a belső ember, Krisztus Jézus örökké új marad. Ő a mi igaz életünk. „*Mert meghaltatok, és a ti éltetek el van rejtve együtt a Krisztussal az Istenben.*” (Kol. 3, 3) Ezért nem kell félünk azoktól, akik a testet ölik meg, mert azután más nincs, amit megölhetnek. Bár a test megéghet a máglyán, a gonoszok nem vehetik el az örök életet, amely nekünk Krisztusban van. Őt nem lehet elpusztítani. Senki sem veheti el az Ő életét az embertől.

A feltámadás bizonyossága. „*De ha Annak a Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halálból, ugyanaz, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a ti halandó testeiteket is az Ő tibennetek lakozó Lelke által.*” Jézus azt mondta arról a vízről, amit Ő ad - ami a Szentlélek - hogy az örök életre buzgó víznek forrása. Ján. 4,14. Hasonlítsuk össze Ján. 7, 37-39-cel. Az a lelki élet, amit most testben élünk a Lélek által, bizonyossága annak, hogy lelki testben támadunk fel, és Krisztus élete fog megnyilvánulni halandó testünkben.

Nem adósok a testnek. „*Nem vagyunk adósok a testnek, hogy test szerint éljünk.*” Valóban adósok vagyunk, de a testnek nem tartozunk semmivel. Semmit nem tett értünk, és semmit nem is tud tenni értünk. Minden cselekedet, amit a test tehet, semmi haszonnal nem bír, mert a cselekedetei bűnösök, ezért halált jelentik. De adósai vagyunk az Úr Jézus Krisztusnak, „*aki Önmagát adta érettünk.*” Végül majd mindennek az Ő élete alá kell rendelődnie. „*Mert ha test szerint élték, meghaltok; de ha a test cselekedeteit a Lélekkel megöklöklitek, éltek.*”

Isten fiai. Azok, akik alárendelik magukat a Lélek erőfeszítéseinek, és folyamatosan alárendelve maradnak, azokat a Lélek vezeti, ők Istennek fiai. Olyan kapcsolatban vannak az Atyával, mint amilyenben az egyszülött Fiú. „*Lássátok milyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy Isten fiainak neveztetünk! A világ azért nem ismer minket, mert nem ismerte meg Őt. Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, és még nem lett nyilvánvalóvá, hogy mivé leszünk. De tudjuk, hogy ha nyilvánvalóvá lesz, hasonlóká leszünk Őhöz; mert meg fogjuk Őt látni, amint van.*” Ha Isten Lelke vezérel minket, akkor már most is Istennek fiai vagyunk, és örökre azok lehetünk.

Most gyermekek vagyunk. Néhányan olyan nézetet vallanak, hogy egy ember sem születik Istentől a feltámadásig. Viszont ez már lefektetett tényt, hogy mi Isten fiai vagyunk. „De”-mondják - „most nem úgy vagyunk, mint fiak.” Ez igaz, de Krisztus sem volt, amíg itt a földön élt. Csak nagyon kevesen voltak, akik elismerték Őt Krisztusnak, az élő Isten Fiának. És ezt is csak Isten kinyilatkoztatásából tudták megtenni. A világ nem ismer bennünket, mert Őt sem ismerte meg. Ha azt mondjuk, hogy a hívők most nem Isten gyermekei azért, mert a megjelenésükben nincs semmi ami ezt jelezné, akkor ezt a vádat Jézus Krisztus ellen is fel lehetne hozni. De Jézus akkor is Isten Fia volt, amikor a bölcsőben feküdt Betlehemben, és most is az, amikor Isten jobbján ül a mennyben.

A Lélek bizonyágtétele. „*Ez a Lélek bizonyágot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk.*” Hogyan tesz bizonyágot a Lélek? Erre a Zsidókhoz írott levél 10, 14-17. versei adnak választ. Az apostol azt mondja, hogy egy áldozatával örökre tökéletessé tette a megszentelteket, aztán azt, hogy a Szentlélek tanubizonyágot tesz erről, miszerint: „*Ez az a szövetség, melyet kötök velük ama napok után, mondja az Úr: Adom az én törvényemet az ő szíveikbe, és az ő elméjükbe írom be azokat. Azután így szól: És az ő bűneikről és álnokságaikról többé meg nem emlékezem.*” Azt mondhatjuk, hogy a Lélek bizonyágtétele az ige. Tudjuk, hogy Isten gyermekei vagyunk, mert a Lélek biztosít bennünket erről a Bibliából. A Lélek bizonyágtétele nem egy bizonyos extatikus érzés, hanem határozott állítás. Nem azért vagyunk Isten gyermekei, mert így érezzük, és nem azért tudjuk, hogy fiak vagyunk, mert valamit ilyesmit érzünk, hanem azért mert az Úr ezt mondja nekünk. Aki hisz, az megmarad az ígében, és „*aki hisz az Isten Fiában, bizonyágtétele van önmagában.*” (1 Ján. 5, 10)

Nincs félelem. „*Mert nem kaptátok szolgaság lelkét ismét a félelemre, hanem a fiúságnak Lelkét kaptátok, aki által kiáltjuk: Abbá, Atyám!*” „*Mert nem félelemnek lelkét adta nekünk az*

Isten; hanem erőnek és szeretetnek és józanságnak lelkét.” (2 Tim. 1,7) „Az Isten szeretet; és a ki a szeretetben marad, az Istenben marad, és az Isten is őbenne. Azzal lesz teljessé a szeretet közöttünk, hogy bizodalmunk van az ítélet napjához, mert a mint Ő van, úgy vagyunk mi is e világban. A szeretetben nincsen félelem; sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet, mert a félelem gyötrellemmel jár: aki pedig fél, nem lett teljessé a szeretetben.” (1 Ján. 4, 16-18) Krisztus önmagát adta azért, hogy megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt egész életünkben rabok voltak. Zsid. 2,15. Aki ismeri és szereti az Urat, az nem fél Tőle, és aki nem fél az Úrtól annak más személytől, vagy dologtól sem kell félnie. Az evangélium egyik legnagyobb áldása, hogy megszabadít a félelemtől, akár valós, akár képzelt legyen. „Megkerestem az Urat és meghallgatott engem, és minden félelmemből kimentett engem.” (Zsolt. 34, 5)

Isten örökösei. Milyen csodálatos örökségünk van! Nem csak azt mondja csupán, hogy annak vagyunk örökösei, ami Istené, hanem magának Istennek örökösei vagyunk. Ha Ő a miénk akkor természetesen minden a miénk, de az áldás abban van, hogy Ő a miénk. *„Az Úr az én osztályos részem és poharam.” (Zsolt. 16,5)* Ez tény, amit inkább képviselni kell, semmint beszélni róla.

Örököstársai Krisztusnak. Ha Isten fiai vagyunk, ugyanazon alapon állunk, mint Krisztus. Ő Maga mondta, hogy az Atya úgy szeret bennünket, mint ahogy szereti Őt. Ján. 17, 23. Ezt bizonyítja az, hogy odaadta az életét értünk. Ezért ami az Atyáé, az az egyszülött Fia által a miénk is. De nemcsak ennyi: mivel örökösök vagyunk Jézus Krisztussal, ebből az következik, hogy nem mehet be előbb az örökségbe mint mi. Biztosak lehetünk benne, hogy ott ül az Atya jobbján. Isten az irántunk való nagy szeretetében *„megelevenített együtt Krisztussal, együtt feltámasztott és együtt ültetett a mennyekben.” (Ef. 2, 4-6)* Krisztus dicsőségét velünk is megosztja. Ján. 17,22. Ez valami olyasmit jelent, hogy Krisztussal együtt vagyunk örökösök! Nem csoda hát, hogy az apostol felkiált: *„Lássátok milyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy Isten fiainak neveztetünk.”*

Vele együtt szenvedni. *„Ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg.” „Mert amennyiben szenvedett, Ő maga is megkísértette, segíthet azokon, akik megkísértettek.” (Zsid. 2,18)* Krisztussal szenvedni azt jelenti, hogy Vele együtt hordozzuk el a kísértéseket. A szenvedés az, ami a bűn elleni küzdelem miatt érzünk. Az önkínzó szenvedés semmit sem ér. Nincs benne semmi becsültnivaló, mert a test hízolására való. Kol. 2, 23. Krisztus sosem kínoztta magát azért, hogy elnyerje az Atya tetszését. Ha Krisztussal együtt szenvedünk, akkor jutunk el a tökéletességre Őbenne. Azzal az erővel állt ellen az ellenség kísértéseinek, amivel mi is győzhetünk. Akkor győzhetünk, ha Ő él bennünk.

A Rómaiakhoz írott levél nyolcadik fejezetének eddigi verseiben láthattuk hogyan fogad bennünket örökbe Isten családja fiakként, és tesz bennünket örökösökké Jézus Krisztussal. A Szentlélek alapozza meg a kapcsolat kötelékét. Ő az *„örökbefogadás Lelke”* - aki az Atyától származik, a Fiú képviselője - Ő tesz bizonyosságot arról, hogy Jézus Krisztus testvéreiként Isten elfogadott minket. Akiket a Szentlélek vezet, olyannak kell lenniük, mint Krisztus volt itt a földön, és ezért biztosak afelől, hogy Krisztussal egyenlő részben örökölnék. Mert *„a Lélek bizonyoságot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk.”*

Együtt megdicsőülve Róm. 8, 17-25

„Ha pedig gyermekek, örökösök is; örökösei Istennek, örököstársai pedig Krisztusnak; ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg. Mert azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik. Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését. Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette. Azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai

dicsőségének szabadságára. Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind idáig. Nemcsak ez pedig, hanem maguk a Lélek zsengejének birtokosai, mi magunk is fohászkodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünknek megváltását. Mert reménységben tartattunk meg; a reménység pedig, ha láttatik, nem reménység; mert amit lát valaki, miért reméli is azt? Ha pedig, amit nem látunk, azt reméljük, békességes türéssel várjuk.”

Miért a szenvedés? Krisztus élete a földön szenvedés volt. Ő „*fájdalmak férfia*” volt, „*betegség ismerője*.” Ő „*szenvedett megkísértve*”, de szenvedései nem pusztán lelkiek voltak. Ismerte a fizikai fájdalmakat is, „*Ő vette el a mi erőtlenségünket, és Ő hordozta a mi betegségünket.*” (Mát. 8, 17) Szenvedett az éhségtől a pusztában, és szeretetből fakadó cselekedeteit sokszor a testi fájdalmak és gyötrelmek enyhítésére tette. Azok a szenvedések, amiket eltűrt a durva katonák kezei között látszat-kihallgatásával és keresztfeszítésével kapcsolatban, csak folytatása volt annak, amit itt a földön egész életében hordozott.

Megdicsőülés a szenvedés után. Krisztus Lelke által minden próféta bizonyosságot és tanúságot tett „*Krisztus szenvedéseiről és az azok után való dicsőségről.*” (1 Pét. 1, 11) Amikor Krisztus feltámadása után két tanítványával beszélgetett az Emmaus felé vezető úton, ezt mondta: „*Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az Ő dicsőségébe? És elkezdve Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázta nekik minden írásokban, amik Őfelőle megíratnak.*” (Luk. 24, 26-27) Tudjuk, hogy a prófécia első része beteljesedett, de tudnunk kell, hogy a többi is ilyen biztosan be fog teljesedni. Amilyen biztos, hogy Krisztus szenvedett, olyan biztos az, hogy ezt a megdicsőülés fogja követni.

Együtt szenvedni. Mi „*vele együtt*” szenvedünk. Nem kell egyedül szenvednünk. De nem szenvedhattunk 18 évszázaddal ezelőtt, amikor még meg sem születtünk. Ebből az következik, hogy Krisztus még mindig szenved. Máskülönben nem tudnánk Vele együtt szenvedni. Olvassuk el, mit íratott meg az ősi Izraellel való kapcsolatáról: „*Minden szenvedésüket Ő is szenvedte.*” (Ésa. 63, 9) Tehát a Mát. 25, 35-40-ből megtudjuk, hogy Krisztus szenved, ill. megkönnyebbül, amikor tanítványai szenvednek, vagy megkönnyebbülnek. Ő a Fő a tesben. Ha egy tag szenved, minden tag szenved vele együtt (1 Kor. 12, 36)- akkor mennyire igaz ez a Főre! Azt olvassuk Krisztusról, hogy még most is, főpapként, „*megindul gyarlóságainkon.*” (Zsid. 4, 15) Egy főpaprak olyannak kell lenni, „*aki képes együttérezni a tudatlanokkal és tévelygőkkel, mivelhogy maga is körül van véve gyarlósággal.*” (Zsid. 5, 1-2) Ebből megtudjuk, hogy Krisztus soha nem vetette el magáról az emberi természetet amit magára vett, és még mindig azonosítja magát a szenvedő, bűnös emberrel. Ez egy fennkölt igazság, amit elismerünk és megvallunk, hogy „*Jézust testben megjelent.*” (1 Ján. 4, 2)

Vele együtt megdicsőülve. „*Ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg.*” Krisztus nem birtokol semmi olyat, ami nekünk is ne állna rendelkezésünkre. Az Ő imádsága ez volt: „*Atyám, akiket nekem adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, azok is énvelem legyenek.*” (Ján. 17, 24) Azt mondja: „*Aki győz, megadom annak, hogy az én királyiságomban üljön velem.*” (Jel. 3, 21) Ami neki van, nekünk is van, mivel örökösársai vagyunk.

Jelenvaló dicsőség. A fenti állítás első látásra hazugságnak tűnhet. Az az általános felfogás, hogy Krisztus hosszú idővel örökösársai előtt megdicsőült. Egy igeveres elég ahhoz, hogy eldöntse a dolgot: „*A köztetek lévő presbitereket kérem én, a presbitertárs, és a Krisztus szenvedésének tanuja, és a megjelenendő dicsőségnek részese.*” (1 Pét. 5, 1) Péter azt jelentette ki magáról, hogy ő a dicsőség részese. Ez azért lehetett, mert hitt annak, amit Krisztus mondott a tanítványokért mondott imájában: „*És én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, önökik adtam.*” (Ján. 17, 22) Ha Krisztus most megdicsőült, akkor a tanítványok is osztoznak ebben. Nézzük ismét Péter apostol szavait. Krisztusról szólva ezt mondja: „*Akit,*

noha nem láttatok, szerettek; akiben, noha most nem látjátok, de hisztek benne, kibeszélhetetlen és dicsőült örömmel örvendeztek. (1 Pét. 1, 8)

Nem várt kegyelem és dicsőség. János apostol azt mondja, hogy mivel Isten gyermekei vagyunk, a világ nem ismer minket, mert nem ismeri Jézus sem. Semmi nem volt Krisztus földi megjelenésében ami Isten Fiának mutatta volna. Test és vér ezt nem jelentette ki senkinek. Megjelenésében olyan volt, mint egy hétköznapi ember. De mindenkor Isten dicsőségét viselte magán. Azt olvassunk, amikor a vizet borrá változtatta, *„megmutatta az Ő dicsőségét”* (Ján. 2, 11) Dicsősége a kegyelemben nyilvánult meg. *„Az Ige testté lett, és lakozott miközöttünk (és mi láttuk az Ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét) aki teljes volt kegyelemmel és igazsággal.”* (Ján. 1, 14) *„Az Ő dicsősége gazdagsága szerint”* (megj: az angolból fordítva) erősíti meg népét kegyelemmel. (Ef. 3, 16) Aki Krisztusban van *„kegyelme dicsőségének magasztalására”* választatott ki. (Ef. 1, 6) A kegyelem a dicsőség, de a dicsőség el van fedve, így halandó szemeket nem kápráztathat el.

A megjelenő dicsőség. *„Amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nekünk megjelentetik.”* A dicsőség már a miénk, de csak Krisztus megjelenésekor lesz nyilvánvaló, amikor dicsőségben jelenik meg. (1 Pét. 4, 13) Akkor próbáink *„dicséretre és tisztességre és dicsőségre méltónak találatnak.”* Krisztus dicsősége még nem lett nyilvánvalóvá, csak a három kiválasztott láthatta Őt az elváltozás hegyén. Akkor azt a dicsőséget láthatták meg, mely már Krisztusé volt. Úgy jelent meg akkor, ahogy visszatérésekor jelenik majd meg. De az emberiség többségének most sincs több bizonyítéka most arról, hogy Jézus az Isten Fia, mint amikor Pilátus ítélőszéke előtt állt. Azok azonban akik látják hit által és akik nem szégyenlik, hogy osztozzanak szenvedéseiben, azok részesülnek szemmel nem látható dicsőségében. Amikor megjelenik az Ő dicsőségében, *„akkor az igazak fénylenek, mint a nap, az ő Atyjuknak országában.”* (Mát. 13, 43) Az lesz *„Isten fiainak dicsősége.”* Akkor elsőként Krisztus úgy jelenik meg a világban, mint Isten Fia, és azok akik az Övéi, Vele együtt jelennek meg.

A teremtés reménysége. A „teremtett” kifejezés a 19-21. versekben a teremtésre vonatkozik, ez látható a 22. versből, ahol azt olvassuk, hogy az egész teremtett világ nyög és sóhajtozik, várva, hogy megszabaduljon attól, akinek alávetett. Amikor az ember vétkezett, a föld átkozott lett miatta. Lásd: Gen. 3, 17. A föld az embernek adatott. Bár nem a föld követte el a bűnt, osztoznia kellett az ember bukásában. Egy tökéletes föld nem lett volna alkalmas lakhely a bűnös ember számára. De reménységben vettetett hiábavalóság alá. Isten a földet tökéletesnek alkotta. *„Nem hiába teremtette azt, hanem lakásul alkotta.”* (Ésa. 45, 18) És Ő *„mindent az Ő akaratjának tanácsából cselekszik.”* (Ef. 1, 11) Ezért a föld biztosan visszakapja dicsőségét, mint ahogy a kezdetekkor volt. *„Maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára.”*

Várakozás és megváltás. Mind a föld, mind *„mi magunk is fohászkodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünknek megváltását.”* A világ várja a megváltást, mert nem szabadulhat nem az átoktól, amíg nem vagyunk Isten fiaiként – tehát törvényes örökösökként - előállítva. A Szentlélek az örökség ígérete. A Lélek pecsétel meg bennünket, mint örökösöket *„a teljes váltságnak napjára.”* (Ef. 4, 30) Számunkra ez bizonyítja, hogy Isten gyermekei vagyunk, de ezt a bizonyosságot a világ nem fogadja el. A világ nem ismeri Istennek fiait. De amikor a nekünk adott dicsőség láthatóvá lesz, és testünk elváltozik, és úgy fénylik majd, mint Krisztus dicsőséges teste, akkor majd senkiben nem lesz kétség efelől. Akkor még maga Sátán is kénytelen lesz elismerni, hogy Isten gyermekei vagyunk, a megdicsőült föld örökösei.

Reménység és türelem. A reménység bibliai értelemben sokkal többet jelent, mint pusztán vágyakozást. Ez teljes bizonyosság, mert a keresztyén ember reménysége Isten ígéletén nyugszik, ennek alapja pedig Isten esküje. Emberi szem számára semmi nem nyilvánítja ki azt, hogy Isten gyermekei vagyunk. Nem láthatjuk saját dicsőségünket, ezért ne is keressük.

Nem láthatjuk Krisztust, bár tudjuk, hogy Ő Isten Fia. Ő a biztosíték arra, hogy mi is Isten fiai vagyunk. Ha efelől bármi kétség lenne, akkor nem várhatnánk türelemmel. Nyugtalanok lennénk, aggódnánk. Bár az emberi szem nem látja semmi jelét annak, hogy Isten gyermekei vagyunk, mégis hit és reménység biztosít bennünket efelől, így türelemmel várunk arra, ami még láthatatlan.

Valami, amit érdemes tudni Róm. 8, 26-28

„Hasonlatosképpen pedig a Lélek is segítségére van a mi erőtelenségünknek. Mert azt, amit kérnünk kell, amint kellene, nem tudjuk; de maga a Lélek esedezik miértünk kimondhatatlan fohászkodásokkal. Aki pedig a szíveket vizsgálja, tudja, mi a Lélek gondolata, mert Isten szerint jár közbe a szentekért. (megj: az angolból) Tudjuk pedig, hogy azoknak, a kik Istent szeretik, minden együttmunkálkodik a jóra (megj: az angolból fordítva), mint akik az Ő végzése szerint hivatalosak.”

„Imádkozni a Lélek által.” Csalárdabb a szív mindennél, senki sem ismerheti, kivéve Istent. Jer. 17, 9-10. Ez önmagában is elegendő ok arra, hogy miért nem tudjuk, mit kell kérnünk. Mi több- azt sem tudjuk, Isten miket adna nekünk. De még ha tudnánk is, ajkaink nem tudnák kérni őket, mert *„amiket szem nem látott, fül nem hallott és embernek szíve meg se gondolt, amiket Isten készített az Őt szeretőknek. Nekünk azonban az Isten kijelentette az Ő Lelke által: mert a Lélek mindeneket vizsgál, még az Istennek mélységeit is. Mert kicsoda tudja az emberek közül az ember dolgait, hanemha az embernek lelke, amely őbenne van? Azonképen az Isten dolgait sem ismeri senki, hanem csak az Istennek Lelke. Mi pedig nem e világnak lelkét vettük, hanem az Istenből való Lelket; hogy megismerjük azokat, amiket Isten ajándékozott nekünk.”* (1 Kor. 2, 9-12) Isten vágyik arra, hogy megadjon nekünk *„véghetetlen bőséggel mindeneket”* „feljebb, hogynem mint kérjük, vagy elgondoljuk.” (Ef. 3, 20) Természetesen ilyen kéréseket nem lehet szavakkal megfogalmazni. A következő versben azonban azt látjuk, hogy mindez *„a mibennünk munkálkodó erő szerint”* van. Ezt megelőzően a tizenhatodik vers pedig azt mondja, hogy ez a bennünk munkálkodó erő a Lélek. Ezek a versek megegyeznek a Róm. 8-ban és az 1 Kor. 2-ben olvasottakkal.

„Mert a Lélek mindeneket vizsgál, még az Istennek mélységeit is.” Ezért a Lélek valóban tudja, mit tartogat nekünk az Úr. A legmélyebb gondolatok magasabbrendűek annál, minthogy megfogalmazódjanak, ezért a Lélek fohászkodik értünk, kimondhatatlan fohászkodásokkal. Bár a szó nincs kimondva, mégis *„aki pedig a szíveket vizsgálja, tudja, mi a Lélek gondolata, mert Isten akarata szerint jár közbe a szentekért.”* (megj: az angolból fordítva) Az Úr tudja, hogy a Lélek csak olyan dolgokat kér, amiket Ő adni akar. Közbenjár a szentekért Isten akarata szerint. És mi tudjuk, hogy akármit is kérünk Isten akarata szerint, meghallgat bennünket. 1 Ján. 5, 14-15. Figyeljük meg, hogy ez a vers az imádsággal kapcsolatban ugyanazt állítja, amit a Róm. 8-ban olvasunk. Isten adja az Ő Szentlelkét, hogy bennünk lakozzon, vezesse, irányítsa életünket. Ha Isten Lelke bennünk él, akkor Isten gyermekei vagyunk. Ha fiak vagyunk, akkor járulhatunk Hozzá, hogy azt kérjünk, amire szükségünk van, olyan bizalommal, mint ahogy egy gyermek kér a szülőjétől. Bár bizodalomunk van Istenben, gondolataink mégis alacsonyabb szinten vannak a mennyei gondolatoknál. Ésa. 55, 8-9. De nemcsak a gondolataink erőtelenek, hanem kifejezőkészségünk is. Még azt a keveset sem tudjuk megfelelően kimondani, amit megértünk. De ha Isten gyermekei vagyunk, akkor bennünk él Krisztus, Isten képviselője, aki megsegít a gyarlóságainkban, és akiben megvannak Isten dolgai, hogy azokból részesüljünk. Milyen csodálatos bizonyosságot ad ez nekünk az Istenhez való fohászkodásunkat tekintve, főként azoknak, akik nehézkesen fogalmaznak. Tehát nem jelent hátrányt az, ha valakinek nagyon korlátozott a szókinccse, ha dadog, még az sem, ha néma, mert ha lélekben imádkozik,

biztos lehet abban, hogy mindent megkap, amire szüksége van, sőt még többet is, mint amennyit kérhet, vagy elgondolhat. Az előttünk álló tények alapján mennyire inkább hangsúlyossá válik az apostol buzdítása: *„Minden imádsággal és könyörgéssel imádkozva minden időben a Lélek által, és ugyanezen dologban vigyázva minden állhatatossággal és könyörgéssel minden szentekért.”* (Ef. 6, 18)

Minden együttmunkálkodik a jóra. *„Tudjuk pedig, hogy azoknak, a kik Istent szeretik, minden együttmunkálkodik a jóra.”* (megj: az angolból fordítva) Ha ezt nem tudnánk, nem lenne olyan bizalmunk az imádság alatt, mint ahogy azt az előző versekben olvashattuk. Aki ismeri az Urat, az szereti Őt, mert Ő a szeretet, és a Lélek kinyilatkoztatja Őt nekünk. Aki tudja, hogy *„úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen”,* az nem tudja Őt nem szeretni. Ha pedig ez így van, akkor minden együttmunkálkodik az emberért a jóra. Vegyük észre, hogy a szöveg nem azt mondja, hogy minden együtt fog munkálkodni a jóra azoknak, akik szeretik Istent, hanem most, a jelenben együttmunkálkodik. Bármi is jön, minden jó azoknak, akik szeretik az Urat és bíznak Benne. Sok ember elveszíti ennek a bizonyosságnak az áldását, mert úgy olvassa, mintha a jövőre vonatkozna. Próbálnak beletörödni abba – téves gondolkodásuk miatt - hogy a gondokból előbb-utóbb csak valami jó jön ki, de ebben az esetben nem kapják meg azt a jót, amit Isten ad nekik. Továbbá lássuk meg, a szöveg nem azt mondja, hogy tudjuk, hogyan munkálkodnak együtt dolgok a jóra azoknak, akik szeretik Istent. A gondokkal küszködő emberek gyakran lemondóan sóhajtanak, és azt mondják: *„Nos, lehet, hogy ez az egész a jóért van, de nem látom hogyan.”* Természetesen nem, de nem is az ő dolguk, hogy lássák. Isten munkálja a jót, mert egyedül csak Neki van hatalma erre. Ezért nem szükséges hogy bármit is tudjunk arról, hogyan munkálkodik. Az elég nekünk, ha tudunk róla. Isten keresztül tudja húzni az ördög minden tervét, és az ember haragját dicséretté tudja változtatni. A mi részünk az, hogy higgyünk. Az nem az Úrban való bizalom, ha látjuk, hogyan teszi a dolgait. Akik látni akarják, hogyan munkálkodik az Úr, ezzel azt fejezik ki, hogy nem hisznek Őbenne, és ezzel rossz fényben mutatják be a világnak.

Isten hívása. Isten mindenkit hív, hogy Őhozzá jöjjön. *„És a Lélek és a menyasszony ezt mondják: Jöjj! És aki hallja, ezt mondja: Jöjj! És aki szomjúhozik, jöjjön el; és aki akarja, vegye az élet vizét ingyen.”* (Jel. 22, 17) Isten nem személyválogató, arra vágyik, hogy minden ember üdvözljön, ezért mindenkit hív. De nemcsak hív bennünket, hanem vonz is bennünket magához. Egy ember sem jöhet hozzá ha nem Ő vonzza, Krisztust pedig felemeltetett, hogy mindeneket Istenhez vonzzon. Mindenkiért megízlelte a halált (Zsid. 2, 9) és Átala van minden embernek menetele Istenhez. Saját testében rombolta le az ellenségeskedést, a falat ami elválasztja az embert Istentől azért, hogy semmi ne tartson távol egy embert sem Istentől, csak az, ha az ember ezt a korlátot ismét felépíti. Az Úr vonz bennünket, de nem alkalmaz erőszakot. Hív, de nem parancsol. A mi részünk az, hogy *„elhívásokat és kiválasztásokat erőssé”* tegyük azzal, hogy alárendeljük magunkat annak a befolyásnak, amivel Isten körülvesz bennünket. Azt mondja, *„kövess engem”,* tehát az elhívásunkat eredményessé kell tennünk azzal, hogy követjük Őt.

Az elhívás célja. Isten hív bennünket *„Krisztus kegyelme által.”* (Gal. 1, 6) *„Aszerint, amint magának kiválasztott minket Őbenne a világ teremtése előtt, hogy legyünk mi szentek és feddhetetlenek Őelőtte szeretet által.”* (Ef. 1, 4) Aztán azt olvassuk, hogy Ő *„hívott szent hívással, nem a mi cselekedeteink szerint, hanem az Ő saját végezése és kegyelme szerint, mely adatott nekünk Krisztus Jézusban örök időknél előtte.”* (2 Tim. 1, 9) A Rómaiakhoz írt levél eddig tanulmányozott verseiből megtudtuk, hogy azok, akik szeretik Istent *„az Ő végezése szerint hivatalosak.”* Célja az, hogy szentek legyünk és hiba nélkül álljunk meg előtte szeretetben. Ha alávetjük magunkat céljának, meg fogjuk látni, hogy elvégzi bennük a munkát. Isten úgy alkotta meg az embert, hogy közösségben legyen Ővele. De nem igaz közösség az, ahol korlátozás van. Azért, hogy az ember bensőséges közösségben legyen vele,

olyan szabaddá tette az ember akaratát, amilyen az Övé. Isten nem munkálkodhat saját célja ellen, ezért nemcsak hogy nem fogja, de nem is tudja kényszeríteni az ember akaratát. Minden ember olyan szabadon dönt, mint maga Isten. Amikor úgy dönt, hogy aláveti magát Isten hívásának, akkor a kegyelem által kimunkálódnak benne Isten céljai azáltal a hatalom által, ami által minden együtt tud munkálkodni a jóra. Megismertük, milyen a kapcsolatunk Istennel a Lélek által és az a segítség, amit a Lélek ad az imádságban és annak bizonyosságát, hogy „*azoknak, akik Istent szeretik, minden együttmunkálkodik a jóra (megj: az angolból fordítva), mint akik az Ő végzése szerint hivatalosak.*” Ennek bizonyosságát teljesen megerősítik a következő versek.

A kimondhatatlan ajándék Róm. 8, 29-32

„Mert akiket előre ismert, előre el is rendelte, hogy azok az Ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, hogy Ő legyen elsőszülött sok atyafi között. Akiket pedig előre elrendelt, azokat el is hívta; és akiket elhívott, azokat meg is igazította; akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette. Mit mondunk azért ezekre? Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? Aki az Ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem Őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?”

Előre ismerés vagy előre elrendelés. A „predesztináció” kifejezés ugyanaz, mint az „előre elrendelés”. Tanulmányok kötetét írták már erről a fogalomról, mégis pár gondolat elég ahhoz, hogy helyére tegyük a dolgokat. Meghajolva Isten ezen és más jellemtulajdonságai előtt, elegendő számunkra, ha megismerjük a tényeket. Magyarázkodással semmit sem tudunk kezdeni. Az Írások világosan kijelentik, hogy Isten mindent tud. Nemcsak azt, ami elmúlt, hanem látja a jövőt is. „*Tudja az Isten öröktől fogva minden Ő cselekedeteit.*” (Ap. csel. 15, 18) „*Uram, megvizsgáltál engem, és ismersz. Te ismered ülésemet és felkelésemet, messziről érted gondolatomat.*” Isten el tudja mondani, amit a még meg nem született emberek tenni és mondani fognak. De ez nem teszi Istent felelőssé azért a gonoszságért, amit elkövetnek. Sokan ostobán azt gondolják, hogy Istentől bocsánatot kell kérni és fel kell menteni a vád alól, hogyha Ő mindentudó, akkor felelős a gonoszságért, mert nem akadályozza meg. Azt mondják, ha akarná, akkor tudná, de nem akar tudni sok dologról. Isten ilyenféle „védelmezése” ostobaság és gonoszság. Feltételezni azt, hogy Isten felelős a rosszért, ha azt tudja előre és nem akadályozza meg, és azért, hogy ne kelljen megakadályoznia, szó szerint szemet húny felette. Az emberi „védelem” valójában Istenre hárítja a felelősséget minden gonoszságért. Nemcsak hárítja, de le is alacsonyítja Őt. Olyanná teszi, mintha ember lenne. Isten tud mindent, nem tanulás, vagy kutatás által - ahogy az ember tanulja azt keveset, amit tud - hanem mert Isten. Az örökkévalóságban él. Ésa. 57, 15. Nem tudjuk, hogy lehetséges ez, mint ahogy az örökkévalóságot sem értjük. El kell fogadni, és bele kell nyugodni - de örülünk is annak, hogy Isten nagyobb, mint mi. Minden időszak, múlt, jelen, jövő számára ugyanolyan. Istennél csak a „most” létezik. Tudta már a világ megalapítása előtt, hogy az ember vétkezni fog, de ez nem teszi Őt felelőssé. Ez pont olyan, mint amikor valaki látja egy távcsövön keresztül, mit tesz egy másik tíz mérfölddel távolabb: nem felelős a látott cselekedetekért. Isten már a kezdetektől figyelmeztette az embert, ne kövessen el bűnt, és minden szükséges eszközzel ellátta ahhoz, hogy azt elkerülje. De nem veszi el az ember jogait és döntési szabadságát: nem fosztja meg emberi méltóságától, nem teszi gépiessé őt. Annak a szabadsága, hogy jól cselekedjünk, magában foglalja annak szabadságát is, hogy rosszat is cselekedhetünk. Ha egy ember úgy teremtett volna, hogy rosszat nem cselekedhet, akkor egyáltalán nem lenne szabad még a jócselekedetekre sem. Kevesebb lenne az állatoknál. Nincs erény a kikényszerített engedelmisségben, de a jócselekedetben sem, ha egyáltalán nincs lehetőség a rossz megcselekvésére. Mi több; két személy közötti barátságban nem lehet

öröm és megelégedés, ha az egyik csakis azért van kapcsolatban a másikkal, mert nem tehet mást. Az Úr öröme az Ő népével való kapcsolatában az, hogy saját szabad akaratukból választják Őt mindenki más felett. És ami az Úr öröme, az választott népének is az öröme. Akik azért támadják Istent, mert nem óvja meg őket a bajoktól, amiket előre lát hatalma által, nos, ők lennének az elsők, akik kegyetlenséggel vádolnák, ha önkényesen beleavatkozna szabadságukba és arra kényszerítené őket, amit nem akarnak. Ez mindenkit boldogtalanná és zúgolódóvá tenne. A legbölcsebb amit tehetünk az, hogy végre felhagyunk azzal, hogy a Mindenható útjainak mélységeit kutatjuk, és elfogadjuk azt, hogy amit Ő tesz, az jó. „Az Istennek útja tökéletes.” (Zsolt. 18, 31)

Mi a helyzet a predesztinációval? A szöveg azt mondja, hogy *„akiket előre ismert, előre el is rendelte, hogy azok az Ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, hogy Ő legyen elsőszülött sok atyafi között.”* Isten gondolatai az emberrel szemben a békesség, és nem a háborúság gondolatai. Jer. 29,11. Ő ad békességet nekünk. Ésa. 26,12. Nem olvasunk olyat, hogy az ember előre el van rendelve a pusztulásra. Az egyetlen dolog amit Isten előre elrendelt az, hogy az ember az Ő Fiához ábrázatához hasonlóvá váljon. De csakis Krisztusban alakulhatunk át az Ő képmására. Őbenne jutunk el *„a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére.”* (Ef. 4, 13) Tehát az ember előre elrendelve, vagy predesztinálva csakis Krisztusban van. Az egészet a következő Szentírásrész mondja el: *„Áldott legyen az Isten, és a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak Atyja, aki megáldott minket minden lelki áldással a mennyekben a Krisztusban, aszerint, amint magának kiválasztott minket Őbenne a világ teremtése előtt, hogy legyünk mi szentek és feddhetetlenek Őelőtte szeretet által, előre elhatározva, hogy minket a maga fiaivá fogad Jézus Krisztus által az Ő akaratjának jókedve szerint, kegyelme dicsőségének magasztalására, amellyel megajándékozott minket ama Szerelmesben.”*

Minden Krisztusban van. Minden lelki áldást megkapunk Benne, Benne választattunk ki a szentségre, Őbenne vagyunk előre elrendelve a fiúságra, Őbenne lettünk fiakká fogadva, és Őbenne van a mi váltságunk az Ő vére által. *„Mert nem haragra rendelt minket az Isten, hanem arra, hogy üdvösséget szerezzünk a mi Urunk Jézus Krisztus által.”* (1 Thessz. 5, 9) Ez Isten célja és előre rendelése az emberre vonatkozóan. Továbbá, *„akiket előre ismert, előre el is rendelte, hogy azok az Ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek.”* De kiket ismert előre? Ennek nincs határa, bizonyára mindekit előre ismert. Ha bármi kivétel lenne, akkor Istennek nem lenne végtelen ismerete. Ha Ő előre ismer egyvalakit, akkor mindenkit előre ismer. Még nem született olyan ember a földre, akinek a születését Isten ne tudta volna előre. *„És nincsen oly teremtmény, amely nyilvánvaló nem volna előtte, sőt mindenek meztelenek és leplezetlenek annak szemei előtt, akiről mi beszélünk.”* Mivel Isten mindenkit ismert még a világ megalapítása előtt, és azokat, akiket előre ismert, arra rendelte el, hogy az Ő Fia ábrázatához hasonlatosak legyenek, ebből következik, hogy Isten az üdvösséget tervezte el minden lélek számára, aki valaha is a világra jött. Szeretete mindenkit körülölel személyválogatás nélkül. „Akkor mindenki üdvözülni, nem számíthat mit tett” -mondhatná valaki. Semmi esetre sem. Emlékezzünk arra, hogy Isten céljai Krisztusban vannak. Csakis Benne vagyunk előre elrendelve. Abban szabadon döntünk, hogy Őt elfogadjuk vagy sem. Az ember akarata örökre szabaddá lett téve, és Isten nem él azzal vissza, hogy azt kényszerítse. Szentnek tartja mindenki választását és akaratát. Nem fogja keresztülvinni céljait, ami ellentétes az ember akaratával. Az Ő akarata az, hogy azt adja meg az embernek, ami az ember számára a legjobb. Az ember elé helyezi a halált és az életet, a jót és a gonoszt, és azt mondja, hogy válasszon, melyiket akarja. Isten tudja, mi a legjobb, azt kiválasztotta, és elkészítette az ember számára. Végtelenül messzire elment abban, hogy minden hibalehetőséget elkerüljön, és az ember biztosan elnyerje a jót, ha azt választja. A nagy Isten csodálatos jósága és kedvessége látható abban, hogy mindenben tiszteletben tartja az ember akaratát. Ha az ember válaszul a maga

részéről alárendeli magát Isten kíváncsainak, akkor a legboldogabb és legszeretőbb kapcsolat alakul ki közöttük.

Elhívva, megigazulva, megdicsőülve. „*Akiket pedig előre elrendelt, azokat el is hívta; és akiket elhívott, azokat meg is igazította; akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette.*” Ez a tökéletes cselekedet. Ezen nem kell meglepődni, ha visszagondolunk arra, hogy minden Krisztusban van. Krisztusban minden lelki áldással megáldattunk. Minden ember el van hívva arra, amit Isten készített számára, de senki sem „*az Ő végzése szerint elhívott*”, hacsak nem teszi biztossá elhívását és kiválasztását azzal, hogy alárendeli magát az Ő akaratának. Ők vannak előre elrendelve az üdvösségre. A világegyetemben semmi sem tudja megakadályozni annak a léleknek az üdvösségét, aki elfogadja az Úr Jézus Krisztust és bízik Benne.

És azokat meg is igazította. Krisztus halála által megbékéltetett bennünket Istennel. „*És Ő engesztelő áldozat a mi vétkeinkért; de nemcsak a mienkéért, hanem az egész világért is.*” (1 Ján. 2, 2) Halála által biztosította mindenkinek a bűnbocsánatot és az életet. Semmi nem tarthatja vissza őket az üdvösségtől, csakis saját megromlott akaratuk. Az embernek szó szerint ki kell tépnie magát Isten kezéből azért, hogy elveszen. Mi több; azok akik elfogadták az áldozatot, megigazulnak. „*Az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt. Minekutána azért most megigazultunk az Ő vére által, sokkal inkább megtartatunk a harag ellen Őáltala. Mert ha mikor ellenségei voltunk, megbékéltünk Istennel az Ő Fiának halála által, sokkal inkább megtartatunk az Ő élete által, minekutána megbékéltünk vele.*”

„És azokat, akiket megigazított, azokat meg is dicsőítette.” Nem olvastuk Krisztusnak tanítványaiért mondott imádságában – amit nemcsak azokért mondott, akik Vele együtt a kertben voltak, hanem mindazokért is, akik hisznek majd Benne az ő szavaik által, így tehát nekünk is: „*És én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, őnekik adtam?*” Péter azt mondta, hogy ő részese annak a dicsőségnek, ami majd megnyilvánul. Isten semmit sem hagyott elvégezetlenül. Minden ami Krisztusnak van, az nekünk is megvan, ha elfogadjuk Őt. Minden, ami még hátra van, annak nyilvánvalóvá kell lennie. „*Mert a teremtet világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.*” Ha Isten megkérdezi, népére vonatkozóan, hogy „*Mit kellett volna még tennem szőlőmmel; mit meg nem tettem vele?*” akkor ki meri majd azt mondani, hogy maradt még valami, amit Isten elmulasztott figyelembe venni?

Minden a miénk. De megelőztük az apostolt. Hallgassuk csak őt: „*Aki az Ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem Őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna Vele együtt mindent minékünk?*” „*Mimódon ne?*” Ez azt jelenti: hogyan tudná megtenni, hogy visszatartson tőlünk bármit is? Ha Krisztust odaadta értünk és nekünk, azzal Isten nem tudott mást tenni, mint azt, hogy mindent nekünk adott, „*mert Őbenne teremtetett minden, ami van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Őáltala és Őreá nézve teremttettek; és Ő előbb volt mindennél, és minden Őbenne áll fenn.*” (Kol. 1, 16-17) „*Azért senki se dicsekedjék emberekkel. Mert minden a tiétek. Akár Pál, akár Apollós, akár Kéfás, akár világ, akár élet, akár halál, akár jelenvalók, akár következendők, minden a tiétek. Ti pedig Krisztusé, Krisztus pedig Istené.*” (1 Kor. 3, 21-23.) Ez tehát válasz arra a kérdésre, hogy „*Kicsoda ellenünk?*”

Minden értünk van. „*Mert minden tiértetek van.*” (2 Kor. 4, 15) Egy generális egyszer táviratozott a kormánynak: „*Megütköztünk az ellenféllel, és ők a mieink.*” Ez Isten minden gyermekének kiváltsága, hogy elmondja. „*De hála az Istennek, aki a diadalmat adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által.*” (1 Kor. 15, 57) „*Az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk.*” (1 Ján. 5, 4) Ezáltal tudjuk, hogy minden dolog együttműködik a jóra azoknak, akik Istent szeretik. Nem számít milyen sötétnek és fenyegetőnek látszanak a dolgok, ha Krisztusban vagyunk, azok nekünk, és nem ellenünk dolgoznak.

Eljutottunk a Római levél nyolcadik fejezetének zárásához. Ez a levél a Piszga hegye, mert innen látja a hit szeme valóságnak az ígéret földjét. Talán ennél a pontnál előnyös lenne egy rövid összegzés az alapidolgokról, amit már egyszer áttekintettünk. A következőkben olyan röviden szólunk ezekről, amilyen röviden csak lehet.

Az első fejezetben a levél témájáról szoltunk néhány szóban, ami Krisztus evangéliuma, aki Istennek hatalma az üdvösségre, mind zsidónak, mind pogánynak, és Isten alkotásaiból lett ismertté mindenki számára. Ezután annak az embernek az állapota van leírva, aki nem akarta Istent megismerni.

A második fejezet bemutatja, hogy szíve mélyén mindenki egyforma, hogy mindenki egy és ugyanazon mérték szerint lesz megítélve, és hogy a tudás, a magas műveltség önmagában még senkit nem tesz Isten előtt elfogadottá. Az Isten törvényének való engedelmisség az igaz izrelita és az Isten örökösének ismertetőjele.

A harmadik fejezet hangsúlyt helyez az előzőkre és főként arra, hogy az emberek közt nincs engedelmes. *„Annakokáért a törvénynek cselekedeteiből egy test sem igazul meg Őelőtte: mert a bűn ismerete a törvény által van.”* De mindemellett mindenki felől van remény, mert a törvény igazságát nyeri el mindenki, aki hisz Krisztusban, így az ember a törvény megcselekvőjévé válik hit által. Isten megigazítja mind a zsidókat, mind a pogányokat hit által. A hit nem helyettesíti a törvénynek való engedelmisséget, hanem biztosítja annak betöltését.

A negyedik fejezetben Ábrahám hit általi megigazulásra vonatkozó példája állt előttünk. Azt is megtanultuk, hogy a Krisztus halálában és feltámadásában való hit az egyedüli út, ami által örökölheto az atyáknak tett ígéret, amely ígéret nem kevesebb, mint az újjáteremtett föld birtokbavétele. Az ábrahádi áldás Krisztus keresztye által nyerhető el. Mivel az Izraelnek tett ígéret csak az Ábrahámnak tett ígéret megismétlése volt, láthattuk, hogy Izraelt minden egyes nemzetben azok alkotják, akik elnyerik a bűn feletti győzelmet Krisztus keresztye által.

Bővelkedő szeretet, kegyelem és megváltás Krisztus élete által- ez az örök fejezet legalapvetőbb mondanivalója.

Új teremtés Krisztusban- a figyelmes olvasó számára ez kerül a gondolkodás előterébe a hatodik fejezetben: halál, temetés, feltámadás, és a Krisztusban való élet.

A hetedik fejezet arról szól, milyen szoros az egység Krisztus és a hívők között. Vele vannak „házasságban”, így ők *„Ő testének tagjai...”* „...az Ő testéből és az Ő csontjaiból valók.” A küzdelmek, amik által biztosított a szabadulás az első férjtol - a bűn testétől – szemléletesen tárulnak az olvasó elé.

A nyolcadik fejezet - a levél szíve – azt mutatja be, milyen áldásokban részesülnek Isten újjászületett fiai. A jövőbeli halhatatlanság reménysége a Lélek által már a jelenben is birtokolható Krisztus élete és dicsősége által. Akik Krisztusban vannak, előre el vannak rendelve az örök dicsőségre.

Így kiálthatjuk győzedelmesen, dicső meggyőződéssel: Róm. 8, 31-39

„Mit mondunk azért ezekre? Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? Aki az Ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem Őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna Vele együtt mindent minekünk? Kicsoda vádolja az Isten választottait? Isten az, aki megigazít. Kicsoda az, aki kárhoztat? Krisztus az, aki meghalt, sőt aki fel is támadt, aki az Isten jobbján van, aki esedezik is értünk: Kicsoda szakaszt el minket a Krisztus szerelmétől? nyomorúság vagy szorongattatás, vagy üldözés, vagy éhség, vagy meztelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver-e? Amint megvan írva, hogy: teéretted gyilkoltatunk minden napon; olybá tekintenek, mint vágó juhokat. De mindezekben felettébb diadalmaskodunk, Azáltal, aki minket szeretett. Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem semmi

más teremtmény nem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely van a mi Urunk Jézus Krisztusban.”

Minden miértünk van. Az apostol megkérdezi: *„Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?”* A válasz ez: „Senki.” Isten hatalmasabb mindenkinél, és senki sem ragadhat ki a kezéből. Ha Ő, akinek van hatalma megtenni azt, hogy minden dolog együttműködjön számunkra a jóért, akkor biztos, hogy minden értünk van. De a kérdés gyakran felmerül az emberek gondolataiban: „Isten valóban velünk van?” Emberek gyakran gonoszul azzal vádolják Őt, hogy ellenük van, még a magukat keresztényeknek vallók is néha azt gondolják, hogy Isten ellenük dolgozik. Amikor jönnek a gondok, azt gondolják, hogy Isten küzd ellenük. Most tehát a kérdés örökre eldőlt egy kijelentés által. Ez pedig az, hogy Isten adja Önmagát értünk, és Ő az, aki megigazít. Ki emelhet bármilyen vádat is Isten választottjai ellen? Isten, aki megigazítja őket? Lehetetlen. Nos, Isten az egyedüli az univerzumban, aki bármilyen vádat emelhet bárki ellen, de mivel Ő vádolás helyett megigazít bennünket, így szabadok vagyunk. Szabadok vagyunk, ha hiszünk ebben. Kit igazít meg? *„Az istentelent.”* Ez nem hagy semmi kétséget afelől, hogy Ő megigazít bennünket. És mi a helyzet Krisztussal? Elítél minket? Ez hogy is lehetne, amikor Önmagát adta értünk? Ő önmagát adta értünk, az Atyának akarata szerint. Gal. 1, 4. *„Mert nem azért küldte az Isten az Ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartasson a világ Általa.”* (Ján. 3, 17) Feltámasztatott a mi megigazulásunkért, és Isten jobbján ül értünk. Közbenjár értünk: Ő áll a megérdemelt halál és miközénk. Tehát akkor nincs kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak. „De”-mondhatja valaki- „Sátán jön hozzám és érezteti velem, hogy bűnös vagyok, Isten haragszik rám, és nincs remény számomra.” De hát miért hallgatsz rá? Ismered a jellemét. *„Hazug és a hazugság atyja.”* Mi dolgoz ven vele? Hagyd, hadd vádoljon mindenkit, akit csak akar, nem ő a bíró. Isten a Bíró, Ő igazít meg. Sátán egyedüli célja az, hogy megcsalja az embereket, és bűnre csábítsa őket azzal, hogy elhiteti velük, az a helyes. Biztos lehetsz abban, hogy ő soha nem mondja egy bűnbocsánatot nem nyert embernek, hogy bűnös. Isten mondja ezt Lelke által azért, hogy a bűnös ember elfogadja a bűnbocsánatot, amit Ő ingyen felajánl. A helyzet akkor így áll: Amikor Isten azt mondja egy embernek, hogy bűnös, az azért van, hogy az ember elnyerje a bocsánatát. Ha Isten azt mondja egy emberről, hogy bűnös, akkor az úgy is van, és el kell, hogy ismerje, de *„Jézus Krisztusnak, az Ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.”* Ez igazság, nem számít, ki mondja nekünk, hogy bűnösök vagyunk. Tételezzük fel, hogy Sátán azt mondja nekünk, hogy bűnösök vagyunk- de nem szükséges ezt elismerni, vagy megállni egy pillanatra, és vitatkozni a kérdésen. Hagyjuk figyelmen kívül a vádat és vigasztaljuk magunkat azzal a bizonyossággal, hogy Krisztus vére megtisztít minket minden bűntől. Isten nem ítél el, még akkor sem, ha elítéli a bűnt. Senki másnak nincs joga elítélni. Ha mégis elítélnék, az elítélésük nem számít semmit. Ezért nincs kárhoztatásuk azoknak, akik bíznak az Úrban. Még Sátán vádjai is arra szolgálnak, hogy bátorítsanak bennünket, mert biztosak lehetünk abban, hogy ő soha nem mondja azt egy embernek, hogy bűnös, ameddig az az ember az ő hatalma alatt áll. Mivel Isten értünk van, ezért minden értünk van.

Örökkétartó szeretet. *„Messzinnen is megjelent nekem az Úr, mert örökkévaló szeretettel szerettelek téged, azért terjesztettem rád az én irgalmasságomat.”* (Jer. 31, 3) Mivel ez így van, akkor *„Kicsoda szakaszt el minket a Krisztus szerelmétől?”* Az Ő szeretete örökkétartó, nem változik, értünk van, ezért semmi sem választhat el bennünket tőle. Ez csak saját, megfontolt döntésünk által lehet, de szeretete még akkor is változatlan, csak ebben az esetben kivonjuk alóla magunkat. *„Ha hitetlenkedünk is, Ő hű marad: Ő magát meg nem tagadhatja.”* (2 Tim. 2, 13) Nyomorúságok, vagy szorongatások, vagy üldözés, vagy éhezés, vagy mezítelenség, vagy veszedelem, vagy kard elválaszthat-e Krisztus szerelmétől? Lehetetlen, mivel ezekben irántunk való szeretete nyilvánult meg. A halál önmagában nem

választ el az Ő szerelmétől, mivel annyira szeretett minket, hogy Önmagát halálra adta érünk. A halál az Ő szeretetének ígérete. A bűn, ami elválaszt minket Istentől, nem választ el Krisztus szerelmétől, mert *„az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt.”* „Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Őbenne.” (2 Kor. 5, 21)

„De mindezekben felettébb diadalmaskodunk, azáltal, aki minket szeretett.” Ennek így kell lennie, mivel minden értünk van. Krisztus eltűrte az éhséget, a szorongatásokat, a veszedelmet, és még a halált is azért, hogy megszabadítson bennünket- tehát ezek mind értünk vannak. A halál által kivívta a győzelmet számunkra, ezért még a halálban is felettébb diadalmaskodunk. Akiket Sátán halálra ad, a legnagyobb győzelmet nyerik meg felette. Ami úgy tűnik, hogy Sátán győzelme, az az ő legmegsemmisítőbb veresége. Íme, milyen csodálatos végzést adott nekünk Isten az üdvösségünkért! Könnyű elismerni azt, ha Sátán egyáltalán nem okoz nekünk gondot, akkor üdvözülünk. Ha ellenségünk teljesen magunkra hagyja minket, nem lenne gondunk. Akkor azon az oldalon biztonsággal vagyunk. De ő nem hagy minket. Ordító oroszlánként szertejár, keresve kit elnyeljen. És ez nagyon jó, Isten rendelte így, hogy még az ő elpusztításunkra intézett támadásai is segítsenek bennünket. Az összes nyomorúság közül a halál a legsúlyosabb, amit Sátán ránk hozhat, de még abban is több, mint győztesek vagyunk. Azáltal, aki szeretett minket. *„De hála az Istennek, aki a diadalmat adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által.”*

Egy jó meggyőződés. *„Mert így szól az Úr Isten, Izráelnek Szentje: Megtérve és megnyugodva megmaradhattok; csöndességben és reménységben lesz erősségtetek.”* (Ésa. 30, 15) (megj: az angolból fordítva) *„Mert részeseivé lettünk Krisztusnak, ha ugyan az elkezdett bizalmat mindvégig erősen megtartjuk.”* (Zsid. 3, 14) A mi hitünk a győzelem. Isten egyedül a mi erősségünk és üdvösségünk. Ezért a mi erőnk a Benne való bizalomban rejlik. *„Bizzatok az Úrban örökké, mert az Úrban, Jehovában, örök köszálunk van.”* (Ésa. 26,4) Pál apostol *„több fáradtság, több vereség, több börtön, gyakorta való halálos veszedelem által.”* volt. Azt mondja: *„A zsidóktól ötször kaptam negyvenet egy híján. Háromszor megostoroztak, egyszer megköveztek, háromszor hajótörést szenvedtem, éjt-napot a mélységben töltöttem. Gyakorta való utazásban, veszedelemben folyóvizeken, veszedelemben rablók közt, veszedelemben népem között, veszedelemben pogányok között, veszedelemben városban, veszedelemben pusztában, veszedelemben tengeren, veszedelemben hamis atyafiak közt; fáradtságban és nyomorúságban, gyakorta való virrasztásban, éhségben és szomjúságban, gyakorta való böjtölésben, hidegben és mezítelenségben.* (2 Kor. 11, 24-27) Bizonyára ő az egyedüli, aki a nagy tapasztalattal szólhat. Hallgassuk akkor mit mond: *„Sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény nem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely van a mi Urunk Jézus Krisztusban.”*

Nem félünk a jövőtől. Csakis azok, akik akarattal elutasítják Isten szeretetét, azokban él az *„ítéletnek valami rettenetes várása.”* Krisztus azt mondja nekünk: *„Ne aggódalmaskodjatok a holnap felől.”* Nem akarja, hogy félelmekkel és aggódalmaskodó vészjóslásokkal töltsük meg gondolatainkat. Sok ember soha nem nyugszik meg, még a legörömtelibb körülmények között sem, mert attól félnek, hogy valami szörnyűség fog újra és újra történni. De nem számít az, ami jön, mivel sem jelenvaló dolgok, sem eljövendő nem szakíthatnak el bennünket Isten szerelmétől Krisztus Jézusban, a mi Urunkban. Bizonyosak vagyunk az eljövendő felől és a jelenvalók felől, amik a mieink. 1 Kor. 3, 22.

Ezért Krisztusban énekelhetjük:

„Jöjjön öröm vagy bánat
Mindaz jó lesz nekem

Mindenben bízva Benned
Mert Benned mindenem meglelem.”

Kilencedik fejezet: Kik az igaz izraeliták?

Pál testvérei iránt megnyilatkozó szeretete Róm. 9, 1-18

„Igazságot szólok Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem velem együtt tesz bizonyosságot a Szentlélek által, hogy nagy az én szomorúságom és szüntelen való az én szívemnek fájdalma; mert kívánnám, hogy én magam átok legyek, elszakítva a Krisztustól az én atyámfiáiért, akik rokonaim test szerint. Akik izraeliták, akiké a fiúság és a dicsőség és a szövetségek, meg a törvényadás és az isteni tisztelet és az ígéretek; akiké az atyák, és akik közül való test szerint a Krisztus, aki mindeneknek felette örökké áldandó Isten. Ámen. Nem lehet pedig, hogy megghiúsult legyen az Isten beszéde. Mert nem mindnyájan izraeliták azok, kik Izráeltől valók; sem nem mindnyájan fiak, kik az Ábrahám magvából valók; hanem: Izsákban neveztetik néked a te magod. Azaz, nem a testnek fiai az Isten fiai; hanem az ígélet fiait tekinti magul. Mert ígéletnek beszéde ez: ez idő tájban eljövök, és Sárának fia lesz. Nemcsak pedig, hanem Rebeka is, ki egytől fogant méhében, Izsáktól a mi atyánktól: mert mikor még meg sem születtek, sem semmi jót vagy gonoszt nem cselekedtek, hogy az Istennek kiválasztás szerint való végzése megmaradjon, nem cselekedeteből, hanem az elhívótól, megmondattól néki, hogy: a nagyobbik szolgál a kisebbiknek. Miképpen meg van írva: Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem. Mit mondunk tehát: Vajon nem igazságtalanság-e ez az Istentől? Távol legyen! Mert Mózesnek ezt mondja: Könyörülök azon, akin könyörülök, és kegyelmezek annak, akinek kegyelmezek. Annakokáért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené. Mert azt mondja az írás a Faraónak, hogy: azért támasztottalak téged, hogy megmutassam benned az én hatalmam, és hogy hirdessék az én nevemet az egész földön. Annakokáért akin akar könyörül, akit pedig akar, megkeményít.”

Ez egy hosszas tanulmányozást kívánó Szentírásrész, de ha szorgalmasan kutatjuk azért, mert meg akarjuk érteni, akkor nem találjuk majd olyan bonyolultnak, mint első olvasásra.

Mind zsidóknak, mind görögöknek. Bár Pál „a pogányok apostola” volt, nem felejtkezett el azokról sem, akik „*rokonaim test szerint.*” Akárhová ment, először mindig a zsidókat kereste meg, és prédikált nekik. Az efézusi véneknek ezt mondta: „*Semmitől sem vonogattam magamat, ami hasznos, hogy hirdessem nektek, és tanítsalak titeket nyilvánosan és házanként, bizonyosságot téve mind zsidóknak, mind görögöknek az Istenhez való megtérés, és a mi Urunk Jézus Krisztusban való hit felől.*” (Ap. csel. 20, 20-21) Pál azzal még jobban bemutatta az Úr Jézus Krisztushoz való hasonlatosságát, hogy minden réteg felé feltön-szerető gondoskodással fordult, azokhoz is, akik személyétől idegenkedtek.

Izrael kiváltsága. „*Mi tekintetben különb hát a zsidó? Minden tekintetben sok. Mindenekelőtt, hogy az Isten rájuk bízta az Ő beszédeit.*” (Róm. 3, 1-2) Itt olvashatunk egy csodálatos listát azokról, amiket Izrael megkapott: a fiúság, a dicsőség, a szövetség, a törvényadás, az Istennek való szolgálat, és az ígéretek. Szörnyű, hogy mégis hűtlennek bizonyultak ilyen felbecsülhetetlen kiváltságok között!

„**Az üdvösség a zsidók közül támadt.**” Ezt mondta Jézus a samáriai asszonynak a kútnál. Ján. 4, 22. „*Ez ama próféta, aki eljövendő volt a világra.*” A Bibliát zsidók írták, és egy fiatal zsidó nő volt Urunk édesanyja. Emberként Krisztus zsidó volt, Júda törzséből való. Amikor

azt olvassuk, hogy „*megtartatunk az Ő élete által*” akkor tudjuk, hogy az Ő földi, zsidóként élt élete által. Nincs olyan isteni ajándék és áldás az ember számára, ami először nem a zsidóknak („*zsidónak először*”) adatott, és nincs olyan ismeret, amit nem a zsidóknak köszönhetünk.

Semmit nem a pogányoktól. Pál apostol azt mondja a „*testben pogányok*”-ról, hogy ők „*Izrael társaságától idegenek, és az ígéret szövetségéitől távolvalók, reménységetek nem volt, és Isten nélkül valók voltatok e világon.*” (Ef. 2, 11-12) A szövetségek, az ígéretek, még maga Krisztus is, minden a zsidóknak adatott, és nem a pogányoknak. Ezért aki üdvözülni, úgy kell üdvözülnie mint egy zsidónak. „*Mimódon gondoskodott először az Isten, hogy a pogányok közül vegyen népet az Ő nevének.*” (Ap. csel. 15, 14)

Elszakítva Krisztustól. Semmi különbség nincs abban, hogy az „elszakítva”, az „elátkozva”, vagy az „eltávolodva” szót használjuk. Mind ugyanazt jelenti, kifejezve a legkétségbeejtőbb helyzetet. Krisztus nélkül lenni annyit jelent, mint reménység és Isten nélkül lenni a világon. Ef. 2, 12. Pál hajlandó lett volna ebbe az állapotba helyezkedni test szerint, ha az valami jót jelentett volna nekik. Mit mutat ez? Egyszerűen azt, hogy Izrael test szerint volt, és ez valójában elszakított állapot, Krisztustól szakítva, „*reménység és Isten nélkül valók e világon.*” De mivel Isten minden ígérete Krisztusban van (2 Kor. 1, 20) azok, akik elszakadtak Krisztustól, nem részesei az ígéreteknek. Újfent azt látjuk, hogy a test szerinti Izrael egy nemzet a földön, amelynek nincs és soha nem is lehet más nemzetek felett való felsőbbrendűségi követelése Istentől, és hogy Isten soha nem tett semmilyen különleges ígéretet a test szerinti Izraelnek, mint ahogy más népnek sem. (1. megj.) A páli kérés azt mutatta meg, hogy mennyire átadta magát az Úrnak, és mennyire részesült Lelkében. Krisztus Önmagát adta az emberért, még abba is beleegyezett, hogy Istentől elszakítva éljen, csakis azért, hogy elérhesse és megmentse az elveszetteket. Nincs más név a földön, aki által megtartatnánk; következésképp Pál elszakadása nem menthette volna meg testvéreit, amit ő nagyon jól tudott. Egyszerűséggel mutatta be, milyen kétségbeejtő volt a zsidók esete, és milyen nagy az ő féltőn-szerető gondoskodása. Mivel az emberi áldozat semmit nem ér, az embernek kiváltsága, hogy osztozzon Krisztus szenvedéseiben másokért. Pál azt mondta magáról: „*Most örülök a tiértetek való szenvedéseimnek, és a magam részéről betöltöm ami híja van a Krisztus szenvedéseinek az én testemben az Ő testéért, ami az egyház.*” (Kol. 1, 24)

A körülméltelkedésből körülméletlenség. Korábban azt olvashattuk: „*De ha a törvényt áthágod, a te körülméltelkedésed körülméletlenségévé lett.*” (Róm. 2, 25) Ez a zsidókra vonatkozott, akik ugyanebben a vonatkozásban a törvény megrontásával voltak vádolva. Róm. 2, 17-24. A fejezet 31. versében azt is olvashatjuk, hogy Izrael nem jutott el az igazság törvényére. Az ok az, hogy nem fogadták el Krisztust, aki által elnyerhető a törvény igazsága. Újra azt látjuk, hogy Izrael, Pál „*rokonai test szerint*” nem izraeliták voltak, hanem pogányok, elszakítva Krisztustól- „*reménységetek nem volt, és Isten nélkül valók voltatok e világon.*”

Az ígéret nem hiábavaló. Ez a dolgok szomorú állapota. Izrael minden ígéretet megkapott, Isten mást már nem ígért a többi nemzetnek- de Izrael népe elszakadt Krisztustól. Mindazáltal Isten szava nem lett hiábavalóvá, „*mert nem mindnyájan izraeliták azok, kik Izráeltől valók.*” De némelyek hitetlensége nem teszi Isten hiábavalóvá az Istenben való hitet. Róm. 3, 3. Ha Jákób minden leszármazottja elveszne, az akkor sem gyengítené Isten Izraelnek tett legkisebb ígéretét sem, mert igaz izraeliták azok, akik hisznek az ígéretekben.

Ábrahám magva. „*Izsákban neveztetik néked a te magod.*” Izsák volt az ígéret gyermeke, ezért akik hisznek Isten ígéreteiben, azok Ábrahám magva. Azoknak a zsidóknak, akik önelégültek voltak leszármazásuk miatt, Keresztelő János ezt mondta: „*És ne gondoljátok, hogy így szólhattok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! Mert mondom néktek, hogy Isten eme kövekből is támaszthat fiakat Ábrahámnak.*” (Mát. 3, 9) Olyan könnyen meg tudja tenni, mint ahogyan embert alkotott a föld porából kezdetekkor.

Test és ígéret. „Azaz, nem a testnek fiai az Isten fiai; hanem az ígéret fiait tekinti magul.” Ez a szövegrész végleg helyreterjeszi azokat a találgatásokat, hogy a zsidók visszatérnek-e az anyaországba, az ó Jeruzsálembe azért, hogy Isten ígéretei beteljesedjenek. (2. megj.) Véget vet annak az abszurd nézetnek is, hogy minden nemzet - mint pl: Anglia vagy Amerika - beletartozik Izraelbe, és örököse Isten ígéreteinek.

Isten előre ismerése. Amikor a gyermekek még meg sem születtek, és még nem tettek se jót, se rosszat, az íratott meg róluk, hogy „*a nagyobbik szolgál a kisebbiknek.*” Isten tudja a kezdetektől tudja a véget, és tudja, hogy minden egyes ember mit fog tenni. A választás összhangban van az Istenről tett kijelentéssel „*aki megtartott minket és hívott szent hívással, nem a mi cselekedeteink szerint, hanem az Ő saját végzése és kegyelme szerint, mely adatott nekünk Krisztus Jézusban örök időknél előtte.*” (2 Tim. 1, 9)

„Ézsaut ellenben gyűlöltem.” Ez még sokáig Jákób és Ézsau halála után sem íratott le. „*Avagy nem atyjafia volt-e Ézsau Jákóbnak? azt mondja az Úr: Jákóbot pedig szerettem; Ézsaut ellenben gyűlöltem, és az ő hegyeit pusztává tettem, örökségét pedig pusztai sakálókévé.*” (Mal. 1, 2-3) A leszármazottairól ez íratott meg: „*népek, amelyre örökké haragszik az Úr.*” (4. vers) De miért is? „*Így szól az Úr: Három bűne miatt Edomnak, sőt négy miatt, nem fordítom el, mert fegyverrel űzte saját atyjafiát, és elfojtotta szívében az irgalmasságot, és haragja szüntelen tépett, és dühösködését mindvégig fentartotta.*” (Ám. 1, 11) Másrésről, Jákób nem volt jobb természetű Ézsauval, de hitt Isten ígéreteiben, és ezek által lett isteni természet részesévé, örököse Istennek és örökös Jézus Krisztussal.

Isten nem igazságtalan. Tanulmányozzuk alaposan a 14-17. verseket annak bizonyítására, hogy Isten választásában nincs önkényesség. Minden kegyelem által van. „*Mert Mózesnek ezt mondja: Könyörülök azon, akin könyörülök, és kegyelmezek annak, akinek kegyelmezek.*” Tehát mindenkor „*Isten az, aki könyörül.*” Az Úr kegyelmével teljes a föld (Zsolt. 119, 64), és „*örökkévaló az Ő kegyelme.*”

Isten célja a fáraóval. A fáraó esetét annak az állításnak az igazolására idézi be az apostol, miszerint „*nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.*” „*Mert azt mondja az írás a Faraónak, hogy: azért támasztottalak téged, hogy megmutassam benned az én hatalmam, és hogy hirdessék az én nevemet az egész földön.*” Lényegtelen, hogy ez a fáraó trónra kerülésére, vagy erre az időre történő megőrzésére vonatkozik. Egy dolog biztos: nem arra tanít bennünket, - amint azt sokan gondolják - hogy Isten azért ültette a fáraót a trónra, hogy kitöltse rajta a bosszúját. Megdöbbenő, hogy sok magát kereszténynek valló azzal gyalázza meg Istent, hogy ilyen vádat hoz fel Ellene. Isten célja azzal, hogy felnevelte a fáraót, vagy megtette uralkodónak az volt, hogy megmutassa neki és őbenne az Ő hatalmát, és hogy neve az egész világ előtt nyilvánvaló legyen. A fáraó elpusztításának célja makacs ellenállása miatt előre elvégzett volt. De az igazságot is elvégezhetette volna rajta, és sokkal jobb lett volna a fáraónak, ha hallgat Isten szavára. A fáraó látta Isten hatalmát, de nem hitt benne. Ha hitt volna, megmenekült volna, mert Isten hatalma az üdvösségre mindenkié, aki hisz. A fáraónak változtathatatlan akarata volt. Egyetlen nagy jellemtulajdonsága az állhatatosság volt, de önfejlősége makacságba alacsonyodott le. Ki tudná felmérni annak a jónak a hatalmát, ha a fáraó alávetette volna akaratát Isten akaratának? Isten akarata alá vetni önmagát nagy áldozat lett volna, - mert azt az ember áldozatnak gondolja - de nem nagyobb annál, mint amit Mózes tett. Mózes ugyanezt a trónt adta fel azért, hogy sorsát összekösse Isten népével. Egy csodálatos és tisztes pozíció lett felajánlva a fáraónak, de nem ismerte meg a meglátogatás napját. Alázatot kívánt volna, de visszautasította azt. Végül mindent elveszített, míg Mózes, aki az Isten népével való együttműködést választotta, és osztozott Krisztus gyalázatában, olyan nevet és helyet kapott, ami az örökkévalóságon át tart. Isten kegyelmének elutasítása átokká lett. „*Bizony igazak az Úrnak útjai, és az igazak járnak azokon, az istentelenek pedig elesnek rajtuk.*” (Hós. 14, 10) Megláthattuk, hogy bár Isten választott ki egyeseket, akik azután nagy magasságokba emelkedtek gyermekeiként, de a

választás nem volt önkényes. Jákobot kiválasztotta születése előtt, de nem többre, mint másokat. Isten megáldott bennünket minden lelki áldással Krisztusban „*aszerint, amint magának kiválasztott minket Őbenne a világ teremtése előtt, hogy legyünk mi szentek és feddhetetlenek Őelőtte szeretet által, előre elhatározva, hogy minket a maga fiaivá fogad Jézus Krisztus által az Ő akaratjának jókedve szerint, kegyelme dicsőségének magasztalására, amellyel megajándékozott minket ama Szerelmesben. (Ef. 1, 4-6)*

„Annakokáért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.”
Ennek bizonyítására az apostol beidézte a fáraó esetét, aki Krisztusban ki volt választva, ahogyan Jákób is, és mi is. Arra volt kiválasztva, hogy Isten kegyelmének gazdaságát dicsőítse, hogy előre megmutassa Isten kiválóságát, de ő célirányosan megtagadta az alárendelődést. De Isten fog megdicsőülni még az ember haragja által is, akkor is, ha nem hajlandó önként dicsőíteni; mert a fáraó makacsa által is Isten neve és hatalma lett ismertté. Jobb lett volna, ha a büszke király aláveti magát Isten terveinek, ahelyett, hogy ez a terv ellene dolgozott volna. De a lecke, amit meg kell tanulunk az, hogy minden ember minden nemzetből kiválasztott, és a választás által fiakká lettek fogadva. A kiválasztás ellenére sincs a zsidóknak előnyük másokkal szemben, hanem velük egyenlők, amint azt a fejezet további része állítja:

Elfogadva a szeretettben Róm. 9, 19-33.

„Mondod azért nekem: Miért fedd hát engem? Hiszen az Ő akaratának kicsoda áll ellene? Sőt inkább kicsoda vagy te óh ember, hogy versengsz az Istennel? Avagy mondja-e a készítmény a készítőnek: Miért csináltál engem így? Avagy nincsen-e a fazekasnak hatalma az agyagon, hogy ugyanazon gyuradékból némely edényt tisztességre, némelyet pedig becstelenségre csináljon? Ha pedig az Isten az Ő haragját megmutatni és hatalmát megismertetni kívánva, nagy békességes türéssel elszenvedte a harag edényeit, melyek veszedelemre készítettetek, és hogy megismertesse az Ő dicsőségének gazdagságát az irgalom edényein, melyeket előre elkészített a dicsőségre, mit szólhatsz ellene? Akikül el is hívott minket nemcsak a zsidók, hanem a pogányok közül is, amint Hóseásnál is mondja: hívom a nem én népemet én népemnek; és a nem szeretett szeretettnek. És lesz, hogy azon a helyen, ahol ez mondatott nekik: Ti nem vagytok az én népem, ott az élő Isten fiainak fognak hívatni. Ésaiás pedig ezt kiáltja Izrael felől: Ha Izrael fiainak száma annyi volna is, mint a tenger fövénye, a maradék tartatik meg. Mert a dolgot bevégezi és rövidre metszi igazságban; mivel rövidesen végez az Úr a földön. És amint Ésaiás előre megmondta: Ha a Seregeknek Ura nem hagyott volna nekünk magot, olyanokká lettünk volna, mint Sodoma, és Gomorához volnánk hasonlók. Mit mondunk hát? Azt, hogy a pogányok, akik az igazságot nem követték, az igazságot elnyerték, még pedig a hitből való igazságot; Izrael ellenben, mely az igazság törvényét követte, nem jutott el az igazság törvényére. Miért? Azért, mert nem hitből keresték, hanem mintha a törvény cselekedeteiből volna. Mert beleütköztek a beleütközés kövébe, amint meg van írva: Íme beleütközés követ és megbotránkozás szikláját teszem Sionba; és aki hisz benne, nem szégyenül meg.”

Feddődés Isten ellen. Ez egy nagyon hétköznapi dolog, köznapisága okozta azt, hogy emberek szem elől veszítették gonosz voltát. Aki indulattal elkezd kérdegetni „Isten miért tesz így és így?”, vagy azt mondja: „Nem igazságos ez a lépés.”, akkor személyes sértettsége teszi lehetetlenné számára, hogy megértse azt, amit egy halandó megérthet Istenből. Bolondság és ostobaság vádolni Őt azért, mert nem vagyunk Vele egy szinten a bölcsességben. Egyetlen útja annak, hogy egy kevés ismeretre jussunk Isten felől az, hogy egyszer és mindenkorra lefektetjük, hogy Ő igaz és könyörületes, és minden amit tesz, teremtményei javát szolgálja. Nagyrabecsülés, és nem hangos kérdezősködés hoz egy

teremtmenyt a végtelen Isten jelenlétébe. „*Csendesedjete el, és ismerjéte el, hogy én vagyok az Isten.*” (Zsolt. 46, 10)

A fazekas és az edények. Aki úgy érzi, hogy jogosan kritizálja az Urat, azt mondja, hogy biztos vádat talált Öellene a fejezet 21-24. verseiben. „Biztos,” – mondja - „hogy ez a szöveg azt állítja, hogy Isten úgy rendelkezett, némely embert üdvözít, és a többit kárhozatra ítéli.” De a szöveg biztosan nem ezt mondja! Nagy különbség van aközött amit a szöveg valójában mond, és aközött amit az ember elképzel, hogy az mond. A fazekasnak van hatalma az agyagon, ahogyan a Teremtőnek is teremtményei felett, ez természetes és megkérdőjelezhetetlen jog. Lássuk meg a helyzetet: a fazekasnak van hatalma az agyag felett, hogy egy edényt a tisztességre, másikat tisztességtelenségre alkosson. Ez nagyon igaz, de ki hallott valaha is olyat, hogy egy fazekas abban serénykedik, hogy edényeket készít a pusztulásra? Különböző edényeket készít különböző célokra, de mindet használatra, és nem pusztulásra. Ugyanígy Isten sem azért alkot meg valakit, hogy utána elpusztítsa.

Isten hosszútűrése. Hogy Isten nem tervezi senki pusztulását abból láthatjuk, hogy sokat hezitál, mielőtt bárkit is arra ítélné, hogy elszenvedje a pusztulást, amit gonosz cselekedetei által megérdemel. „*Nagy békességes tűréssel elszenvedte a harag edényeit, melyek veszedelemre készítették.*” Ők tették alkalmassá magukat a pusztulásra keménységük miatt, gyűjtöttek haragot maguknak Isten igaz ítélete napjára. Róm. 2,5. Jegyezzük meg, hogy Isten hosszútűréssel elszenvedi a „*harag edényeit.*” A mi „*Urunknak hosszútűrését üdvösségnek tartásatok.*” (2 Pét. 3, 15) „*Hosszan tűr értünk, nem akarva, hogy némelyek elveszenek, hanem hogy mindenki megtérésre jusson.*” (9. vers) Hogy Isten eltűri a harag edényeit, még akkor is, ha a pusztulásra vannak ítélve, azt mutatja, hogy vágyakozik az üdvösségükre, és minden lehetőséget megad nekik erre.

„Akiket elhívott.” Isten hosszútűrésének is az a célja, hogy ismertté tegye az Ő dicsőségének gazdagságát „*az irgalom edényein, melyeket előre elkészített a dicsőségre.*” Kik ők? „*Akikül el is hívott minket.*” Kik azok, akiket elhívott? Valamely különleges nemzetből valók? „*Nemcsak a zsidók, hanem a pogányok közül is.*” Az egész fejezet Isten védelme a születés előttre vonatkozó kiválasztás érdekében, amint azt Jákób esetéből láthatjuk, és ez a vers azt mutatja, hogy Jákób kiválasztása nem azt jelenti, hogy Isten különleges kiváltságokat adott a zsidók nemzetnek, hanem azt, hogy kegyelmességét mind a zsidókon, mind a pogányokon gyakorolja, ha elfogadják azt.

Isten népe. Továbbá ezt mondja a 25-26. vers. „*Amint Hóseásnál (Hós. 1, 9-10) is mondja: hívom a nem én népemet én népemnek; és a nem szerettet szeretettnek. És lesz, hogy azon a helyen, ahol ez mondatott nekik: Ti nem vagytok az én népem, ott az élő Isten fiainak fognak hívni.*” Isten meglátogatta a pogányokat, hogy kihívjon egy népet közülük az Ő nevéért. Péter apostol ezekkel a szavakkal írta le ezt a látogatást: „*És a szíveket ismerő Isten bizonyosságot tett mellettük, mert adta nekik a Szentlelket, miként nekünk is. És semmi különbséget sem tett miköztünk és azok között, hit által tisztítva meg azoknak szívét.*” És tovább: „*Sőt inkább az Úr Jézus Krisztus kegyelme által hisszük, hogy megtartatunk, miképen azok is.*” (Ap. csel. 15, 7-11) „*Mert nincs különbség zsidó meg görög között; mert ugyanaz az Ura mindeneknek, aki kegyelemben gazdag mindenekhez, akik Őt segítségül hívják.* (Róm. 10, 12)

A maradék. „*Ésaiás pedig ezt kiáltja Izrael felől: Ha Izrael fiainak száma annyi volna is, mint a tenger fővénye, a maradék tartatik meg.*” Ezért „*most is van maradék a kegyelemből való választás szerint.*” (Róm. 11, 5) Nem számít, hányan vannak azok, akik test szerint le tudják vezetni származásukat Jákóbtól, csakis az számít, kik azok, akik alávetik magukat Istennek, hogy megmenekülnek. Tehát nem dicsekedhet az ember, csakis a mi Urunk Jézus Krisztus keresztyében.

A pogányok előtt. A zsidók azt vallották, hogy megtartják a törvényt, de nem tartották meg, a pogányoknak semmi közük nem volt a törvénnyel, mégis betöltötték kíváncsalmait. Ha az

olvasó visszanézi a Róm. 2, 25-29-t, meg fogja látni, hogy a valódi körülmetélkedés a törvény megtartását jelenti. (mindig azt jelenti) Mivel a pogányok hit által megtartották a törvényt, és a zsidók a hit hiánya miatt nem tartották meg, feltűnő, hogy megváltozik a helyzet: a pogányok lettek az igazi „zsidók”, és a természet szerinti zsidók lettek olyanok, mint a pogányok.

A jegy elvesztése. A zsidók követték az igazság törvényét, mégsem nem jutottak el oda. Miért nem? *„Azért, mert nem hitből keresték, hanem mintha a törvény cselekedeteiből volna.”* Milyen nagy erővel tárul elénk, hogy az egész fejezet egy annak a bemutatása, hogy a hit nem töröl el egy törvényszegést sem, hanem egyedül hit által lehet megtartani a törvényt! A zsidók nem azzal vannak vádolva, hogy követték az igazság törvényét, hanem azzal, hogy nem a helyes módon követték. Nem cselekedetek, hanem hit által lehet a törvény által megkívánt cselekedeteket betölteni. Azt mondhatjuk, hogy a rossz cselekedetekből nem lesznek jó cselekedetek, jó nem származik a rosszból. A jócselekedeteknek nincs felső határa. Ezek a legszükségesebbek a világon, és ha a törvény hit által van betöltve, annak eredménye a jócselekedetek lesznek. De hit nélkül nem lehet jót cselekedni, mert *„ami pedig hitből nincs, bűn az.”* (Róm. 14, 23)

A beleütközés köve. Kössük össze a fejezet utolsó részét az elsővel. Emlékezzünk arra, hogy az fejezet eleje bemutatja a test szerinti Izraelt, Krisztustól elválasztva. Rájuk vonatkozott - sok más dolog mellett - a törvényadás, de eltávolodtak tőle. Miért? *„Mert beleütköztek a beleütközés kövébe.”* Milyen köbe? Krisztusba. Abban a helyzetben voltak, amiben oly sok ember manapság: nem hitték el, hogy Isten Izraelnek tett ígéretei csakis és teljes mértékig Krisztusban vannak. Azt gondolták, amit nagyon sok magát kereszténynek valló gondol, hogy Isten majd elismeri saját erőfeszítéseiket, anélkül hogy Krisztust figyelembe venné. Krisztus a beleütközés köve mindazoknak, akik úgy vélik, hogy az Izraelnek tett ígéretek egy bizonyos földi nemzetnek adtak, minden más nemzetet kizárva.

Biztos alap. Különös azt mondani, hogy a botránykő egy lépcsőfok és biztos alap. Amibe sokan belebotlanak, az másoknak a felemelkedést és felépülést jelenti. *„Bizony igazak az Úrnak útjai, és az igazak járnak azokon, az istentelenek pedig elesnek rajtuk.”* (Hós. 14, 10) Krisztus a botránykő sziklája a hitetleneknek, de biztos alap a hívőknek. Ő *„Izrael Szentje”*, *„Izrael Királya”*, *„Izrael Pásztor”*, ugyanakkor az akol és az akol ajtaja. Nélküle nem lehetett volna nemzet Izrael. Akik azt gondolják, hogy beleszületés által, de Krisztus nélkül igényelhetik az örökséget Izraelben, azok végül megszégyenülnek, mert aki nem az ajtón keresztül jön be, az *„rabló és tolvaj.”* De *„aki hisz benne, nem szégyenül meg”*, mert hite bizonyítja neki, hogy ő Ábrahám magva, ezáltal Isten örököse az ígélet szerint.

Megjegyzések:

1 Arab ellenségek gyűrűjében, állandó bizonytalanságban a terrortámadások, és az örökös megsemmisüléstől való félelem miatt a modern Izrael állam egyáltalán nem „alapokkal bír.”

2 Ha ma írna, Waggoner kétség kívül ragaszkodna ahhoz, hogy a zsidók fizikális jelenléte az ó Jeruzsálemben és Palesztínában nem Isten ígéletének megvalósulását jelenti. Nem kevésbé igaz ma sem, mint Pál napjaiban, hogy csakis a lelki Izrael, akik Krisztusban vannak, azok Ábrahám igaz leszármazottai.

10. Fejezet: A jó dolgok örömhíre

Emlékezzünk arra, hogy a Rómaiakhoz írott levél kilencedik fejezete elénk állítja a test szerinti Izrael, az izraeliták állapotát. Ők *„elszakadtak Krisztustól.”* Izrael *„követte az igazság*

törvényét”, de nem jutottak el az igazságra, mert nem hitből keresték, hanem cselekedetekből. Ellenben a pogányok - őket megelőzve - elnyerték, mert a megigazulást a helyes úton, a hit útján keresték. Így teljesedtek be Jézus szavai, amit az önigazult zsidókhoz intézett: „*A vámszedők és a parázna nők megelőznek titeket az Isten országában*”, és „*annakokáért mondom néktek, hogy elvételik tőletek az Istennek országa, és oly népnek adatik, amely megtermi annak gyümölcsét.*” (Mát. 21, 31, 43) De az Úr nem vetette el népét azért, mert beleütköztek a Kősziklába, amit alapként helyezett el. Hosszan eltűrte a pusztulásra ítélt harag edényeit is. Az apostol így folytatja:

A dicsőséges evangélium Róm. 10, 1-21

„*Atyámfiak, szívem szerint kívánom és Istentől könyörgöm az Izrael üdvösségét. Mert bizonyosságot teszek felőlük, hogy Isten iránt való buzgóság van bennük, de nem megismerés szerint. Mert az Isten igazságát nem ismerve, és az ő tulajdon igazságukat igyekezve érvényesíteni, az Isten igazságának nem engedelmeskedtek. Mert a törvény vége Krisztus minden hívőnek igazságára. Mert Mózes a törvényből való igazságról azt írja, hogy aki azokat cselekszi, él azok által. A hitből való igazság pedig így szól: Ne mondd a te szívedben: Kicsoda megy föl a mennybe? (azaz, hogy Krisztus aláhozza) avagy: Kicsoda száll le a mélységbe? (azaz, hogy Krisztust a halálból felhozza.) De mit mond? Közel hozzád a beszéd, a szádban és a szívedben van: azaz a hit beszéde, amelyet mi hirdetünk. Mert ha a te száddal vallást teszel az Úr Jézusról, és szívedben hiszed, hogy az Isten feltámasztotta Őt a halálból, megtartatsz. Mert szívvel hiszünk az igazságra, szájjal teszünk pedig vallást az üdvösségre. Mert azt mondja az írás: Valaki hisz ő benne, meg nem szégyenül. Mert nincs különbség zsidó meg görög között; mert ugyanaz az Úr mindeneknek, aki kegyelemben gazdag mindenekhez, akik Őt segítségül hívják. Mert minden, aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik. Mi módon hívják azért segítségül azt, akiben nem hisznek? Mi módon hisznek pedig abban, aki felől nem hallottak? Mi módon hallának pedig prédikáló nélkül? Mi módon prédikálnak pedig, ha el nem küldetnek? Amiképpen meg van írva: Mely szépek a békesség hirdetőknél lábai, akik jókat hirdetnek! De nem mindenek engedelmeskedtek az evangéliumnak. Mert Ésaías azt mondja: Uram! Kicsoda hitt a mi beszédünknek? Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten igéje által. De mondom: avagy nem hallották-e? Sőt inkább az egész földre elhatott az ő hangjuk, és a lakó föld véghatáráig az ő beszédük. De mondom: avagy nem ismerte-e Izráel? Először Mózes mondja: én titeket felfingereltek egy nem néppel, értelmetlen néppel haragítalak meg titeket. Ésaías pedig bátorságosan ezt mondja: megtaláltak azok, akik engem nem keresnek; nyilvánvaló lettem azoknak, akik felőlem nem kérdezősködtek. Az Izráelről pedig ezt mondja: egész napon kiterjesztettem kezeimet az engedetlenkedő és ellentmondó néphez.*”

Buzgóság megismerés nélkül. „*Szép dolog pedig fáradozni a jóban mindenkor.*” Buzgóság elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy valamit elvégezzünk, de a megismerés nélküli buzgóság olyan, mint egy vad ló zabla vagy kantár nélkül: sok tevékenység, semmi haszonnal. Vagy olyan, mint az az ember, aki nagy buzgalmat és komolyságot mutat abban, hogy elérjen egy bizonyos helyet, de rossz irányba megy. Nem számít, milyen buzgó, soha nem érheti el azt helyet, ami tőle északra van, ha dél felé halad. A tudatlanság megsemmisíti a buzgóságot. „*Elvész az én népem, mivelhogy tudomány nélkül való.*” (Hós. 4, 6)

Izrael tudatlansága. „*Isten igazságát nem ismerve.*” Ez olyan fajta tudatlanság, ami nem szűnt meg generációkon át sem, és ami nem korlátozódik bizonyos emberekre. De ami ennél is sokkal rosszabb az az, hogy Isten igazságának nem-ismerete felett azzal dicsekedtek, hogy Őt szolgálják.

Isten igazsága. Isten igazsága nem pusztán egy név. Messze több, mint formális kijelentések, vagy egy törvényről szóló kijelentés. Nem kevesebb, mint Isten élete és jelleme. Ahogy nem lehet valami édes anélkül, hogy ne lenne érződne benne az édes íz, ugyanígy nem létezik elméleti igazság sem. Az igazságnak valami élőlényvel kell összekapcsolódnia. Egyedül Isten igaz. Lásd: Márk 10, 18. Ezért ahol igazság van, ott élő Isten van. Az igazság Isten egyik legfontosabb jellemvonása.

Formaság és tény. A zsidók bírták „*a törvényben az ismeret és igazság formáját*”, de magát az igazságot nem. Isten kőtáblákra, vagy könyvbe írott törvénye olyan tökéletes, amilyen csak lehet. De a különbség eközött és a valódi törvény között olyan, mint egy emberről készült fotó és maga az ember között. Csak egy árnyék. Nem volt élet az írott törvényben, nem tehetett semmit: csak egyszerű megfogalmazása annak, ami élő valóság Isten életében.

Üres igazság. A zsidók nagyon jól tudták, hogy a kőbe vésett szavak vagy a könyvforma nem tehet semmit, és mivel tudatlanok voltak az igazság felől - mely igék persze parancsok voltak - így saját igazságukat kezdték érvényesíteni. Ez soha nem történhetett volna meg, ha nem lettek volna tudatlanok Isten igazságát illetően. Így írja a zsoltáríró: „*Igazságod, mint nagy hegyek.*” (Zsolt. 36, 7) (megj: az angolból fordítva) Próbálták magukból Isten ezen alapvető jellemtulajdonságát kisajtolni. Ilyen erőfeszítés, nem számít mekkora erőfeszítéssel jár, csakis szörnyű véget eredményezhet. A társusi Saul - jobban mint bármely kortársa - „*szervezett rajongott atyai hagyományaiért*”, de amikor a helyes megértésre jutott, azok amik addig nyereség voltak neki, ezután kárnak ítélte. Ez azt jelenti, hogy minél jobban megalapozódott saját igazságában, annál több rossz származott tőle.

Alárendelődve az igazságnak. Ha a zsidók nem lettek volna tudatlanok Isten igazságával kapcsolatban, nem kísérelték volna meg, hogy saját igazságuknak rendeljék alá magukat. Megpróbálták Isten igazságát a maguké alá rendelni, de nekik kellett volna annak alárendelődni. Isten igazsága élő. Az az Ő élete. Ahogyan a levegő betölti azt a teret, ahol utat nyitnak előtte, ugyanígy Isten igaz élete is megtalál minden nyitott szívet, amely kész a befogadására. Amikor az ember próbálja kezelésbe venni Isten törvényét, akkor végérvényesen megrontja azt, és saját elképzelései alá rendeli. Az egyedüli út arra, hogy feltáruljon a tökéletessége az, hogy alárendelődünk neki, és megengedjük, hogy vezessen minket. Akkor dolgozni fog bennünk azon, hogy megmutatkozzon az életünkben. „*Mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből.*” (Fil. 2, 13)

A törvény vége. „*A parancsoltnak vége pedig a tiszta szívből, jó lelkiismeretből és igaz hitből való szeretet.*” (1 Tim. 1, 5) A tiszta szív a szeretetet jelenti, és „*a törvény betöltése a szeretet.*” (Róm. 13, 10) Ezért a törvény vége annak tökéletes betöltése. Ez magától értetődő. Nem számít, hogyan tekintjük a „vég” szót. Értelmezzük szűkebb értelemben, mint „cél.” Világos, hogy a „cél”-ban megfogalmazott dolgot meg kell tenni. Vagy használjuk a „vég” szót köznapi jelentésében tágabb értelemben, akkor is ugyanazt jelenti. Akkor értünk el a törvény végéhez, amikor elérjük azt a legmagasabb szintet, amit megkövetel.

Krisztus a törvény vége. Láttuk, hogy a törvény vége, vagy célja az általa megkívánt igazság. Az írás azt mondja, hogy Krisztus a törvény vége az „*igazságra.*” Isten törvénye Isten igazsága. Lásd: Ésa. 51, 6-7. Ez az igazság Magának Istennek az élete, és a törvény szavai annak csak árnyéka. Az az élet csak Krisztusban található, mert egyedül Ő jelenti meg Isten igazságát. Róm. 3, 24-25. Az Ő élete Isten törvénye, mert Isten Benne élt. A zsidók a törvényt csak formális módon töltötték be, Krisztus viszont abban élt. Őbenne található a törvény vége. Valaki úgy gondolja, hogy „*a törvény vége*” annak eltörlését jelenti? Igen ez így van, ha az eltörlést Krisztus végzi, máskor nem. Csakis Krisztus életének tanulmányozása által látható meg az igazság, amit Isten törvénye megkíván. Kiknek? Kiknek Krisztus a törvény vége az igazságra? „*Minden hívőnek.*” Krisztus lakozik hit által a szívben. Ef. 3, 17. A törvény tökéletes igazsága csak Benne található. Őbenne van abszolút tökéletességgel. Ha Krisztus lakozik a hívő szívében, akkor őbenne csakis a törvény vége található meg. „*Az az*

Isten dolga, hogy higgyetek abban, akit Ő küldött.” (Ján. 6, 29) „Mert szívvel hiszünk az igazságra.”

Tenni az életért, és élni azért, hogy tehessen. A törvényből való igazság az ember saját igazsága, (Lásd: Fil. 3, 9) és azon az elven alapszik, hogy tenni kell valamit azért, hogy élhessünk. Maga a kijelentés elegendő ahhoz, hogy megmutassa ennek lehetetlenségét, mert az életnek tevékenységből kell származnia. Egy halott test nem tud tenni semmit azért, hogy élhessen, hanem életet kell neki adni, hogy tehessen valamit. Péter nem mondta a halott Dorkásnak hogy végezzen jótékonyági munkát, varrjon meg néhány ruhát, hogy éljen, hanem Jézus nevében életre keltette, hogy megtehesse a jócselekedeteket. Az ember, aki ezeket megcselekszi, él azáltal, de először élnie kell, mielőtt meg tudná tenni őket. Ezért a törvényből való igazság csak egy üres álom. Krisztus ad életet, Isten örök és igaz életét, ami kimunkálja a lélekben a meglevelező igazságot.

Krisztus az Ige. A fejezet 6-8. versei közvetlen idézetek a Deut. 30, 11-14-ből. Mózes adta a törvényt a népnek, és felszólította őket az engedelmességre. Azt mondta nekik, hogy a parancsolat *„távol nincs tőled”*, így szükséges volt elküldeni valakit, hogy azt elhozza nekik. *„Sőt felette közel van hozzád ez ige, a te szádban és szívedben van, hogy teljesítsed azt.”* Pál - a Lélek ihletése által - Mózes szavait idézi, és ez mutatja, hogy azok Krisztusra vonatkoznak. Krisztus az Ige, a parancsolat, ami *„távol nincs tőled”*, amit nem kell lehozni a mennyből, sem nem kell feltámasztani halottaiból. Az olvasó nagyon gondosan hasonlítsa össze a Szentírás ezen két részét, és világosan fogja látni, hogy az Úr igaz parancsolata nem kevesebb, mint Krisztus.

Törvény és élet. Ez az igazság nem volt elrejtett az Újtestamentum megírásáig. A figyelmes zsidók Mózes napjaiban is pontosan megérthették, hogy csak Isten élete által lehet megtalálni a törvény igazságát. Mózes ezt mondta: *„Bizonyásául hívom ellenetek ma a mennyet és a földet, hogy az életet és a halált adtam előtökbe, az áldást és az átkot: válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod; Hogy szeressed az Urat, a te Istenedet, és hogy hallgass az Ő szavára, és ragaszkodjál hozzá; mert Ő a te életed és a te életednek hosszúsága.”* (5 Móz. 30, 19-20) Megjelenítve a törvényt az emberek előtt, Mózes eléjük helyezte Isten életét, és hogy az csak Krisztusban található. *„És tudom, hogy az Ő parancsolata örök élet.”* (Ján. 12, 50) *„Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.”* (Ján. 17, 3)

Az Ige nagyon közel van. Emlékezzünk arra, hogy Krisztus az Ige. Így olvashatjuk: *„Közel hozzád a beszéd, a szádban és a szívedben van: azaz a hit beszéde, amelyet mi hirdetünk.”* Valóban Krisztus ilyen közel van? Valóban ilyen közel van, mert Ő Maga mondja: *„Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek.”* (Jel. 3, 20) Nem pusztán a jó van közel, hanem Ő *„bizony nincs messze egyiküinktől sem.”* (Ap. csel. 17, 27) Olyan közel van, hogy *„Őbenne élünk, mozgunk, és vagyunk.”* Nem nyújthatjuk ki a kezünket anélkül, hogy el ne érnénk Őt. Krisztus a szívben van, még a gonosz emberek szívében is, és vár arra, hogy felismerjék azt, ami már valóság. Ha minden útjaikban felismerik Őt, akkor *„hit által”* fog a szívükben élni, és vezérli őket minden útjaikban. Semmi másban nem mutatkozik meg teljesebben Krisztus, mint abban, hogy a bűnössel együtt él, és hordozza minden gyűlölséges dolgát azért, hogy hosszútűrése győzze meg gonosz útjainak elhagyásáról.

A feltámadásban való hit. *„Mert ha a te száddal vallást teszel az Úr Jézusról, és szívedben hiszed, hogy az Isten feltámasztotta Őt a halálból, megtartatsz.”* *„Ki a mi bűneinkért halálra adatott, és feltámasztatott a mi megigazulásunkért.”* (Róm. 4, 25) *„Ő mindenekért meghalt.”* Minden emberért megízlelte a halált, és feltámasztatott minden ember megigazulásáért. Szívből hinni azt, hogy Isten feltámasztotta Őt a halálból azt jelenti, hogy elhiszem, hogy Ő megigazít engem. Aki nem hiszi, hogy Jézus megtisztítja őt a bűntől, nem igazán hiszi azt sem, hogy Isten feltámasztotta Őt a halálból, mert nem hihetünk Jézus feltámadásában

anélkül, hogy hinnénk abban, ami miatt feltámasztatott. Jézus feltámadásában sokkal kisebb a hit, mint azt gondolnánk.

Nem szégyenül meg. A „hinni” szó gyökere egy megalapozottságot jelent, olyasvalamit, amire építeni lehet. Hinni Jézusban annyi, mint Őrá építeni. Ő a Próbakő, a biztos Alap, a Kőszikla (Ésa. 28, 16) Aki Őrá épít, az nem menekül fejvesztetten, amikor ömlik az eső, jön az ár, fújnak a szelek, és beleütköznek a házába, mert a Korszakok Kősziklájára épített.

Nincs különbség. Az evangéliumi hívás kulcskifejezése az „aki.” „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Ján. 3, 16) „Aki akarja vegy az élet vizét ingyen.” (Jel. 22, 17) „Aki az Úr nevét segítségül hívja, megtartatik.” „Mert nincs különbség zsidó meg görög között.” Olvassuk el ismét a Rómaiakhoz írott levél második, harmadik és negyedik fejezetét. Valóban, az egész Rómaiakhoz írott levél egy halálos ütest mér arra az ostoba gondolatra, hogy Isten részrehajló, és hogy némely embernek jobban kedvez, mint másoknak. Az a gondolat, hogy Isten egy nemzetet különlegesebb áldásban részesített más nemzetek felett - nem számít, hogy azok zsidók, izraeliták, angolszászok, angolok, vagy bármi más nemzet – Isten kegyelmi evangéliumának közvetlen megtagadása.

Evangélium mindenkinek. A 13-15. versek megmutatják azokat a lépéseket, melyek szükségesek a megváltáshoz. Először is, az embernek hívnia kell Istent. De ahhoz, hogy hívja, hinnie kell Benne. De nem hallhat Felőle, ha nincs küldött. Prédikálók viszont el lettek küldve, de nem mindeki engedelmeskedett és hitt, bár mind hallhatták őket.

Mit hallottak mindnyájan? Mindnyájan hallották Isten igéjét. Ennek bizonyítására mondja az apostol, hogy a hit Isten igéjének hallásából van, és hozzáteszi: „Avagy nem hallották-e? Sőt inkább az egész földre elhatott az ő hangjuk, és a lakó föld véghatáráig az ő beszédük.” A világon mindenki hallotta, nem emelhet senki kifogást a hitetlenség miatt. Olvassuk el megint a Róm. 1, 16-20-t.

Dicsőséges prédikálók. Krisztus evangéliuma „dicsőséges evangélium.” Megvilágítja az utat a szívhez. Lásd: 2 Kor. 4, 4. Az volt a végzés, hogy akik prédikálnak, azoknak a dicsőséget kell hirdetni. A nap, a hold, és a csillagok csodálatos „prédikálók”, akiknek szava a világ végezetéig szól. Krisztus dicső evangéliumát prédikálják. Állandó példái annak, hogyan kell helyes módon prédikálni az evangéliumot: Isten dicsőségét ragyogtatják. Az apostol azt mondja nekünk, akik hallottuk és hittünk az igének: „Ti pedig választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek Annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az Ő csodálatos világosságára hívott el titeket.” (1 Pét. 2, 9) Az evangélium Isten kinyilatkoztatása az embernek. „Isten a világosság”, ezért az evangélium hirdetése abból áll, hogy az Ő világosságát mutatjuk be. „Úgy fényljék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” (Mát. 5, 16)

11. Fejezet: Az egész Izrael megtartatik

A Rómaiakhoz írott levél tizenegyedik fejezete az Izraelről szóló különleges témával zárul. Mindhárom fejezetből (Róm. 9-11. a fordító megj.) egész világosan meglátható, hogy a pogányok, ha hisznek, ugyanolyan részben osztoznak a zsidókkal, és hogy Isten népe minden korábbi kiváltságát hitetlenség miatt veszítette el. Semmi nem tudná még világosabban bemutatni - mint ezek a fejezetek - azt, hogy minden ember egyenlő, és hogy Isten ígéretei minden hívőnek szólnak, születéstől és nemzetségtől függetlenül.

„Mondom tehát: avagy elvetette-e Isten az ő népét? Távol legyen; mert én is izraelita vagyok, az Ábrahám magvából, Benjámín nemzetségéből való. Nem vetette el Isten az Ő népét, melyet eleve ismert. Avagy nem tudjátok-e, mit mond az írás Illésről? amint könyörög Istenhez Izrael ellen, mondván: Uram, a Te prófétáidat megölték, és a te oltáraidat lerombolták; és csak én egyedül maradtam, és engem is halálra keresnek. De mit mond neki az isteni felelet? Meghagytam magamnak hétezer embert, akik nem hajtottak térdet a Baálnak. Ekképpen azért most is van maradék a kegyelemből való választás szerint. Hogyha pedig kegyelemből, akkor nem cselekedetekből: különben a kegyelem nem volna többé kegyelem. Hogyha pedig cselekedetekből, akkor nem kegyelemből: különben a cselekedet nem volna többé cselekedet. Micsoda tehát? Amit Izrael keres, azt nem nyerte meg: a választottak ellenben megnyerték, a többiek pedig megkeményítették: Amint meg van írva: Az Isten kábultság lelkét adta nekik; szemeket, hogy ne lássanak, füleket, hogy ne halljanak, mind e mai napig. Dávid is ezt mondja: Legyen az ő asztaluk törré, hálóvá, botránczossá és megtorlóssá. Sötétüljenek meg az ő szemeik, hogy ne lássanak, és az ő hátukat mindenkorra görbítsd meg. Annakokáért mondom: Avagy azért botlottak-e meg, hogy elessenek? Távol legyen; hanem az ő esetük folytán lett az üdvösség a pogányoké, hogy ők felereltesse. Ha pedig az ő esetük világnak gazdagsága, és az ő veszteségük pogányok gazdagsága, mennyivel inkább az ő teljességük? Mert nektek mondom a pogányoknak, amennyiben hát én pogányok apostola vagyok, a szolgálatomat dicsőítem. Ha ugyan felerelhetném az én atyámfiat, és megtarthatnék közülük némelyeket. Mert ha az ő elvettetésük a világnak megbékélése, micsoda lesz a felvételük, hanemha élet a halálból? Ha pedig a zsenge szent, akkor a térsza is; és ha a gyökér szent, az ágak is azok. Ha pedig némely ágak kitörtetek, te pedig vadolajfa létedre beoltattál azok közé, és részese lettél az olajfa gyökerének és zsírjának; ne kevélykedjél az ágak ellenében: ha pedig kevélykedsz, nem te hordozod a gyökeret, hanem a gyökér téged. Azt mondod azért: Kitörtetek az ágak, hogy én oltassam be. Úgy van; hitetlenség miatt törtetek ki, te pedig hit által állsz; fel ne fuvalkodjál, hanem félj. Mert ha az Isten a természet szerint való ágaknak nem kedvezett, majd neked sem kedvez. Tekintsd meg azért az Istennek kegyességét és keménységét: azok iránt akik elestek, keménységét; irántad pedig a kegyességét, ha megmaradsz a kegyességben; különben te is kivágatsz.”

Nem vetette el. Pál apostol tudta, hogy Isten nem vetette el népét, Ábrahám egyenes ágú leszármazottait, és ezt azzal bizonyította, hogy őt magát is elfogadta Isten. Ha a zsidó nemzetet (népet) elvetette volna az Úr, akkor Pálnak semmi reménye nem lett volna, mert ő „zsidókból való zsidó” volt. A „távol legyen” kijelentés sokakat félrevezet. Úgy értelmezik, Pál azért imádkozott, hogy az Úrnak bár el kellene vetnie népét, mégse vesse el. (megj: a magyarban ez nem jön vissza, az angol mondat szó szerinti jelentése: Isten ments!) A „távol legyen” helyett vegyük így: „semmi esetre sem.” Így már sokkal világosabb. „Avagy elvetette-e Isten az ő népét? Semmi esetre sem.” De hogyan bizonyítja ezt? „Mert én is izraelita vagyok, az Ábrahám magvából, Benjámín nemzetségéből való.”

Kiket vetett el? Bár az Úr nem vetette el népét, mégsem jártak a helyes úton. Az, hogy Isten nem vetette el őket, még nem bizonyítja azt, hogy megtartatnak. Pál utalt arra, hogy részéről is megvan az elvettetés veszélye, az evangéliumhirdetés szolgálata ellenére. 1 Kor. 9, 27. Ez teljesen az ő kezében van. Annak veszélye nem áll fenn, hogy Isten elveti őt akarata ellenére. Így szól az Úr: „Azt, aki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem.” (Ján. 6, 37) Mindenki jöhet, és azt is mondja, hogy „aki akarja” jöhet. Isten senkit nem vet el, de ha teljes mértékben megtagadják Őt, akkor mivel senkit nem kényszerít, nincs más alternatívája, csak az, hogy elhagyja őket. „Mivelhogy hívtalak titeket, és vonakodtatok, kiterjesztettem az én kezemet, és senki eszébe nem vette; és elhagytatok minden én tanácsomat, és az én

feddésemmel nem gondoltatok... Esznek azért az ő útjuknak gyümölcséből, és az ő tanácsukból meglegednek. Mert az együgyűeknek pártossága megöli őket, és a balgatagoknak szerencséje elveszti őket.” (Péld. 1, 24-32) Isten kinyújtja a kezét az engedetlenkedő és ellentmondó néphez, (Róm. 10, 21) de ők saját erejükre támaszkodva mondják, hogy megtartatnak. Isten mindenkit elfogad, az egyedüli kérdés az: ők elfogadják-e Istent?

A maradék. Illés történetének felidézéséből még egyvalamit megtanulhatunk az elfogadással és elvetéssel kapcsolatban. Úgy tűnt, hogy Izrael eltávozott az Úrtól, de volt még 7000 ember aki nem hajott térket a Baálnak. *„Ekképpen azért most is van maradék a kegyelemből való választás szerint.”* Isten kegyelme minden embernek megjelent és mindenkire kiterjed. Akik ezt elfogadják, azok a választottak, nem számít milyen nemzetből vagy törzsből származnak. Bár a megváltás terve az egész világot körülöleli, szomorú tény, hogy csak néhány ember vagy generáció fogadja el. *„Ha Izrael fiainak száma annyi volna is, mint a tenger fővenye, a maradék tartatik meg.”*

Az olajfa. Bár vannak olyan kifejezések a Rómaiakhoz írott levél tizenegyedik fejezetében, amiket nehéz, magát a fejezetet azonban nagyon könnyű megérteni. Az olajfa jelképe Isten népét ábrázolja, a beoltás jelképe pedig az ember Istenhez való viszonyát. Mielőtt a jelkép részleteibe mennénk, egy pillanatra tekintsük át, mit jelent az Izrael Társasága. Az Efézusiakhoz írott levél második fejezetéből megtudjuk, hogy az efézusiak pogányokként *„Izrael társaságától idegenek”* voltak, *„reménységeitek nem volt, és Isten nélkül valók voltatok e világon.”* Akik nem Izrael társaságából valók, azok Isten nélküliek, vagy azok, akik Isten nélküliek, idegenek Izrael társaságától. Krisztus emberként megjelent Isten *„az övéi közé jött, de az övéi nem fogadták be Őt. (Ján. 1, 11)* Tehát az egész zsidó nemzet Isten nélküli volt, úgy mint a pogányok, következésképp idegenek voltak Izrael társaságától. Az Efézusi levél ugyanezen fejezete elmondja, hogy Krisztus azért jött, hogy mind zsidókat, mind pogányokat megbékítse Istennel, bemutatva azt, hogy mindkettő elfordult Tőle. Továbbá megtudjuk, hogy Izrael társasága *„cselédei”* és szentjei *„az Istennek”*, ők azok, akik megbékéltek Istennel. Csak ők nem *„idegenek és...távolvalók”* Izraeltől.

Izrael eredete. A név onnan ered, amikor Jákób éjszaka küzdött az Úrral, és végül hite által elnyerte hön vágyott áldást. Nem győzhetett fizikai ereje által. Valóban, az Úr egy érintése elég volt arra, hogy teljesen kiszolgáltatottá legyen, de akkor, teljes tehetetlenségében egyszerű hittel az Úr elé vetette magát, és kívánta a győzelmet. Akkor lett neve Izrel, Isten harcosa. Ez a név minden leszármazottját megillette, de szigorúan csak azokra vonatkozik, akiknek élő hitük van Istennel; ahogyan mi a „keresztény” szót használjuk azokra, akik „az egyházban” vannak, függetlenül attól, valóban ismerik-e az Urat, vagy sem.

Mindenkinek be kell oltatni Róm. 11, 23-26

„Sőt azok is, ha meg nem maradnak a hitetlenségben, beoltatnak; mert az Isten ismét beolthatja őket. Mert ha te a természet szerint való vadolajfából kivágattál, és természet ellenére beoltattál a szelíd olajfába: mennyivel inkább beoltatnak ezek a természet szerint valók az ő saját olajfájukba. Mert nem akarom, hogy ne tudjátok atyámfiai ezt a titkot, hogy magatokat el ne higgyétek, hogy a megkeményedés Izraelre nézve csak részben történt, ameddig a pogányok teljessége bemegy. És így az egész Izrael megtartatik, amint meg van írva: Eljön Sionból a Szabadító, és elfordítja Jákóbtól a gonoszságokat.”

Egy igaz nemzet. Sokminden leíratott Izrael gyermekeinek hitetlenségéről, de volt idő, amikor ők, egységes nemzetként nagymértékű hitben voltak. Egy példa elegendő ennek szemléltetésére. *„Hit által omlottak le Jerikónak kőfalai, midőn hét napig köröskörül járták.”* (Zsid. 11, 30) Tizenháromszor járta körül az egész nép a várost, úgy tűnt, hogy céltalanul, egy

hang nélkül. Az ilyen hit azt mutatja, hogy akkor igaz nemzet voltak, szoros közösségben Istennel, mert „*megigazulva hit által, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.*” (Róm. 5, 1) Akkor a nevük igazán megmutatkozott jellemükben: valóban izraeliták voltak. „*Követik is a mi atyánknak Ábrahám...hitének nyomdokait.*”

Kemény ágak. Ők azok, akik nem tartották meg a hitet. „*Mert részeseivé lettünk Krisztusnak, ha ugyan az elkezdett bizodalmat mindvégig erősen megtartjuk.*” (Zsid. 3, 14) Ezt nem tették meg, így „*Krisztus nélkül*” valók lettek, „*Izráel társaságától idegenek.*” (Ef. 2, 12) A Róm. 11, 17-ben az apostol megkérdezi: Mi van akkor „*ha pedig némely ágak kitörettek?*” stb., amint megtudjuk az utána következő versekből. Azt mondja: „*Mert hitetlenség miatt törettek ki*” (20. vers) és újra „*mert az Isten mindeneket engedetlenség alá rekesztett.*” (32. vers) Ez azt mutatja, hogy mind kitöretett. Azt láthatjuk, hogy egy olyan nép, amely „*a választásra nézve szerelmetesek az atyákért*” (28. vers) és akik egyidőben történelmük folyamán „*mindnyájan Isten fiai*” voltak „*...a Krisztus Jézusban való hit által*” (Gal. 3, 26) hitetlenségében azok szintjére süllyedt, akik soha nem ismerték Istent.

Beoltott ágak. Az olajfa összes ága kitöretett hitetlenség miatt. Hogy betöltse helyüket, Isten kivett ágakat a pogányok vadolajfájából és beoltotta őket. Ez a beoltás a *természet ellenére* (24. vers) volt, teljesen a kegyelem munkája szerint. Ha természet szerint lett volna, akkor az ágak természetszerű gyümölcsöket termettek volna és nem lett volna hasznos a beoltás, mivel a természet szerinti gyümölcs rossz. Lásd: Gal. 5, 19-21, Ef. 2, 1-2. De csoda történt kegyelem által, és a beoltott ágak részesei lettek a gyökérnek. A beoltott ágak gyümölcse többé már nem természet, hanem Lélek szerinti. Gal. 5, 22-23.

Egy újraegyesülés. Emlékezzünk arra, hogy Isten nem vetette el az ő népét. Hitetlenség által estek el. „*Sőt azok is, ha meg nem maradnak a hitetlenségben, beoltnak; mert az Isten ismét beolthatja őket.*” A zsidóknak olyan jó esélyeik vannak, mint a pogányoknak. „*Mert nincs különbség zsidó meg görög között; mert ugyanaz az Ura mindeneknek, aki kegyelemben gazdag mindenkhez, akik Őt segítségül hívják.*” (Róm. 10, 12) Krisztus eljött „*hogy megbékéltesse az Istennel mind a kettőt, egy testben a keresztfá által*” és „*Ő általa van menetelünk mindkettőnknek egy Lélekben az Atyához.*” (Ef. 2, 16, 18)

A terv nem változott. Ne felejtjük el, hogy a pogányok ilyen beoltása ellen fellázadtak az izraeliták, de Isten terve az idők során nem változott meg. Mindenki benne foglaltatott az Ábrahámnak tett ígéletben. „*Értsétek meg tehát, hogy akik hitből vannak, azok az Ábrahám fiai. Előre látva pedig az Írás, hogy Isten hitből fogja megigazítani a pogányokat, előre hirdette Ábrahámnak, hogy: Tebenned fognak megáldatni minden népek.*” (Gal. 3, 7-8) Kezdetben Isten alkotta Ádámot, az emberi nemzetség atyját. Ádám Isten fia volt (Luk. 3, 38) ezért minden leszármazottja jog szerint Isten népéhez tartozik. Nem vetette ki őket azért, mert bűnt követtek el. Szerete körülölelte a világot (Ján. 3, 16) és ez nem szűnt meg Ábrahám, Izsák és Jákób napjaiban sem. Az egyedüli kiválság Izrael számára az volt, hogy megkapták a dicsőség evangéliumát, hogy hirdessék a pogányoknak, mert nekik is ugyanúgy szólt.

A pogányok meglátogatása. A pogányok is Jákób leszármazottjai, és a kezdetektől fogva az volt a szándék, hogy izraelitákká legyenek. Ez felmerült a jeruzsálemi zsinaton is. Péter elmondta, hogy Isten küldte őt közéjük, hogy prédikálja nekik az evangéliumot, és Isten nem tett különbséget közöttük és a pogányok között. Aztán Jakab mondta: „*Simeon elbeszélte, mimódon gondoskodott először az Isten, hogy a pogányok közül vegyen népet az Ő nevének. És ezzel egyeznek a próféták mondásai, mint meg van írva: Ezek után megtérek és felépítem a Dávidnak leomlott sátorát; és annak omladékait helyreállítom, és ismét felállatom azt: hogy megkeresse az embereknek többi része az Urat, és a pogányok mindnyájan, akik az én nevemről neveztetnek. Ezt mondja az Úr, ki mindezeket megcselekszi. Tudja az Isten öröktől fogva minden Ő cselekedeteit.*” (Ap. csel. 15, 14-18) Lásd szintén: Ám. 9, 11-15. A fentiekből megtudtuk, hogy „*Dávidnak sátorá*”-nak, Dávid királyságának vagy házának helyre kell

állnia a pogányoknak szóló evangéliumhirdetés által, és ez az Úr akarata szerinti a világ megalapítása óta. Ezt hívő módon kell megérteni, nem pedig megjegyzéseket tenni hozzá.

„A pogányok teljessége.” „A megkeményedés Izraelre nézve csak részben történt, ameddig a pogányok teljessége bemegy.” (Róm. 11, 25) Amíg a pogányok teljessége „bemegy”, de hova? Izraelbe, természetesen, mert a pogányok teljességének bemenetele által lesz az, hogy „az egész Izrael megtartatik.” Mikor „megy be” a pogányok teljessége? Az Úr Maga adja meg a választ: „És az Isten országának ez az evangéliuma hirdettetik majd az egész világon, bizonyosságul minden népnek; és akkor jön el a vég.” (Mát. 24, 14) Isten meglátogatja a pogányokat, hogy közülük „vegyen népet az Ő nevének.” Átaluk lesz Izrael teljes. Mihelyt a pogányoknak szóló evangéliumhirdetés bevégeződik, a vég eljön. Akkor már nem hirdettetik többé senkinek az evangélium, pogányoknak sem, mert már meghozták a végső döntést, zsidóknak sem, mert akkor „az egész Izrael megtartatik.” Akkor már többé nem lesz szükség evangéliumra, mert elvégezte munkáját.

A zsidók nagy egybegyűjtése Róm. 11, 27-36

„És ez nekik az én szövetségem, midőn eltörölöm az ő bűneiket. Az evangéliumra nézve ugyan ellenségek ti érettetek; de a választásra nézve szerelmetesek az atyáért. Mert megbánhatatlanok az Istennek ajándékai és az Ő elhívása. Mert miképpen ti egykor engedetlenkedtetek az Istennek, most pedig irgalmasságot nyertetek az ő engedetlenségük miatt: azonképen ők is most engedetlenkedtek, hogy a ti irgalmasságba jutásotok folytán ők is irgalmasságot nyerjenek. Mert az Isten mindeneket engedetlenség alá rekesztett, hogy mindeneken könyörüljön. Óh Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége! Mely igen kikutathatatlanok az Ő ítéletei s kinyomozhatatlanok az ő útai! Mert kicsoda ismerte meg az Úr értelmét? vagy kicsoda volt neki tanácsosa? Avagy kicsoda adott előbb neki, hogy annak visszafizesse azt? Mert Őtőle, Őáltala és Őreá nézve vannak mindenek. Övé a dicsőség mindörökké. Ámen.”

Minden Krisztus által. Figyelmesen olvassuk el a 25-27. verseket. Amikor a pogányok teljessége bemegy, „az egész Izrael megtartatik.” Valóban, csak a pogányok bemenetele által tartatik meg az egész Izrael. Ez lesz a beteljesedése annak, ami leíratott: „Eljön Sionból a Szabadító, és elfordítja Jákóbtól a gonoszságokat.” Csak Krisztus által tud Izrael megtartani és, egybegyűjtetni. Mindenki, aki Krisztusé, az Izraelből való, mert „ha pedig Krisztuséi vagytok, tehát az Ábrahám magva vagytok, és ígéret szerint örökösök.” (Gal. 3, 29)

A bűn elvétele. Eljön Sionból a Szabadító, aki elfordítja Izraeltől a gonoszságokat. Krisztus „az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit.” (Ján. 1, 29) „És Ő engesztelő áldozat a mi vétkeinkért; de nemcsak a mienkért, hanem az egész világért is.” (1 Ján. 2, 2) Kajafás főpap a Lélek által azt mondta „hogy Jézus meg fog halni a népért; És nemcsak a népért, hanem azért is, hogy az Istennek elszéledt gyermekeit egybegyűjtse.” (Ján. 11, 51-52) Péter is, felszólva a jeruzsálemi templomban, ezt mondta: „Ti vagytok a prófétáknak és a szövetségnek fiai, melyet Isten szerzett a mi atyáinkkal, mondván Ábrahámnak: És a te magodban megáldatnak a földnek nemzetségei mindnyájan. Az Isten az Ő Fiát, Jézust elsősorban néktek támasztva, elküldte Őt, hogy megáldjon titeket, mindegyikötöket megtérítve bűneitekből.” (Ap. csel. 3, 25-26) Az ábrahámi áldás a bűnöknek bocsánata Krisztus által, és minden nemzet népe valóságban izraelita lesz, ha Ő elveszi a bűneiket.

Minden hit által. Hit által lett Jákóbból Izrael. Hitelenség által szakadtak el leszármazottai Izrael törzsétől. Hit által oltattak be a pogányok, csak hit által állnak meg, és hit által egyesülhetnek újra a zsidók a tövel. Egyedül a Krisztusban való hit tesz valakit izraelitává, és csakis hitelenség által töretik ki egy izraelita. Erre utalt Krisztus, amikor rácsodálkozott a százados hitére: „Még az Izraelben sem találtam ilyen nagy hitet. De mondom nektek, hogy

sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal a mennyek országában: Ez ország fiait pedig kivettetnek a külső sötétségre; holott létszen sírás és fogaknak csikorgása.” (Mát. 8, 10-12)

Mindenki börtönben van. „Mert az Isten mindeneket engedetlenség alá rekesztett, hogy mindeneken könyörüljön.” A „rekesztett” kifejezés szó szerint „bezárt”-at jelent, amint az a margón jelezve van. (megj: gondolom az eredetiben) Ő „mindeneket egybezárt.” A Gal. 3, 22-ben is azt olvassuk, hogy „az Írás mindent bűn alá rekesztett, hogy az ígéret Jézus Krisztusban való hitből adasson a hívőknek.” A következő vers arról beszél, hogy minden élő „egybezárva” van a törvény alatt. Mind zsidó, mind pogány „bűn alatt vannak.” (Róm. 3, 9) Mindenki börtönbe van zárva a menekülés reménye nélkül, csakis Krisztus, a „Szabadító” által menekülhet, aki hirdeti „a foglyoknak szabadulást, és a megkötözötteknek megoldást. (Ésa. 61, 1) Úgy jön, mint szabadító a „Sionból”, elhozva a szabadságot „a magasságos Jeruzsálem”-nek. (Gal. 4, 26) Ezért mindenki, aki elfogadja a szabadulást, amely által Krisztus szabaddá tesz, azok a magasságos Jeruzsálem gyermekei, a mennyei Kánaán örökösei, Izrael társaságának tagjai.

Csodálatos ismeret. „Ismeretével igaz szolgám sokakat megigazít, és vétkeiket Ő viseli. - mondja az Úr. (Ésa. 53, 11) Így a bűnök bocsánata által újjáépíti Jeruzsálem falait (Zsolt. 51, 18) és újjáteremti fogoly gyermekeit. „Óh Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége! Mely igen kikutathatatlanok az Ő ítéletei s kinyomozhatatlanok az Ő útjai!” Ezért senki ne vetemedjen arra, hogy megkritizálja Isten tervét, vagy arra, hogy elutasítja azt azért, mert nem érti meg. „Kicsoda volt neki tanácsosa?” „Mert Őtőle, Őáltala és Őrá nézve vannak mindenek. Ővé a dicsőség mindörökké. Ámen”

12. FEJEZET: HOGYAN VÁLIK A HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS GYAKORLATTÁ

Végeztünk azzal, amit a Rómaiakhoz írott levél lényegi szakaszának neveznek. A következő öt fejezet az egyházhoz intézett tanácsoknak van szentelve. A fejezetekben leírtak nagyon egyszerűek, de sokkal jobban megérthetők akkor, ha az előző fejezetek fényében olvassuk őket. Mindezt megelőzően azonban a tizenkettedik fejezetet a tizenegyedik fejezet utolsó négy versével vezetjük be:

Róm. 11, 33-36

„Óh Isten gazdagságának, bölcsességének és tudományának mélysége! Mely igen kikutathatatlanok az Ő ítéletei s kinyomozhatatlanok az Ő útjai! Mert kicsoda ismerte meg az Úr értelmét? vagy kicsoda volt Neki tanácsosa? Avagy kicsoda adott előbb Neki, hogy annak visszafizesse azt? Mert Őtőle, Őáltala és Őrá nézve vannak mindenek. Ővé a dicsőség mindörökké. Ámen.”

Róm. 12, 1-21

„Kérlek azért titeket atyámfiak az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteteket. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy

megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata. Mert a nekem adott kegyelem által mondom mindenkinek közöttetek, hogy feljebb ne bölcselkedjék, mint ahogy kell bölcselkedni; hanem józanon bölcselkedjék, amint az Isten adta kinek-kinek a hit mértékét. Mert miképpen egy testben sok tagunk van, minden tagnak pedig nem ugyanazon cselekedete van: azonképpen sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai vagyunk. Minthogy azért külön-külön ajándékaink vannak a nekünk adott kegyelem szerint, akár írásmagyarázás, a hitnek szabálya szerint teljesítsük; akár szolgálat, a szolgálatban; akár tanító, a tanításban; akár intő, az intésben; az adakozó szelídségben; az előjáró szorgalmatossággal; a könnyörülő vidámsággal művelje. A szeretet képmutatás nélkül való legyen. Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz. Atyafiúi szeretettel egymás iránt gyöngédek; a tiszteletadásban egymást megelőzők legyetek. Az igyekezetben ne legyetek restek; lélekben buzgók legyetek; az Úrnak szolgáljatok. A reménységben örvendezők; a háborúságban tűrők; a könnyörgésben állhatatosak; a szentek szükségére adakozók legyetek; a vendégszeretetet gyakoroljátok. Áldjátok azokat, akik titeket kergetnek; áldjátok és ne átkozzatok. Örüljete az örülőkkal, és sírjátok a sírókkal. Egymás iránt ugyanazon indulattal legyetek; ne kevélykedjete, hanem az alázatosakhoz szabjátok magatokat. Ne legyetek bölcssek timagatokban. Senkinek gonoszért gonosszal ne fizessetek. A tisztességre gondotok legyen minden ember előtt. Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességesen éljete. Magatokért bosszút ne álljatok szerelmeseim, hanem adjatok helyet ama haragnak; mert meg van írva: enyém a bosszúállás, én megfizetek, ezt mondja az Úr. Azért, ha éhezik a te ellenséged, adj ennie; ha szomjúhozik, adj innia; mert ha ezt műveled, eleven szemet gyűjtesz az ő fejére. Ne győzöttessél meg a gonosztól, hanem a gonoszt jóval győzd meg.”

Egy ésszerű következtetés. A tizenegyedik fejezetet záró versek Isten végtelen, kikutathatatlan bölcsességét és hatalmát láttatják meg velünk. Senki nem tud adni Istennek semmit. Senki nem igazíthatja Istent saját elvárásaihoz. Senki nem adhat Neki olyat, ami ne lenne az Övé. „Mert Őtőle, Óáltala és Őrá nézve vannak mindenek.” „Ő ad mindenkinek életet, leheletet és mindent.” „Mert Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk.” (Ap. csel. 17, 25, 28) Ez így van, ezért ésszerű az lenne, hogy mindenki odaszánja testét Istennek, hogy Ő irányítsa. Egyedül Neki van bölcsessége és hatalma arra, hogy megfelelően irányítsa. Az „okos” kifejezés szó szerint „logikus”-t jelent. Logikus eredménye annak, hogy elismerjük Isten hatalmát, bölcsességét, és szeretetét az, hogy alárendeljük magunkat Neki. Aki nem rendeli alá magát Istennek, az valójában tagadja létezését.

Intés és vigasztalás. Érdekes, hogy „kérlek” helyén álló görög kifejezésnek ugyanaz a gyökere, mint a „Vigasztaló”-nak, aki a Szentlélek. Ez a kifejezést használja a Mát. 5, 4: „Boldogok, akik sírnak: mert ők megvigasztaltatnak.” Szintén előfordul az 1 Thessz. 4, 18-ban: „Annakokáért vigasztaljátok egymást e beszédekkel.” A következő részben jó néhányszor megtalálható a szó: „Áldott az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, az irgalmasságnak atyja és minden vigasztalásnak Istene, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhassunk bármely nyomorúságba esteket azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket. Mert amint bőséggel kijutott nekünk a Krisztus szenvedéseiből, úgy bőséges a mi vigasztalásunk is Krisztus által.” (2 Kor. 1, 3-5) Az, hogy az „intés”-t vagy „kérlelés”-t kifejező görög szó azonos a „vigasztal”-lal, egy új oldalát mutatja meg Isten Lelke kérlelésének. Abban van a vigasztalás, hogy Isten mindenható. Ezért vigasztaló minden figyelmeztetése és parancsa, mert nem azt várja, hogy saját erőnkől cselekedjünk, hanem az Övé által. Amikor kimond egy parancsot, akkor azt jelenti ki, hogy mit fog tenni bennünk és értünk, ha alávetjük magunkat akaratának. 1 Amikor fedd, akkor egyszerűen azt mutatja meg, mire van szükségünk, amiről Ő bőségesen tud gondoskodni. A Lélek meggyőz a bűnről, de mindig megvigasztal.

Hatalom és kegyelem. „Egyszer szólt az Isten, kétszer hallottam ugyanazt, hogy a hatalom az Istené. Tiéd Uram a kegyelem is. (Zsolt. 62, 12-13) „Isten a szeretet.” Az Ő hatalma a szeretet, tehát amikor az apostol utal Isten hatalmára és bölcsességére azon okból, hogy rendeljük alá magunkat Neki, akkor ezzel Isten kegyelmére hívja fel a figyelmet. Soha ne felejtjük el, hogy Isten minden hatalmi megnyilvánulása nem más, mint szeretetének megnyilvánulása, és hogy a szeretet hatalma által cselekszik. Jézus Krisztus, akiben Isten szerete megnyilatkozott (1 Ján. 4, 10) „Istennek hatalma és Istennek bölcsessége.” (1 Kor. 1, 24)

Valódi non-konformitás. Angliában a vallásos embereket gyakran két részre osztják: egyháziakra és non-konformistákra. Minden igaz keresztény non-konformista, de nem a szó eredeti értelmében. „És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változtatok el a ti elméteknek megújulása által.” Ha azok, akik non-konformistáknak hívják magukat világi dolgokhoz igazodnak, és azokhoz adják magukat, akkor megtagadják nevüket. „A világ barátsága ellenségeskedés az Istennel.”

Hogyan gondolkodunk az énről. Minden emberhez szóló intés az, hogy feljebb ne bölcselkedjen annál, mint ami. Hogyan kell valakinek önmagáról gondolkodni? „Rettentsd meg, Uram, őket; tudják meg a pogányok, hogy halandók ők! (Zsolt. 9, 21)” „Ne bízzatok a fejedelmekben, emberek fiában, aki meg nem menthet!” (Zsolt. 146, 3)” „Oh szünjete meg hát az emberben bízni, akinek egy lehellet van orrában, mert hát ugyan mire becsülhető ő? (Ésa. 3, 1) „Bizony merő hiábavalóság minden ember, akárhogy áll is!” (Zsolt. 39, 6) „Mert e világ bölcsesége bolondság az Isten előtt. Mert meg van írva: Megfogja a bölcseket az ő csalárdságukban. És ismét: Ismeri az Úr a bölcsek gondolatait, hogy hiábavalók.” (1 Kor. 3, 19-20.) „Mert micsoda a ti életetek? Bizony pára az, amely rövid ideig látszik, azután pedig eltűnik.” (Jak. 4, 14) „És mi mindnyájan olyanok voltunk, mint a tisztátalan, és mint megfertőztetett ruha minden mi igazságaink, és elhervadtunk, mint a falomb mindnyájan, és álnokságaink, mint a szél, hordtak el bennünket!” (Ésa. 64, 5) „Alázatosan egymást különbeknek tartván ti magatoknál.” (Fil. 2, 3)

Hit és alázat. A büszkeség a hit ellensége. A kettő nem élhet együtt. Az ember csak az Isten által adott hit által tud józanul és alázatosan gondolkodni. „Ímé, felfuvalkodott, nem igaz ő benne az ő lelke; az igaz pedig az ő hite által él.” (Hab. 2, 4) Aki saját erejében és bölcsességében bíz, az nem rendeli alá magát másnak. Isten hatalmában és bölcsességében való bizalom csak akkor van, ha felismerjük és elismerjük gyengeségünket, tudatlanságunkat.

A hit Isten ajándéka. Arról a hitről, amit Isten ad az embernek, a Jel. 14, 12 így ír: „Itt van a szenteknek békességes tűrése, itt akik megtartják az Isten parancsolatait és a Jézus hitét.” Isten nemcsak a szenteknek ad hitet, nemcsak nekik adta a parancsolatokat, de a szentek tartják meg a hitet, mások nem. A hit, amelyet megtartanak, Jézus hite, tehát Jézus hite adatik az embernek.

Hit minden embernek adatott. Isten minden embert készítet a józan gondolkodásra, mivel mindenkinek megadta a hit mértékét. Sok ember úgy véli, hogy kialakult nézetei gátolják azt, hogy higgyen. Ez egy nagy tévedés. A hit oly könnyű és természetes dolog, mint a levegővétel. Egy örökség minden ember számára, és mindenki egyenlően részesül belőle. Olyan természetes a hitetlenség gyermekének az, hogy higgyen, mint a szentség gyermekének. Csak akkor nehéz hinni, ha az ember maga köré felállítja a büszkeség korlátját. (Zsolt. 73, 6) De még akkor is hisz, mert amikor az ember nem Istennek hisz, akkor Sátánnak hisz, és amikor nem hisz az igazságban, akkor nyeli el a legszörnyűbb hazugság.

Milyen mértékben? Láthattuk, hogy a hit minden embernek adatik. Ezt onnan lehet tudni, hogy az üdvösség mindenkinek fel van ajánlva, és saját kezébe van helyezve. Az üdvösség hit által lehetséges. Ha Isten nem adott volna hitet mindenkinek, akkor nem hozhatta volna elérhető közelségbe a megváltást. A kérdés az, milyen mértékben adta Isten a hitet? Ezt megválaszolja a már ismert tény, hogy az Isten által adott hit Jézus hite. Jézus hite adatik

azzal, hogy Isten Jézust ajándékként adta, és Krisztus a maga teljességében adatott minden embernek. Mindenkiért megízlelte a halált. (Zsid. 2, 9) „Mindegyikünknek pedig adatott a kegyelem a Krisztustól osztott ajándéknak mértéke szerint.” (Ef. 4, 7) Krisztus nem osztatott részekre, ezért minden embernek a maga teljességében adatott Krisztus és az Ő tökéletes hite. Ezek szerint tehát csak egy mérték van.

A test és a tagjai. „Egy a test” (Ef. 4, 4), ez az egyház, aminek Krisztus a feje (Ef. 1, 22-23; Kol. 1, 18) „Mert az Ő testének tagjai vagyunk, az Ő testéből és az Ő csontjaiból valók.” (Ef. 5, 30) Miképpen egy testben sok tagunk van, „azonképpen sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai vagyunk.” Ahogy az emberi testben, ugyanúgy Krisztus testében is „minden tagnak pedig nem ugyanazon cselekedete van.” A tagok összekapcsolódnak, és kölcsönösen függnek egymástól, egyik sem dicsekedhet másik felett. „Nem mondhatja pedig a szem a kéznek: nincs rád szükségem; vagy viszont a fej a lábaknak: Nem kellett nekem.” (1 Kor. 12, 21) Ugyanez igaz Krisztus egyházára is: nincs részekre osztás, nincs dicsekvés, egyik sem foglalhatja el a másik helyét, és nem végezheti el a feladatát. Egy tag sem gondolhatja függetlennek magát a másiktól, és mindenki egyformán törődik a másikkal.

Különböző ajándékok. Egy tag sem végzi ugyanazt a feladatot, és nem ugyanolyan ajándékot kapott. „A kegyelmi ajándékokban pedig különbség van, de ugyanaz a Lélek. .... És különbség van a cselekedetekben is, de ugyanaz az Isten, aki cselekszi mindezt mindenkinben.... Némelyiknek ugyanis bölcsességnek beszéde adatik a Lélek által; másinak pedig tudománynak beszéde ugyanazon Lélek szerint; egynek hit ugyanazon Lélek által; másnak pedig gyógyítás ajándékai azon egy Lélek által; némelyiknek csodatévő erőknek munkái; némelyiknek meg prófétálás; némelyiknek pedig lelkeknek megítélése; másinak nyelvek nemei; másnak pedig nyelvek magyarázása. De mindezeket egy és ugyanaz a Lélek cselekszi, osztogatva mindenkinek külön, amint akarja.” (1 Kor. 12, 4-11)

„A hitnek szabálya.” „Minthogy azért külön-külön ajándékaink vannak a nekünk adott kegyelem szerint, akár írásmagyarázás, a hitnek szabálya szerint teljesítsük.” Amint láttuk, „egy a hit.” (Ef. 4, 5) és az „Jézus hite.” Bár különböző ajándékok vannak, ugyanaz a hatalom áll mögöttük. „De mindezeket egy és ugyanaz a Lélek cselekszi.” Ezért a prófétálást vagy bármi más lelki ajándékot a hit mértéke szerint cselekedjük és használjuk: „mintegy azzal az erővel szolgáljon, amelyet Isten ad.” (1 Pét. 4, 11) „Kiki amint kegyelmi ajándékot kapott, úgy sáfárgodjatok azzal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai.”

„A tiszteletadásban egymást megelőzők.” Ez csak úgy lehetséges, ha valaki „alázatosan” többre becsüli a másikat, mint önmagát. (Fil. 2, 3) De ehhez be kell ismeri az embernek saját értéktelenségét. Aki „ismeri szíve gonoszságát”, az nem fogja azt gondolni, hogy a másik olyan rossz, mint ő maga. „Annakokáért az az indulat legyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban, aki...önmagát megüresítette, szolgai formát vett föl.”

Hogyan bánjunk az üldözőkkel. „Áldjátok azokat, akik titeket átkoznak, áldjátok és ne átkozzatok.” Az átkozódás nem feltétlenül mindig azt jelenti, hogy profán szavakkal esküdözünk. Átkozni azt jelenti, hogy beteg szavakat beszélünk. Ez ellentéte az áldásnak, ami azt jelenti, hogy a helyes szavakat mondjuk. Néha a törvény által üldöznek, néha jogszerűtlenül, de akár „törvény szerinti” az üldözés, akár csupán vad erőszak, nem használhatunk kemény szavakat másokkal szemben. Ellenkezőleg, a megfelelő szavakat kell használnunk. Ezt senki nem tudja megtenni Krisztus Lelke nélkül, aki imádkozott az árulóiért és gyilkosaiért, és aki nem mert káromló ítéletet mondani még a gonoszra sem. (Júd. 9.) Ha az üldözőket megvetéssel kezeljük, az nem Isten parancsolata szerinti.

Öröm és sírás. Örülni az örülőkkel és sírni a sírókkal nem könnyű a természet szerint élő embernek. Csak Isten kegyelme tud ilyen együttérzést munkálni az emberben. Nem nehéz sírni azokkal, akik lesúlytottak, de sokszor nehéz örülni azokkal, akik örülnek. Például

tételezzük fel, hogy más kap meg valamit, amit mi nagyon vágyunk, és örül ezen. Csak Isten kegyelme által tudunk vele együtt örülni.

A békesség megtartása. Amennyire lehetséges, minden emberrel békességben kell élnünk. De mi ez a lehetséges mérték? Néhányan azt mondják, hogy megpróbálták megtartani a békességet addig, ameddig „a hosszútűrés erény”, aztán azzal fizettek a kárt okozónak, amit megérdemel. Sokan azt gondolják, hogy ez a vers arra inti őket, hogy olyan hosszú ideig tartsanak ki, amennyire csak lehet, és ne legyenek részesei semmi nyugtalanító, provokatív helyzetnek. De ez a vers az mondja, hogy *„amennyiben rajtatok áll, minden emberrel békességben éljete.”* Ez azt jelenti, hogy ami rajtunk áll, abban ne okozunk bajt. Az embereket nem mindig tarthatjuk vissza a háborúskodástól, de mi megmaradhatunk nyugalomunkban. *„Kinek szíve reád támaszkodik, megőrzöd azt teljes békében, mivel Tebenned bízok. (Ésa. 26, 3) „Megigazulva azért hit által, békességünk van Istennel, ami Urunk Jézus Krisztus által.” (Róm. 5, 1) „És az Istennek békessége uralkodjon a ti szívetekben, amelyre el is hívattatok egy testben; és hálások legyetek.” (Kol. 3, 15) „És az Istennek békessége, mely minden értelmet felül halad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban.” (Fil. 4, 7)* Akiben Isten maradanadó békessége van, annak soha nem lesz gondja az emberekkel.

1 Hasonlítsuk össze Ellen G. White: Hetednap Adventista Bibliakommentár, Első kötet 1105. oldalával: „A Tízparancsolat...tíz ígéret. (MS 41, 1986). „Bár úgy tűnhet, ez mégsem negatívum a törvényben.” (89. levél, 1898)

Tizenharmadik fejezet: A hívő és a polgári kormány

Róm. 13, 1-14

„Minden lélek engedelmeskedjen a felső hatalmasságoknak; mert nincsen hatalmasság, hanem csak Istentől: és amely hatalmasságok vannak, az Istentől rendeltettek. Azért, aki ellene támad a hatalmasságnak, az Isten rendelkezésének támad ellene; akik pedig ellene támadnak, önmaguknak ítéletet szereznek. Mert a fejedelmek nem a jó, hanem a rossz cselekedetnek rettegésére vannak. Akarod-e pedig, hogy ne félj a hatalmasságtól? Cselekedj a jót, és dicséreted lesz attól. Mert Isten szolgálja ő a te javadra. Ha pedig a gonoszt cselekszed, félj: mert nem ok nélkül viseli a fegyvert: mert Isten szolgálja, bosszúálló a haragra annak, aki gonoszt cselekszik. Annakokáért szükség engedelmeskedni, nem csak a haragért, hanem a lelkiismeretért is. Mert azért fizettek adót is; mivelhogy Istennek szolgál, kik ugyanabban foglalatoskodnak. Adjátok meg azért mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval, az adót; akinek a vámmal, a vámot; akinek a félelemmel, a félelmet; akinek a tisztességgel, a tisztességet. Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte. Mert ez: ne paráználkodjál, ne ölj, ne orozz, hamis tanubizonyságot ne szólj, ne kívánj, és ha valamely más parancsolat van, ebben az ígében foglaltatik egybe: Szeressed felebarátodat, mint magadat. A szeretet nem illeti gonosszal a felebarátot. Annakokáért a törvénynek betöltése a szeretet. Ezt pedig cselekedjétek, tudván az időt, hogy ideje már, hogy az álomból felserkenjünk; mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívökké lettünk. Az éjszaka elmúlt, a nap pedig elközelgett; vessük el azért a sötétségnek cselekedeteit, és öltözzük fel a világosság fegyvereit. Mint nappal, ékesen járjunk, nem dobzódásokban és részegségekben, nem bujálkodásokban és feslettségekben, nem versengésben és irigységben, hanem öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust, és a testet ne tápláljátok a kívánságokra.”

Elérkeztünk a Rómaiakhoz írott levél bátorító fejezetei közül a másodikhoz. Ez a fejezet a legnagyobb fontossággal bíró dolgokról szól, mégis ezeknek szentelik a legkisebb figyelmet a könyv más fejezetein felül.

Kinek címezték? A fejezetet tanulmányozva emlékezzünk arra, hogy a levelet a magukat az Úr hívóinak vallóknak írták. „*Íme, te zsidónak nevezetsz és a törvényre támaszkodsz, és Istennel dicsekszel, és ismered az Ő akaratát.*” stb (Róm. 2, 17-18) És ismét: „*Avagy nem tudjátok-e atyámfiai, (mert törvényismerőkhöz szólok.)*” stb. (Róm. 7, 1) A fejezet utolsó része is ezt igazolja. Nagy hiba feltételezni, hogy a fejezet célja, hogy rámutasson a földi kormányzók kötelességeire, vagy egy értekezés a polgári kormányzatról, vagy azzal kapcsolatos, hogy az államnak el kell foglalnia az egyház helyét. Mivel a fejezet hitvalló keresztényeknek szól, nyilvánvaló, hogy a levél célja egyszerűen az, hogy elmondja, hogyan viszonyuljanak ahhoz a kormányzathoz, ami alatt élnek.

Minden hatalom Istentől. „*Egyszer szólt az Isten, kétszer hallottam ugyanazt, hogy a hatalom az Istené.*” (Zsolt. 62, 12) „*Mert nincsen hatalmasság, hanem csak Istentől.*” Ez teljességgel igaz, kivétel nélkül. A római hatalom, még a hírhedt és brutális Néró napjaiban is, Istentől származott, miként a zsidó hatalom Dávid korában. Amikor Pilátus azt mondta Krisztusnak, van hatalma arra, hogy megfeszítse vagy elengedje Őt, Krisztus így válaszolt: „*Semmi hatalmad sem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna neked.*” (Ján. 19, 11) Ez azonban nem azt bizonyítja, hogy annak a hatalomnak a cselekedetei jogosak, vagy hogy Isten szentesítene őket. Ez még szembetűnőbb akkor, ha egyéni eseteket nézünk. Minden emberi hatalom Istentől származik. Ez igaz mind a pogányokra, mind a keresztényekre, miszerint: „*Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk*”, „*Mert az Ő nemzetsége is vagyunk.*” (Ap. csel. 17, 28) Az igaz mind egyénre, mind kormányra, hogy Istentől rendeltetnek vagy jelöltetnek ki. Neki terve van mindannyiunk életére nézve. De ez nem teszi Istent felelőssé tetteikért, mert a szabad választás jogát megkapták, és ők Isten terve ellen láznak, megrontva ajándékait. Az a hatalom, amivel a csúfolódó káromolja Istent, olyannyira Istentől van, mint az a hatalom, amivel egy keresztény szolgálja Őt. De senki se gondolja, hogy Isten jóváhagyja az istenkáromlást. Azt se feltételezzük, hogy helybenhagyja a kormányzat cselekedeteit, csak azért, mert a hatalom Tőle rendeltetett.

„Rendeltetett.” Senki ne tápláljon olyan gondolatokat, hogy ez a kifejezés arra vonatkozik, hogy valami Isten valamiféle lelki hatalmat adott. Semmivel sem jelent többet a kitűzött-nél vagy elrendelt-nél, amint látjuk a margón. (megj: valószínű az eredetiben) Az eredeti görög szót az Ap. csel. 28, 23-ban találhatjuk, ahol azt olvassuk, hogy a zsidók Rómában kitűztek egy napot Pálnak, hogy beszéljen nekik az evangéliumról. Tehát „*rendeltek*” egy napot neki.

Isten mindennek felett. A „*hatalmasságok*” nem állnak a Leghatalmasabb Isten felett. „*Ővé a bölcsesség és az erő, és Ő változtatja meg az időket és az időknél részeit; dönt királyokat és tesz királyokat.*” (Dán. 2, 20-21) Ő tette királlyá Nabukodonozort, Babilon királyát, a föld minden királysága felett (lásd: Jer. 27, 5-8; Dán. 2, 37-38), de amikor Nabukodonozor isteni hatalmat követelt magának, kivettetett az állatok közé, hogy megtanulja „*a felséges Isten uralkodik az emberek birodalmán, és annak adja azt, akinek akarja.*” (Dán. 4, 22)

Ellenállni Istennek. Mivel nincs hatalmasság, csak Istentől, „*aki ellene támad a hatalmasságnak, az Isten rendelésének támad ellene; akik pedig ellene támadnak, önmaguknak ítéletet szereznek.*” Ez egy figyelmeztetés a lázadás és felkelés ellen. Isten mozdít el királyokat, ahogyan Ő is állítja őket. Ezért aki úgy véli, elmozdíthat egy királyt a helyéről, az magára veszi Isten előjogát. Úgy gondolja, jobban tudja, mint Isten, mikor kell a kormányt megváltoztatni. Akik felláznak a földi kormányzat ellen, csak akkor tehetik ezt meg, ha közvetlenül a mennyből kapják erre az utasítást, ellenkező esetben Isten ellen döntenek azzal, hogy megkerülik parancsát. 1 Önmagukat Isten fölé helyezik.

Ellenállás és megdöntés. A polgári kormányzatnak való ellenállás olyan, mintha meg akarnák dönteni. Aki erővel ellenáll egy hatalomnak, az meg is dönthet háború esetén, ha lenne rá hatalma. Ez Krisztus követőinek szigorúan tilos.

Krisztus példája. Krisztus szenvedett *„nektek példát hagyva, hogy az Ő nyomdokait kövessétek: aki bűnt nem cselekedett, sem a szájában álnokság nem találtatott: aki szidalmaztatva, viszont nem szidalmazott, szenvedve nem fenyegetőzött; hanem hagyta az igazságosan ítélőre.”* (1 Pét. 2, 21-23) Emlékezzünk arra, hogy Krisztust politikai alapon ítélték el, politikai okok miatt, mégsem állt ellen, bár megmutatta, hogy lenne rá hatalma. Lásd: Ján. 18, 5-11.; Mát. 26, 51-53. Persze mondhatjuk azt, Krisztus tudta, hogy az Ő órája eljön. Ez igaz, de azt megelőzően sem állt ellen. Állandóan Atyja kezébe helyezte Magát. Ő a példakép követői számára. Ha belehelyezik magukat Isten kezébe, akkor nem fognak elszenvedni sem megaláztatást, sem elnyomást, amit Isten nem hagy jóvá, vagy nem engedett meg, és nem érheti őket semmi kár, mielőtt az ő órájuk eljön. Könnyebb a Krisztusban való hitet megvallani, mint bemutatni az igaz hitet azzal, hogy követjük példáját.

Egy másik átütő példa. Saul Isten parancsára kenték fel Izrael királyává, de később Isten elvetette megdöntöttségéért. Majd Dávidot kenték fel királlyá az ő helyére. Saul féltékeny lett Dávidra, és életére tört. Dávid nem állt ellent, elmenekült. Többször volt Saul Dávid kezében, de Dávid nem emelte fel kezét ellene. Ha lenne bármiféle kifogás a hatalomnak való ellenállásra, akkor Dávid élhetett volna vele. Ha az első alkalommal megtette volna, az csak önvédelem lett volna. Második alkalommal pedig már Saul helyett felkent király volt. Amikor sürgették, egyezzen bele Saul megölésébe, Dávid ezt mondta: *„Ne vészítsd el őt! Mert vajon ki emelhetné fel kezét az Úrnak felkentje ellen büntetlenül?! ... Él az Úr, hogy az Úr megveri őt! Vagy eljön az ő napja és meghal, vagy pedig harcba megy és ott veszik el! Távoztassa el azért az Úr tőlem azt, hogy kezemet az Úrnak felkentje ellen emeljem.”* (1 Sám. 26, 9-11) Mindezek ellenére Saul gonosz ember volt, aki megvetette Isten hűségét, és nem volt alkalmas a vezetésre.

Isten alá rendelődni. Isten ígéje arra figyelmeztet, hogy rendelődjünk alá a hatalmasságoknak, de soha nem ismeri el az Istennek való engedetlenséget. Isten soha nem rendelt semmilyen hatalmat Önmaga fölé. Az az ostobaság magasfoka, ha azt olvassuk ki a fejezetből, hogy a keresztények kötelessége az, hogy úgy engedelmeskedjenek az emberi törvényeknek, hogy konfliktusba kerüljenek Isten törvényével. Isten a bűn felé nem viseltetik jóindulattal, és egyáltalán nem parancsolja nekünk azt, hogy bűnt kövessünk el. Nem vagyunk a hatalmasságoknak alárendelve Isten helyett, hanem Istennek vagyunk alárendelve. *„És mindent, amit csak cselekedtek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézusnak nevében cselekedjétek.”* (Kol. 3, 17)

Alárendelődés és engedelmisség. Az 'alárendelődni' kifejezés magában foglalja az engedelmisséget. Amikor azt olvassuk, hogy Jézus alárendelte magát szüleinek, biztosak vagyunk abban, hogy engedelmeskedett nekik. Tehát amikor azt mondja az ige, hogy rendelődjünk alá a hatalmasságoknak, ennek természetes következménye az, hogy engedelmeskedünk a törvényeknek. De soha nem szabad elfelejteni, hogy Isten áll mindenek felett; mind egyéni, mind nemzeti hatalom Tőle van, és Neki van joga minden lélek osztatlan szolgálatára. Mindig Istennek kell engedelmeskednünk, és alá kell rendelődnünk az emberi hatalmasságoknak is, de ezt mindig úgy kell tenni, hogy az ne engedetlenség legyen Isten felé.

Nem szolgálhat két urat. *„Nem szolgálhat két úrnak...nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.”* Azért, mert Isten és a mammon parancsai mások. Mindenki tudja, hogy gyakran hoztak olyan törvényeket, amik ellentétben voltak Isten parancsaival. Volt egyszer egy törvény Amerikában a rabszolgaság korában, ami megkövetelte minden embertől, hogy tegyen meg mindent annak érdekében, hogy kiadja a menekülő rabszolgát urainak. De Isten ígéje azt mondja: *„Ne add ki a szolgát az ő urának, aki az ő urától hozzád menekült.”* (Deut. 23, 15) Akkor lehetetlen volt engedelmeskedni az ország törvényének úgy, hogy az ne

engedetlenség legyen Isten törvénye felé, és az Isten törvényének való engedelmisség szükségszerűen emberi törvényeknek való engedetlenséget munkált. Az embereknek választani kellett, kinek engednek. A keresztények nem hezitálhatnak egy percig sem azon, kinek szolgálnak. Az a törvény, amely ellentmond Isten törvényének, semmis. *„Nincs bölcsesség, és nincs értelem, és nincs tanács az Úr ellen.” (Péld. 21, 30)*

„Minden emberi rendelés.” Az olvasó idézheti az 1 Pét. 2, 13-t, mint ami ennek ellentmond. *„Engedelmeskedjete azért minden emberi rendelésnek az Úrért.”* Mások azt mondhatják, hogy alá kell rendelődni minden rendelkezésnek, feltéve ha az nem ütközik Isten törvényével. Tényleg nincs kivétel, de nincs is kényszer, és a szöveg nem azt mondja, hogy engedelmeskedjünk olyan emberi törvényeknek, ami Isten törvényének ellentmond. 2 A tévedés a „rendelés” szó félreértéséből adódik. Az a feltételezés, hogy ez a kifejezés „törvényt” jelent, de a figyelmes olvasás bárkinek megmutatja, hogy ez a feltételezés hibás. Olvassuk el figyelmesen az 1 Pét. 2, 13-14 verseket: *„Engedelmeskedjete azért minden emberi rendelésnek (görögben: teremtés) az Úrért.”* Nos, mik ezek a rendelések vagy teremtések, amiknek alá kell rendelődni? Nincs különbség senki számára: *„akár királynak, mint felebbvalónak; akár helytartóknak, mint akiket Ő küld.”* Világos, hogy a szöveg nem törvényről szól, hanem csak vezetőkről. Az intés pontosan ugyanaz, mint a Róm. 13-ban.

Alárendelődve, mégis engedetlenül. Az olvasó folytassa tovább a fejezet olvasását az utoljára idézett verstől, és meg fogja látni, hogy a parancsolt alárendelődés nem jelenti a gonosz törvényeknek való alárendelődést. Így szól az intés: *„Mindenkit tiszteljete, az atyafiúságot szeresséte; az Istent féljéte; a királyt tiszteljete.”* A törvényes fennhatóság alá kell rendelődnünk, akár jó, ill. megnyerő stílusú a hatalmat gyakorló, akár követelőző. Aztán így olvassuk: *„Mert az kedves dolog, ha valaki Istenről való meggyőződéséért tűr keserűségeket, méltatlanul szenvedve.” (1 Pét. 2, 17-19)*

Egy ember nem tud Istenről való meggyőződése miatt elszenvetni a nyomorúságot, nem képes a rosszat elszenvetni, csak akkor, ha Istenről való meggyőződésének akkora késztető ereje van, hogy nem engedelmeskedik a rá helyezett parancsnak. Ez az állítás - amit azonnal követ az alárendelődésre való intés - világosan mutatja, hogy az engedetlenség lehetővé válik akkor, ha a hatalmon lévők „követelőzők”. Ezt hangsúlyozza a Krisztusra való hivatkozás, aki elszenvetne a rosszat, mégsem mutatott ellenállást. *„Kínoztatott, pedig alázatos volt, és száját nem nyitotta meg, mint bárány, mely mészárszékre vitetik, és mint juh, mely megnémul az őt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg!” (Ésa. 53, 7)* Az igazsághoz való hűsége miatt ítélték el, amiben legkisebb mértékig sem kötött kompromisszumot, mégis alárendelődött a vezető hatalmasságoknak. Az apostol azt mondja, hogy ebben mutatott példát nekünk, hogy kövessük Őt.

A keresztények és a polgári kormány. *„Mert a mi országunk mennyekben van, ahonnt a megtartó Úr Jézus Krisztust is várjuk.” (Fil. 3, 20)* Akiknek Krisztusban van menetelük a Lélek által az Atyához *„immár nem ... jövények és zsellérek, hanem polgártársai a szenteknek és cselédei az Istennek.” (Ef. 2, 19)* Minden embernek saját országa dolgaival kell törőnie, és nem másikéval. Mert ha egy amerikai elmegy Angliába és azt gondolja, hogy kioktatja a parlamentet arról, hogyan kellene működni, vagy ha egy angol megy Amerikába és tanácsot ad a hatóságoknak; ez az arcátlanság csúcsa lenne. Ha elkezdenének tevékenyen beleavatkozni a közügyekbe, vagy hivatalt vállalni, az hamar megmutatná, hogy nincs ott semmi keresnivalójuk. Hadd dolgozzanak természetük szerint, beszéljenek vagy cselekedjenek úgy, ahogy nekik tetszik, és tartsák meg a békességet, ha visszamennek országukba, amelytől egyszer elidegenedtek. Egy ember sem lehet tevékeny két kormányzat ügyeiben egyidőben. Ez vonatkozik mind a mennyei, mind a földi kormányzatra, mind a különböző földi országokra. Aki a mennyei ország állampolgára, az nem avatkozik a földi kormányzat dolgába. Azokra hagyja az ügyeket, akik ezt a földet saját otthonuknak tekintik. Ha a földi vezetők úgy gondolják, hogy szabályozhatják az Isten országát működtető ügyeket,

akkor finoman szólva a durva elbizakodottság bűnébe estek. De ha nem kormányozhatják Isten országának ügyeit, akkor a menny polgárai még inkább nem avatkozhatnak bele a földi kormányzat ügyeibe. 3

Amikor a földet Isten országává teszik. Sok keresztény és evangéliumi szolgálattevő akarja igazolni azt, miért avatkozik bele a politikába. Azt mondják, kötelességük a földet Isten országává tenni. Egy mostani kampányban is sokat hallhattunk „London újjászületéséről” és arról, hogy „Londont Isten városává tesszük.” Ilyen kezdeményezések arról tanuskodnak, hogy nagyon félreértik azt, mi az evangélium. „*Istennek hatalma az minden hívőnek üdvességére.*” (Róm. 1, 16) Az újjászületést csakis a Szentlélek végzi el, emberi szívekben munkálkodva, azt ember nem irányíthatja. Ezen világ országai Krisztus országa lesznek, de csak „*a Seregek Urának buzgó szerelme műveli ezt!*” (Jel. 11, 15; Ésa. 9, 7) Új föld lesz, amelyben csak igazság lakozik, de csak az Úr napjának eljövetele után, amelyben az elemek felbomlanak, és az istentelenek megégnek. (2 Pét. 3, 10-13) Ez nem politikai tevékenység által lesz, még akkor sem, ha az evangélium szolgálai politizálnak. Az evangélium szolgájának csak egy küldetése van: „*Hirdesd az igét.*” Más úton nem tehető ez a világ jobba. Ezért az a szolgálattevő, aki a figyelmét a politika felé fordítja, az megtagadta elhívását.

Megőrizni a békességet. Alá kell rendelődnünk a földi kormányzatnak a lelkiismeretért, tisztelettel tartozunk felé és minden kötelezettségnek meg kell felelni, amit elvárnak tőlünk. Az adók lehetnek nehezek, sőt igazságtalanok, de ez nem jogosít fel bennünket a lázadásra. Jakab apostol beszél olyan gazdagokról, akik elnyomják a szegényeket, és szavai nemcsak azokra vonatkoznak, akik a közhivatalokban ülnek, hanem a magánszférára is. Azt mondja: „*Dőzsöltetek e földön és dobzódtatok; szívetek legeltettétek mint áldozás napján. Elkárhoztattátok, megöltétek az igazat; nem áll ellent nektek.*” (Jak. 5, 5-6) Jegyezzük meg: igaz ember nem áll ellen. Miért nem? Az ítélet miatt: „*Ha lehetséges, amennyire rajtatok áll, minden emberrel békességesen éljete. Magatokért bosszút ne álljatok szerelmeseim, hanem adjatok helyet ama haragnak; mert meg van írva: Enyém a bosszúállás, én megfizetek, ezt mondja az Úr.*” (Róm. 12, 18-19) A békesség Királyának alárendelődve és királyságának állampolgáraiként az a kötelességük, hogy békességben éljenek minden emberrel. Így még az önvédelemért sem küzdenek. Ebben Krisztus, a békesség Királya a példaképük.

Akinek a félelemmel. Csak a gonoszság cselekvőinek kell félniük a vezetőktől. A jót cselekvőknek nincs mitől félniük. „A római birodalom kiterjedt az egész földre”, és aki akkor uralkodott, amikor Pál a Római levelet megírta, a legaljasabb és legkegyetlenebb szörny volt, aki valaha is kormányzott. Néro pusztá kedvtelésből adott embereket halálra. Megfélemlíthette az emberek szívét, de a keresztények mégis nyugodtak voltak, mert bizalmuk Istenben volt. „*Ímé, az Isten az én szabadítóm! bízom és nem félek.*” (Ésa. 12, 2)

Az ember fő dolga. „*Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte.*” „*A szeretet az Istentől van; és mindaz, aki szeret, az Istentől született, és ismeri az Istent.*” (1 Ján. 4, 7) „*Mert az az Isten szeretete, hogy megtartjuk az Ő parancsolatait.*” (1 Ján. 5, 3) Az Istent félni, és az Ő parancsolatait megtartani: ez az embernek fődolga! (Préd. 12, 15) Tehát aki szívéből szereti felebarátját, annak Istent is kell szeretnie, és az a szeretet, hogy megtartja az Ő parancsolatait. Nyilvánvaló, hogy az apostol ebben az intésben az ember fődolgát helyezi előtérbe. Aki megfogadja az intést, az soha nem tesz olyat, amiért a földi kormányzat jogosan elítélheti, és nem fogja figyelmen kívül hagyni a törvényeit. Aki betölti a szeretet törvényét, az soha nem kerül konfliktusba a hatalommal. Ha elnyomja őt a hatalom, akkor az nem ellene irányul, hanem a Király ellen, akit szolgál.

Keresztényeknek, nem a hatalmasságoknak. Néhányan úgy gondolják, hogy a 8-10 versek a polgári hatóság hatókörének korlátait határozzák meg, és azt mutatják be, hogy az ember hozhat törvényt „a második kőtábla” alapján, de Isten törvényének más része alapján nem. Két dolog mutatja ennek képtelenségét: (1) A levelet nem a vezetőknek írták, hanem

keresztényeknek, mint útmutató a hatalomhoz való viszonyulásukhoz. Ha itt a vezetők kötelessége lenne leírva, akkor nekik, és nem az atyafiaknak lett volna írva a levél. (2) „*A törvény lelki*”, következésképp nem emberi törvényhozás keretei között van. Vegyük a „*Ne kívánjad*” parancsolatot: ezt emberi hatalom nem tudja kikényszeríteni, és nem tud mit tenni vele, ha megszegték. De ez a parancsolat sem jobban lelki, mint a másik kilenc. A levél az atyafiaknak van címezve, és összegezve ezt mondhatjuk: élj szeretetben, ne tégy rosszat senkinek, és nem kell félned a hatalmasságoktól.

A vége közel van. A fejezet hátralévő versei intéseket tartalmaznak; ezek nem igényelnek különösebb kommentárt. Különlegességük abból fakad, hogy „*mindennek vége közel van.*” Ezért „*legyetek józanok, hogy imádkozhassatok.*” Bár sötétségben élünk, sötétség borítja a földet (Ésa. 60, 2), a keresztények mégis a világosság és a nappal gyermekei, elhagyva a sötétség cselekedeteit.

Felöltözni Krisztust. Akik az Úr Jézus Krisztust öltözték fel, azoknak az énje nem látható. Krisztus nyilvánul meg bennük. A test kívánságainak kielégítése a legszükségszerűtlenebb dolog, mivel a test mindig azt akarja, hogy az ő kívánságai teljesüljenek. A kereszténynek tudnia kell, hogy ezt nem tudja saját erejéből megvalósítani, nem tud önuralmat gyakorolni. Csak Krisztusban tud a test alárendelődni. Aki Krisztusban megfeszítettet elmondhatja: „*Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus; amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és Önmagát adta érettem.*” (Gal. 2, 20) Csak ilyenkor veti alá magát a hatalmasságoknak, és másoknak, amint Krisztus tette: „*amint Ő van, úgy vagyunk mi is e világban.*”

(A Róm. 13-ról szóló alábbi megjegyzéseket E. J. Waggoner az 1891-s Generálkonferencián tette, és megtalálhatók a generálkonferenciai közleményben. Itt közöljük ezeket az olvasóval.)

Hogyan lehetséges az, hogy a keresztény minden emberrel békességben éljen együtt? Mindenkor olyan mértékben, ami rá vonatkozik. Mert valóban meghalt a bűnöknek, és Krisztusnak él. Krisztus lakozik hit által a szívében, és Krisztus a békesség fedelme. Ekkor már nem lesz olyan körülmény, ami miatt a keresztény elveszíti türelmét és harcolni kezd ember vagy kormányzat ellen...

A Gal. 5, 18-ban azt mondja a szöveg, hogy „*ha azonban a Lélektől vezéreltetek, nem vagytok a törvény alatt.*” A test cselekedeteit azok teszik, akik törvény alatt vannak, és ezen cselekedetek felsorolásában találjuk a „*pártütések*”-et. Ezért egy keresztény nem mehet bele pártütésbe, mert nem test szerint él. Pártütésnek nem lehet helye bennük: tehát ami minket illet, mindig békesség lesz bennünk. De ha azok, akikkel szemben állunk, megkeményítik a szívüket Isten igazsága ellen, nincs hatással rájuk az igazság, ezért rosszat tesznek, a rossz az ő részük lesz, bennünk pedig békesség lesz...

„*De ha szenvedtek is az igazságért, boldogok vagytok, azoktól való félelemből pedig ne féljete, se zavarba ne essetek. Az Úr Istent pedig szenteljétek meg a ti szívetekben. Mindig készek legyetek megfelelni mindenkinek, aki számot kér tőletek a bennetek levő reménységről, szelídséggel és félelemmel.*” (1 Pét. 3, 14-15)

Ne féljünk a megfélemlítéstől. Miért ne? Mert megszenteltük az Úr Istent a szívünkben, és Ő a mi félelmünk. Isten velünk van, Krisztus velünk van, és amikor az ember szidalmaz minket, azt a Megváltónak mondják...

A legfontosabb dolog mindannyiunk számára - akik birtokoljuk az igazságot, ami a hatalmasságokkal konfliktusba kever bennünket - az, hogy megszenteljük az Úr Istent szívünkben Isten Lelke és igéje által. Isten igéjének tanulója kell válnunk, és Krisztus és evangéliumának követőjévé...

Vannak farmerek és műszaki emberek közöttünk, akik soha nem tudának úgy összeszedni igéket, hogy prédikáljanak, de ettől függetlenül megszentelték az Urat szívükben igéje hithű

tanulmányozása által. Ők a bíróságok elé vitetnek majd hitükért, és ott prédikálják az evangéliumot védelmükre, mert Isten azokban a napokban ad nekik száját és bölcsességet, amit ellenségeik nem tudnak se megcáfolni, sem annak ellenállni...

Kötelességünk az evangéliumhirdetés, hogy a világosság feltámadjon rajtunk és látsszék fényességünk. Ha ezt megtesszük, Isten visszatartja a szeleket ameddig kell...

A harmadik angyal üzenete a legnagyobb dolog a világon. Az emberek nem így gondolják, de eljön az idő életünkben, amikor a harmadik angyal üzenete lesz minden ajak fő témája és beszéd tárgya. Soha nem lehet embereket elnémítani az üzenettel kapcsolatban, azok akik bíznak az Úrban, nem félnek szólni az ígéret, amik nekik adattak.

Ha így teszünk, nem hagyjuk életünket a kezünkben, és ezt köszönöm Istennek. Életünk el lesz rejtve Krisztus által Istenben, és Ő fog ránk vigyázni. Az igazságot magasba emelik egyszerű férfiak és nők, akik mennek, prédikálnak és engedelmeskednek annak, amit prédikálnak. Hadd ismerjék az emberek az igazságot. Legyünk hálásak, hogy a békeség ideje alatt végezhetjük a szolgálatot. Ha az emberek törvényeket alkotnak, amik által úgy tűnik, elvágják azokat a csatornákat, amik által terjedhet az igazság, hálásak lehetünk, hogy imádkozhatjuk Istent, akit még ember haragja is dicsér. Azon törvényi eszközök által, amiket gonosz emberek alkottak azért, hogy gátat vessenek az igazság terjedésének, Isten még azon eszközök által is munkálja az igazság terjedését. Visszatartja a szeleket...és azt parancsolja, hogy hordozzuk üzenetét. Addig tartja vissza őket, amíg érdeke úgy kívánja. Amikor elkezdenek fújni, és érezzük az üldözések első jeleit, azt fogjuk tenni, amit az Úr kíván tőlük...

„Adjátok meg azért mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval, az adót; akinek a vámmal, a vámot; akinek a félelemmel, a félelmet; akinek a tisztességgel, a tisztességet. Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte.” (Róm. 13, 7-8) Ha megtesszük ami rajtunk áll, mindenkivel békeségben élhetünk. Ha szeretjük felebarátunkat, mint magunkat, az a törvény betöltése, mert aki szereti a felebarátját, az Istent is szereti, mert nincs szeretet csak Istentől. Ha úgy szeretem a felebarátomat mint magamat, az egyszerűen azért van, mert Isten szeretete él a szívemben. Isten vett lakhelyet a szívemben, és nincs senki a földön, aki Őt onnan elvenné. Emiatt utal az apostol a törvény második kőtáblájára, mert ha megtesszük felebarátunk felé kötelességünket, az természetesen következik abból, hogy szeretjük Istent. Azt mondják, hogy az első tábla az Istennel szembeni kötelességeinket mutatja meg, ami a hitvallásból áll, a második kőtábla felebarátaink iránti kötelességeinket mutatja meg, és az erkölcsiséget mutatja be. De a második tábla is ugyanúgy az Isten iránti kötelességeket tartalmazza, mint az első. Dávid, miután a második kőtábla kettő parancsolatát megszegte, amikor bűnvallomást tett, így szólt: *„Egyedül Te ellened vétkeztem, és cselekedtem azt, ami gonosz a Te szemeid előtt.”* Istennek kell lennie az elsőnek és az utolsóknak mindenek előtt... Mindezen leckék azért vannak, hogy elkészítsen bennünket a nyomorúság idejére.

1 Nem lenne tisztességes, ha a szerzőnek tulajdonítanánk azt a lutheri tévedést, hogy a kormányzat az igazságtalanságot tartja fenn, vagy „a királyok isteni jogát.” Waggoner kifejezését nem szabad mereven értelmezni, mert nem a korrupció és az elnyomás mellett érvel.

2 Megjegyzésre méltó, hogy ez az üzenet milyen értékes lett volna pár évvel később, ha a Generálkonferencia a századfordulón teljes szívvel elfogadta, kiadta és propagálta volna az anyagot könyv formájában Európában és Amerikában. Egyházunk tagjainak Európában, de főleg Németországban, szükségük lett volna erre az üzenetre az első és második világháború krízisei alatt. Tragédia, hogy megengedték az elsorvadását. (Lásd: Válogatott bizonyágtételek, első kötet 234-235. old.)

3 Waggoner szövegösszefüggésében fontos helyet kapott kora vallásszabadságának kérdése: itt az egyház politikai tevékenységére gondol, amit szerinte el kell választani az államtól. Nem ellenezte azt, hogy egy keresztény hűségesen szolgálja a kormányzatot vagy egy hivatalt, és nem ellenezte a szavazást sem.

Tizennegyedik fejezet: Isten az egyedüli Bíró

Mivel a tizennegyedik fejezet a keresztény élettel kapcsolatos útmutatásokat tartalmaz, és nincs közvetlen kapcsolatban a fejezetet megelőző figyelmeztetésekkel, nem szükséges hogy az előző fejezeteket áttekintsük, hanem azonnal rátérhetünk a szövegre. Ne felejtjük el, hogy ez a fejezet is, ugyanúgy, mint a megelőzők, az egyházhoz íródtak, és nem azokhoz, akik nem az Úr hitvalló szolgálói. A hatodik versből világosan kiderül, hogy a fejezet azokhoz szól, akik Istent Uruknak ismerik el. Tehát a fejezet arról szól, hogyan tekintsünk egymásra mi, akik egy Mestert szolgálunk.

Róm. 14, 1-11

„A hitben erőtlent fogadjátok be, nem ítélgetve vélekedéseit. Némely ember azt hiszi, hogy mindent megehet; a hitben erőtlent pedig zöldséget eszik. Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik; és aki nem eszik, ne kárhoztassa azt, aki eszik. Mert az Isten befogadta őt. Te kicsoda vagy, hogy kárhoztatod a más szolgáját? Az ő tulajdon urának áll vagy esik. De meg fog állni, mert az Úr által képes, hogy megálljon. Emez az egyik napot különbnek tartja a másiknál: amaz pedig minden napot egyformának tart. Ki-ki a maga értelme felől legyen meggyőződve. Aki ügyel a napra, az Úrért ügyel: és aki nem ügyel a napra, az Úrért nem ügyel. Aki eszik, az Úrért eszik, mert hálákat ad az Istennek: és aki nem eszik, az Úrért nem eszik, és hálákat ad az Istennek. Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának: mert ha élünk, az Úrnak élünk; ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Azért akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk. Mert azért halt meg és támadt fel és elevenedett meg Krisztus, hogy mind holtakon, mind élőkön uralkodjon. Te pedig miért kárhoztatod a te atyádfiát? avagy te is miért veted meg a te atyádfiát? Hiszen mindnyájan odaállunk majd a Krisztus ítélőszéke elé. Mert meg van írva: élek én, mondja az Úr, mert nekem hajol meg minden térd, és minden nyelv Istent magasztalja.”

Krisztus iskolája. Krisztus egyháza nem tökéletes emberekből áll, hanem olyanokból, akik a tökéletességet keresik. Ő a tökéletesség, és Ő küldi a meghívást: *„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelttetek, és én megnyugtatlak titeket. Vegyétek föl magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem.”* (Mát. 11, 28-29) Hív mindenkit, hogy Hozzá jöjjön, így szólva: *„Azt, aki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem.”* (Ján. 6, 37) Ahogy egyszer valaki megfogalmazta: „Isten megfogja az ember hittel nyújtott kezét, és arra vezeti, hogy ragadja meg erősen Krisztus istenségét, hogy elérhesse a jellem tökéletességét.” A hit lehet nagyon gyenge, de Isten emiatt nem utasítja el az embert. Pál megköszönte Istennek, hogy a thesszalónikai atyafiak hite egyre növekedett. (2 Thessz. 1, 3) Ebből az látszik, hogy nekik sem volt először tökéletes hitük. De Isten annyira jóságos, hogy mindenkinek teljesen meg kellene bíznia Benne, és nagyon türelmes, elnéző is azokkal szemben, akik nem jól ismerik Őt. Nem fordul el tőlük csak azért, mert kétségeskednek. Isten jósága és türelme vezet el a tökéletes hitre.

A tanulók nem mesterek. Ez nem a tanulóknak szól, akik iskolába fognak járni. Az igaz, hogy ezen a világon vannak olyan gazdag iskolák, amelyekbe csak bizonyos tanulói réteg

járhat. Ha valaki nem jómódú, nem tölt be társadalmi pozíciót, és abba az iskolába szeretne járni, azonnal felszólalának ellene. Maguk a tanulók oly erősen tiltakoznának az újonnan jövők ellen, hogy a tanítók arra éreznék kötelezve magukat, hogy ne fogadják el őket. De az ilyen iskolák nem Krisztus iskolái. *„Nincsen Isten előtt személyválogatás.”* Ő hívja mind a szegényeket, mind a szükségben lévőket, mind a gyengéket. Ő dönt arról, és nem a tanulók, hogy kik nyernek felvételt. Azt mondja: *„Aki akarja, jöjjön, és vegye az élet vizét ingyen”* és arra szólít fel mindenkit, aki hallja, hogy adja tovább a meghívást. Krisztus iskolájába történő felvételhez egyetlenegy feltétel az, hogy akarjon tanulni Tőle. Ha valaki hajlandó cselekedni akaratát, Isten elfogadja és tanítja őt. (Ján. 7, 17) Ha valaki másmilyen mércét állít fel, az magát Isten fölé helyezi. Egy embernek sincs joga elvetni a másikat, akit Isten elfogadott.

Mester és szolga. Krisztus ezt mondta tanítványainak: *„Mesternek se hívassátok magatokat, mert egy a ti Mesteretek és ti mindnyájan testvérek vagytok.”* *„Senki se hívassa magát mesternek közületek, mert egy a ti Mesteretek, a Krisztus.”* (Mát. 23, 8, 10) A mester rendeli ki minden tanuló, vagy szolga feladatát. A mestertől várhatja a szolga a jutalmát. Ezért egyedül a mester az, akinek joga van parancsokat adni, és ítéletet mondani, ha valami baj történik. *„Te kicsoda vagy, hogy kárhoztatod a más szolgáját?”* Ha nincs hatalmad arra, hogy jutalmazd a sikert, akkor arra sincs jogod, hogy megítéld a hibákat.

„Hanem Isten a Bíró.” *„Aki egyet megaláz, mást felmagasztal.”* (Zsolt. 75, 8) *„Mert az Úr a mi bíránk, az Úr a mi vezérünk, az Úr a mi királyunk, Ő tart meg minket!”* (Ésa. 33, 22) *„Egy a törvényhozó, aki hatalmas megtartani és elveszíteni: kicsoda vagy te, hogy kárhoztatod a másikat?”* (Jak. 4, 12) A megmentő és pusztító hatalom az ítélet jogát foglalja magában. Az ítélezés nevetséges akkor, ha valakinek nincs hatalma arra, hogy az ítéletnek érvényt szerezzen. Az ilyenek enyhén szólva nevetségessé teszik magukat.

A pápaság lelke. Pál apostol úgy írja le a hitehagyást, mint a *„bűn emberé”*-nek megjelenése, *„a veszedelem fia, aki ellene veti és fölébe emeli magát mindannak, a mi Istennek vagy istentisztelekre méltónak mondatik, annyira, hogy maga ül be mint Isten az Isten templomába, Isten gyanánt mutogatván magát.”* (2 Thessz. 2, 3-4) A Dán. 7, 25 úgy mutatja be ezt a hatalmat, mint aki sokat szól a Felséges ellen, és véli hogy megváltoztatja az idöket és a törvényt. Ha valaki Isten törvénye ellen és fölé helyezi magát, az a lehető legerősebb ellenállás Isten felé, és hatalma legmerészebb bitorlása. Amely hatalom így felmagasztalja magát, annak vége ez: Krisztus Lelke megemészti, és megsemmisíti az Ő eljövételének fényessége. 2 Thessz. 2, 8. Olvassuk el Jak. 4, 11-t: *„Aki megszólja atyjafiát, és aki kárhoztatja atyjafiát, az a törvény ellen szól, és a törvényt kárhoztatja. Ha pedig a törvényt kárhoztatod, nem megtartója, hanem bírója vagy a törvénynek.”* Ez azt mondja nekünk, hogy aki gonoszul beszél testvérével, megítéli, vagy lekicsinyli testvérét, az Isten törvénye ellen szól, és beül a bírói székbe. Másképp mondvá, *„a bűn emberének”* helyébe ülteti magát és annak cselekedeteit cselekszi. Mi mást kaphatnánk akkor, mint a bűn emberének jutalmát? Bizonyára nem szeretnénk ebben a gondolkodásmódban megmaradni. Megtanultuk, hogy Krisztus egyházának tagjai nem bírái egymásnak, hanem egy Úr szolgatársai. Nem azt tanultuk, hogy közömbösek maradhatunk Isten parancsolatainak megtartása kérdésében, mivel mindannyian odaállunk Krisztus ítélőszéke elé, és megítéltetünk a parancsolatok által. Azt tanultuk, hogy azokban a dolgokban amikről Isten törvénye konkrétan nem ad kinyilatkoztatást, az egyik ember megoldása éppen olyan jó, mint a másiké. Továbbá megtanultuk, hogy még akkor sem lehet keményen bánni valakivel, és nem lehet elítélni, ha nem tart tiszteltben egy kinyilatkoztatott parancsolatot. Az ilyen bánásmód nem segít neki, azonkívül nincs is jogunk így cselekedni, mivel mindannyian szolgák vagyunk.

„Tudom, és meg vagyok győződve az Úr Jézusban, hogy semmi sem tisztátalan önmagában, hanem bármi annak tisztátalan, aki tisztátalannak tartja. De ha a te atyádfia az ételért megszomorodik, akkor te nem szeretet szerint cselekszel. Ne veszítsd el azt a te ételeddel, akiért Krisztus meghalt. Ne káromoltassék azért a ti javatok. Mert az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békesség és Szentlélek által való öröm. Mert aki ezekben szolgál a Krisztusnak, kedves Istennek, és az emberek előtt megpróbált. Azért tehát törekedjünk azokra, amik a békességre és az egymás épülésére valók. Ne rontsd le az ételért az Isten munkáját. Minden tiszta ugyan, de rossz annak az embernek, aki botrányozással eszi. Jó nem enni húst és nem inni bort, sem semmit nem tenni, amiben a te atyádfia megütközik vagy megbotrányozik, vagy erőtelen. Teneked hited van: tartsd meg magadban Isten előtt. Boldog, aki nem kárhoztatja magát abban, amit helyesel. Aki pedig kételkedik, ha eszik, kárhoztatva van, mert nem hitből eszik. Ami pedig hitből nincs, bűn az.”

Sok félreértés, ill. a szöveghez hozzáfűzött magyarázatok általi elhamarkodott következtetés adódik a Biblia felületes olvasásából- ez az ige szándékos megrontása. Véltetően azonban inkább a nem megfelelő gondolkodásból származó tévedés a több, és nem a szándékosság. Ezért mindig figyeljünk arra, hogyan olvassuk.

Tiszta és tisztátalan. Ha a témát vesszük megfontolás alá, akkor nem fogjuk a szöveg valódi jelentését elferdíteni. A fejezet kezdettől fogva arról az emberről beszél, akinek kevés ismerete van Krisztusról, ezért úgy gondolkodik, hogy az igazságot bizonyos dolgok megevéséből vagy nem-megevéséből nyeri. Az egész fejezet azt a gondolatot közvetíti, hogy hit, és nem evés-ivás által tartatunk meg. A tiszta és tisztátalan eledel kérdésnek rövid áttekintése sokat segíthet. Van egy különös, uralkodó nézet, miszerint amik egy időben nem voltak fogyasztásra alkalmasak, azok most tökéletesen alkalmasak arra. Úgy tűnik, sok ember azt gondolja, hogy az evangélium a tisztátalan állatokat is tisztává teszi. Csak azt felejtik el, hogy Krisztus az embert tisztítja meg, nem az állatokat és a hullókat. Voltak növények, amik mérgezőek voltak Mózes napjaiban, és azok most is mérgezőek. Akik úgy gondolják, hogy az evangélium mindent fogyasztásra alkalmassá tett, azok elborzadnának arra a gondolatra, hogy macskákat, kutyaakat, hernyókat, pókokat, legyeket, stb. egyenek, mint azt sok zsidó tette Mózes napjaiban. Ehelyett értsük meg: ha Krisztust megismertük, akkor tudjuk, hogy Ő senkitől nem kíván meg ilyen étkezési szokásokat. Ellenkezőleg: a legundorítóbb vadember az, aki ezeket megeszi, és az ilyen táplálkozás a lealacsonyodás jele és eredménye. A világosság óvatosságra int a táplálék-megválasztás kérdésében. Senki nem gondolja azt, hogy Pál apostol vagy bárki más, jó érzésű és kifinomult étkezési szokású ember mindent megeszik, amit a földön talál. Bár a legtöbb ember azt gondolja magáról, hogy bölcsőbb mint Isten az evés-ivás dolgában, vannak - ahogy mindig is voltak - bizonyos dolgok, amik egyetemenlegesen étkezésre alkalmatlanok. Ezért, amikor az apostol azt mondja, hogy semmi sem tisztátalan önmagában, nyilvánvalóan azokra a dolgokra gondol, amiket Isten adott az embernek étkezés céljára. Vannak emberek, akiknek lelkiismerete annyira gyenge, hogy még azt is félnek megenni, amit Isten étkezésre rendelt. De vannak olyanok is, akik nem azt vallják, hogy „Istennek minden teremtetett állata jó, és semmi sem megvetendő, ha hálaadással élnek azzal.” (1 Tim. 4, 3) Tehát amikor az apostol azt mondja, hogy „néhány ember azt hiszi, hogy mindent megehet”, nyilvánvaló, hogy a „mindent” nem tartalmaz szemetet. A lényeg nyilvánvalóan az, hogy aki azt hiszi, hogy mindent megehet, azt jelenti, hogy mindent megehet, ami étkezésre alkalmas. De vannak például, akik azt gondolják, hogy azok bálványoknak lettek áldozva, és félnek megenni őket, mert akkor bálványimádókká válnak. Az 1 Kor. 8. fejezet - ami párhuzamos a Róm. 14-gyel - teljesen érthetővé teszi az egészet. A fejezet a napok kérdését is megérteti. Mivel az apostol az étkezés kérdésében az étkezésre alkalmas dolgokra korlátozza megjegyzéseit, sokkal érthetőbb, hogy a szóbanforgó napok azok, amiket Isten nem szentelt meg Önmagának.

Isten országának természete. „Mert az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békesség és Szentlélek által való öröm.” Ezen ország felett Krisztus uralkodik, mint Király, mert Isten azt mondta: „*Én kentem ám fel az én királyomat a Sionon.*” (Zsolt. 2, 6) Most olvassuk el az Atya szavait a Fiúról, akit minden örökösvé tett: „*A te királyi széked, óh Isten, örökkön örökké. Igazságnak pálcája a te országodnak pálcája. Szeretted az igazságot és gyűlölted a hamisságot: annakokáért felkent téged az Isten, a te Istened, örömmel olajával a te társaid felett.*” (Zsid. 1, 8-9) A királyi pálca a hatalom jelképe. Krisztus királyi pálcája az igazság királyi pálcája, ezért az Ő országának hatalma az igazságosság. Azzal kormányoz. Élete ezen a földön az igazság tökéletes megtestesülése volt, így országát élete hatalma által kormányozza. Mindazok, akik az Ő életében részesülnek, azok országának alattvalói. Semmi más, csakis Krisztus élete a jele az Ő országához való tartozásnak. De mivel volt Krisztus Királynak felkenve? A legutóbb olvasott szöveg azt állítja, hogy „*örömmel olajával.*” Tehát az öröm, a derű szükséges része Krisztus országának. Országa az öröm és az igazság országa. Ezért a királyság minden alattvalójának öröm éljen a szívében. „Egy komor keresztény” olyan ellentmondás, mint a „hideg napsütés.” A nap azért van, hogy árassza a meleget - ami a lényege - ugyanígy a kereszténynek is békességet és örömet kell sugároznia, ami természetének része. A keresztény nem egyszerűen azért örömteli, mert annak kell lennie, hanem mert az öröm országába tért meg. „*Mert aki ezekben szolgál a Krisztusnak, kedves Istennek, és az emberek előtt megpróbált. Azért tehát törekedjünk azokra, amik a békességre és az egymás épülésére valók.*” Miben szolgálja Krisztust? Igazságban, békességben és örömben. Vagy ahogy néhány fordítás visszaadja: „Mert aki így szolgálja Krisztust.” Isten ilyen szolgálatot fogad el, és ezt az emberek is jóváhagyják. Nemcsak a keresztények hagynak jóvá ilyen szolgálatot, hanem a nem-hívőket is. Dániel ellenségeit arra készítette, hogy bizonyosságot tegyenek becsületességéről, mert azt mondták, hogy nem tudnak felhozni semmit ellene, kivéve az ő Istene törvényét. De kijelentésük az Úr törvényének jóváhagyása volt, amelynek engedelmességgel vált Dániel igaz emberré.

Önzetlenség. A békesség Isten országának jellemzője. Ezért akik ennek az országnak a polgárai, azokat a dolgokat követik, amik békességet szereznek. Az önzőség sosem hoz békességet. Ellenkezőleg, mindig háborúságot szül, és az állandó önzés elkerülhetetlenül háborúságot szerez. Ezért Isten országa alattvalójának mindig késznek kell lennie, hogy feláldozza vágyait és elgondolásait mások érdekében. Az önzetlen ember feladja saját útjait, ha az mások békességének gátja lehet. Ne felejtjük el, hogy Isten országa igazság, de békesség is. Az igazság Isten törvényének való engedelmisséget jelent, mert „*minden igazságtalanság bűn*” (1 Ján. 5, 17) és „*a bűn a törvény megszegése.*” (1 Ján. 3, 4) (pont. ford.) Bár Isten országának törvénye miatt az embernek szükségszerűen fel kell adnia vágyait azért, hogy ne kavarja fel mások érzelmeit, mégis ezen törvények zárják ki azt, azok közül egyet is megrontson. Isten törvényének való engedelmisség békességet szerez, mert ezt olvassuk: „*A te törvényed kedvelőinek nagy békességük van, és nincs bántódásuk.*” (Zsolt. 119, 165) „*Bárcsak figyelmeztél volna parancsolataimra! olyan volna békességed, mint a folyóvíz, és igazságod, mint a tenger habjai.*” (Ésa. 48, 18) Ezért aki annyira „könyöröltes”, hogy Isten törvényének valamely részét nem tartja meg azért, mert néhányan nem szimpatizálnak vele, az nem követi békességszerzést. Ellenkezőleg: Krisztus országa ellen lázad. Ebből újra csak azt látjuk, hogy itt nem az Úr szombatja kerül megfontolás alá, mert az nem olyan dolog, amit pusztán személyes vélekedés alá kell vennünk. Egy keresztény embernek ezzel kapcsolatban nincs alternatívája: meg kell tartania. Ez nem azon napok egyike, amelyet az ország alattvalójaként figyelemmel kívül hagyhat, ha úgy akarja. Ez kötelező érvényű. De vannak dolgok, amiket egy ember megtehet, ha akar, de nem kötelező. Például egy embernek joga van ahhoz, hogy az ételt ujjával egye, ha úgy akarja, de ha ez zavarja a vele egy társaságban lévőket, Krisztus törvénye azt kívánja meg tőle, hogy ne tegye. Ebből látható, hogy egyedül Krisztus törvénye - ha odafigyelnek rá - tesz egy embert

tökéletesen előzékeny. Az igaz keresztény úriember a szó legnemesebb értelmében. Sok dolog megengedett, melyekben számos hívő ember gyenge, mert nincs rá útmutatás, és azt gondolja, hogy rossz. A keresztény előzékenység - amint azt a Római levél tizennegyedik fejezete lefekteti - azt kívánja, hogy a nagyobb hittel rendelkező ember vegye figyelembe gyengébb testvére aggályait. Ha durván figyelmen kívül hagyja ezeket az aggályokat - bár lehet ennek nyomós oka is - az mégsem a segítségnyújtás útja, hogy testvérét a szabad döntésre vezesse. Ellenkezőleg, elbártortalanítja őt. *„Jó nem enni húst és nem inni bort, sem semmit nem tenni, amiben a te atyádfia megütközik vagy megbotráncozik, vagy erőtelen.”* Ebből nyilvánvaló, hogy a Rómaiakhoz írott levél tizennegyedik fejezete leckét ad a keresztény előzékenységről és segítségnyújtásról, és nem azt tanítja, hogy a szombatot, vagy bármi mást, ami Isten parancsainak megtartásával kapcsolatos, figyelmen kívül lehet hagyni kedvünk szerint. A meggondolással a *„hitben erőtelen”*-t kell segíteni, de aki ellenáll Isten parancsolatainak, annak egyáltalán nincs hite.

A lelkiismeret korlátjai. *„Teneked hited van: tartsd meg magadban Isten előtt.”* Hit és lelkiismeret egyénekre vonatkozik. Senkinek nem lehet hite a máséból. Egy embernek sem lehet olyan nagymértékű hite, hogy kettőnek szolgáljon belőle. A római egyház tanítása az, hogy egyeseknek, akiknek nagyobb hitük van másoknál, azok igazabbak, mint a többiek, ezért meg tudják osztani másokkal. De a Biblia azt tanítja, hogy ez lehetetlen, mert bárkinek, akinek nagyobb hite van, azzal önmagát menti meg. Ezért nem számít, milyen jól-felépített egy ember hite, egy másik ember nem lehet azáltal megítélve. Sokat hallunk manapság a lelkiismeretről. Gyakran mondják, hogy egy ember lelkiismerete háborog a másik tettei miatt. De ez mind a lelkiismerettel, mind a hittel így van: egy emberé sem elég kettő részére. Aki azt gondolja, hogy az ő lelkiismerete szolgálni fogja őt és más is, az tévesen, önző makacsságban szenved. Ez a lelkiismeretről szóló téves gondolkodás vezet olyan a szörnyű üldözésre, ami mindig is történt a vallás nevében. A keresztények mindannyian értsék meg, hogy lelkiismeret csak közte és Isten között van. Nem kaptak jogot arra sem, hogy lelkiismereti meggyőződésüket másokra erőltessék. Krisztus országának törvénye alapján arra van joguk, hogy időnként saját lelkiismereti szabadságukat figyelmen kívül hagyva szolgáljanak másoknak. Azt mondhatjuk, aki gyorsan tud haladni, segítenie kell gyengébb testvérét, aki ugyanazon az úton megy, de sokkal lassabban. De nem térhet le az útról azért, hogy tetszen annak, aki más úton halad.

15. fejezet: Dícsérjétek az Urat minden pogányok!

A Rómaiakhoz írott levél tizennegyedik fejezete bemutatta mi a kötelességünk azok felé, akik hitben gyengék, és akiknek túlságosan érzékeny a lelkiismeretük olyan dolgokat illetően, amiknek önmagukban semmi következménye nincs. Nem vagyunk mások bírái, mert mindannyiunknak meg kell jelennünk (Krisztus) ítélőszéke előtt. Ha több ismeretünk van, mint a testvérünknek, nem hozhatjuk őt önkényesen a mi szintünkre, és ő sem vihet bennünket az övére. Nagyobb ismeretünk ránk helyezi az elnézés és a türelem felelősségét. Mindezek összegzését az alábbi versekben találjuk: *„Ne rontsd le az ételért az Isten munkáját. Minden tiszta ugyan, de rossz annak az embernek, aki botráncozással eszi. Jó nem enni húst és nem inni bort, sem semmit nem tenni, amiben a te atyádfia megütközik vagy megbotráncozik, vagy erőtelen. Teneked hited van: tartsd meg magadban Isten előtt.”*

Az a kötelességünk, hogy segítsük egymást Róm. 15, 1-7

„Tartozunk pedig mi az erősek, hogy az erőtlenek erőtlenségeit hordozzuk, és ne magunknak kedveskedjünk. Mindegyikünk tudniillik az ő felebarátjának kedveskedjen annak javára, épülésére. Mert Krisztus sem önmagának kedveskedett, hanem amint meg van írva: A te gyalázóidnak gyalázásai hullottak rám. Mert amelyek régen megíratlak, a mi tanulságunkra íratlak meg, hogy békességes tűrés által és az írásoknak vígasztalása által reménységünk legyen. A békességes tűrésnek és vígasztalásnak Istene pedig adja nektek, hogy ugyanazon indulat legyen bennetek egymás iránt Krisztus Jézus szerint, hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek az Istent és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyját. Azért fogadjátok be egymást, miképen Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére.”

Befogadva egymást. A fejezetet felépítő versek kiegészítik a tizennegyedikben olvasott intéseket, ill. annak folytatásait. Az előző fejezet azzal az intéssel kezdődik, hogy *„a hitben erőtelent fogadjátok be.”* Tanulmányozott szakaszunk utolsó verse pedig így szól: *„azért fogadjátok be egymást.”* Hogyan fogadjuk be egymást? A válasz ez: *„miképpen Krisztus is befogadott minket.”* Ez szintén igazolja azt az állítást, hogy az apostolnak a legkisebb szándéka sem volt arra, hogy valamilyen módon lebecsülje a parancsolatok bármelyikét amikor a tizennegyedik fejezetben így szól: *„Emez az egyik napot különbnek tartja a másikkal: amaz pedig minden napot egyformának tart. Ki-ki a maga értelme felől legyen meggyőződve.”* Krisztus a legkisebb mértékig sem tett semmilyen engedményt a parancsolatokban azért, hogy azokhoz igazítsa, akik Őt elfogadják. Azt mondta: *„Ne gondoljátok, hogy jöttem a törvénynek vagy a prófétáknak eltörlésére.”* (Mát. 5, 17) *„Ha az én parancsolataimat megtartjátok, megmaradtok az én szeretetemben; amiképpen én megtartottam az én Atyámnak parancsolatait, és megmaradok az Ő szeretetében.”* (Ján. 15, 10) Krisztus és az Atya parancsolatai ugyanazok, mert azt mondta: *„Én és az Atya egy vagyunk.”* (Ján. 10, 30) Amikor a gazdag ifjú követni kívánta Őt, azt mondta neki: *„Tartsd meg a parancsolatokat.”* (Mát. 19, 17) Ezért nyilvánvaló, ha megalkuszunk a békesség és a harmónia kedvéért, akkor megalkuszunk Isten parancsolatainak megtartását illetően.

Hogyan kedveskedjünk másoknak. A további intés ez: *„Mindegyikünk tudniillik az ő felebarátjának kedveskedjen annak javára, épülésére.”* Nem az a dolgunk, hogy segítsünk a testvérünknek a bűnelkövetésben azért, hogy kedveskedjünk neki. Arra sem vagyunk kötelezve, hogy szemet hunyjunk testvérünk bűne felett, és hagyjuk, hogy abban járjon figyelmeztetés nélkül; akkor sem, ha azzal nem kedveskedünk neki. Nem ez a kedveskedés. A figyelmeztetés így szól: *„Ne gyűlöld a te atyádfiát szívedben; fedd meg a te felebarátodat nyilván, hogy ne viseljed az ő bűnének terhét.”* (Lev. 19, 17) Az anya, aki fél attól, hogy nem kedveskedik a gyermekének azzal, ha megállítja őt azon az úton, hogy megégesse a kezét, az inkább kegyetlenül cselekszik, mint kedveskedve. Kedveskednünk kell felebarátainknak, de csakis az ő javukra, és nem úgy, hogy félrevezetjük őket.

Hordozni más gyengeségét. Ha visszatérünk az első versre, ezt a leckét még hangsúlyosabbnak látjuk: *„Tartozunk pedig mi az erősek, hogy az erőtlenek erőtlenségeit hordozzuk, és ne magunknak kedveskedjünk.”* „Mert Krisztus sem önmagának kedveskedett.” Hasonlítsuk össze ezt a Gal. 6, 1-2-vel: *„Atyámfiak, még ha előfogja is az embert valami bűn, ti lelkiek, igazítsátok útba az olyant szelídséggel lelkével, ügyelve magadra, hogy meg ne kísértessél te magad is. Egymás terhét hordozzátok, és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét.”* Ha hordozzuk az erőtlenek erőtlenségeit, akkor töltjük be Krisztus törvényét. De a mások terheinek hordozása nem azt jelenti, hogy arra tanítjuk, nyugodtan figyelmen kívül hagyhatja a parancsolatok bármelyikét. Isten parancsolatainak megtartása nem teher, mert *„az Ő parancsolatai nem neheznek.”* (1 Ján. 5, 3)

Hogyan hordozza Krisztus a terheinket. Krisztus hordozza terheinket, de nem úgy, hogy eltörli Isten törvényét, hanem úgy, hogy elveszi a bűneinket és képessé tesz bennünket a törvény megtartására. *„Mert ami a törvénynek lehetetlen volt, mivelhogy erőtelen volt a test*

miatt, az Isten az Ő Fiát elbocsátva bűn testének hasonlatosságában és a bűnért, kárhoztatta a bűnt a testben, hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk, kik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.” (Róm. 8, 3-4) Azt mondja: „Jöjj.” Áldás az Úr szolgálatában az, hogy nem azt mondja: „menj”, hanem azt: „jöjj.” Nem önmagunkban küld a munkába bennünket, hanem azt mondja, hogy kövessük Őt. Semmi olyat nem kér tőlünk, amit Ő Maga nem tesz. Amikor azt mondja, hordozzuk az erőtlenség erőtlenségeit, akkor ezt bátorításként vegyük, ne ránk pakolt feladatként, mert arra emlékeztet bennünket, hogy mit tesz Ő értünk. Ő a Magasztalt, mert így olvassuk: „Segítséget adtam a vitéznek, felmagasztaltam a népből választottat.” (Zsolt. 89, 20) „Pedig betegséginket Ő viselte, és fájdalmainkat hordozta.” „Mindnyájan, mint juhok eltévelyedtünk, kiki az ő útjára tértünk; de az Úr mindnyájunk vétkét Őrá vetette.” (Ésa. 53, 4, 6)

Miért könnyű a feladat. Ez teszi könnyűvé egymás terhének elhordozását. Ha tudjuk, hogy Krisztus hordozza a terheinket, akkor öröm lesz hordoznunk mások terheit. A gond az, hogy túl gyakran elfelejtjük, hogy Krisztus a Teherhordozó, és saját erőtlenségünk súlyától megterhelve még kevesebb türelmünk lesz mások felé. De amikor megértjük, hogy valóban Krisztus a Teherhordozó, akkor Rá helyezzük a terheket, és így tudjuk majd mások tehát magunkra venni, de Ő azt is hordozza.

„Minden vigasztalásnak Istene.” Isten „a békességes tűrésnek és a vigasztalásnak Istene.” Ő „az irgalmasságnak Atyja és minden vigasztalásnak Istene, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhassunk bármely nyomorúságba esteket azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket.” (2 Kor. 1, 3-4) Ő vesz Magára minden gyalázatot, ami az embert éri. „A te gyalázóidnak gyalázásai hullanak rám.” Izrael gyermekeiről ezt mondja: „Minden szenvedésüket Ő is szenvedte.” (Ésa. 63, 9) Krisztus ezeket a szavakat mondja: „Te tudod az én gyalázatomat, szégyenemet és pirulásomat.” „A gyalázat megtörte szívemet.” (Zsolt. 69, 20-21) Mindezekben azonban nem volt türelmetlenség, sem panasz. Mivel Ő már elhordozta testében a világ terheit, ezért teljességgel képes elhordozni bennünket a testében panaszkodás nélkül, így mi vagyunk „minden erővel megerősítette az Ő dicsőségének hatalma szerint minden kitartásra és hosszútűrésre örömmel.” (Kol. 1, 11)

Az evangélium Mózes szerint. Ezt tanítja nekünk végig az egész Szentírás: „Mert amelyek régen megíratlak, a mi tanulságunkra íratlak meg, hogy békességes tűrés által és az írásoknak vigasztalása által reménységünk legyen.” Jób könyvében láthatjuk ezt. „Jóbnak tűrését hallottátok, és az Úrtól való végét láttátok, hogy igen irgalmas az Úr és könyörületes.” (Jak. 5,11) Mózes írásaiból ez világosan tükröződik. Krisztus azt mondja: „Mert ha hinnétek Mózesnek, nekem is hinnétek; mert én rólam írt Ő. Ha pedig az Ő írásainak nem hisztek, mimódon hisztek az én beszédeimnek?” (Ján. 5, 46-47) Ha a Mózes általi evangéliumot figyelmen kívül hagyjuk, semmi haszna a János evangéliumában leírtaknak, mert az evangélium nem osztottott részekre. Krisztus evangéliuma, amint Ő Maga is, egy és ugyanaz.

Hogyan fogadjuk be egymást. Végül „azért fogadjátok be egymást, miképpen Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére.” Kiket fogad be Krisztus? „Ez bűnösöket fogad magához.” Hányat fogad magához? „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterhelgettetek, és én megnyugtatlak titeket.” Hogyan fogadja be őket? „Egész napon kiterjesztettem kezeimet az engedetlenkedő és ellenmondó néphez.” És ha jönnek, milyen bizonyosságuk lehet? „Azt, aki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem.” Tanuljunk Tőle, és emlékezzünk arra, hogy akármikor nyitjuk meg az Írásokat, ezek azok amik bizonyosságot tesznek Őrá.

A kezdeteknél állva. Bár sok Római levélről írott tanulmány létezik, a témát mégsem lehet kimeríteni. Valójában teljességgel lehetetlen a Bibliát kimerítően tanulmányozni, mert nem számít milyen alaposan tanulmányozunk egy részt, azt fogjuk látni, hogy csak a kezdeteknél vagyunk. Minél többet tanulmányozzuk a Bibliát, annál jobban látjuk, hogy a legalaposabb

tanulmányozás is csak bevezetés a további tanulmányozásra. Bár soha nem várhatjuk azt, hogy kimerídjünk az igazságot, és nem mondhatjuk, hogy annak birtokában vagyunk, mégis biztosak lehetünk abban, hogy amit megértettünk, az a birtokunkban lévő igazság. Ez a bizonyosság nem abból a bölcsességből áll amivel rendelkezünk, hanem csakis Isten szavához való ragaszkodásunkból, és abból, ha nem engedjük az emberi elgondolások keveredését a tiszta arannyal.

„Minden örömmel és békességgel a hitben” Róm. 15, 8-14

„Mondom pedig, hogy Jézus Krisztus szolgálja lett a körülmetélkedésnek az Isten igazságaért, hogy megerősítse az atyák ígéreteit. A pogányok pedig irgalmasságáért dicsőítik Istent, amint meg van írva: annakokáért vallást teszek rólad a pogányok között, és dicséretet éneklek a Te nevednek. És ismét azt mondja: Örüljete pogányok az ő népével együtt. És ismét: Dicsérjétek az Urat minden pogányok, és magasztaljátok őt minden népek. És viszont Ésaiás így szól: Lesz a Jessének gyökere, és aki felkel, hogy uralkodjon a pogányokon; Őbenne reménykednek a pogányok. A reménységnek Istene pedig töltsön be titeket minden örömmel és békességgel a hívésben, hogy bővelkedjete a reménységben a Szentlélek ereje által. Meg vagyok pedig győződve atyámfiak én magam is tífelölletek, hogy teljesek vagytok minden jósággal, betöltve minden ismerettel, képesek lévén egymást is inteni.”

„Szolgálja a körülmetélkedésnek.” Jézus Krisztus a körülmetélkedés szolgálja volt. Ezt tartjuk gondolatainkban. Azt láttuk, hogy csak a zsidókat menti meg? Semmi esetre sem, de azt tudunk kell, hogy „az üdvesség a zsidók közül támadt.” (Ján. 4, 22) „Jézus Krisztus, a mi Urunk”, „Dávid magvából lett test szerint.” (Róm. 1, 3) Ő „Jessze gyökere”, „aki a népek zászlója lesz”, akiben a pogányok reménykednek. (Lásd. Ésa. 11, 10; Róm. 15, 12) A megváltást nyerő pogányok Izraelben találják a megváltást. Senki nem találja meg máshol.

„Izrael társasága.” Az efézusi testvéreknek írva Pál utal arra az időre, mielőtt még ők megtértenülül „testben pogányok” voltak, és azt mondja, hogy „abban az időben Krisztus nélkül valók voltatok, Izrael társaságától idegenek, és az ígélet szövetségétől távolvalók, reménységetek nem volt, és Isten nélkül valók voltatok e világon.” (Ef. 2, 11-12) Tehát Izraeltől távol nincs reménysége az emberiségnek. Akik „Izrael társaságától idegenek”, azok „Krisztus nélkül valók”, és „Isten nélkül valók e világon.” Krisztus Jézusban mehetünk Isten elé. Odajárulva Isten elé „immár nem vagytok jövevények és zsellérek, hanem polgártársai a szenteknek és cselédei az Istennek.” (18-19. versek) Ebből két dolgot érthetünk meg világosan és ténylegesen, – nevezetesen - hogy senki nem menekül meg, hacsak nem Izrael házából való, és hogy csak azok az Izrael házából valók, akik Krisztusban vannak.

Az ígérek megerősítése. „Mondom pedig, hogy Jézus Krisztus szolgálja lett a körülmetélkedésnek az Isten igazságaért, hogy megerősítse az atyák ígéreteit.” Azt látjuk, hogy Isten Krisztusban tette meg az atyáknak adott ígéreteit. „Mert Istennek valamennyi ígérete Őbenne lett igenné és Őbenne lett Ámenné az Isten dicsőségére miáltalunk.” (2 Kor. 1, 20) „Az ígérek pedig Ábrahámnak adattak és az ő magvának. Nem mondja: és a magvaknak, mint sokról; hanem mint egyről. És a te magodnak, aki a Krisztus.” (Gal. 3, 16) Soha nem volt olyan atyáknak tett ígélet, amit nem lehetett megnyerni a Krisztusban lévő igazság által.

Krisztus nem osztatott részekre. Jézus Krisztus a körülmetélkedés szolgálja. Tételezzük fel, hogy az atyáknak adott ígérek Ábrahám, Izsák, és Jákob test szerinti leszármazottait jelölik. Akkor arra a következtetésre kell jutnunk, hogy csak a testi leszármazottak, a körülmetélkedettek menekülnek meg; vagy arra a következtetésre kell jutnunk, hogy Krisztus tesz valamit értük, amit az emberiség többi tagjáért nem. De Krisztus nem osztatott részekre. Minden, amit tesz egy emberért, azt minden emberért megteszi. Mindent megtett mindenkiért

ott a kereszten, egyszer odaáldozva Önmagát. „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Mivel Krisztus a körülmetélkedés szolgája, megerősíti az atyáknak tett ígéreteket, így nyilvánvaló, hogy az ígérek az egész emberiséget magukban foglalják. „Mert nincs különbség zsidó meg görög között; mert ugyanaz az Úr mindenkinek, aki kegyelemben gazdag mindenkihez, akik Őt segítségül hívják.” (Róm. 10, 12) „Avagy Isten csak a zsidóké? Avagy nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is. Mivelhogy egy az Isten, aki megigazítja a zsidót hitből és a pogányt hit által.” (Róm. 3, 29-30)

„Dávidnak sátora.” Amikor az apostolok és a vének összegyűltek Jeruzsálemben, Péter elmondta, hogyan használta őt az Úr, hogy vigyel el az evangéliumot a pogányoknak. Így szólt: „És a szíveket ismerő Isten bizonyosságot tett mellettük, mert adta nekik a Szentleket, miként nekünk is, és semmi különbséget sem tett miköztünk és azok között, a hit által tisztítva meg azoknak szívét.” (Ap. csel. 15, 8-9) Aztán Jakab hozzátette: „Simeon elbeszélte, mimódon gondoskodott először az Isten, hogy a pogányok közül vegyen népet az Ő nevének, és ezzel egyeznek a próféták mondásai, mint meg van írva: ezek után megtérek és felépítem a Dávidnak leomlott sátorát, és annak omladékait helyreállítom, és ismét felállítom azt, hogy megkeresse az embereknek többi része az Urat, és a pogányok mindnyájan, akik az én nevemről neveztetnek. Ezt mondja az Úr, ki mindezeket megcselekszi. Tudja az Isten öröktől fogva minden Ő cselekedeteit. (Ap. csel. 15, 14-18) Dávid háza csak a pogányoknak szóló evangéliumhirdetés által épül fel, azzal, hogy kihívtak lesznek Isten népeként. Ez volt Isten szándéka kezdettől fogva, „erről a próféták mind bizonyosságot tesznek, hogy bűneinek bocsánatját veszi az Ő neve által mindenki, aki hisz Őbenne.” (Ap. csel. 10, 43)

„Az Ábrahám áldása.” Ismét azt olvassuk, hogy „Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, átokká lévén értünk, ... hogy az Ábrahám áldása Krisztus Jézusban legyen a pogányokon, hogy a Lélek ígértét elnyerjük hit által.” (Gal. 3, 13-14) A kereszt volt az átok, amivé Krisztus lett értünk, ahogy azt az idézetből kihagyott ígék állítják. Ebből megtudjuk, hogy az atyáknak adott ígéreteket csak Krisztus keresztje biztosítja. De Krisztus minden emberért megízlelte a halált. Zsid. 2, 9. „Akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie. Hogy valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Ján. 3, 14-15) Tehát az atyáknak tett ígért az evangélium ígérte volt, mely „minden teremtménynek” adatott. A kereszt által erősíti meg Krisztus az atyáknak tett ígéreteket; „a pogányok pedig irgalmasságáért dicsőítik Istent.”

„Egy pásztor és egy nyáj.” János evangéliuma tizedik fejezetében találhatjuk az Úr Jézus legcsodálatosabb, leggyengédebb, és legbátorítóbb szavai közül néhányat. Ő a jó Pásztor. Ő az ajtó, aki által a juh beléphet a nyájba. Életét adja azért, hogy megmentse őket. Aztán azt mondja: „Más juhaim is vannak nekem, amelyek nem ebből az akorból valók: azokat is elő kell hoznom, és hallgatnak majd az én szómra; és lesz egy nyáj és egy pásztor.” (16. vers pont. ford.) Amikor munkája bevégeződik, csak egy nyáj lesz és Ő lesz a Pásztor. Nézzük meg kik fogják alkotni a nyáját.

Az elveszett juh. Lukács evangéliuma tizenötödik fejezete a Megváltó szeretetének és könyörületességének csodálatos példáival illusztrálva mutatja be azt a munkát, hogyan megy el a Pásztor megkeresni az elveszett és elkóborolt juhot. Kik azok a juhok, akiket keres? Ő maga adja meg a választ: „Nem küldettem, csak az Izrael házának elveszett juhaihoz.” (Mát. 25, 14) Ez a meghatározó. Ebből egyértelmű, hogy minden juh, akit megtalál, visszahoz a nyájhoz, az Izrael tagja lesz. Nyilvánvaló, hogy az „egy nyáj” az Izrael nyája lesz. Nem lesz más nyáj, mert „egy nyáj”-nak kell lenni. És Ő lesz a Pásztora. Ma is – úgy, mint régen – imádkozhatjuk: „Oh, Izraelnek Pásztora, hallgass meg, aki vezérled Józsefet, mint juhnyáját; aki kérubokon ülsz, jelenj meg fényeddel!” (Zsolt. 80, 2)

A juh állapota. Akik követik Krisztust, azok az Ő juhai. De neki vannak „más juhai” is. Sokan vannak, akik nem követik Őt, de az Ő juhai. Elveszettek, kóborolnak, de Ő keresi őket.

Mi határozza meg azt, ki az Ő juha? Hallgassuk, mit mond: „Az én juhaim hallják az én szómat.” „Más juhaim is vannak nekem, amelyek nem ebből az akolból valók: azokat is elő kell hoznom, és hallgatnak majd az én szóma.” „De ti nem hisztek, mert ti nem az én juhaim közül vagytok. Amint megmondtam néktek: Az én juhaim hallják az én szómat.” (Ján. 10, 3, 16, 26-27) Ahogy Krisztus mondja, akik az Ő juhai, azok hallják szavát és Hozzá jönnek. Az Úr szava a próbája annak, ki az Ő juha. Mindenki, aki hallja és engedelmeskedik az Úr szavának, az Izrael családjából való, de azok akik elutasítják, vagy nem törődnek szavával, örökre elvesznek. „Ha pedig Krisztuséi vagytok, tehát az Ábrahám magva vagytok, és ígéret szerint örökösök.” (Gal. 3, 29)

„Egy a hit.” Álljunk meg, és lássuk meg, hogy amit az apostol állít, kapcsolatban van azzal, amit a tizennegyedik fejezetben mondott arról, hogy Krisztus a körülmetélkedés szolgája, ezzel megerősíti az atyáknak tett ígéreteket, hogy a pogányok dicsőítsék Istent. „A hitben erőtlent fogadjátok be, nem ítélgelve vélekedéseit.” Jegyezzük meg: akiket be kell fogadni - „miképpen Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére” – azok, akiknek hitük van. Csak „egy a hit”, amint „egy az Úr”. (Ef. 4, 5) A hit Isten ígéjének hallása által van. (Róm. 10, 7) Mivel egy nyáj van, és Krisztus, a Pásztor nem osztott részekre, ezért nincs viszály a nyájban. A vitákat, amik az emberi bölcsességből és emberi gondolatokból származnak, kinn kell hagyni, és egyedül Isten ígéjét kell követni. Az ige nem hagy teret a vitának, mivel mindig egy és ugyanazon dolgot állít. Ez a szabály: „Levetve azért minden gonoszságot, minden álnokságot, képmutatást, irigykedést, és minden rágalmazást, mint most született csecsemők, a tiszta, hamisítatlan tej után vágyakozzatok, hogy azon növekedjete, mivelhogy izleltétek, hogy jóságos az Úr.” (1 Pét. 2, 1-3)

Hit, remény, öröm és békeesség. „A reménységnek Istene pedig töltsön be titeket minden örömmel és békeességgel a hitben, hogy bővelkedjete a reménységben a Szentlélek ereje által.” Ebben van hitünk, reménységünk, örömünk és békeességünk. A reménységnek Istene tölt be bennünket minden örömmel és békeességgel a hitben, ez pedig a Szentlélek ereje által van. Ez az állítás kapcsolható a tizennegyedik fejezethez, ahol azt mondja: „Mert az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békeesség és Szentlélek által való öröm.”

Pál mindent felülmúló evangéliumhirdetése Róm. 15, 15-33

„Bátorságosabban írtam pedig nektek atyámfiai, részben mintegy emlékeztetve titeket az Istentől nekem adott kegyelem által, hogy legyek a Jézus Krisztus szolgája a pogányok között, munkálkodva az Isten evangéliumában, hogy legyen a pogányoknak áldozata kedves és a Szentlélek által megszentelt. Van azért mivel dicsekedjem a Jézus Krisztusban, az Istenre tartozó dolgokban. Mert nem merek szólani semmiről, amit nem Krisztus cselekedett volna általam a pogányoknak engedelmességére, szóval és tettel. Jelek és csodák ereje által, az Isten Lelkének ereje által úgyannyira, hogy én Jeruzsálemtől és környékétől fogva Illyriáig betöltöttem a Krisztus evangéliumát. Eképpen pedig tisztességbeli dolog, hogy ne ott hirdessem az evangéliumát, ahol neveztetett Krisztus, hogy ne más alapra építsek, hanem amint meg van írva: akiknek nem hirdettetett Őfelőle, azok meglátják; és akik nem hallották, megértik. Annakokáért meg is akadályoztattam gyakran a hozzátok való menetelben. Most pedig, mivelhogy nincs már helyem e tartományokban, vágyódva pedig sok esztendő óta, hogy elmenjek hozzátok. Ha Hispániába megyek, elmegyek tihozzátok. Mert remélem, hogy útutazóban meglátlak titeket, és ti elkísértek oda, ha előbb részben beteljesedem veletek. Most pedig megyek Jeruzsálembe, szolgálva a szenteknek. Mert tetszett Macedóniának és Akhájának, hogy a Jeruzsálembeli szentek szegényei részére némileg adakozzanak. Mert tetszett nekik, és tartoznak is vele. Mert ha a pogányok azoknak a lelki javaiban részesültek, tartoznak nekik viszont szolgálni a testiekben. Ezt azért ha majd elvégezem, és nekik e

gyümölcsöt átadom, elmegyek közöttetek át Hispániába. Tudom pedig, hogy mikor hozzátok megyek, a Krisztus evangéliuma áldásának teljességével megyek. Kérlek pedig titeket atyámfiai a mi Urunk Jézus Krisztusra és a Lélek szerelmére, tusakodjatok velem együtt az imádkozásokban, énértem Isten előtt, hogy szabaduljak meg azoktól, akik engedetlenek Júdeában, és hogy az én Jeruzsálemben való szolgálatom legyen kedves a szentek előtt; hogy örömmel menjek hozzátok az Isten akaratából, és veletek együtt megújuljak. A békességnek Istene pedig legyen mindnyájan ti veletek! Ámen!”

Az evangélium szolgálata. Jézus mennybemenetele előtt azt mondta tanítványainak, hogy először vesznek erőt miután a Szentlélek eljön rájuk, aztán azt mondta, „és lesztek nekem tanúim úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeában és Samariában és a földnek mind végső határáig.” (Ap. csel. 1, 8) „Zsidónak először, meg görögnek”, de mindenkinek egyforma és ugyanaz az evangélium. Pál kinyilvánította, hogy munkája az evangélium szolgálaként ebből áll: „Bizonyoságot téve mind zsidóknak, mind görögöknek az Istenhez való megtérés, és a mi Urunk Jézus Krisztusban való hit felől.” (Ap. csel. 20, 21) A tanulmányozott szakaszban azt mondja nekünk, hogy ő „a Jézus Krisztus szolgálója a pogányok között, munkálkodva az Isten evangéliumában”, munkálkodott „jelek és csodák ereje által, az Isten Lelkének ereje által”, és „Jeruzsálemtől és környékétől fogva Illyriáig betöltöttem a Krisztus evangéliumát.”

Ugyanazon lelki javakból részesülve. Az apostol szolt arról a vágyáról, hogy meglátogassa a rómaiakat, és azt mondta, reméli, hogy Hispániába vezető útja során láthatja őket. „Most pedig” – mondja- „megyek Jeruzsálembe, szolgálva a szenteknek. Mert tetszett Macedóniának és Akhájának, hogy a Jeruzsálembeli szentek szegényei részére némileg adakozzanak. Mert tetszett nekik, és tartoznak is vele. Mert ha a pogányok azoknak a lelki javaiban részesültek, tartoznak nekik viszont szolgálni a testiekben.” Egy egyszerű állítás, de azt mutatja meg, hogy a pogányok semmi lelki dolgot nem kaptak, kivéve azt, ami a zsidóktól származott. A lelki dolgok, amiknek a pogányok részesei lettek, a zsidóktól származnak, és a zsidók szolgáltak nekik azzal. Mindketten ugyanannak a lelki eledelnek részesei, és a pogányok hálájukat azzal fejezték ki, hogy adakoztak a zsidók földi szükségleteire. Itt újra azt látjuk, hogy egy nyáj és egy pásztor van.

Izrael Istene. A Biblia sokszor jelenti ki úgy Istent, mint Izrael Istene. Péter, betelve Szentlélekkel, miután meggyógyította a bénát, azt mondta a népnek: „az Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak Istene, a mi atyáinknak Istene megdicsőítette az Ő Fiát, Jézust.” (Ap. csel. 3, 13) Ezért még most is úgy azonosítják Istent, mint Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, Izraelnek Istene. Isten vágya az, hogy megismerjék Őt, és megemlékezzenek Róla. Így olvassuk szavait: „Te szólj az Izráel fiainak, mondva: megtartsák azért az Izráel fiai a szombatot, megszentelvén a szombatot nemzetségről nemzetségre, örök szövetségül. Legyen közöttem és az Izráel fiai között örök jel ez; mert hat napon teremtette az Úr a mennyet és a földet, hetednapon pedig megszűnt és megnyugodott.” (Ex. 31, 13, 16-17) Isten Izrael Istene. Igaz, Ő a pogányok Istene is, de csak azoké, akik elfogadják Őt és Izraellé lesznek a hit általi megigazulás által. Izrael megtartja a szombatot. Ez a jele az Istennel való kapcsolatának.

16. fejezet: Személyes üdvözetek

A Rómaiakhoz írott levél utolsó fejezetének kétharmada üdvözlésekből áll: „Köszönsétek Priscillát és Akvilát, kik nekem munkatársaim Krisztus Jézusban.” „És köszönsétek azt a gyülekezetet, mely az ő házukban van.” „Köszönsétek Máriát, ki sokat munkálkodott körülöttünk.” „Köszönsétek Andronikust és Juniát az én rokonaimat és az én fogolytársaimat.” „Köszönsétek Ampliást, ki nekem szerelmesem az Úrban.” „Köszönsétek Orbánt, a mi munkatársunkat a Krisztusban, és Stakhist az én szerelmesemet.” „Köszönsétek

Apellest, ki a Krisztusban megpróbáltatott.” „Köszöntések az Aristóbulus háznépéből valókat.” „Köszöntések Trifénát és Trifósát, kik munkálkodnak az Úrban.” „Köszöntések Filológust és Juliát, Néreust és az ő nénjét, és Olimpást és minden szenteket, kik velük vannak.” És folytatódik a felsorolás férfiakról és nőkről részrehajlás nélkül. Olvassuk el ezt a szép felsorolást, átgondolva azt, hogy ez nemcsak Pál szeretetének nagyságát és nagy szívét mutatja, hanem azt a különleges gondoskodást is, amit a Szentlélek tesz minden egyes emberért, akik a hit cselédei, akikről egyenként, név szerint megemlékezik. Ha ezt meglátjuk, már nem lesz kérdés, hogy ilyen dolgok miért iratnak le.

Egy fontos kihagyás. De egy dolog jelentős, és ez az a tény, hogy Péter nincs megemlítve, akiről azt tartják, hogy „Róma első püspöke” volt. Néha abból is olyan sokat tanulhatunk, amit a Biblia nem mond, mint abból amit mond. Mert abból, amit itt nem mond, megtudjuk a római püspökséget illetően, hogy Péter egyáltalán nem volt akkor Rómában, amikor Pál írta a levelet, és ha valaha is volt Rómában, az a Rómaiakhoz írott levél megírása után volt, és hosszú idővel az egyház megalapítása és virágzása után. A legbiztosabb az, hogy az egyház tagjainak név szerinti üdvözléséből Pál nem hagyta volna ki a vezető személyt, akinek egykor vendégszeretetét élvezte Jeruzsálemben 15 napig. Természetesen bőséggel vannak nyilvánvaló bizonyítékok arra, hogy sem Krisztus egyházát, sem a római egyházat nem Péter alapította, de ha még nem is lenne más bizonyíték, a Rómaiakhoz írott levél tizenhatodik fejezetének bizonyágtétele elegendő arra, hogy helyretegye a kérdést.

A Római levél lezárása 16, 24-27

„A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme mindnyájan ti veletek. Ámen. Annak pedig, aki titeket megerősíthet az én evangéliumom és a Jézus Krisztus hirdetése szerint, ama titoknak kijelentése folytán, mely örök időtől fogva el volt hallgatva, most pedig megjelentetett a prófétai írások által, az örök Isten parancsolata szerint, a hitben való engedelmesség végett minden pogányoknak tudomására adatva, az egyedül bölcs Istennek a Jézus Krisztus által dicsőség mindörökké. Ámen.”

Micsoda nagyszerű lezárás! Elér az örökkévalóságig. Isten evangéliuma a korszakok témája. El volt rejtve Isten gondolataiban örök időktől fogva. Krisztus „előre el volt ugyan rendelve, a világ megalapítása előtt.” (1 Pét. 1, 19-20) De a titok most „megjelentetett.” Nem egyszerűen az apostolok prédikálása által, hanem „az örök Isten parancsolata szerint”, „a prófétai írások által” lett „a hitben való engedelmesség végett minden pogányoknak tudomására adatva.” Az evangéliumi terv Isten gondolataiban volt örök időktől fogva. Pátriárkák, próféták és apostolok dolgoztak összhangban, hogy megjelenítsék, és „az eljövendő időkben” ez lesz tudományuk és énekük a megváltottaknak, „minden nemzetségnek és ágazatnak, és nyelvnek és népnek”, akik összegyűlnek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal Isten országában, és azt mondják: „Annak, aki minket szeretett, és megmosott bennünket a mi bűneinkből az Ő vére által, és tett minket királyokká és papokká az Ő Istenének és Atyjának: annak dicsőség és hatalom mindörökkön örökké! Ámen.

Függelék: Waggoner kérdései és válaszai a Rómaiakhoz írott levél szövegéhez

Kérdések az 1. FEJEZET-hez

- Mit jelentett ki Pál önmagáról?

- „Jézus Krisztusnak szolgája.”
- Mi volt ő?
„Elhívott apostol.”
- Mire lett elválasztva?
„Isten evangéliumának hirdetésére.”
- Az evangéliumot először hirdették Pál idejében?
Nem. „Melyet előre megígért az Ő prófétái által a szentírásokban.”
- Kinek az evangéliuma ez?
„Isten evangéliuma.”
- Kiről szól az evangélium, vagy jó hír?
„Az Ő Fiáról, Jézus Krisztusról, a mi Urunkról.”
- Ki ez a Jézus?
Ő „Dávid magvából lett test szerint, aki megbizonyított hatalmasan Isten Fiának.”
- Mi az Ő hatalma Isten Fiaként?
„A Szentség Lelke szerint, a halálból való feltámadása.”
- Milyen célból kapta meg Pál a kegyelmet és az apostolságot Krisztustól?
„A hitből való engedelmességnek okáért minden népek között, az Ő nevéért.”
- Milyen áldásos helyzetben voltak az emberek Rómában?
„Isten szerelmesei” voltak.
- Mik ők?
„Hivatalos szentek.”
- Mit kért nekik a Lélektől?
„Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.”

Kérdések a 2. FEJEZET-hez

- Milyen kijelentést tesz az apostol az emberről?
„Annakokáért menthetetlen vagy, ó ember.”
- Milyen ember az, aki menthetetlen?
„Bárki légy, aki ítélsz.”
- Miért menthetetlen az, aki ítél?
„Mert amiben mást megítélsz, önmagadat kárhoztatod.”
- Mivel ítéli meg önmagát?
„Mivel ugyanazokat műveled te, aki ítélsz.”
- Miről lehetünk meggyőződve?
„Hogy az Istennek ítélete igazság szerint van azokon, akik ilyeneket cselekszenek.”
- Tehát, mit gondol az, aki gonoszt cselekszik?
„Hogy te elkerülöd az Istennek ítéletét.”
- Milyen kérdést intéz az önigazult bíraskodóhoz?
„Avagy megveted az Ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát?”
- Mit nem vesz figyelembe az ilyen ember?
„Nem tudva, hogy az Istennek jósága téged megtérésre indít?”
- Mit gyűjt magának az ilyen?
„Gyűjtesz magadnak haragot.”
- Ezzel összhangban mi szerint gyűlik harag?
„A te keménységed és meg nem tért szíved szerint.”
- Milyen időre gyűlik a harag?
„A haragnak napjára.”

- Mi lesz kijelentve?
„Az Isten igaz ítélete.”
- Hogyan fizet meg Isten?
„Megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint.”
- Kinek fizet örök élettel?
„Azoknak, akik a jócselekedetben való állhatatossággal dicsőséget, tisztességet és halhatatlanságot keresnek.”
- Mivel fizet azoknak, akik versengők és nem engednek az igazságnak?
„Búsulással és haraggal”, nyomorúsággal és ínséggel.
- Hánynak fizet így?
„Minden gonoszt cselekvő ember lelkének.”
- Milyen sorrendben?
„Zsidónak először meg görögnek.”
- Isten olyan részrehajló-e a jutalomadásban, mint a büntetésben?
„Dicsőség pedig, tisztesség és békesség minden jót cselekedőnek, zsidónak először meg görögnek.”
- Mi nem található Istenben? „Mert nincsen Isten előtt személyválogatás.” Ő „személyválogatás nélkül ítél, kinek-kinek cselekedete szerint.” (1 Pét. 1, 17)

Kérdések a 4. FEJEZET-hez

- Mi ennek a fejezetnek a témája?
Hogy mit nyerhetett „Ábrahám, ami atyánk nyert volna test szerint.”
- Mi lett volna akkor, ha Ábrahám cselekedetei által igazul meg?
„Mert ha Ábrahám cselekedeteiből igazult meg, van mivel dicsekedjen.”
- Dicsekedhet-e?
„Nem az Isten előtt.”
- Hogyan bizonyítható ez?
„Az írás” által. „Mert mit mond az írás: Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdoníttatott az őneki igazságnak.”
- Mi számíttatott be neki igazságnak?
A hite.
- Hogyan tulajdoníttatik a jutalom, ha az a cselekedetek jutalma?
„Nem...kegyelemből, hanem tartozás szerint.
- Mi van azzal, aki nem cselekszik?
„Az ő hite tulajdoníttatik igazságnak.”
- Kit igazít meg Isten?
„Az istentelent.”
- Ki írja még le ezt a boldog állapotot?
„Amint Dávid is boldognak mondja azt az embert, akinek az Isten igazságot tulajdonít cselekedetek nélkül.”
- Milyen szavakkal írja le?
„Boldogok, akiknek megbocsáttattak az ő hamisságaik, és akiknek elfedeztetek az ő bűneik. Boldog ember az, akinek az Úr bünt nem tulajdonít.”
- Milyen fontos kérdést vet ez fel?
„Ez a boldogság tehát a zsidónak, vagy a pogánynak is tulajdoníttatik-e?”
- Mi által vetődik fel ez a kérdés?
„Mert azt mondjuk, hogy Ábrahámnak a hit tulajdoníttatik igazságnak.”
- Miképpen tulajdoníttatott neki? körülmetélt vagy körülmetéletlen állapotában?

„Nem körülmetélt, hanem körülmetéletlen állapotában.”

- Mit nyert el Ábrahám?
„A körülmetélkedés jegyét.”
- Mi volt a pecsétje ennek a jegynek?
„Körülmetéletlenségében tanúsított hite igazságának pecsétje.”
- Mikor nyerte el a hit általi megigazulást?
„Körülmetéletlenségében.”
- Miért volt hite igazságként beszámítva körülmetéletlen állapotában?
„Hogy atyja legyen mindazoknak, akik körülmetéletlen létükre hisznek.”
- Kiknek atyja még?
„A körülmetélteknek is.”
- Milyen más körülmetélteknek is atyja még?
„Azoknak, akik nemcsak körülmetélkednek.”
- Mivel kell még Ábrahám körülmetélt gyermekeinek rendelkeznie a körülmetéltség mellett?
„A mi atyáinknak Ábrahámnak körülmetéletlenségében tanúsított hité”-vel.

Kérdések az 5. FEJEZET-hez

- Mit tárnak elénk a következő fejezetek?
A hit általi megigazulást.
- Mi a miénk hit által megigazulva?
„Békességünk van.”
- Miféle békességünk?
„Békességünk van Istennel.”
- Ki által van békességünk?
„Az Úr Jézus Krisztus által.”
- Mi más van még Általa?
„Aki által van a menetelünk is hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben állunk.”
- Mi a válaszuk erre?
„Dicsekedünk az Isten dicsőségének reménységében.”
- Miben dicsekedünk még?
„Dicsekedünk a háborúságokban is.”
- Miért dicsekedünk a háborúságokban?
„Tudva, hogy a háborúság békességes tűrést nemz.”
- Mit nemz a békességes tűrés?
„A békességes tűrés pedig próbatételt.”
- Mi származik a próbatételből?
„A próbatétel pedig reménységet.”
- Mit nem tesz a reménység?
„A reménység pedig nem szégyenít meg.”
- Ezért mit ad a reménység?
Bátorságot.
- Hogyan adja ezt a bátorságot?
„Az Istennek szerelme kitöltetett a mi szívünkbe.”
- Hogyan töltetett ki a szívünkbe az Istennek szerelme?
„A Szentlélek által, aki adatott nekünk.”
- Milyen a bizonyíték arra, hogy Isten mindent megad nekünk ebben az áldásban?

„Mert Krisztus, mikor még erőtelenekek voltunk, a maga idejében meghalt a gonoszokért.”

- Kikért halt meg Krisztus?
„Krisztus meghalt a gonoszokért.”
- Mi a legnagyobb szeretet, ami ismert az ember előtt?
„Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért.”
(Ján. 15, 13) Hasonlítsuk össze Róm. 5, 7-tel!
- Mi az Isten szeretete mifelénk?
Hogy *„mikor még bűnösök voltunk.”*
- Mivel bűnösök vagyunk, hogyan állunk Isten előtt?
„Titeket is, kik hajdan elidegenültek és ellenségek voltatok gonosz cselekedetekben gyönyörködő értelmek miatt, most mégis megbékéltetett.” (Kol. 1, 21) *„Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen.”* (Róm. 8, 7)
- Mit tett Krisztus értünk mikor még bűnösök voltunk?
„Értünk meghalt.”
- Mit tett értünk Krisztus halála?
„Mert ha, mikor ellenségei voltunk, megbékéltünk Istennel az Ő Fiának halála által.”
- Amikor még ellenségei voltunk, megbékéltünk Istennel az Ő Fiának halála által, miben lehetünk sokkal biztosabbak?
Hogy *„sokkal inkább megtartatunk az Ő élete által miután megbékéltünk vele.”*

Kérdések a 6. FEJEZET-hez

- Mi célból jött be a törvény?
„A törvény pedig bejött, hogy a bűn megnövekedjen.” (Róm. 5, 20)
- De mi található ott, ahol a bűn megnövekedik?
„De ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővelkedik.” (20. vers)
- Mit mondunk tehát?
„Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem annál nagyobb legyen?” *„Távol legyen.”* (Semmi esetre sem.)
- És miért nem?
Mert *„akik meghaltunk a bűnnek, mimódon élnénk még abban?”*
- Ha megkeresztelkedtünk Jézus Krisztusba, mibe keresztelkedtünk meg?
„Akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az Ő halálába keresztelkedtünk meg.”
- Mit jelent a keresztség?
Azt, hogy *„eltemettünk... Ővele együtt a keresztség által a halálba.”*
- Mi mást még?
„Hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atyának dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk.”
- Ha az Ő halálának hasonlatossága szerint Vele eggyé lettünk, mi fog következni ebből?
„Bizonyára feltámadásáé szerint is azok leszünk.”
- Mi történik akkor?
„A mi óemberünk Ővele megfeszítettet.”
- Miért feszített meg a mi óemberünk Krisztussal?
„Hogy megerőtlenüljön a bűnnek teste.”
- És mi lesz az eredmény?
„Ezután ne szolgáljunk a bűnnek.”
- Mi van azzal, aki szabad a bűntől?

„Mert aki meghalt, felszabadult a bűn alól.”

- Miben lehetünk biztosak, ha Krisztussal együtt meghaltunk?
„Élünk is Ővele.”
- Miért lehet ez a bizonyosságunk?
„Tudva, hogy Krisztus, aki feltámadt a halálból, többé meg nem hal; a halál többé rajta nem uralkodik.”
- Miért nem?
„Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg egyszer.”
- Mi tudunk az életéről?
„Hogy pedig él, az Istennek él.”
- Ezért ha mi is meghaltunk és feltámadtunk Vele, mi a helyzet velünk?
„Ezenképen gondoljátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban.”

Kérdések a 7. FEJEZET-hez

- Kikhez szól az apostol ebben a fejezetben?
„Törvényismerőkhöz szólok.”
- Mi várható el tőlük, hogy tudják a törvényből?
„Hogy a törvény uralkodik az emberen, amíg él.”
- Milyen példát hoz fel erre?
„Mert a férjes asszony, míg él a férj, ehhez van kötve törvény szerint.”
- Mi van akkor, ha a férj meghal?
„De ha meghal a férj, felszabadul az asszony a férj törvénye alól.”
- Ha amíg él a férje, más férfihoz megy, minek mondják őt?
„Paráznának mondatik.”
- És akkor, ha a férje meghal?
„Úgy ... nem lesz parázna, ha más férfihoz megy.”
- Miért nem?
Mert *„szabaddá lesz a törvénytől.”*
- Hogyan alkalmazható ez a személyes életre?
„Azért atyámfiain, ti is meghaltatok a törvénynek.”
- Milyen értelemben?
„A Krisztus teste által.”
- Mi célból?
„Hogy legyetek máséi.”
- Ki máséi?
„Azéi, aki a halálból feltámasztatott.”
- Milyen céllal?
„Hogy gyümölcsöt teremjünk Istennek.”
- Milyen gyümölcsöket teremtünk, amíg testben voltunk?
A halál gyümölcseit.
- Mi volt az, ami a halál gyümölcsét eredményezte?
„A bűnök indulatai a törvény által dolgoztak a mi tagjainkban, hogy gyümölcsözzenek a halálnak.”
- Mi adta nekik az erőt?
„A törvény.”
- De mi történik most, amikor azé lettünk, aki feltámasztott a halálból?
„Megszabadultunk a törvénytől.”

- Hogyan lehet az, hogy máséi lettünk, mégis szabadok vagyunk a törvény előtt?
„*Minekutána meghaltunk arra nézve, amely által lekötve tartattunk.*”
- Mi a különbség a mostani és az akkori szolgálatban?
„*Szolgáljunk a Léleknek újságában és nem a betű óságában.*”
- „Mit mondunk tehát? A törvény bűn-e?”
„*Távol legyen.*” Semmi esetre sem.
- Mit bizonyít ez?
Hogy „*a bűnt nem ismertem, hanem csak a törvény által.*”
- Milyen különleges parancsolat eleveníti meg a bűn nagyságát?
„*Mert a kívánságról sem tudtam volna, ha a törvény nem mondaná: Ne kívánjad.*”

Kérdések a 8. FEJEZET-hez

- Milyen a helyzetük azoknak, akik Krisztusban vannak?
„*Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak.*”
- Hogyan járnak?
„*Nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint.*”
- Mitől szabadultak meg?
„*A bűn és a halál törvényétől.*”
- Mi tette ezt?
„*A Jézus Krisztusban való élet Lelkének törvénye.*”
- Hogyan bocsátotta el Isten az Ő Fiát?
„*Bűn testének hasonlatosságában.*”
- Miért?
„*A bűnért.*”
- Mit tett vele?
„*Kárhoztatta a bűnt a testben.*”
- Mi célból?
„*Hogy a törvénynek igazsága beteljesüljön bennünk.*”
- Miért nem tudta ezt a törvény önmagában megtenni?
Mert „*erőtlen volt a test miatt.*”
- Miért végeztetik el bennünk Krisztus által?
Mert „*nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.*”
- Mit mond az írás azokról, akik test szerint járnak?
„*A test szerint valók a test dolgaira gondolnak.*”
- Mi a helyzet azokkal, akik Lélek szerint járnak?
„*A Lélek szerint valók pedig a Lélek dolgaira*” gondolnak.
- Mi a különbség test és Lélek között?
„*Ezek pedig egymással ellenkeznek.*” (Gal. 5, 17)
- Mit jelent test szerint járni?
„*A testnek gondolata halál.*”
- Mit jelent Lélek szerint járni?
A „*Lélek gondolata pedig élet és békesség.*”
- Miért jelenti a testi gondolkodás a halált?
„*Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen.*”
- Miben áll ez az ellenségeskedés?
„*Az Isten törvényének nem engedelmeskedik.*”
- A testi gondolkodás alárendelődik-e Isten törvényének?

Nem, „mert nem is teheti.”

- Akkor ebből szükségszerűen mi következik?
Az, hogy „*akik pedig testben vannak, nem lehetnek kedvesek Isten előtt.*”
- Milyen az állapotuk azoknak, akikben Isten Lelke lakik?
„*De ti nem vagytok testben, hanem Lélekben, ha ugyan az Isten Lelke lakik bennetek.*”
- Mit mond az írás arról, akiben nincs a Lélek?
„*Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az Övé.*”

Kérdések a 9. FEJEZET-hez

- Milyen teherről beszél az apostol, amit folyamatosan hordoz?
„*Nagy az én szomorúságom és szüntelen való az én szívemnek fájdalma.*”
- Kik miatt szomorú?
„*Az én atyámfiáiért, akik rokonaim test szerint.*”
- Milyen nagy volt irántuk együttérzése és szeretete?
„*Mert kívánnám, hogy én magam átok legyek, elszakasztva a Krisztustól.*”
- Kik voltak ezek a testvérek?
Az „*izráeliták.*”
- Milyen kiváltságaik voltak?
„*Akiké a fiúság és a dicsőség és a szövetségek, meg a törvényadás és az isteni tisztelet és az ígéretek*” és „*az atyák.*”
- Milyen más nagy kiváltságuk volt?
„*Akik közül való test szerint a Krisztus.*”
- Ha az állapotuk olyan rossz volt - az ígéretek ellenére - hogy lehet akkor, hogy ne hiúsuljon meg Isten beszéde?
„*Mert nem mindnyájan izráeliták azok, kik Izráeltől valók.*”
- Egyedül kik Ábrahám leszármazottaiból való mag?
„*Izsákban neveztetik neked a te magod.*”
- Mit mond az írás a test gyermekeiről?
„*Nem a testnek fiai az Isten fiai.*”
- Kik a mag?
„*Az ígélet fiait tekinti magul.*”
- Mit jelent az, hogy a gyermekek „*akik nem vérből, sem a testnek akaratából, sem a férfiúnak indulatából, hanem Istentől születtek?*”
„*Rebeka is, ki egytől fogant méhében...Mert mikor még meg sem születtek, ...megmondattott neki, hogy: a nagyobbik szolgál a kisebbiknek.*”
- Hogyan teljesedett be az ige évekkel később?
„*Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem.*”
- Vajon ez nem igazságtalanág Isten részéről?
„*Távol legyen.*” Semmi esetre sem. Ő „*személyválogatás nélkül ítél kinek-kinek cselekedete szerint.*” (1 Pét. 1, 17)
- Akkor tehát mitől függ minden ember üdvössége?
„*Annakokáért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.*”
- Milyen célból mondta Isten a fáraónak, hogy Ő támasztotta?
„*Azért támasztottalak téged, hogy megmutassam benned az én hatalmamot, és hogy hirdessék az én nevemet az egész földön.*”
- Mire következtetünk ebből?

„Annakokáért akin akar könyörül, akit pedig akar, megkeményít.”

Kérdések a 10. FEJEZET-hez

- Mire vágyakozott Pál őszintén Izraelt tekintve?
Vágyta „Izrael üdvességét.”
- Mit említ meg, ami jó bennük?
Az „Isten iránt való” vagy Isten szerint való „buzgóság van bennük.”
- De mi az, ami hiányzott?
„De nem megismerés szerint.”
- Miben voltak tudatlanok?
Isten igazságát nem ismerték.
- Mire vezette őket ez a tudatlanság?
„Az ő tulajdon igazságukat igyekeztek érvényesíteni.”
- Mi lett ennek eredménye?
„Az Isten igazságának nem engedelmeskedtek.”
- Egyedül hol van a törvény végcélja?
„Mert a törvény vége Krisztus minden hívőnek igazságára.”
- Milyen a törvény szerinti igazság?
„Aki azokat cselekeszi, él azok által.”
- De mit mond – röviden - a hit általi igazságról?
„Közel hozzád a beszéd, a szádban és a szívedben van.”
- Mi a feltétele mindeki számára az üdvösségnek?
„Mert ha a te száddal vallást teszel az Úr Jézusról, és szívedben hiszed, hogy az Isten feltámasztotta Őt a halálból, megtartatsz.”
- Akkor honnan van az igazság?
„Szívvel hiszünk az igazságra.”
- Ki tartatik meg?
„Mert minden, aki segítségül hívja az Úr nevét.”
- Mi szükséges ahhoz, hogy az ember segítségül hívja az Úr nevét?
Hogy higgyen Benne.
- És mi szükséges ahhoz, hogy higgyen?
Hogy hallja Őt.
- És hogyan lehet hallani?
Amikor valaki elküldetik prédikálni.
- Adott-e ez a feltétel?
„Mely szépek a békesség hirdetőinek lábai, akik jókat hirdetnek.”
- Az ember engedelmeskedett ennek az evangéliumi üzenetnek?
Ésaiás azt mondja: „Uram! Kicsoda hitt a mi beszédünknek?”
- Honnan van a hit és a hallás?
„A hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígéje által.”
- De akik nem hittek, azok nem is hallották?
„Sőt!”
- Mi enne a bizonyítéka?
„Az egész földre elhatott az ő hangjuk, és a lakó föld véghatáráig az ő beszédük.”
- Mi volt ennek a prédikálásnak az eredménye?
„Megtaláltak azok, akik engem nem keresnek; nyilvánvaló lettem azoknak, akik felőlem nem kérdezősködtek.”
- De hagyta-e Isten emiatt Izraelt elpusztulni?

„Az Izráelről pedig ezt mondja: Egész napon kiterjesztettem kezeimet az engedetlenkedő és ellenmondó néphez.”

Kérdések a 12. FEJEZET-hez

- Ha Istent tekintjük, mi az igazság?
„Őtőle, Őáltala, Őrá nézve vannak mindenek.”
- Ezért mi az ésszerű cselekedet az ember részéről?
„Szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul.”
- Mi lesz annak az eredménye, ha így odaszánjuk magunkat?
Elváltak a ti elméteknek megújulása által.
- Mit mond Isten kegyelme minden embernek?
„Hogy feljebb ne bölcselkedjen, mint ahogy kell bölcselkedni.”
- Hogyan gondolkodjon az ember magáról?
„Józanon bölcselkedjen.”
- Hogyan lesznek a gondolatok józanok?
A hit mértéke által.
- Kitől jön a hit?
„Az Isten adta kinek-kinek a hit mértékét.”
- Kinek adta Isten a hit mértékét?
Mindenkinek.
- Mi az emberek közötti kapcsolat Krisztusban?
„Sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai vagyunk.”
- Hogyan viszonyuljunk egymáshoz?
„Egymás iránt ugyanazon indulattal legyetek”
- Hogyan viszonyuljon a keresztény az üldözőihez?
„Áldjátok azokat, akik titeket kergetnek.”
- Hogyan érezzünk együtt másokkal?
„Örüljete az örülőkkel, és sírjate a sírókkal.”
- Milyen messze kell elmenni abban, hogy mindenki békességben éljünk?
„Amennyire rajtatok áll.”
- Hogyan győzzük meg a gonoszt?
„Jóval.”

Kérdések a 14. FEJEZET-hez

- Kit ne utasítsunk el?
„A hitben erőtelent fogadjátok be.”
- Hogyan ne bánjunk vele?
„Nem ítélgelve vélekedéseit.” Vagy amint a margón látható, és más fordításokban olvasható „nem ítélgelve gondolkodásmódját.”
- Milyen gondolkodásmódbeli különbségekre mutat be példát az apostol?
„Némely ember azt hiszi, hogy mindent megehet, a hitben erőtlen pedig zöldséget eszik.” „Emez az egyik napot különbnek tartja a másiknál, amaz pedig minden napot egyformának tart.”
- Hogyan gondolkodjon minden ember?
„Kiki a maga értelme felől legyen meggyőződve.”
- Hogyan viszonyuljanak egymáshoz azok, akik különbözőképpen vélekednek?

„Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik; és aki nem eszik, ne kárhoztassa azt, aki eszik.”

- Miért?
„Mert az Isten befogadta őt.”
- Mit tesz az, aki megítéli a másikat?
Ő ítéli „más szolgáját.”
- Kinek tartozik felelősséggel a szolga?
„Az ő tulajdon urának áll vagy esik.”
- De el fog-e esni, ha valóban Isten szolgája?
„De meg fog állni.”
- Miért?
„Mert az Úr által képes, hogy megálljon.”
- Mi az, amit ebből meg kell értenünk?
„Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának.”
- Kinek élünk és kinek halunk meg?
„Mert ha élünk, az Úrnak élünk; ha meghalunk, az Úrnak halunk meg.”
- Kié vagyunk akkor minden körülmények között?
„Azért akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk.”
- Miért halt meg és támadt fel Krisztus?
„Hogy mind holtakon, mind élőkön uralkodjon.”
- Miért nem szabad megítélnünk vagy semmibe vennünk a testvérünket?
Mert „mindnyájan odaállunk majd a Krisztus ítélőszéke elé.”
- Milyen bizonyítékot idez be erre?
„Mert meg van írva: Élek én, mondja az Úr, mert nekem hajol meg minden térd, és minden nyelv Istent magasztalja.”
- Mit teszünk hát akkor mi mindannyian?
„Azért hát mindegyikünk maga ad számot magáról az Istennek.”
- Mivel Isten mindannyiunkat megítél, milyen ésszerű intés fogalmazódik meg?”
„Annakokáért egymást többé ne kárhoztassuk.”
- Mit kellene inkább tennünk?
„Hogy a ti atyátokfiának ne szerezzetek megütközést vagy megbotránkozást.”

Kérdések a 15. FEJEZET-hez

- Mit kell tennie az erősnek?
Az erőtlének erőtlenségeit hordoznia kell.
- Mit nem kell tennie?
Ne magának kedveskedjen.
- Mire int az írás, mit tegyük meg a felebarátunkkal?
„Mindegyikünk tudniillik az ő felebarátjának kedveskedjen.”
- Milyen módon tegyük ezt?
„Annak javára, épülésére.”
- Milyen példát állított elénk ebben a tekintetben?
„Mert Krisztus sem önmagának kedveskedett.”
- Milyen idézet mutatja ezt be?
„A te gyalázóidnak gyalázásai hullottak rám.,, Lásd Zsolt. 69, 9
- Miért íratlak meg az ótestamentumi írások?
„Mert amelyek régen megíratlak, a mi tanulságunkra íratlak meg.”
- Milyen céllal?

„Hogy békességes tűrés által és az írásoknak vigasztalása által reménységünk legyen.”

- Krisztus példáját tekintve milyen intés fogalmazódik meg?
„A békességes tűrésnek és vigasztalásnak Istene pedig adja nektek, hogy ugyanazon indulat legyen bennetek egymás iránt Krisztus Jézus szerint.”
- Mi célból?
„Hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek az Istent.”
- A témakör végén milyen intés ismétlődik meg?
„Azért fogadjátok be egymást.” Lásd 14, 1.
- Hogyan fogadjuk be egymást?
„Miképpen Krisztus is befogadott minket.”
- Mi végre?
„Az Isten dicsőségére.”